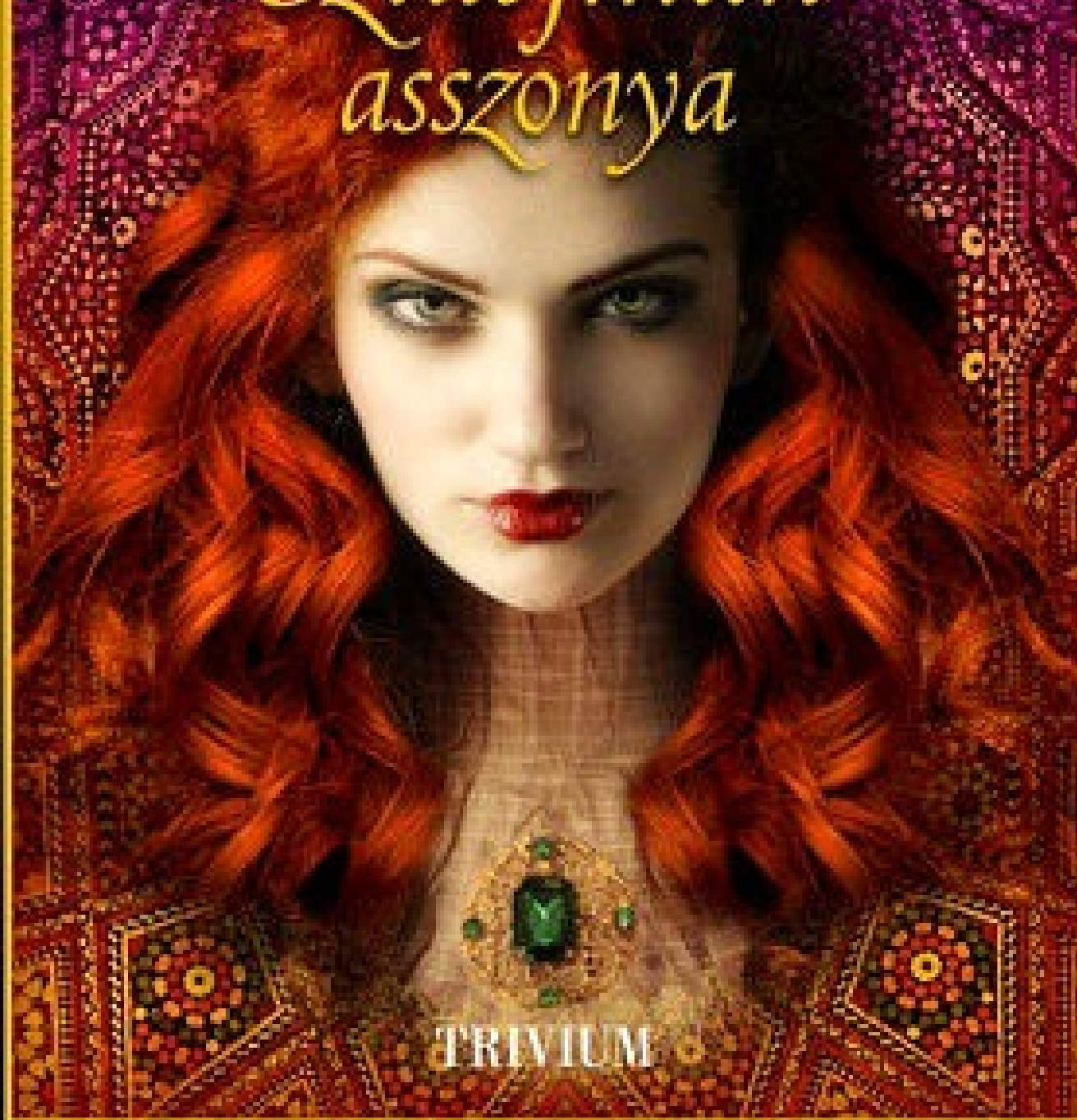

Demet Altınyeleklioğlu

HÜRREM
Szulejmán
asszonya

TRIVIUM

DEMET ALTINYELEKLIOGLU

HÜRREM

Szulejmán asszonya

TRIVIUM KIADÓ

*EGY ÉLET TÖRTÉNETE, AMELY ÚGY
VONULT EL, MINT EGY VIHAR.
ÉS OLY ÉLESEN VÁGOTT, MINT EGY
KÉS...*

BEVEZETŐ

Ez az igaz történetből született könyv - melynek televíziós sorozat változatát már régóta élvezhetjük, - most kézzelfogható közelségbe hozza a XVI. századi, titokzatos török birodalmat. Olyan világba csöppenünk, mely 150 évre meghatározta történelmünket. Most más fényben mutatja be a hódító oszmánokat, és egy eddig számunkra rejtett világba enged bepillantást.

Az író regénye történelmi tényeken és személyeken alapul. Könyvével újraéleszti a korabeli szultáni palota légkörét, illatát, színeit. A mű hatalmas történelmi tablót használ háttérként, olyan időben játszódik, amikor a világ legbefolyásosabb személyei I. Szulejmán oszmán szultán, VIII. Henrik angol király és V. Károly német-római császár voltak. Ezek az uralkodók nem csupán háborúikról, hanem szerelmi életükről is hírhedtek.

Hürrem és Szulejmán szerelmén keresztül a mű bepillantást enged az európaiak által sokáig rejtélyesnek tartott szultáni hárem mindennapjaiba, megérthetjük annak birodalomformáló szerepét. Eközben pedig úgy ismerhetjük meg kettejük történetét, mint egy szenvedéllyel, csalárdsággal, intrikákkal és összeesküvésekkel teli tündérmesét.

A korhű ábrázolással, a lebilincselően izgalmas cselekménnyel és a részlet- gazdag leírásokkal az író árnyalt képet fest ezekről a kiemelkedő személyiségekről. Nem volt könnyű dolga, mert

Hürremről sokkal bonyolultabb hiteles történelmi információkat szerezni, mint például az angol udvar Boleyn Annájáról. A történelmi kutatások során alig találni korabeli feljegyzéseket az oszmán palotába való érkezése előtti életéről. Még az ott eltöltött napjaival kapcsolatban is erősen megoszlanak a vélemények.

Műveivel az íróhoz hazájában, Törökországban először törte át azt a tabukból épített falat, mely tiltotta például, hogy a köztisztviselőben álló történelmi alakokat hétköznapi valójukban, pátoz nélkül ábrázolják. E törekvésével végül sikerült a regény lapjain olyan világot létrehoznia, ami valóban elnyerheti az olvasók tetszését.

Az író szándéka egy történelmileg hiteles, de fiktív részletekkel feldúsított regény megírása volt. Az egész történet szinte filmszerűen pereg le előttünk.

Az érzékletes, romantikus leírások és az elbeszélő stílus miatt az olvasókat könnyen beszippantja a korabeli atmoszféra. A török rajongók szerint a könyv letehetetlen, a történet lebilincselő, csak úgy repülnek az oldalak. Minden apró részlet, amit az író a könyvbe beledolgozott, egy-egy tényen alapul. De vannak eltérések: például Szulejmánt sem megközelíthetetlen emberként jellemzi. A középpontban mégis Hürrem áll, így azt is mondhatnánk, hogy az ő életrajzát tartjuk a kezünkben.

Felmerül a kérdés, hogy milyen ember is volt valójában Hürrem? Angyal vagy démon? Ezt döntsék el a két kötet elolvasása után maguk az olvasók. Nem lesz könnyű megítélni őt, hiszen ez idő tájt a palota a gátlástalan cselszövők tanyája volt. Hürrem is talpon akart maradni és minden tétével gyermekei jövőjét egyengette. A trónért folyó harc pedig csupán két módon végződhetett: az abszolút hatalom megszerzésével vagy halállal. Ami biztos, hogy a könyvben minden fordulattal világosabbá válik, milyen összetett

személyiség kialakulásának lehetünk tanúi.

A regény a ruszinföldi Alekszandra Anasztázia Liszovszka történetével kezdődik, akinek a faluját egy éjjel megtámadják a tatárok és őt magukkal viszik. Elrablója, Tacsam Nojan azonban megkedveli a lányt és a szárnyai alá veszi. Alekszandra később a krími palotába kerül, ahol az uralkodó családja befogadja őt. Hogy sorsát kezébe vehesse, Szulejmán szultán palotájába küldik. A Fekete-tengert átszelő hajóút során pedig Alexandra *megfogadja, hogy egy napon ő lesz az Oszmán Birodalom úrnője.*

A háremben a kezdeti szenvedés után különleges szépsége, kedvessége, vidám természete segítségével a szultán anyjának bizalmába férkőzik. Ezt kihasználva azt is eléri, hogy eltölthessen egy éjszakát az uralkodóval. Az első éjszakájuk hatására Szulejmán beleszeret Alexandrába, akit fő ágyasszá választ. Új nevet is ad neki: Hürrem, ami tükrözi meleg mosolyát és gyönyörű szemeit. Hürrem riválisa, Szulejmán előző ágyasa képtelen felülkerekedni féltékenységén, aminek eredményeképpen elűzik a palotából, így veszi kezdetét Hürrem és Szulejmán életre szóló kapcsolata.

Hürrem szívélyes és bájos viselkedése az évek során elvarázsolja az udvari népet, a felszín mögött azonban a lány számító, ravasz és egyre kegyetlenebb. Cselszövés, gyűlölet és gyilkosságok szegélyezik a Hürrem céljai felé vezető utat. Bár Szulejmán szerelmének hála mindent sikerül megkaparintania, amit csak akar, ennek ellenére szíve sohasem lelhet békét: kettészakítja a tatárok által megszállt hazája iránti ragaszkodása és a palotában zajló örökös ármánykodás.

De ha elérte, amire vágyott, az vajon boldoggá is teszi? Egyáltalán vége lehet valaha ennek a versengésnek? Adhat feloldozást a szerelem? Ki a barát és ki az ellenség? És kit illet meg a hatalom? Ebben a könyvben minden kérdésünkre választ kapunk, a történelmileg valós végkifejletig azonban megannyi titkon és

intrikán át vezet az út.

Izgalmakból, rejtélyekből és természetesen szerelemből most sem lesz hiány, ám a *Hürrem, Szulejmán* asszonya még ennél is többet ígér: visszaemlékezések helyett most a jelen események sodró áradata húz magával minket, s a cselekmény néhol olyan fordulatot vesz, melyre az olvasó egy kicsit sem számít. A *Hürrem, Szulejmán* asszonya meglepetésekben gazdag, izgalmas, néhol meghökkentő portré egy olyan asszonyról, aki a semmiből étkezve elvarázsolta kora egyik legbefolyásosabb uralkodóját, majd nevét a maga erejéből is halhatatlanná tette.

Ha a *Hürrem, Szulejmán ágyasa* magával ragadta, ez a kötet elbűvöli és megbabonázza majd. Engedjünk a csábításnak és ismerjük meg a történelem egy másik arcát is!

A Kiadó

VESZEDELMESES ÉVEK

NEGYVENEDIK FEJEZET

Az Oszmán Birodalom egyszer sem látott még ilyet, amióta így nevezték. Senki sem mozdult a helyéről három teljes évig. Szulejmán szultán a palotájában volt, Hürrem haszeki¹ a karjaiban, katona alattvalói pedig a laktanyában. Ez a helyzet Hürrem haszekit kellett volna, hogy a legboldogabbá tegye, ez azonban nem így volt. S habár ezáltal távol tudta tartani Szulejmánt Ibrahimtól, aki most már a sógora volt, ezzel együtt utat is nyitott a férfinak, hogy egyedül gyakorolhassa hivatali hatalmát.

Bár Hürrem sem ült csak úgy tétlenül. A benne rügyező félelmei dacára tovább játszotta a szerelemtől szédült, boldog nő szerepét. Mielőtt két hónap eltelt volna Bizalmas Ibrahim szadzammá² válása után, a lány újabb jó hírt közölt a válide³ szultánnal, mégpedig hogy „ismét késik”. Ahogy megtudta ezt Hafsza szultánétól, a szultán kaftánja végét maga után repítve rohant Hürremhez. Csókjaiba fojtotta őt. Nem is hagyta el az oldalát három teljes napon és három teljes éjszakán át.

A haszeki várandóssága, miközben Mehmed herceg még alig kezdett el kúszni-mászni, olyan szóbeszédet keltett, mely a hárem falai közül egészen az utcáig jutott. Gülbahar további átkokat toldott a korábbiakhoz. Az ágyasok, a főszolgálonők és a hárem többi szolgálója suttogva pletykálgodott. Az ágyasok gúnyolódó

kijelentéseket tettek, „*Világos, meszirrel⁴ eteti az urunkat. Egyszerűen nem kerülünk sorra emiatt a lány miatt.*” A vezírek pedig tisztelettudóan lehajtották hegyes turbános fejüket, hogy elrejtse az arcukon ülő, cinikus kifejezést.

Mindez Ibrahim nagyvezért lepte meg a legjobban. Míg Gülbahar szultána messze földön töltötte száműzetésének napjait, az orosz haszeki biztosította helyét a szultán szívében azáltal, hogy egyik gyermek után a másikat szülte neki. Miközben a szultán beszámolóját hallgatta, aki személyesen vitte el neki a hírt, arra gondolt: *Talán nem vettem elég komolyan ezt a lányt.*

Ily rövid idő alatt meghódította magának Szulejmánt, és ő nem fogja ezzel beérni, ennél többet akar majd. Bármilyen legyen, Szulejmán meg fogja adni neki. *Nézd csak, hogy csillog a szeme.* A szultán arcát fürkészve gratulált neki, mintha ő is legalább olyan boldog volna.

– Az egész világ ismeri őfelségünk erejét. Efelől egy morzsányi kétségünk sincsen. Kívánjuk, hogy az ön Hürrem alattvalója ismét örömet szerezzen urunknak azzal, hogy egészséges gyermeknek ad életet. Azonban...

Szulejmán olyan jókedvű volt, hogy fel sem tűnt neki, amikor a szadzam haszeki helyett „*alattvalójának*” nevezte Hürremet. Ugyanis kizárólag a szultán beszélhetett kedvezettjéről „*alattvalójaként*”. Ibrahim mesterien megválasztott szavaival jelezte, hogy ő nem fogadja el Hürrem státuszát és lebecsüli őt, viszont a szultán figyelme valami teljesen másra terelődött.

– Azonban? Aggódsz valami miatt, pasa?

– Azért aggódom, hogy őfelségem nem kezd-e elfáradni négy szerelme között? Egyrészt itt van Gülbahar szultána és a trónörökös herceg, Musztafa kán. Másrészt ott van Hürrem alattvalója és kisdede. Most pedig már egy újabb gyermek van

úton...

A boldogság megsüketítette Szulejmánt. Azt sem vette észre, hogy Ibrahim ismét „*alattvalójának*” hívta Hürremet. Mehmedről pedig „*kisedként*” szólt „*herceg*” helyett. Vagy talán csak nem törődött vele. Elnevette magát.

– Te csak ne aggódj – mondta, majd a szadzamjára nézve tréfálkozva hozzátette: – Nézd, mi még Ibrahimot is szeretjük ám.

A nagyvezír valójában túl elfoglalt volt ahhoz, hogy Hürremről gondolkodjon, hiszen úgy tűnt, mintha máris átvette volna a szultántól az egész kormány igazgatását. Először is, Hatidzse szultánával való esküvője fenségesre sikerült. Isztambul napokig nem aludt. Habár ez nem volt a hagyományok része, a szultán az esküvőn való személyes részvételével kimutatta, milyen fontos számára Bizalmas Ibrahim pasa. Amikor visszatért a palotába, Ibrahim pasa nyugtalanságáról mesélt Hürremnek. Fecsegése ellenére minden mozdulatán látszott, hogy mennyire megbízik a barátjában, hogy mennyire szereti őt.

A fenébe, a fenébe, a fenébe! sikoltott magában Hürrem, akárhányszor meghallotta a Bizalmas Ibrahim pasa nevét. Szulejmán szadzammal kapcsolatos dicséretei csak még inkább feltüzelték a Hürrem szívében égő féltékeny lángokat. *Igaz, Szulejmánt magamnak kívánom, viszont a birodalmával, a trónjával és a koronájával együtt, mondogatta magában napokig, hetekig.* Akármit mondott, azt kizárólag magában tette. Kinek is beszélhetett volna azokról a dolgokról, melyek a gondolatai közt izegtek-mozogtak: a félelméről, a számításairól, a reményeiről? Titkát csak Mehmed herceg apró, rózsaszínű fülébe merte belesúgni szoptatás közben: *Ha Hürrem fia felnő, ő lesz az oszmánok szultánja.*

Csakhogy ehhez kifejezetten ébernek és türelmesnek kellett lennie. Természetesen a türelem nem volt olyan könnyű, ámde végtére is a fiáról és a saját életéről volt szó. Hiszen ez a verseny a

halál mezsgyéjén játszódott le. Lépésről lépésre haladt előre, hogy megkaparintsa a hatalmat. Amihez eddig hozzáfért, az csupán a jéghegy csúcsa.

Eközben Szulejmán Ibrahimra hagyta a kormányzást, az uralkodást, a hatalmat. A szultán már nem is látogatott el a tanács üléseire. Sógorának a szeraszker⁵ címet is megadta, mintha a szadzamsága már nem lett volna elegendő. Ezáltal tulajdonképpen ő lett az egész szárazföldi hadsereg fővezére. Amikor Hürrem rájött, hogy addig a napig csupán szultánok viselhették ezt a rangot, még inkább őrvongott. A vezírek, a janicsár aga, a sejhülszlám⁶, a katonák, mindenki meg volt hökkenve. A frissen házasodott szadzam szerelmi kimerültsége ellenére mindenfelé futkosott a munkája miatt, mindenhová kinyújtotta a karját. Külhoni küldöttségek siettek a palotába, hogy találkozhassanak az Oszmán Birodalom új, hatalmas emberével, megközelítsék őt, s megértsék, miképpen tudnák befolyásolni.

Ráadásul Ibrahim egy Gritti nevű velencei kereskedővel tárgyalt a kormány határon túli ügyeiről. Ilyenről sem hallott még senki. Sokan nem értettek egyet ezzel, így aztán nem is kellett sok idő, hogy Hürrem fülébe jusson.

Igazából magától Hafsa szultánától kapta a hírt. Az idős nő nyíltan aggodalmaskodott: – Mégis mit művel ez az Ibrahim pasa? Mit jelentsen ez, hogy államügyekről egy külföldi emberrel értekeznek? Származhatna bármi jó efféle szolgálatból? Hát nincs tudatában ennek őfelségünk, fiunk? – panaszkodott Hürremnek. Mintha arra kérné őt, *nem hoznád fel ezt a témát Szulejmán előtt, leányom?*

Így kellene tennie? Hallotta, hogy az idős vezíreknek nem tetszett az, hogy Bizalmas Ibrahim külföldi kezeket engedett az államügyekbe. Éppen ezért nem volna helyesebb, ha őfelsége más csatornákon keresztül értesülne erről a problémáról?

Suttogni kezdtek a tanácsban. A volt nagyvezír, Piri Mehmed pasa, aki tisztában volt Ibrahim fortélyosságával, hiszen ez játszott közre a szadzam posztjából való eltávolításában is, egy nap meglátogatta őt. A Bizalmas Ibrahim természetesen továbbra sem feledkezett meg arról, hogy tisztelettudóan viselkedjen Piri pasával. A társalgás előbb vett néhány tiszteletkört, majd megállapodott a „*Gritti-incidensen*”.

– Azt halljuk, hogy szadzam főmagassága előnyösnek találja néhány ügyünk megtárgyalását a külföldiekkel.

Ibrahim pasa már érkezésekor kitalálta az okot, amiért hónapok óta először meglátogatja az öregember, aki anélkül távozott a pozíciójából, hogy elrejtette volna csüggedtségét a szultán előtt.

– Ez nem több gyanúsítgatásnál, pasám. Signor Gritti olykor ellátogat hozzánk. Igazából néhány alkalommal még a velencei nagykövetet, Marco Kettót is magával hozta. A világ helyzetéről beszélgettünk egy rövid ideig. A mi célunk eközben *teljes* mértékben az, hogy szavakat csaljunk ki a szájukból. És *találja* ki, mit tudunk meg tőlük?

Piri pasa megtorpant a pimasz válasz előtt. Visszakérdezni készült. „*Mégis mit kellene megtudnom egy pogánytól, mondd el nekem*”, ám meggondolta magát és várta a *végét*.

– Signor Gritti, Marco Kettóval együtt minden találkozásunkkor szüntelenül Hürrem haszekiről faggat – mondta tovább Bizalmas Ibrahim pasa sokat sejtető arckifejezéssel. – Szultánunk kedvencét Európa a nyelvére vette és mi nem is tudtunk erről. Valójában még maga VI. Adorján pápa is adott egy nevet Hürrem haszekinek.

Piri Pasa nem leplezte a haragját. – Hogy mer egy arcátlan a viláгурalkodó asszonyának neveket adni?

Ibrahim szeme halvány szikrát szórt, de hízelt hangnemen folytatta.

– Pasa főmagasságának igaza van. Ez szemtelenség. Állítólag Hürrem hölgy módfelett rosszindulatú, s ráveszi urunkat, hogy mindent megtegyen, amit csak kér. Állítólag, amikor dühbe gurul, még szultánunk katonái sem képesek megbirkózni vele. A pápa szerint, „*Ennek az orosz lánynak a neve nem Hürrem, hanem Rokszolána kellene hogy legyen.*” A keresztény világ így ismeri most már Hürrem haszekit. Rokszolána. Ne legyen meglepődve, ha esetleg ezt hallja.

Piri pasa mérgében az ajkát harapdálta.

– Jól van, tehát mit felelt szadzazam őmagasztossága erre az arcátlanságra?

Bizalmas Ibrahim elkacagta magát.

– Semmit – szólt. – Mily feleletet lehetne adni egy arcátlannak? Azonfelül hadd foglalkozzanak ők csak urunk ágyasával, eközben mi tesszük a dolgunkat.

Piri Mehmed pasa rossz előérzettel hagyta maga mögött a szadzazami dolgozószobát. *Allah, segíts, gondolta magában, ahogyan óvatos léptekkel lefelé vette az utat a lépcsőn. A Birodalom sorsa most egy orosz ágyas és egy horvát devsirme⁷ kezében van.*

*H*abár többször is a nyelve hegyén volt, Hürrem végül nem hozta fel a „*Gritti-ügyet*” a szultán előtt. Pedig már égett a vágytól azt mondani, „*szadzazamod államügyekről tárgyal az ellenségeiddel,*” sikerült tartania a száját. Ehelyett maga a szultán hozakodott elő ezzel a témával. Konkrétan azon a napon, amikor ő egy különleges meglepetést tervezett Szulejmánnak.

Hürrem térdére helyezte a kanunt⁸, aminek mesterfogásait mostanra már egészen elsajátította. Újfent egy szégyenlős kislányra emlékeztető, pajkos kifejezés jelent meg az arcán.

– Hadd lássuk, urunk örömét leli-e egy kezdő zeneszerző első művében? – kérdezte, majd úgy tett, mintha nem hallaná Szulejmán szultán válaszát.

– Zeneszerző? Hát írtál egy dalt?

Ujjai úgy vándoroltak a húrokon, mintha repülnének. Majd elénekelt az első török dalát, amit napokig gyakorolt anélkül, hogy bárkinek is megmutatta volna.

*„Eszemet ellopta szerelmed fejemből
Aszli és Sirin lettem annak tüzétől
A siránkozást még nem ismertem
Megperzselődtem szenvedélyedben.”*

Szulejmán többször egymás után eljátszatta ezt a dalt Hürremmel. Aztán együtt énekelték. *„A siránkozást még nem ismertem/Megperzselődtem szenvedélyedben.”* Eme sorokat ismételve felemelte a hangját, s elárasztotta Hürremet csókjaival. Csókolta, cirógatta a lány ujjait, melyek ily gyakorlottan mozogtak a kamuion.

– Ah, gyönyörű Hürremem, aki az egész világot megbolondította – szólt váratlanul.

Hürremet megdöbbenette ez a kijelentés.

– Az egész világot, őfelségém? – kérdezte rémulten.

– Ibrahim pasa mondta ezt rólad ma. Van egy velencei barátja. Egy Gritti nevű pogány kereskedő. Egyik nap Gritti állítólag magával hozta a velencei nagykövetet. Az a férfi mesélte Ibrahimnak. Azt mondják, hogy ez az új pápa nem kedvelte a nevet, amit neked adtunk. *„Hürremre inkább a Rokszolána név illik”* mondta. Azóta a rózsa szóból származó Rokszolána név keresztül-kasul elterjedt Európában.

Hürrem nehézkesen tudta csak elfojtani a haragját, ami Ibrahim nevének említésekor készült előtörni belőle. Egy lehetőséget látott felvillanni maga előtt.

– Rózsa? – szólalt meg először tompa, megsértődött hangon.

– Akárcsak egy rózsa – vágta rá rögtön Szulejmán, aki észrevette a lány hirtelen jött rosszkedvét. – Üde, mint egy rózsa, szépséges, mint egy rózsa...

– Dehát a rózsák tüskések.

– Még jobb. Megszúrja a kezét annak, aki nem tudja, miképp kell megfogni, megcsókolni.

Hürrem kacérkodva nézte Szulejmán arcát.

– Mit törődjek egy pogánnyal? – vonogatta a vállát. Majd mintha valami teljesen jelentéktelen dologról lenne szó, susmorogni kezdett. – Senkinek sem szabadna egy pogány szavai alapján cselekednie. A név, amit a nagyra becsült szultánom adott, számomra teljes mértékben elegendő.

Szerelmesen összeölelkeztek. Szulejmán csókesője közepette Hürrem lágyan suttogott.

– Emellett; illendő a pasa főmagasságának, aki nagyra becsült szultánom pecsétjét hordozza, hogy az ellenséggel csevegjen urunk háreméről?

Azon az éjjelen kézen fogva mentek ki a holdfényben ragyogó rózsakertbe. Szulejmán szultán vidámnak tűnt, noha Hürrem jól tudta, hogy szavai hatással voltak a férfira. A szultán feljegyezte azokat valahol a fejében. Biztos volt benne. Habár azt, hogy kiről szóltak ezek a feljegyzések, Hürrem nem tudhatta. Ibrahimról; vagy talán az államügyekbe belekontárkodó orosz ágyasról?

A szultán, a lány egyre növekvő hasára mutatva, megkérdezte:

– Hogy van ma az én szultána leányom? – Szulejmán ezúttal egy lányt kívánt Hürremtől.

– Szeme legyen oly mélykék, mint a tiéd – mondta azon az estén.
– Ő is azzal nézzen majd rám. Hadd tévedjen el az, aki látja, annak mérhetetlen kékségében. Találjon békességet annak titkos zöldjében. Részegüljön meg annak ködében. Hasonlítson szultánám mosolya az édesanyjáéra. Okozzon mosolyával fájdalmat, búvölje el és legyen gyógyír a nyugtalan szíveknek.

Hürrem szíve örömtől verdesett ezekre a szavakra. Ez azt jelentette, hogy Szulejmán feljegyzése nem róla szólt.

A méreg már kiömlött, Bizalmas Ibrahim, gondolta magában, s most ereid felé folyik. Te csak menj tovább és kormányozz fényűzően. Majd meglásd, miképp új égy férfit Hürrem mérge a föld alá...

Miközben Hürrem álmra hajtotta a fejét, azon gondolkodott: Még egy csepp méregre van szükségem. Még egy csepp, ami összekeveredik a disznó vérével.

*H*ürrem még a kilenc hónap eltelte előtt lánnyal ajándékozta meg Szulejmán szultánt. A vajúdás ismételten nagy zűrzavart keltett a palotában. Ez alkalommal, mivel a szultán maga is jelen volt, a hárem a korábbinál is nagyobb pánikba esett. Közben a főorvos és a többi orvos, akiket Szulejmán szultán már napokkal korábban mozgósított, teljes készültségben várakozott valahol. A főszülésznő és a bábák bekerítették Hürrem lakosztályát.

Egy hadseregnyi szolgáló futkározott oda-vissza. A hárem agája⁹, Mesztan aga pedig kezdett átkozottul belefáradni Hürrem hölgy és a szultán lakosztálya közötti rohangálásba. Egész életében nem szaladt annyit, amennyit azon a napon kellett. Hogy nem csúszott meg és esett el vörös, lapos talpú cipőivel a lábán, annak csupán Allah kifürkészhetetlensége lehetett az oka.

A szülési görcsök estére egyre gyakoribbá váltak. Azonban maga a szülés csak másnap délután kezdődött meg. Időközben Hürrem egyáltalán nem kiabált vagy sikoltzott, ahogyan minden más vajúdó nő tenné. Akarta, hogy Szulejmán azt higgye, „*Mily kitartó, milyen bátor nő,*” viszont egyúttal arra is vágyott, hogy tudatában legyen az általa elszenvedett kín nagyságának. Emiatt, két összehúzódás között, amiktől már hideg izzadság ömlött testéből, nem mulasztott el parancsokat osztogatni a bábáknak:

– Rohanj és adj hírt az urunknak. Ne aggódjon. Hürreme épségben van, imádkozik őfelsége és kisbabája egészségéért is.

Magától értetődően a baba hírnöksége csupán a lakosztály ajtajáig tartott. Ott az üzenetet átadták Mesztan agának, és a háremaga kifulladásra vitte el a hírt a szultánhoz.

– Hürrem haszeki épségben van és imádkozik urunkért, illetve a kisbaba egészségéért.

Természetesen a szultán, aki egyetlen kitaposatlan sarkot sem hagyott szobájában, ahol már órák óta fel és alá járkált, azonnal felelt neki.

– Mi is imádkozunk. Insallah¹⁰, nemsokára szülni fog. Azt viszont szeretnénk tudni, hogy sok fájdalma van-e.

A válasz hasonlóképpen érte el a szülőszobát, majd Mesztan aga onnan vihette megint a következő küldeményt.

– Hürrem haszeki azt nyilatkozta, hogy a fájdalomtól persze van bőven, ugyan a nagyra becsült szultánom szerelme enyhíti szenvedésünket, őfelségém.

Hányszor jött és ment a hír egymás közt, Hürrem és Szulejmán már rég nem számolták. Ám a délutáni ima után a fájások egyre sűrűbbek lettek. Azzal együtt pedig elviselhetlenebbek is. Hürrem szorongatta a válide szultán kezeit, aki most is ott volt vele, ahogyan legutóbb. A bábák a hasát nyomták, ő pedig minden

erejével azon volt, hogy a csecsemőt kitolja magából. Ekkor már nem bírta tovább türtőztetni magát. A tüdejében összegyűlt levegő elképesztő üvöltéssel hagyta el a torkát.

Hürrem rémisztő sikolya és nem sokkal később a kised világnak köszönő óbégatása elért egészen Szulejmán szultán lakhelyéig. A fiatal szultán remegett a boldogságtól. *Megszülte*, gondolta. Majd ugyanaz a kérdés vetődött fel benne, mint minden egyes szülés alkalmával. Vajon lány vagy fiú? Mesztan aga pillanatokon belül elhozta a választ, megjelenve a lakosztály ajtajánál és a kaftánja végére borulva. Nem tudni ugyan, hogy vajon kimerültségből vagy tiszteletből tett-e így.

– Gratulálok, szultánom. Leánya született.

Szulejmán szultán türelmetlenül várta a pillanatot, hogy végre Hürremhez siethessen és karjaiba vehesse az apró szultánát. Amikor a válide szultán felbukkant az ajtajánál, rögtön megértette, hogy az idő elérkezett. Már szaladt is Hürrem felé kaftánját lobogtatva.

– A neve Mihrimah – mondta, ahogy belépett az ajtón.

Hürrem ezerszer szebbnek tűnt a boldogságtól most, hogy Szulejmán szultán újabb kívánságának tehetett eleget. Ezzel is megerősítette pozícióját. Félénken a szultánra mosolygott.

– Mihrimah, nagyra becsült szultánom?

– Igen, Mihrimah. Nap és hold. Éj és nappal. Fekete és fehér...

Amikor látta, hogy a lány nem igazán érti, tovább folytatta. – Mi már akkor ezt a nevet szerettük volna szultána leányunknak adni, amikor először megpillantottunk téged. *„Ha Allah egy napon egy lánnyal ajándékoz meg minket ettől a nap arcú Hürrem hölgytől, hadd hasonlítson a holdra. Legyen ő mind a nap és a hold egyszerre. Legyen ő mind az éjjel és a nappal. Legyen a neve Mihrimah”*, mondtuk akkor.

Hürrem gyorsan kinyújtotta felé a karjában pihenő kisedet.

– Mily csodálatos név, nagyra becsült szultánom. Mire vár még? Vegye karjaiba Mihrimah szultánát.

Szulejmán szerelmes csókot nyomott Hürrem homlokára.

– A jog először az édesanyjáé.

Aztán végül karjaiba emelte a lányát, aki folyamatosan ökölbe szorította apró kezeit a levegőben. – Az én Mihrimahom. Gyönyörű szultánám. A napom, a holdam.

Ránézett a lány arcára, mely még lila színben tündöklött a erőfeszítés miatt, és derűsen felnevetett.

– Annyit imádkoztunk, hogy a kis szultánám hasonlítson a Hürrememre, de nézd csak meg ezt.

Hürrem mosolyogva bújt a szultánhoz.

– Ne aggódjon. A leányom még az édesanyján is túltesz majd szépségével. Addig, amíg az ön szerelme végtelen marad.

– Hercegem és szultánám édesanyja, figyelj ide, kérlek – mondta aznap este Szulejmán szultán Hürremnek. Majd felolvasott néhány újabb verssort, amit a neki szánt gazalhoz¹¹ toldott.

Hürrem szemei elhomályosultak az örömtől, miközben Szulejmán szultán szavalt neki, *fényem, isteni fényem, fáklyám*. A mellette alvó kislánya szorosán megmarkolta édesanyja ujját. A kis Mehmed herceg pedig a szomszédos lakosztályban volt, Merzuka mellett. Hürrem az őt szeretetteljesen figyelő szultán szemébe nézett, ugyanazzal az érzelemmel. Boldog volt és most már nagyobb biztonságban érezte magát. Ibrahim továbbra is veszélyes maradt számára, Szulejmán hangjának zengése azonban mintha azt igazolta volna, hogy nem áldozná fel őt a horvát kedvéért.

NEGYVENEGYEDIK FEJEZET

„*Fuss, ha kedves az életed!*”

Hürrem rettegve ocsúdott fel álmából. Kintről ordítózás hallatszott, amit nem értett. Ezenkívül fokozatosam ugyan, de egyre csak erősödött és közeledett a moraj. Mi történik? Az ablakhoz sietett. A rácsokon keresztül először a palota falai mögött elterülő város sötétségén kívül mást nem is látott. Aztán egyszerre feltűnt neki a vörösség, ami úgy bugyogott fel a sötétség közepében, mint egy átkozott vérfolt.

Majd még egy. Amögött pedig egy újabb.

Ó, Istenem, tűzvész, gondolta magában. Isztambul tűzben ég!

A folyosókon léptek hangja és női sikolyok, gyermekek sírása vegyült egymásba. Hürrem félelmében fia és lánya szobája felé igyekezett. Szolgái közben fejvesztve rohagáltak ide-oda.

– Mi történik? – kérdezte Hürrem. A lányok viszont annyira megijedtek, hogy már se nem láttak, se nem hallottak.

Abban a pillanatban Merzuka, Szetáret kalfa¹² és Emine érkezett Hürrem mellé, rettegéstől tágra nyílt szemekkel. Merzuka mellkasán ott pihent Mehmed herceg. Szetáret kalfa pedig igyekezett lefoglalni Mihrimah figyelmét, aki felriadva lármázott.

Hürrem egy kissé megnyugodott, amikor látta, hogy gyermekei életben és épségben vannak.

– Mi folyik itt? Mi ez az ítéletnap?

– Nem tudom. A kiabálásokra ébredtem – Szetáret kalfa hangja rekedt volt a nyugtalanság miatt. Hürrem úgy vette észre, mintha a nő sötét arca is kivilágosodott volna egy kissé. Tehát a sötétbőrűek csupán ennyire tudtak elfehéredni.

Merzuka hangosan lélegzett.

– Tűz – vágott közbe, – Mindenhol tűz ég.

– Jól van, de mi ez a folyamatosan közeledő moraj? Mintha a menny dörögne. – Merzuka reszketett. – Nem tudom. Nem tudom.

Most mit fogok tenni? – gondolta Hürrem. Egyedül volt. Szulejmán már napok óta nem tartózkodott a palotában. Vadászatra ment azzal a horvát disznóval, akit sógorává tett. Mit tegyek, mit tegyek? Miközben panaszkodva járkált fel s alá a szobában, az ajtó felnyílt és Hafsza szultána lépett be, Dzsáferrel oldalán. Hürrem rögtön odafutott, megölelte a nőt. Az idős hölgy a nagy sietségben még a haját is elfelejtette lefedni.

– Gyerünk – parancsolta. – Te most azonnal elmész innen.

– Mi történik, asszonyom anyám? – Hürrem már nem is bírta megszámolni, hogy vajon hányszor tette fel ezt a kérdést az elmúlt egy-két percben. Más kérdése viszont most nem volt. Mi történik?

Dzsáfer tolni kezdte Hürremet az ajtó felé.

– Janicsárok – sóhajtozott Hafsza szultána. – A janicsárok felborították az üstöt. Mindent felgyújtanak. összetörnek.

Felborították az üstöt? Mégis mit jelentsen ez? Hürrem gondolatai még jobban összekuszálódtak.

– Nincs vesztegetni való idő, úrnőm – Sötét Dzsáfer könyörgő hangjára végül sikerült összeszednie magát. – Haladéktalanul el kell innen mennünk – tette hozzá a fiú fejvesztve.

– Hová? – A kérdés kétségbeesett sikoltásként hagyta el Hürrem

száját.

– Dzsáfer majd elvisz téged és a gyermekeket a városon kívülre, egy biztos helyre.

Hafsza szultána is megpróbálta kifelé húzni Hürremet.

– Gyerünk, leányom.

– Nem lehet – állt ellen Hürrem egy pillanatig. – Nagyra becsült szultánom nincsen most itt. A háremet elhagyni és elmenekülni a szultánom távozása alatt nem illendő.

– Ide figyelj, leányom – a nő Hürremre szegezte tekintetét. – Ne csökönyösködj. Emellett, a szultán távollétében én hozom a döntéseket. Gyermekeid veszélyben vannak! A végén még elrabolják őket.

A gyermekeimet? Elrabolják? Szent Mária, esedezett Hürrem magában. A gyermekeimet veszély fenyegeti. Ekkor az arcát forróság lepte el. Nem, senki sem rabolhatja el a gyermekeit.

Hürrem megállás nélkül ismételte magában: *Az én gyermekeim nem fogják átélni azt a kint, amit nekem kellett. Soha nem fogom azt megengedni. Soha.* Majd Merzuka öléből a kebléhez szorította Mehmed herceget. A fiú álmos szemekkel nézelődött körbe anélkül, hogy értette volna, miről van szó, miközben folyamatosan szopta a nagyujját.

– Dzsáfer – szólt Hafsza szultána. Hangja oly éles volt, mint egy kés. – Te pedig magadhoz vedd Mihrimah szultánát.

Tudod, hogy hová kell mennetek. Szolgálj becsülettel.

Az öreg nő megölelte Hürremet.

– És te, asszonyom anyám? Nem jössz velünk?

– Amikor fia nincs a helyén, az édesanyjára hárul az uralkodói kötelesség. Nekem maradnom kell. A janicsárok egyébként sem emelnének kezét egy öreg hölgyre – majd megsimogatta Hürrem

haját. – Miután lecsendesedtek a dolgok, ön is visszatér majd otthonába, Hürrem úrnő.

Amikor Dzsáfer már éppen távozott volna Hürremmel, Merzukával, Szetáret kalfával és Eminével, hirtelen Hafsza szultána hangja hallatszott.

– Hürrem.

Mindannyian megtorpantak. Hürrem fűrgén megfordult és megragadta a nő kezeit.

– Mondd, asszonyom anyám.

– Te felelsz az unokáimért, leányom.

Hürrem megcsókolta a nő kezét.

– Ne aggódj – felelt határozott hangon. – Megfogadom, hogy amíg ez a lélek ebben a testben marad, senki sem veheti el Hürrem kezeiből a nagyra becsült szultánom hercegét s szultánáját, a te kedves unokáidat.

Azután megint az ajtó felé fordult, s csatlakozott a Dzsáfer vezette női csapathoz a folyosón. Csupán gyermekei és a hozományos zsákja volt vele.

Annak természetesen nem volt tudatában, hogy Dzsáfer is megesküdött Allahnak. *„Csak Dzsáfer holttestén keresztül érhet bárki hozzád és a gyermekeidhez.”* Hiszen már ő is Azrael¹³ volt azoknak, akik Hürremet bántani készültek.

*S*ztambul keskeny és sötét utcáin rázkódva két kocsi haladt előre az éjszaka homályában. Hürrem és Merzuka a gyerekekkel együtt a hátsó kocsiban voltak, amit Dzsáfer hajtott. A sötét fiú megtömte vörös selyemövét késekkel, törökkel, bármivel, ami csak keze ügyébe került. Az elülső kocsiban pedig Szetáret és Emine ült.

Dzsáfer a palota pompás kocsijai helyett egy külső istállóból szerezte ezeket. Mikor a kerekek kiálló kővel találkoztak, a kocsik olyan borzalmas hangot adtak, mintha bármelyik pillanatban széteshetnének.

Hürrem csupán most, amikor már jócskán úton voltak, értette meg az üst felborításának jelentését. Amikor a katonák elégedetlenné váltak, ilyenkor állítólag felborították a leveses üstöket, kiöntötték a tartalmukat, majd a hatalmas merőkanalakkal csapkodva kiabálni kezdtek. Azon az estén is éppen ez történt. Csakhogy ezúttal a janicsárok nem akcsére¹⁴ vágytak, hanem háborúra.

A szultán már két éve nem vonult hadba. Ibrahim mindenféle háborúval kapcsolatos provokációja ellenére összes idejét Hürrem karjaiban és vadászattal töltötte. A janicsároknak, akik teljes mértékben az új hódításokból és a megszerzett hadizsákmányból éltek, végül elégük lett. A hadjárat gazdagságot jelentett. Új földek leigázásával az állam is megszédné magát, a janicsárok juttatása és a zsákmányban való részesedése pedig növekedne. Ezt a csapat azonban elzárták és a rodoszi hadjárat óta nem nyitották meg újra.

S habár maga a janicsár aga állt az élükön, ő anélkül, hogy csillapítaná őket, együtt menetelt velük utcáról utcára.

– Hol van Fatih Mehmed kán és Szelim kán hódító kardja? – kiáltották. Időközben mindent felgyújtottak és ripityára törtek, ami az útjukba került.

Hürrem még a saját nevét is meghallotta.

– Az orosz ágyas foglyul ejtette szultánunkat; szabaduljunk meg tőle és mentsük meg urunkat – üvöltöztek a zendülők. – Nekünk nem kell Hürrem!

Akárhányszor megcsapták a fülét ezek a kurjongatások, megborzongott.

Szóval a lázadók őt keresték. Meg akarták óvni tőle őfelségét. Ez nem volt más, mint Hürrem halálos ítélete.

– Ha nőne a veszély – szólt Merzukához váratlanul, – a gyermekeket rád bízom. Ezek engem nem fognak életben hagyni. Amikor nagyra becsült szultánom véget vet majd ennek a cselszövésnek, menj oda hozzá, s mondd: *„Ezeket Hürrem hölgy bízta rám. Kérem, fogadd el őket”*, aztán tedd hercegemet és szultánámat Szulejmán sah elébe.

A tatár lány sírni kezdett.

– És még azt is mondd – folytatta Hürrem gondolataiba feledkezve. – Még akkor is, amikor haldokolt, Hürrem úrnő a te nevedet hívta és imádkozott, *„Legyen nagyra becsült szultánom élete hosszú, szultánsága végtelen.”* Emígy szólj majd.

Félelmük azonban alaptalannak bizonyult. Dzsáfer a katonáktól, a szakaszóktól és az előőrsöktől mentes utcákon haladva végül kimenekítette őket a tűz gyűrűjéből.

A zavargók Hürrem nevéen kívül még szadzazam Ibrahim pasát is mérgesen emlegették. – Ibrahimra bizalmasság; a katonákra rabság vár? Nem kell nekünk!

Miért is kellene nekik, gondolta Hürrem egész éjjel a zötykölődő kocsiban. Habár Szulejmán ezt nem vette észre, a horvát disznóból egy második szultán lett.

Szulejmán nem csupán pecsétjét és hűgát, Hatidzsét adta Ibrahim pasának, hanem szeraszkerre is kinevezte. S ha az sem volna elég, még 200 ezer dukáttal¹⁵ és egy Hippodrom¹⁶ közeli óriási palota építtetésének jogával is elhalmozta őt. Hürremnek még nem volt alkalma elmenni oda, hogy megnézzze a saját szemével, noha bárki, aki látta már, alig bírt másról beszélni.

– A hatalmas világuralkodó palotája annyira fénytelennek tűnik a Bizalmas Ibrahimé mellett.

Amikor Hürrem már nem hallotta többet a lázongók zaját, végre biztonságban érezhette magát. A köveken guruló kerekek dallamos hangjától megigézve Hürrem visszaemlékezett Hatidzse szultána henna-éjére¹⁷. Válogában igencsak kedvelte a lányt. Még a legnehezebb napjaiban is támogatta Hürremet barátságával. Habár két évvel fiatalabb volt Hürremnél, mindentudóként mondta neki: *„A férfiak már csak ilyenek.”* Ezzel megnevettette őt azokon a magányos napokon, amikor Szulejmán ismételten vadászaton volt.

A lány henna-éje csodálatos emlékként maradt meg benne. Most látott ilyesmit először életében. A palotát lámpásokkal varázsolták csillogóvá. Az összes nő jókedvűen kacagott, táncolt és evett-ivott. Természetesen csak a nő családjából vettek részt az asszonyok. A férfiak egyébként sem volt családjá. Azon az estén Hürremnek minduntalan a saját elhagyatottsága járt a fejében. Az árvasága. Egyre csak arra gondolt, *ha én is megházasodok, a férfi családtagjain kívül nem lesz más ott.* A horvát sakálnak nem voltak rokonai, de neki talán igen? Noha legalább Hürremnek vigaszt tudott nyújtani valami. Az a tény, hogy ő egyébként sem fog megházasodni.

Bizalmas Ibrahim és Hatidzse szultána esküvője tíz teljes napig tartott. A nők az isztambuli palotában mulatoztak, a férfiak pedig az új palotában, amit Szulejmán építtetett Ibrahimnak, mondván: *„Barátom, bajtársam, a pecsétem őrzője és szeraszkerem.”* Ettől ugyan Hürrem iszonyatosan dühbe gurult. Ibrahim, a hagyománynak megfelelően, a hetedik napon Szulejmán palotájába ment, hogy megkérje a lány kezét. A szultán a hatalmas csarnokban fogadta őt, melynek falait aranyozott kelmék borították. Dzsáfer mindent elmesélt még melegében, ami azon az estén történt.

– Bizalmas Ibrahim sörbettel kínálta meg őfelségéinket egy fenséges pohárból, amit egyetlen türkizkőből faragtak.

A horvát disznó még rá is kacsintott a szultánra. Ezzel azt jelezte neki, hogy igazából nem sörbetet, hanem egy ritka borfélét

tartalmazott a pohár.

– Szultánunk pedig egy hét lófarkas tugot adományozott Ibrahim pasának.

Pedig adhatott volna neki kettővel többet, gondolta Hürrem. A szultán tujáról kilenc lófarok csüngött, így sógorának is ennyi járt volna. Hiszen a sakál már amúgy is szinte második szultánként emelkedik fölénk!

Újabb meghökkentő esemény történt az esküvő utolsó napján. Szulejmán szultán egyszerű vendégként látogatott Ibrahim palotájába, és megáldotta hűgának és a barátjának házasságát.

– Hát segíts meg, Allah, testvérünk sok meglepetést okozott nekünk – mondta boldogan a fiatal szultán Hürremnek, azon az estén, mikor visszatért az ünnepegről.

– Akkor mostantól meg kell majd szoknia, hogy Ibrahim pasa sógornak hívja önt, nagyra becsült szultánom – trillázott édesen Hürrem, hogy elfojtsa dühének és féltékenységének hullámait.

Holott Szulejmán nem figyelt erre a megjegyzésre.

– Tudod, hogy Ibrahim a palotájának egyik bejáratát arannyal vontá be, egy másikat pedig ezüst selyemmel. – Miközben a saját palotájának falai díszítetlen kőből voltak. Habár ő ezt egy csöppet sem bánta. Azon az éjszakán Hürrem igazán vágyott arra, hogy a szemébe mondja: „*Tehát a sógora tényleg túltett magán gazdagságával.*” Végül azonban sikerült tartania a nyelvét. A második csepp méregnek erősebbnek kell lennie az elsőnél, hogy hasson. Légy türelmes, Hürrem.

Amikor a kocsi egy zökkenéssel megállt, Hürrem gondolatai közül visszacsúszott a valóságba. Kint pánikszerű párbeszédék folytak. Sebtében széthúzta a függönyt. Még nem hajnalodott. Egy vendéglő előtt rostokoltak. Három másik díszes kocsit látott a közelben. És néhány lovast is. Egyikőjük rákiáltott valakire, akit

Hürrem nem tudott megfigyelni.

– Töltsük itt az éjszakát.

Ó, Istenem! A férfi oroszul beszélt.

Aztán megjelent az ember, akinek az üzenet szólt. Hürrem annyira elámult, hogy kezével kellett betapasztania a száját, nehogy elsikoltsa magát. Fejében viszont ugyanaz a felkiáltás visszhangzott háromszor.

Ó Istenem, Ó Istenem, Ó Istenem.

Lehetséges ilyesmi? Az a homlokára hulló, lázadó, szőke haj, azok a tengerkék szemek, az a hegyes orr. Semmit sem változott. Azt a fiatal és állandóan mosolygó arcot soha nem tudta kiverni a fejből. És azt az édes hangot. Csupán az a fejletlen, szőke pihés szőr vált zord, férfias szakállá, mely most a halántékától egészen az álláig húzódott – más változás nem történt.

Merzuka észrevette, hogy Hürrem megdermedt:

– Mi történik? – kérdezte álmos hangon. – Miért álltunk meg?

Hol vagyunk?

Hürrem csak arra volt képes, hogy ujjával kifelé mutasson.

– Ez ő? – Hürrem hangja alig volt hallható. Szíve szinte bármikor kiugorhatott a helyéből. Éppen úgy, ahogyan azon a krími piacon, most is több ezernyi pillangó repdesett a szívecskéjében.

Merzuka a szájára tapasztott ujjai közül egy apróbb sikolyt eresztett el.

– Ó! Ó maga! Frederik! Ó, Allahom.

NEGYVENKETTEDIK FEJEZET

*H*ürremnek fogalma sem volt róla, miképpen sikerült túlélnie estig. Alig bírta elhinni az egészet. Drága Frederik, aki magányos éjszakáin társa volt. Az első férfi, akinek érintése elültette a kék ízét ajkain.

A rejtekhelyül választott vendéglői szobájában órákon keresztül a múlt és a jelen között bolyongott. Folyamatosan forgatta kezében azt a piros pöttyös tükröt, amit Frederiktől kapott ajándékba. Mindent elfelejtett. Sem az isztambuli janicsárfelkelés, sem az, ahogyan tegnap este a halál szélén táncolva megmenekültek, sem Szulejmán nem járt most a gondolatai közt. Még a lármát csapó gyerekeket sem hallotta. Annak sem volt tudatában, hogy az előtte mozgó árnyak kikhez tartoztak. Még annak a lehetősége sem foglalkoztatta, hogy valaki felismeri őt és hírt repít a zendülőknél, „*Hürrem a Csicsekl¹⁸ Fogadóban bujdosik az erdős úton.*” Hürrem ehelyett választ keresett azokra a kérdésekre, melyek megállás nélkül zakatoltak a fejében. Az a boldogság, amit egy szempillantás alatt hagyott kicsúszni az ujjai közül a piactéren Bahcsiszerájnál, vajon megint el fog majd úszni? Megengedheti ezt?

Először úgy vélte, hogy talán összetévesztette valakivel, s igyekezett elmenekülni a valóságtól, amivel most szemtől szembe találta magát. Holott ez lehetetlen. Nem lehetett ekkora a hasonlóság. *Mondjuk, hogy én összetévesztettem. És Merzuka?* törte a

fejét. A tatár lány is azon nyomban felismerte őt.

Aztán azon kezdett tünődni, hogy mit tehetne. Hiszen ez szerencsésének válaszutja. Most vagy a hatalmat üldözi tovább, vagy gyermekkori szerelmének veti karjaiba magát. A szerelem foglya volt. Minél érettebbé vált, annál jobban megismerte a saját természetét, s rádöbbsent, hogy nem volt képes elfojtani azt a vágyát, hogy új és friss izgalmak irányába vitorlázzon. Az rendben van, viszont máris elhalni készült volna Szulejmán szultán iránt érzett szerelme? Hürremet kirázta a hideg a fejében visszhangzó kérdéstől. Nem, Szulejmánnal való kapcsolata teljesen más; ő volt a világuralkodó, a tekintély, a hatalom, amire vágyott. Teste hirtelen megremegett a szívébe csapó villámoktól.

Nem lehetne mindkettőt egyszerre? Vagyis mind a hatalmat, mind pedig Frederik ölelését?

Ugyanabban a pillanatban, amikor Hürrem ezt megkérdezte magától, már elő is rukkolt egy válasszal és meghozta a döntését. Neki mindkettő kellett. Ha a következménye halál volt, akkor legyen halál. Semmilyen akadály nem lett volna képes megállítani ezt a zajosan előretörő, tiltott vágyáradatot.

Előbb elküldte Sötét Dzsáfert.

– Kik ezek a külföldiek, derítsd ki – parancsolt neki. A férfi nemsokára visszatért a válasszal.

– Kereskedők lengyel földről. Isztambulba hozták áruikat. Amikor azonban tudomásukra jutott a felkelés, úgy határoztak, bölcsőbb, ha itt megvárják, amíg megnyugodnak a kedélyek.

Hürrem később magához hívatta Merzukát.

– Ma este szobát cserélünk. Te itt maradsz a gyerekekkel. Én pedig a te szobádban alszom.

A tatár lány azonnal megértette, miről van szó.

– Nem teheted.

– Megteszem. Meg kell tennem. Isten is így akarja. Vagy mi másért keresztezné utunkat ennyi év után, egy ilyen átkozott éjszaka reggelén?

– De hiszen ez túl veszélyes.

– Tudom.

– Allah őrizz, ha eljut urunk fü... – a lány megborzongott, mielőtt befejezhette volna a mondatot. Ha kiderül, Hürremre halál vár. És természetesen arra is, aki bűntársként eltitkolta ezt.

Hürrem jéghideg hangon folytatta.

– Pontosán ezért cserélünk szobát – az árulás legkisebb nyomát kutatta kebelbarátjának szemében. Ott viszont a félelmen kívül más érzelmet nem talált. – Frederik veled fog találkozni.

– És ha valaki meglátja? Mi lesz, ha valaki elárul?

– Az elég, ha te nem nyitod ki a szádat – felelt.

– És Sötét Dzsáfer?

– Ő előbb halna meg, mintsem egy szó is elhagyná a száját.

Merzuka jól tudta, hogy milyen komoly hűséget tanúsított a sötét fiú Hürrem felé. Egy reménytelen, viszonzatlan, sőt viszonzást el sem váró, lehetetlen szerelem volt ez. Utoljára próbálta meg lebeszélni Hürremet.

– És ő? – kérdezte suttogva. – A férfi Isztambulba megy. Ki tudja, miféle helyen száll majd meg. Ha kicsúszik bármi is a száján... Vagy ha, nem is tudom, itt-ott hencegni kezd majd vele? A férfiak imádnak ilyeneket csinálni.

– Mit mondhatna? Én pusztán az az orosz lány vagyok, akivel a bahcsiszeráji piacon találkozott. Ennyi az egész. Alekszandra vagyok.

Merzuka a lassan sötétségbe boruló szobában Hürrem kezét fogta.

– *Mi lesz ha rájön, hogy te vagy Szulejmán szultán egy és egyetlen kedvence, Hürrem?*

Hürrem akadozva kiszabadította magát a lány szorításából és az ablak elé lépett.

– Küldd ide hozzám Dzsáfert – mondta végül.

Merzuka most először rémült meg a Hürrem szemében fellobbanó tűztől, mely olyan volt, mint a nap sugarában tündöklő őszi levél.

*S*ötét Dzsáfer leült a fiatal férfi elé anélkül, hogy üdvözölte volna őt.

Az idegent, aki a fogadó legalsó szintjén éppen bort kortyolgatott a nagy kandalló előtt, bosszantotta ez a sötét férfi, akit már többször is látott aznap ide-oda járkálni. Most pedig csak úgy, engedély nélkül leült az asztalához. Noha ő nem szólt egy szót sem. Egyébként is, minden üzlete odalett az isztambuli janicsárok miatt. Nem volt olyan kedvében, hogy ezzel a tiszteletlen feketével törődjön most.

Anélkül, hogy nem kívánt társaságára nézett volna, újból belemerült megszakított gondolataiba. Ki tudja, hány napig lesznek kénytelenek itt maradni? Talán Szulejmán szultán, akit a törökök világuralkodónak hívtak és az egekig dicsértek, elveszíti a fejét. Vajon ki fog a helyébe lépni? Azt hallotta, hogy a fia még igen fiatal. Talán a lázadók őt is megölik. Ha Szulejmán meghalna, minden egyensúly felborulna. Habár ez Oroszország és Lengyelország céljait szolgálná. Ha az oszmánok támogatása megszűnne, a Krími Kánság nem tudna megállni a saját lábán. Jól van, de mit számított ez neki? Ő egy kereskedő, oda megy, ahol a pénz van. A pénz most az oszmánok kezében hevert. Így aztán eljött ide is. Micsoda

szerencsétlenség, morgott magában. Elkutyagolni egészen ideig. Már csak alig tíz órányi út volt hátra Isztambulig, amikor zendülőkkel találták szemben magukat. Ez egyszerűen hihetetlen.

Vagy talán inkább lemondjak Isztambulról és menjek nyugatabbra, a bolgár városba vagy egészen Belgrádig, futott át egy gondolat az agyán. Aztán rögtön vissza is táncolt. Ha bármi is történik az Oszmán Birodalommal, azok a helyek még Isztambulnál is veszélyesebbek lesznek egy kereskedő számára.

Majd a gondolatai mind szétszóródtak. Figyelme a sötét óriáson ragadt. Ki ez az alak? Miért kellett idejönnie és leülnie őelőtte, amikor olyan sok hely van még? Ráadásul ilyen tiszteletlenül. Most vizsgálta meg a férfit először alaposan. Milyen nagy feje és vastag ajkai vannak. Szemei még a bőrénél is sötétebbek. S ezek a szemek szüntelenül forogtak egyik oldalról a másikra. Termetes alkata ellenére kifejezetten idegesnek tűnt. Igyekezte ezt eltitkolni, de valójában mindent látni, észlelni akart, ami körülötte történik. Összekulcsolt tenyereit az asztalon pihentette. *Istenem, gondolta a fiatal férfi magában, miféle böhöm kezek ezek.*

Akkor valami teljesen váratlan dolog történt. Tekintetét le se véve a kereskedőről, széttárta a sötét tenyereit. Az idegen megpillantotta a piros pöttyös tükröt. Öntudatlanul egy kiáltás hagyta el a száját.

– Szent Jézus!

A tükör! A tükör! Az a kisméretű tükör volt, amit még Alekszandrának adott oda a piactéren. A sötét óriás kezei olyan hirtelen csukódtak össze, mint ahogyan korábban szétnyíltak.

Vaskos, sötét ujj tapadt az ajkaihoz.

– Psszt – intette csendre Frederik Lubanszkit.

Legyen csendben? Hogyan maradhatott volna csendben.

– Itt van? – kérdezte rögtön. Mielőtt észrevette volna, tenyere már az óriás kezeibe kapaszkodott.

A szemben lévő újból csendet parancsolt. *Milyen ostoba vagyok,* gondolta Frederik, miközben izgatottságát és örömét próbálta fékezni. *Hát persze, hogy itt van. Meglátott engem, felismert, és elküldte a tükröt ezzel a sötét arcú férfival. „Itt vagyok, ” ezt üzeni nekem.*

Ezúttal Frederik átfogalmazta a kérdését.

– Hol van? – a férfi örökös bámulása és pisszegése már kezdte megőrzíteni. Az a szépséges mosolyú, elbűvölő szemű lány, akit éveken át keresett, most itt volt és ez az alak azt akarja, hogy csendben legyen. Meg kellett találnia azon nyomban. És ez alkalommal nem szabad elengednie őt.

Frederik rádöbbsent, hogy ő nem is ismeri a férfi nyelvét. Akkor hogyan fognak tudni kommunikálni? Hogyan fogja majd kideríteni, hogy hol van Alekszandra? Azok a gigászi kezek még mindig az asztalon heverték. Gyorsan odanyúlt és megkísérelte szétnyitni az egymásba kulcsolódó két tenyeret.

Különös; azzal ellentétben, mint amire számított, az óriás egyáltalán nem ellenkezett. A tükör ott volt. Piros pöttyei ragyogtak a kandallóban égő tűz fényében. Ahogy lassan megpróbálta kivenni a tükröt a férfi kezeiből, Frederik meglátott alatta egy papírfecnit. Majdnem megfulladt a lelkesedéstől. Ez kétségtelenül Alekszandra üzenete lehetett. Amikor már éppen elemelte volna a papírt, a karmok összezárultak. Frederik ujjai pedig csapdába estek.

Sötét Dzsáfer szemei szikrákat szórtak, mikor ismételtén körülnézett. Végül nyugtázta, hogy senki sem figyeli őket, és meglazította kezeinek börtönét. Frederik türelmetlenül olvasta a kis papírra írt szavakat.

„Pontosan éjjélkor kövesd azt, aki a tükröt hozta neked. ”

A sötét óriás hirtelen újra összecsukta a tenyerét és köszönés nélkül távozott az asztaltól, pont úgy, ahogyan leült még korábban. Frederik figyelte az elvonuló férfit, aki behajította a papírt a kandallóba és megállt, arra várva, hogy az maradéktalanul elégjen.

Mégis mi volt ennek a jelentése? „Pontosan éjfélkor kövesd azt, aki a tükröt hozta neked.” Mi szükség volt ekkora diszkrécióra, titokzatosságra?

Ha Alekszandra ott volt, miért nem jött oda hozzá személyesen ahelyett, hogy jelként ezzel az óriással küldi el a piros pöttyös tükröt? Minden kérdésére világosan választ kap majd. Éjfélkor.

Valójában persze semmi jelentősége nem volt bármiféle kérdésnek vagy feleletnek. Alekszandra ott volt. Ugyanaz alatt a tető alatt. Ugyanazt a levegőt a lélegezték be. Ráadásul megőrizte ezt a tükröt annyi éven át. Most pedig azt üzenté neki, hogy *„gyere”*. Ennyi elegendő volt számára. .

Amikor éjfélkor találkoztak, már senki sem maradt a kandallónál. A sötét óriás lassan elhaladt Frederik előtt anélkül, hogy egy kicsit is megtorpant volna. Még csak nem is nézett rá. így is jól tudta, hogy a férfi követni fogja őt. Felmásztak a falépcsőkön, melyek minden egyes lépésnél nyikorgó hangon felnyögtek. Majd még egy emeletet Egy folyosóra értek, ahol egyetlen vak lámpás hunyorgott, és alig láttak az orruk hegyéig. Frederik egyszeriben ráésmélt hogy a sötét férfi zömök testének dacára nesztelenül jár, s ettől elképedt. Az ő lépteire recsegőropogó falécek meg se mertek nyikkanni az óriás alatt. Őrült gondolat suhant át az agyán. *Még a fa is fél tőle.* Valójában ő maga is tartott tőle. Ez a sötétség, ez a sötét bőrű férfi és a titkolózás szétroncsolta az idegeit. Nemsokára végre valósággá válik az a pillanat, amire várt, amiről már oly sok éve álmodott. Ennek ellenére leírhatatlan nyugtalanság mocorgott benne. *Bizonyára az átkozott árnyak miatt, amiket a remegő fény vetít a sötét, kormos falakra,* gondolta magában.

Az óriás ekkor megállt. Frederik már majdnem beleütközött. Lassan kinyitott egy ajtót, arra törekedve, hogy az ne nyikorogjon. A kiszáradt zsanérok hangja viszont mennydörögve visszhangzott a fiatal férfi fülében. A félreálló sötét óriás mellett besurrant a szobába.

– Alekszandra? – a mögötte becsukódó ajtó hátborzongató nyikorgása elnyomta a hangját. Szeme sarkából Frederik még láthatta, ahogyan a sötét óriás leguggol az ajtó előtt. Tehát a férfi ott fog várakozni. A sötétnél is sötétebb ő a sötétben.

Egy lépést tett előre.

– Alekszandra?... Szépséges Alekszandrám?

– *Frederik* – halk suttogás jött valahonnan szemből. Istenem, ez volt az a hang. Mivel szemei már hozzászoktak a sötéthez, ki tudott venni egy körvonalat is. A két árny egymás felé lendült. Amikor Hürrem elmozdult az ablaknál égő egy szál gyertya elől, a börtönéből kiszabadult fény hirtelen felvillant. Ez a váratlan világosság elvakította Frederiket. Valóban képes egyetlen gyertya ilyen erős fényt adni? Ez nem lehetett más, mint az Alekszandrából sugárzó ragyogás.

Egy szó nélkül összeölelkeztek. Miért is lett volna szükség a beszédre? Ajkaik az évek vágyakozásával találkoztak. Hürrem ismét érezhette ugyanazt az évekkel ezelőtti édeskés, nedves, melengető érintést. Majd ismét, és ismét.

Úgy ittak egymásból, mintha szomjukat akarták volna csillapítani. Hány évnyi szomjúságról is volt szó? Perzselő szomjukat oltották, amit ki tudja, hány álmodozással töltött, magányos éjszaka okozott.

A fiatal férfi karjaival szorosán magához ölelte Hürremet. Kezei most a lány hátán, derekán, csípőjén barangoltak. Hürrem ujjai pedig sétára indultak a homlokára zuhanó, lázadó, szőke hajában, ami pontosan úgy nézett ki, ahogy a legelső találkozásukkor.

Amikor aztán kifogytak a szusból, ajkaik szétváltak. A fiatal férfi keze közé véve a lány arcát a fény felé fordította azt. Már majdnem elkiáltotta magát örömeiben. – Alekszandrám – de a lány kezével betakarta a száját. Frederiket megint csendre intették? Míg ő szinte üvölteni tudott volna a boldogságtól. Újra átkarolták egymást. *Igen,*

Alekszandrának igaza volt. Még várhattak a szavak. Úgy is lesz erre még idejük bőven. Frederiknek nem állt szándékában elhagyni a fogadót a lány nélkül. Soha többet nem fogja elengedni őt. Tehát Isten ezért hozott engem ide, gondolta, hálát mondva az összes szentnek, akinek ismerte a nevét.

Szívük által vezérelve addig csókolóztak, amíg ki nem oltották szomjukat. Addigra már nem is voltak ezek olyan ártatlan, szerelmes csókok. Nyelvük gyengéd harapdálásokkal fonódott össze, mintha egymás ajkaiba kívánták volna faragni a szerelmüket. A lány ajkai és nyelve most már a férfi nyakán és fülein kószált. Lélegzetvételük egyre szaporábbá vált. Mily égető, őrjítő volt a lány lehelete!

Hürrem hátralépett egy másodpercre, majd hagyta, hogy a köpeny, melyet a csupasznak testére tekert, lecsússzon a vállain. Természetesen; hiszen ma éjjel ő a szerelem és a bűn foglya. Mindennek úgy kellett történnie, ahogyan a szerelem és a vágyakozás megkívánta. Elméje ugyan tiltakozott ez ellen az érzés ellen, szíve viszont azt súgta, *„Folytasd, ne hagyd abba, Hürrem. Cirógasd őt. Kergesd örületbe. Add a tested a kezeibe.”*

Frederik meglátva a teljesen mezítelen lányt a gyertya tompa világításánál, alig hitt a szemének. Istenem; milyen varázslatos volt! Vörös haja mintha lángolt volna az oldalról ráeső fényben. Az arca homályba burkolózott, ajkai viszont nedvesen fénylettek. Talán megduzzadtak kissé a harapásaitól; vagy csupán neki tűntek úgy? Testének egyik fele elefántcsontra emlékeztető módon csillogott ebben a bizonytalan fényben, másik felét pedig elnyelte a sötétség. A reszkető, gyenge világosság a lány bőrén ösvényt nyitott, mely kebleitől a hasáig, onnan pedig az ágyékáig húzódott. A lábai közti titkos völgy azonban a misztikus környezethez illően sötétségbe burkolózott.

Megfulladok, gondolta Frederik anélkül, hogy tudta volna, még

hányszor fogja ezt kimondani magában az éjszaka során. Elállt a lélegzete. Egy ilyen szépség látványa kiszárította a torkát.

Frederik felé nyújtva karjait Hürrem némileg elfordult. Abban a szent pillanatban a fény véget vetett a sötétség és a rejtélyesség uralmának. Nőisége, még ha csak egy másodpercre is, teljes egészében tárult a fiatal férfi szeme elé.

A következő öleléskor Frederik megragadta a vágytól remegő melleit. A lány elvesztett minden irányítást maga felett.

– Igen – nyögött fel alig hallhatóan. Ezúttal a férfi ajkai indultak vándorútra a kebleinek csúcsán. És Hürrem minden előjel nélkül eleredt, mint az eső. Talán a büntudat söpörte el őt. Öklét harapdálta, hogy elnyomja a kék sikolyokat. A földrengés után, amibe belerengett az egész teste, leengedte a kezét és megmarkolta a férfit. Érezte a keménységét. El akarta hessegetni magától ezt a gondolatot, mely rémülettel töltötte el, de hiába. Megállás nélkül azon töprengett, *hogyan vajon melyik volt hosszabb és vastagabb. Szulejmán vagy Frederik?*

Úgy vetkeztette le a férfit, mintha szét akarná őt tépni, majd letérdelt elé. Kezei, ajkai, nyelve és szája vette át az irányítást.

Frederik elámult a bahcsiszeráji piacon találkozott ártatlan, fiatal lány tapasztalt cirógatásától. Erejét megfeszítve próbálta visszatartani magát, ám nem járt sikerrel. Az agya nem volt már képes parancsolni a lágyékának és szerelmi szökőkútja csobogni kezdett. Hürremnek még maradt annyi öntudata, hogy fürgén felegyenesedjen és összeforrassza az ajkait a sajátjával, nehogy a férfi felkiáltson.

Háttal rávetette magát a matracra és Frederik simogatásaira, ajkaira és nyelvére bízta a testét. Amikor a férfi feje elérte az ágyékát, milliónyi harang kezdett el zengeni az agyában. Egyik kezével a száját csukva tartva, a másikkal pedig azt a haját cirógatva, melyre már oly nagyon vágyakozott, eltemette ezt a

mesébe illő s aranylabdára hasonlító fejet a még titokzatosabb mélységekbe. Míg ágyékánál viharok tomboltak, teste úgy megfeszült, mint egy íj, majd visszazuhant az ágyra, mintha egy szirtről esett volna alá. Most már lehetetlen volt itt megállni. Azonnal akarta őt. Azonnal, azonnal. Mihelyt ismét felhágott a legmagasabb oromra, maga alá rántotta Frederiket és úgy ülte meg, akárcsak egy lovat. Hajlongva és kígyózva, teljes súlyával hullott a férfira. Aztán visszatérve a korábbi testhelyzetébe, megint elengedte magát. Majd megint. Még egyszer... Meg fog bolondulni, meg fog bolondulni, meg fo...

Ugyanabban a pillanatban érezte, hogy a férfi kitört, mint egy vulkán, ő pedig mellkasát a férfihoz préselve igyekezett elhallgattatni őt.

Az őket elragadó vihar elcsendesülni látszott, majd újból feltámadt. Ekkor azonban sokkal hevesebb, sokkal pusztítóbb hurrikán is kísérte. Hürrem minden egyes alkalommal szabadjára eresztette magát. Nem törődött már a tiltásokkal, a szabályokkal, a tabukkal, semmivel. Hiszen ilyen gondolatok most nem férkőzhetek a fejébe. Egyetlen dolgot tudott csak: hogy ő most egy mocskos vendéglői szobában, egy koszos ágy tetején vonaglott a bűn szívében. Fellegek közt járt. kémlelte a napot, a holdat, a csillagokat. Majd az agyán átfutó kérdés minduntalan a sötétségbe taszította: „*Mit tettél?*” *Meg kell gyónnom a bűneimet, most rögtön,* gondolta. Azután kinevette ezt az érzését. Mi maradt még itt megbánnivaló? A bűn magjai már testében ficáncoltak. Poklában pedig az ördög örvendezett.

Egy kis idő után Frederik kimerülten Hürrem mellé dobta magát. Folyton-folyvást suttogott a fülébe.

– Alekszandra, Alekszandrám! – *Te csak tudd így, kedves Frederik,*

gondolta Hürrem magában, így biztonságban leszel. Az a bűbajos, ártatlan Alekszandra már nem létezik többé. Meg halt. Most csak Hürrem van. Szulejmán szultán orosz ágyas Hürreme.

Várta, hogy testének rezgései alábbhagyjanak. Hogy a lepkék a szívében befejezzék végre a szárnycsapkodást. Kinyújtózva hevert ott, Frederik csókjainak figyelmet sem szentelve.

A sötétségben éhes farkasokként támadtak a gondolatok Hürrem elméjére. Ugyanaz a kérdés tekergőzött a fejében: *Mit tettem?* Válaszolt magának: *A hercegem és kicsiny szultánám édesapja most éppen a lázadókkal küszködik, hogy megmentse a szultánságát és az életét, én pedig...* Önkéntelenül is egy keresztet vetett. *Mária Szűzanya bocsáss meg nekem... bocsáss meg.*

„Mi lesz, ha a békétlenkedő janicsárok megtalálják? Mi lesz, ha Szulejmánt egy zsíros kötél végére akasztják a palota kapuján?” Ez a kép úgy vágott keresztül Hürrem érzelmein, mint egy kés.

Fájdalmat érzett. *Ó, Istenem, sikoltott belül; mit tettem?*

Frederik nem tudta mire vélni a lány hangtalanságát. Újra felkelt és az ablakhoz ment, ahonnan elhozta a gyertyát az ágyig. A reszkető fényben megpillantotta az esőt a lány szemében, az arcán a gyöngyökként legördülő könnyeket. Az ő kedves Alekszandrája sírt az örömtől! Megcsókolta nedves szemeit, nyelvével felitta a könnyeket.

– Ne sírj, kedvesem, mostantól sohasem válunk el.

Válasz ugyan nem érkezett.

– Isten hozott össze bennünket. Soha nem hagylak már el. Holnap tüstént összepakolunk és visszatérünk az otthonunkba. – Frederik egy darabig hallgatott, aztán szerelmes hangon folytatta. – Hol voltál ennyi éven át, mit csináltál? Meséj el mindent. Rendben? Mindent.

A földre helyezte a gyertyát és a lány mellé feküdt.

– Tényleg, Alekszandra – szolt. – Mire fel ez a titkolózás, ez a rejtélyesség? Kitől rejtegetjük szerelmünket?

Jaj, ne! Amitől félt, most megtörténni készül. A titkok fonalgombolyagja már kezdett szétesni. Nem tudván, hogy abból maga a halál fog előlépni, Frederik egyre csak húzogatta a fonál végét. Be akarta tapasztani a férfi száját kezével és lecsitítani őt. Nehogy a saját szája mondja ki önmagára a halálos ítéletét.

Csakhogy a sors újfent elvetette a kockát. A fiatal férfi megfogta a lány kezét, megcsókolta az ujjait.

– És ki az a sötét bőrű férfi? – beszélt tovább.

– Mit keres ő itt veled? Biztosra veszem, hogy most is ott ül az ajtó előtt, és talán még ki is hallgatja, amiről beszélünk. Tudod-e, hogy egész nap több fiatal hölgyet is láttam jönni-menni a férfi körül. Ráadásul egy nőt is, aki olyan sötét bőrű volt, mint az a férfi. Egyikük sem tűnt ideillőnek... Megmondanád...

Frederiknek egyszerre megakadt a nyelve, mintha valamire ráébredt volna.

– Ó, Istenem! – kiáltott fel. A tekintetével pedig azt mondta, *Na, nem, az nem lehet.* Felkapta a gyertyát, s azt megint csak a lány arcához emelte.

Hürrem szeméből patakzottak a könnyek, míg új fent megpróbálkozott a férfi ajkainak lezárásával. Nem akarta hallani. Nem kellett hallania. Senki se hallhatta. Egyetlen szó, egyetlen név a halált hívta volna a fejére.

– Ó, Istenem – ismételte önmagát Frederik suttogva. Most kinyújtotta az ujját a lány felé.

– *De hát te ővagy!*

Hürrem megrázta a fejét.

– Nem.

Frederik tengerkék szemei tágra nyíltak a sokktól.

– Te ő vagy.

– Nem!

– De igen; ő vagy.

Hürrem nem tágított.

– Én Alekszandra vagyok.

– A sötét férfi, a szolgálók, ez a titok, ez a titokzatosság... Hát hogy nem jöttem erre rá előbb?

– Hallgass el.

– Te vagy a szultán orosz ágyasa. Az a Hürrem nevű, legendás nő.

– Elég. Nem akarom hallani.

– Miért nem? Tudtad? Ahonnan mi jöttünk, ott Rokszolánának hívnak.

A lány kezeit a füléhez nyomta, hogy ne hallja.

– Az én kis Alekszandrából Hürrem lett!

Már semmit sem lehetett tenni. Azrael erre a szóra mozgásba lendült.

– Hát nem az a neved az oszmánoknál? Úgy hallottam. Hürrem? Hát persze. Most már minden világos. Elmenekültél, amikor kitört a felkelés. És most itt rejtőzöl néhány szolgálóval. Ha lecsillapodnak a kedélyek, te is visszamész a palotába.

Frederik lehuppant az ágyra. Kellett neki ennyit gondolkodnia! Most mihez fog kezdeni? Így sem hagyhatta el Alekszandrát. Azonfelül, a zendülők talán már el is intézték Szulejmánt.

– Ne félj – suttogta Hürremnek lágyan. – Magammal viszlek, többé nem kell félned.

Tudod, Istenem, panaszkodott Hürrem magában. Én soha nem

akartam, hogy így legyen. Tisztában voltam azzal, hogy Azrael a nyomában jár, de nem kellett volna, hogy így alakuljon. Ez lehetett volna csupán az én bűnöm. Miért akarod, hogy 6 is megfizesse a bűnöm árút? Nincs már választásom.

Nem sokkal később a lány felült az ágyban. Egy csókot nyomott az élvezettől és a megrázkódtatástól elbóbiskoló férfi arcára.

– Most menj vissza a szobádba – mondta. – Reggel majd még egyszer átbeszélünk mindent. Hadd tárgyaljunk a jövőről a nap fényénél.

Frederik mondani akart valamit, Hürrem azonban ujját az ajkához érintve csendre intette. Aztán kimászott az ágyból. Egy poharat vett el a konzolasztal tetejéről, ahová a fiatal férfi szeme nem látott el, majd visszalépett hozzá.

– Egy korty bor – mutatott a kezében lévő pohárra. – Pecsételjük meg szerelmünket egy korty borral – a gyertya fénye visszaverődött a pohár fémes felületéről. Frederik felemelte a karját és elvette azt. – Hogy hívjalak? – kérdezte. – Alekszandra, vagy Rokszolána, esetleg Hürrem?

Hürrem válasz helyett magához vette a másik poharat is. Egyegy korty bort töltött. A találkozásuk tiszteletére, s az elválásukéra. Örökké.

Kisegítette a férfit az ágyból. Átkarolták egymást. Egy utolsó csók és utána egy korty bor. Csak egy korty.

Hürrem ezután az ajtóhoz ment, amit lassan kinyitott. Frederik látta, hogy a sötét óriás sebesen felugrik onnan, ahol az imént még hegyként ült.

– Menj vele. És hagyd abba a duzzogást. Találkozni fogunk az álmodban. Mindig legyen az a káprázatos mosoly az arcodon. Én mindig így emlékeztem rád.

Valójában azt szerette volna mondani, én mindig így fogok rád

emlékezni, ám nem volt rá képes.

Frederik oda akart hajolni és megcsókolni őt. A lány viszont meghátrált. Hürrem és Dzsáfer szemei, egy pillanatra, csupán egyetlen egy pillanatra, találkoztak.

– Menj most.

A fiatal férfi kezével hátrasöpörte az arcába eső, lázadó haját és vonakodva távozott. eltűnt a sötétségben, Sötét Dzsáfert követve.

*H*ürrem szinte már futva igyekezett a saját szobája felé, távolra attól a bűnnel telt szobától. Merzukát sem engedte vissza oda.

– Maradj itt velem – kérlelte. A lány amúgy is mindent megértett Hürrem arckifejezéséből. Remegett a félelemtől. *Bárcsak magunk mögött hagyhatnánk már ezt az átkozott fogadót, ahol Azrael futkos megfélemletően. Amilyen hamar csak lehet.* – Szépséges hölgyem – csupán ennyit volt képes elsuttogni. Hürrem megölelte a bajtársát, majd fejét a vállára hajtva hosszasan sírt.

Később, míg Merzuka a sarokban aludt a gyerekekkel, ő csak ült ott mozdulatlanul a sötétben. Rágódott valamin? Nem igazán. Hiszen az agya teljesen elzsibbadt már. Nem bírta összerakni és felidézni a történeteket, vagy azt amit tett. Egyedül azt tudta, hogy a bűnbeesésének éjszakája gyilkossággá fajult.

Tapogatózva megtalálta a hozományos zsákját. Beledugta a kezét és keresgélt valamit. Először előhúzta a piros pöttyös tükröt. A sötétség miatt nem látta benne az arcát. Az üveg pusztán egy hatalmas, sötét árnyat tükrözött vissza. Ez nem lehetett az ő gyönyörű arca. Ez csak az ördög arca lehetett. Visszadobta a tükröt a zsákjába, mintha megégette volna a kezét, és tovább kutakodott. Most a törött Mária Anya szentképet tartotta reszkető ujjai között.

Egy szót sem tudott szólni Mária Anyának. Mit is mondhatott volna? Csak bámult rá.

Másnap reggel, ahogy hajnalodott, egy sötét hírnök érkezett vágta a Csicsekli Fogadóba. Olyan sebesen szaladt fel a lépcsőn, hogy olykor három, sőt még öt fokot is átugrott.

– Dzsáfer aga, Dzsáfer aga!

Miután Frederiket a szobájához kísérte, Dzsáfer nem hagyta el azonnal az ajtaját. *Helyesen olvastam ki az üzenetet Hürrem úrnő szeméből?* – kérdezte a sötétségbe burkolózva. Biztos volt benne. Emellett azt is mondta, hogy *„Menj most.”* Ez volt a halál jelszava.

Csendesen kinyitotta az ajtót és belopakodott. Frederik, aki a szerelem viharában elfáradt testét pihentette, mélyen aludt már. Talán hölgyét látta most álmában. A szobában uralkodó homály ellenére Dzsáfer felfedezte a férfi arcán elterülő boldogságot. Abban a pillanatban rosszindulat fogta el. Féltékenység folyt keresztül az erein. Amikor nyakát vaskos karjai közé zárta és elkezdte szorongatni, a kereskedő felébredt ugyan, habár még arra sem kapott alkalmat, hogy felkiáltson, *„Mi történik?”* Az az átkozott reccsenés hallatszott. A hang, amikor Frederik nyakának csontjai szilánkokra törtek. A vértelen halál fájdalommentesen, nesztelenül, hirtelen jött. Még annak a mosolynak sem volt ideje eltűnni az arcáról. Dzsáfer visszacsúszott gondolatai közül a valóságba, amikor meghallotta a nevét.

– Ki az? Mi történik?

– Jó híreim vannak Hürrem haszeki számára.

Dzsáfer először el akarta hallgattatni a férfit. Veszélyes volt az úrnője nevét ily módon kiabálni a nyilvánosság előtt. Aztán végül meggondolta magát. Ha már jó híreket hozott, hadd ordibálja Hürrem nevét.

– Jöjj velem.

Annak ellenére, hogy hallotta a folyosón lezajlott beszélgetést, Hürrem nem tudott azonnal megszabadulni az érzelmeitől. Mária Anya szentképe még mindig a kezében hevert. Merzuka ugrott fel először.

– Mi folyik itt?

– Nyisd ki.

Sötét Dzsáfer úgy rontott be mint egy vihar. Hürremhez rohant, majd letérdelt előtte.

– Mi ez az egész, Dzsáfer? Csak nincs valami baj?

– Urunk elfojtotta a lázadást.

Mintha egyszerre minden kivilágosodott volna körülöttük. Az Isztambulból érkezett futár már nem tudott úrrá lenni a türelmetlenségén. Anélkül, hogy engedélyt kapott volna, betolakodott a szobába.

– Ahogy Szulejmán kán hallott az üst felborításáról, a vadászatát félbehagyva Isztambulba sietett. Meg sem várta, hogy a vezírek és az agák mellé érjenek. Egyenesen janicsár alattvalóinak laktanyájához lovagolt. Anélkül, hogy meghallgatott volna bármiféle könyörgést, kardját kihúzva a zendülők közé vetette magát. Én azt mondom száz, ők azt mondják, ezer nyíl zúdult rá, viszont Javuz kán fiáról beszélünk most; ismer ő olyasmit, hogy félelem? Rásuhintott kardjával az egyik rendzavaró nyakára, el is vette életét ott helyben. Egy újabb csapással leterített egy másikat. A feje csak úgy gurult a földön. Végül, miután három férfit a halálba küldött, mély levegőt vett: *„Ti gyávák”* harsogott, *„hát ez volna a katonaságotok, a férfiasságotok, a szolgálatotok uratoknak? Gyertek hát, mire vártok? Én eljöttem. Melyikőtök fog lesújtani a nyakamra?”* Látniuk kellett volna azt a jelenetet. A fejek mind lehajtottak. Minden egyes katona megadta magát, ledobva kardját s dárdáját szultánunk lába elé a földre. Amikor a vezírek, az örök megérkeztek, Szulejmán kán már rég el is végezte a feladatot. *„Hürrem hölgyem visszatérhet már,*

otthona várja őt”, küldte önnek az üzenetet.

Míg ezt elújságolta, a hírnök sírva fakadt az izgalmaktól. A hallgatói pedig a boldogságtól és az örömtől, hogy megmenekültek. Mit fog most tenni Hürrem? Nem igazán tudta. Rendben, mondta magában; *Szulejmán elfojtotta a zendülést És te? Hogyan fogod elnyomni ennek a bűnnek, ennek a gyilkosságnak a fájdalmát, Hürrem?*

Indulni készültek, mielőtt a nap eltűnt volna a szemközti hegyek mögött, mikor kisebb zsvivaj támadt a Csicsekli Fogadó előtt. Lengyel kereskedők igyekeztek lovaikkal a kocsijaikhoz.

Egyikőjük sem beszélt.

Aztán az egyik kocsis jött oda hozzájuk a hírral.

– Az a fiatal lengyel kereskedő – kezdte. – A férfit holtan találták az ágyában ma reggel. Teljesen váratlanul; csak úgy meghalt állítólag. Két napja még életben volt, ma már halott. Hát nem borzalmas az élet?

– Nagyon is – motyogta Hürrem, igyekezve elkerülni Dzsáfer tekintetét. – Nagyon is borzalmas.

NEGYVENHARMADIK FEJEZET

*H*ürrem állapotát az átélt események miatti ijedtséggel magyarázták. Egészen más Hürrem tért vissza a Csicsekli Fogadóból a palotába. Csendes, örömtelen, tépelődő.

Szulejmán szultán megszegett minden szabályt és köszöntötte őket a hárem udvarán. Azonnal karjaiba vette Mihrimaht.

– Szultánám, az én kicsi szultánám – csókolgatta és cirógatta. A lány pedig felfigyelt édesapja szakállára, melyet már napok óta nem vágtak le, kinyújtotta pici ujjacskáját és megrántotta. Aztán Mehmed herceg következett. A szultán gyermekei iránti szeretete egy pillanatra mintha elolvasztotta volna a jeget Hürrem szívében.

– Nagyra becsült szultánom, adjon Allah hosszú életet önnek. Legyen szultánsága végtelen. Legyen mindig a védelmezőnk – imádkozott. Szulejmán pedig lassan a füléhez hajolva suttozta. – Hiányoztál nekünk, Hürremem.

A fiatal szultán már azon az éjszakán kárpótlást vett sóvárgásáért. Miközben Hürremnek megtisztulásra lett volna szüksége. Becstelennek érezte magát. Ezt a szennyet viszont még akkor sem tudná lemosni magáról, ha több tálnyi vizet öntene a fejére. Hogyan lesz képes megszabadulni ettől a tisztátlanságtól, amely beivódott a teste minden zugába? Hogyan bírja majd tisztára mosni a lelkiismeretét? Miképpen fogja legyőzni az önutálatot? Tüstént át kell vágnia az ereket, amikben ez a gyűlölet életre kelt.

Az önsajnálát volt az egyetlen érzés, amit nem tűrhetett el az uralkodás megszerzéséért vívott harcban. És a gyilkosság? Hogyan fog valaha megszabadulni tőle? Hogy felejthetné el, hogy egy szemmozdulattal a halálba küldte azt a férfit, akinek a karjában egy pillanattal korábban még a kéjvágytól nyögdecselt?

Szulejmán néhányszor megkérdezte ugyan tőle:

– Mi a baj, rózsaurcájúm?

Ő azonban erre mindig csupán kitérő választ adott.

– Azt hiszem, hogy az izgatottság miatt van, nagyra becsült szultánom. Mind az öntől való elválásé, mind pedig az újraegyesülésé, úgy vélem. Ez a szív nem bír el két ilyen heves érzést.

Bár a szultán közel sem volt olyan állapotban, hogy kifogásokat hallgasson. Csókolgatta, ölelgette őt, kezei a legintimebb helyeken érintették. Hürrem felidézte az ujjakat, melyek még csak két napja, hogy ugyanott jártak s megborzongott. Mostanra azok már egy halott ujjai voltak.

– Ennyire megrémült volna a Hürremem? – kérdezte aggódva Szulejmán, miközben egy szőlőszemet dobott a szájába.

– Igen, nagyon.

– Miért? Hát mi történt azzal a rettenthetetlen Hürremmel?

– Nem önmagam miatt voltam megrémülve, nagyra becsült szultánom.

– Akkor ki miatt?

Szulejmán imádta a bókákat. Most az egekig kellett őt dicsérnie, más választ itt nem lehetett adni.

– Isten őrizz; először is amiatt, hogy nem történik-e valami az urunkkal. Aztán az ön hercege és szultánája élete miatt. Egyébként is, milyen fontossággal bír az alattvalója élete? Legyen az feláldozva

az ön ösvényéért. És ha az van a homlokunkra írva, hogy meghaljunk önért? Mi ünnepként tekintenénk a halál pillanatára.

Rózsák rügyeztek a szultán arcán. A szíve megtelt boldogsággal. A lány egy bókkal kitörölte a felkelés okozta gondokat, feszültséget és dühöt.

Honnan szedte vajon ezeket a szavakat? Szulejmán szultán ezen csodálkozott a legjobban. Vezírek, pasák, akik Enderun iskoláiban nevelkedtek és évekig a palotában éltek, sem voltak képesek olyan hibátlan tisztelettel beszélni, mint Hürrem. Még akkor is, ha az akcentusa nem volt tökéletes, és továbbra sem tudta kimondani az R' hangot, de hát ennyi belefért.

– Ó, rózsarcúm, gyönyörű mosolyúm, édes szavúm. Nekem csak te vagy és persze Ibrahim. Ti a kedves szavaitokkal minden sötétségembe világosságot hoztok. Ibrahim még nem érkezett meg Egyiptomból. Te sem voltál itt; és egy rövid időre úgy éreztem, egyes egyedül vagyok ebben a hatalmas világban.

Ibrahim! Már megint Ibrahim! Istenverte Ibrahim! Remélem, soha nem tér vissza Egyiptomból!

Semmilyen más elixír, boszorkányság nem tudta volna ilyen sebesen kihúzni Hürremet vegyes érzelmeinek karmai közül.

Elmájében kinyílt a pokol ajtaja és ő kiugrott rajta.

Ibrahim! A horvát sakál, gondolta. Mindenről meg kellett feledkeznie. Ki fogja söpörni testéből a bűnt; nem volt más megoldás. Ez az ötlet megnyugtatta. A gyilkosságot is ki fogja metszeni a fejéből. Vajon Szulejmán hány embert küldött már a halálba? S miért? Természetesen, hogy megőrizze kezében az uralmát, a hatalmát. Azonfelül nem mintha ő szándékosan cselekedett volna így. Hiszen annyit imádkozott. Annyira küzdött, nehogy a férfi rájöjjön, hogy ő valójában Hürrem. Ezenkívül mi egyebet tehetett volna? Frederik nem hagyott neki más választási lehetőséget. *Szerencsétlen Frederik,* gondolta fájdalmasan. Legalább

egy felhőtlen pillanatban érte a halál. *Mindent magad mögött hagytál, de minden előtted van még, Hürrem, vigasztalta magát.*

Az uralkodás, a hatalom már várt rá. Szerelmes vagyok ezekbe, ez a mondat izgett-mozgott a fejében. Átengedné mindezt a horvát sakálnak és Gülbaharnak?

Soha, morgott belül. Güldáne szultána egyik tanácsa jutott eszébe, amit halálos ágyán adott neki. *„Soha. ne fordulj meg és nézz hátra. Ne várj másokra, hogy odaadják, amit akarsz. Ragadd meg, szakítsd le, vedd el és ne engedd el A te helyed a palotákban van. Ez a te sorsod. Ne hagyd, hogy eltöröljék a végzetedet.”* Nem fogom, válaszolt Hürrem a szeme előtt megjelenő idős nő képének. Soha nem hagyom.

Szulejmán borotvátlan szakállát simogatva kacérkodni kezdett.

– Azt mondtam, én aztán nem hagyom itt a nagyra becsült szultánom házát, azonban a válide szultán... – Hürrem nem bírta befejezni a mondatát.

A szultán csókokba fojtotta.

– Tudom. Te nem akartál menni, de az édesanyám ragaszkodott hozzá. És jól tette. Te is helyesen cselekedtél, amikor az idősebb szavára hallgattál. Tudnod kell, hogy amikor megkaptam a lázadás hírért, elsőként rögtön arra gondoltam, nem fognak-e téged bántani. Aztán amikor megtudtam, hogy elhagytad a palotát és biztonságban vagy, megkönnyebbültem.

Hürrem megcsókolta a férfi szakállát.

– Nagyra becsült szultánom zavarba hoz minket ezekkel az ékes dicséretekkel. És mi még azt gondoltuk, hogy az ön gondolatai mindig az oszmán állam körül járnak.

Szulejmán elnevette magát. Még egy szőlőszemet repített a szájába.

– Amióta Ibrahimra hagytuk a birodalmat, a gondolataink többsége Hürrem körül jár...

A többit már nem is hallotta. *Tudatosan teszi ezt*, vélte Hürrem. Hát persze, miért is említené meg annak a disznónak a nevét, mialatt a karjában csókolgatja és cirógatja őt? Amellett; egyáltalán miért hagyná rá a birodalmat? Amikor ő maga olyan éles eszű, olyan hatalmas, miért Ibrahim? Nyilvánvalóan tudja, hogy mennyire gyűlölöm azt a férfit, bizonyára féltékennyé akar tenni. Csak játszadozik velem.

– Nem kívánom elrejteni az örömeimet azzal kapcsolatban, hogy Ibrahim alattvalója messzi földön tartózkodik. Így legalább van valami haszna Ibrahimnak. Távollétének köszönhetően urunknak végre van ideje a figyelmét ránk szentelni.

Szulejmán még soha nem nevetett annyit.

– Hát semmit nem tartasz magadban?

– Nem szokásom – kellett magát hajlongva a szultán karjaiban.

– *De hát nincsenek neked titkaid?*

Hürrem haja hirtelen az égnek állt. Mit értett ezalatt? Mit érthetett ezalatt, hogy „*De hát nincsenek neked titkaid?*” Vajon Szulejmán célozni próbált ezzel valamire? Lehetséges, hogy nem rejtegethet magában semmit sem? Mi mást rejtegethetnék, gondolta fájlóan. A legnagyobb bűnt rejtegetem.

A szultán észrevette, hogy a lány ismét szótlanná vált.

– Úgy értem, te azonnal kimutatod, ha kedvelsz valakit, vagy ha nem. Te soha nem szeretted Ibrahimot. Nem igazán tudom, miért. Ha ezek a szavak eljutnának a fűjébe, zokon venné őket. Hiszen mindig csodálattal beszél rólad.

– Akkor azt hiszem, tévedtünk. Mi úgy véltük, hogy az urunk csodálata elegendő számunkra. Ezek szerint egy aga csodálatát sem nélkülözhetjük – mondta Hürrem duzzogva.

Szulejmán szultán egy öleléssel felelt erre a nyílt panaszra.

– Rajongok érted. Te sohasem beszélsz a hasadból¹⁹.

– Nem fogok – csapta tovább a szelet Hürrem. – A hasakból nem jön elő más, mint hazugság, csalárdság, álszenteskedés, árulás és ellenségeskedés. Alattvalója szívében viszont az ura iránti szerelmén kívül nincs más érzelem. Bármit is tudunk, bármit is érzünk, mi azt mindig ezekre az ajkakra vesszük. A hasunk le van zárva. Az nem ismer hazugságot, álnokságot, álszenteskedést. Ezért aztán soha nem is beszél.

– Hadd csókoljuk meg azokat a bájos ajkakat – majd a szultán egy forró csók után ezt kérdezte. – Tehát úgy gondolod, hogy Ibrahim pasa is azok közé tartozik, akik a hasukból beszélnek? – Hürrem érezte, hogy a beszélgetés kezd egyre veszélyesebbé válni. Kezét a férfira helyezte és körkörösén mozgatta a szőrös mellkasán.

– Ó, nagyra becsült szultánom; hát illendő nekünk a szadzrazam hasának korgását hallgatni? – mondta nevetve, kacérkodva.

Szulejmán hirtelen témát váltott.

– A hasak hallgatásáról jut eszembe – ezzel Hürrem hasára hajtotta a fejét, – hadd halljuk. Van-e már új utas Hürremem pocakjában?

Istenem!

Hürrem abban a másodpercben majdnem szívrohamot kapott.

Tudott valamit Szulejmán? Gyanított valamit? Mondott neki valaki valamit?

Szedd össze magad. Légy nyugodt, szidta össze magát. Még ha nem is tud semmiről, ezek miatt az ostobaságok miatt a végén még gyanakvó lesz.

Kacérkodva megsimogatta a férfi haját.

– Nincs most egy hang sem Hürrem alattvalója hasában, habár... Ha nagyra becsült szultánom úgy kívánja, bármelyik pillanatban lehet.

Aznap éjjel hihetetlen vággyal adta át magát Szulejmánnak. A fiatal szultán, akinek a korábbi események hatására minden érzelme felkavarodott, a szeretett nő karjaiban egészen másnap reggelig úszott a kéj tengerében.

A szerelem örvényeibe csobbant. Megperzselte Hürrem tüze. Ő pedig igyekezett kioltani azt. Amikor kimerült a szerelemtől és megadta magát az álmoságnak, már jó ideje pirkadt, s a nap is előbújt. Hürrem pedig Szulejmán karjai közt töprengett. Vajon úton van már az új utas? Ha igen, akkor két éjszakával korábban indult el? Vagy ma este? Istenem, kérlek, hadd legyen ma este. Legyen ma este.

Hürrem hetekig naponta háromszor-négyszer is a hamamba ment. Úgy tűnt számára, mintha lemoshatatlan bűz ragadt volna rá. *Azon az átkozott éjen a bőrömn kívül nem volt más rajtam, gondolta minden alkalommal. Minek a szaga volt ez? Frederiké? Vagy a halálé? Ezekről a kérdésektől kirázta a hideg.*

Merzuka szomorúan figyelte úrnőjét, ahogyan a fürdőkádnál forralt vizet önt magára arany, ezüst tálakból, és úgy súrolja a bőrét, mintha le akarná nyúzni. Ó, szépséges úrnőm, sóhajtozott a tatár lány. A bűn nyoma nem fog csak úgy lejönni vízzel, szappannal.

Esténként szerelmi viharok tomboltak. Hürrem szerelmi kitörései meglepték Szulejmánt, de boldoggá is tették őt. Noha a szultán örömeinek okát nem csupán az átélt, örült kéjben lehetett keresni. Hiszen emellett valóban szeretett hosszasan elbeszélgetni Hürremmel. A lány egyik este teljesen váratlanul így kezdte faggatni.

– Miért borították fel a fazekat a janicsár alattvalói, nagyra becsült szultánom?

– Mit csináltak, mit csináltak? – kérdezett vissza csintalan arckifejezéssel a szultán.

– Miért borították fel a fazekat?

– Azt nem úgy mondják, hogy felborították a fazekat – mondta Szulejmán, mikor sikerült megszólalnia a hangos kacagása közepette.

– Akkor hogyan, szultánom?

– Üstöt. Felborították az üstöt.

A lány kuncogott.

– Rendben van, legyen úgy akkor. Tehát miért borították fel az üstöt?

– Miért?

– Igen. Miért? Hát látott már a világ oly becsületes, oly bőkezű, olyan hatalmas uralkodót, mint az urunk, hogy ehhez hasonló arcátlansággal illessék szultánomat?

– Állítólag elégedetlenek az államunkkal.

– Ha megkérdeznénk, hogy az állammal elégedetlenek-e vagy inkább Ibrahim agával, szultánunk szerint alattvalója túllépné a határvonalat?

Szulejmán jókedvűen elnevette magát.

– Nem – szólt végül. – Nem vélnénk úgy, hogy túlléped a határvonalat, inkább azt mondanánk, hogy Hürrem úrnő féltékeny vénája ismét megdagadt. – Hürrem forró lélegzetével próbált fellobbantani egy újabb szenvedélyes tüzet a szerelemtől kifáradt szultán nyakán. Szulejmán azonban most már túlságosan kimerült volt – még ahhoz is, hogy akár az ujja hegyét megmozdítsa.

– Nem is igaz – mormolta csábosán.

– A katonák háborút akarnak. Azt gondolják, hogy mi

visszatartjuk őket a hadjáratoktól. S amikor nincs hadjárat, akkor nincs zsákmány sem.

Hürrem ismét Szulejmán szakállát cirógatta.

– Ha engem kérdez, a katona alattvalói és a nép is úgy hiszi, hogy ön cserbenhagyta őket.

– Cserbenhagytam?

– Igen. Úgy vélik, hogy magukra hagyta őket.

– Mi okuk volna erre? Felforrt az üstjük? Hiszen rendszeresen kapnak juttatást. Nem éhesek, nem is élnek fedél nélkül. Azonfelül, ki mondja azt, hogy elengedtük kezünkől a hódítás kardját? Minden gondolatunk új hadjáratok körül forog. Ám ezúttal sokkal jobban fel kell készülnünk. Hogyan hagyhatná egy szultán cserben az alattvalóit?

Tehát újabb háború állt a küszöbükön? Vajon ez alkalommal hol lesz a célpont? Annak ellenére, hogy szörnyen kíváncsi volt erre, Hürrem nem tudott rákérdezni. Ehelyett csak bólogatott és megerősítette Szulejmán szavait.

– Természetesen nem hagyná őket cserben. Habár most, hogy nem látják urunkat oly gyakran, mint régebben, Ibrahim aga pedig ki sem lépett a palotájából, mióta visszatért Egyiptomból, ez esetleg az elhagyatottság érzését ébreszthette bennük.

Szulejmán szultán felegyenesedett és hosszasan Hürrem szemét fürkészte. Majd arca pajkossá vált. Hirtelen kezét a szájához emelte, hogy egy újabb kacajt igyekezzen megfékezni, igaz, sikertelenül. A nevetés előtört az ujjai közül. Aztán már nem is próbálta elfojtani, így elhúzta a kezét.

– Tehát azt mondod... – a nevetés áradatában csupán ezeket a szavakat volt képes ismételtetni és nem tudta befejezni a mondatot.

Míg Hürrem azon törte a fejét, hogy vajon mi volt ennyire tréfás abban, amit mondott, Szulejmán némileg lecsillapodva végre

folytathatta, amit elkezdett.

– Tehát azt mondd, Hürremem, hogy amiért a szultán és a nagyvezíre sem tud kiszakadni asszonyának öleléséből, mind a katonák, mind pedig a nép lázadó hangulatban van. Így lenne?

Hürrem arca elvörösödött. Egyáltalán nem gondolta, hogy ide fog vezetni a korábbi kijelentése. Hogy célozhatna ilyesmire bárki a hatalmas szultánnal kapcsolatban? Ráadásul maga Szulejmán előtt. Ha most azt mondaná, *„Ha így van, hadd maradjak távol tőled egy ideig,”* mit fog csinálni? Ó, bárcsak megnémultam volna, korholta magát. Ez leplezhetetlen arcátlanság volt. Mi történik, ha a szultán feldühödik ezen? Szulejmán haragjára fejek hullnak. Hiszen egyetlen szóval fejét vétette még nővére férjének, a Ruméliát kormányzó Hüsrev pasának is. Ő ugyan nem tudta pontosan, milyen hibája, bűne lehetett a férfinak, özvegye azonban Szulejmánt okolva mindenhol ezt mondogatta: *„Insallah, nemsokára ismét gyászruhánkat fogjuk viselni, csak ezúttal az öcsénk miatt.”* Szulejmán, aki nem irgalmazott még a saját húsának s vérének sem, könyörületet mutatna egy ágyassal szemben?²⁰

– Remélem, hogy nagyra becsült szultánom nem haragudott meg ágyasa szemtelensége miatt – motyogta félénken. – Attól tartok, hogy a hahotát szultánom haragja követi majd.

Szulejmán, akinek szeméből mostanra a könny is kicsordult a kacagástól, tiltakozott.

– Ah, Allah adja meg neked, amit érdemelsz. Hát meg lehet haragudni az őszinte szavakra? Helyesen beszélsz. A szultán és a vezír is női kebleken pihen. A kormányzást éppen két ilyen gyámoltalan szerelmesre hagyták, ezen nevetünk. Aztán azon is, hogy te még mindig nem léptetted elő Ibrahimot a pasaságra, folyton csak .agának nevezed őt, Hürrem úrnő.

Hürrem, akinek nagy kő esett le a szívről, újból odasimult a

fiatal szultánhoz.

– Hát nem elég magas rang már az is, ha valaki nagyra becsült szultánom agája lehet?

– Mondd akkor, Hürrem úrnő – szólt Szulejmán megnyugtató, szeretettel átítatott hangon, miután végre valahára megtörte a hasát görcsbe rándító nevetésrohamot, – panaszkodna az én Hürremem, amiért mi nem hagyjuk el...

Hürrem gyorsan eltakarta a szultán ajkát a sajátjával. Majd azt suttopta:

– Isten őrizz. Nagyra becsült szultánom a mennyországot nyújtja alattvalójának. Alattvalóját már egyetlen magányos éjszaka is a pokol tüzébe taszítja.

– Akkor hogyan intézkedjünk, hogy katona alattvalóink ne érezzék magukat elhagyottan?

Hürrem nem hitt a fülének. Szulejmán szultán az ő tanácsára volt kíváncsi. Nem Ibrahiméra, hanem az övére. Jól van, jól van, bizonyára megtárgyalta azt a horvát sakállal is, viszont most először kérdezte meg az ő véleményét. Ideges lett. – Nos – mondta, – attól félek, hogy ismét megnevettetem majd a tudatlanságommal.

– Nem fogok nevetni; ne félj. Nem tudom elviselni az irántad való vágyakozást. Mit tehetnénk, hogy katona alattvalóink és a nép is boldog legyen?

– Arra gondoltam például, hogy esetleg egy ünnepséget rendezhetnénk.

– Ünnepséget?

– Igen. A nagyra becsült szultánom dicsőségéhez méltó ünnepséget. Amikor látta, hogy Szulejmán a gondolataiba merül, Hürrem a korábinál is nagyobb lelkesedéssel folytatta. – Amilyenek eddig még nem volt tanúja a világ. Tartson napokig. Hadd jöjjenek katona alattvalóink és a népünk, hogy megcsodálják.

Hadd lássa mind barát és ellenség az ön hatalmát. Örvendjenek a barátok és rettegenek az ellenségek. Egyenek a szegények. Öltözzenek ruhába a mezítelenek. A mi urunk se rejtegesse szépséges arcát az alattvalói elől, hanem vegyen részt az ünnepségen.

Még ő maga is meglepődött, mily mesterien sikerült sorba rendeznie a szavakat. S amikor rápillantott a szultán arcára, hogy ellenőrizze mondandója hatását, még jobban elámult. Szulejmán szultán egy ideje már az álmok álmát aludta.

 fesztivál napokig tartott. Szulejmán szultán elrendelte, hogy *„Olyan ünnepség legyen, mely megfelel nemzetünk dicsőségének és nevének,”* így a világ mind a hét égtájára és mind a négy sarkába hírt küldtek róla. Zenészek, zsonglőrök, bolondok, jósnők száza érkezett Isztambulba. Ibrahim pasa palotájától nem messze, a Hippodrómnál óriási sátrakat, előadótereket és hatalmas konyhákat állítottak fel. Még mielőtt az ünnepség elkezdődhetett volna, a palota konyhája máris éjjel-nappal, megállás nélkül dolgozott. Ételt és édességet hordtak a janicsárközpontoktól kezdve a szegényebb negyedeken át egészen a külvárosig, egyik tál után a másikat. Senki sem maradt éhesen: bárki, aki ellátogatott a palota kapujához, húst, zerdét²¹, rizst, böreket²² kapott az edényébe.

Egyszóval, már az ünnepség előkészülete is boldoggá tett mindenkit – Hürrem kivételével. Neki kellett volna leginkább szárnyalnia a boldogságtól, de hiába, erre nem volt képes. Ugyanis egy újabb utas volt úton. Ismét terhes volt.

Folyton izgett-mozgott az aggodalomtól, amíg aztán végleg megbizonyosodott a várandósságáról. Melyik este indította el az utast? Az az átkozott éjszaka? Vagy a palotába való visszatérésének

éjszakája, amikor Szulejmán karjában átadta magát az élvezetnek? Hürremet ez a szörnyű kétség emésztette. Először is, senkinek sem mondhatta el. Meddig bírja majd vajon elrejteni? Aztán végül megsúgta Merzukának. A tatár lány kezével eltakarta a száját, ahogyan minden alkalommal, amikor megrémült.

– Tőle van?

– Nem – hessegette el a gondolatot Hürrem azon nyomban. – Nem lehet. Biztosan nem.

Majd elgondolkodva nézett Merzukára. – Ugyanakkor meg kell szabadulnom tőle – súgta lágyan a lány fülébe. – Nem cipelhetem tovább ezt a kétséget. Ebbe belepusztulok.

Merzuka még mindig a szája előtt tartotta a kezét. Egy idő után csak ennyit tudott kibökní.

– Ezt nem teheted.

– De hát muszáj.

– És ha nem tőle van?

– Hát persze, hogy nem.

– Akkor viszont hadd éljen.

– A gyerekekkel együtt a kétség is élni fog.

Merzuka végül elhúzta a kezét a szájától.

– Még egy gyilkosság? – suttogta, miközben hátat fordított Hürremnek.

– Nem, ez szabadság.

– A bűn bünt, a halál halált szül. Nem folytathatod így.

Hürrem nyers mozdulattal a lány felé fordította az arcát. Szemében hideg tűz égett. Merzuka nem volt képes ezekbe a szemekbe nézni.

– Segíteni fogsz?

A tatár lány anélkül, hogy felemelte volna a fejét, bólintott egyet.

– Tudod jól, hogy fogok. – Egy darabig csendben maradt, aztán habozva Hürremre pillantott. – Hiszen a bűnben is társad voltam – szólt végül.

Hürrem csendre intette Merzukát.

– Ne mondd azt. Megszégyenítettelek. Bemocskoltam a bőrömet. Soha ne próbálj meg társam lenni ebben a bűnben. – Ekkora Hürrem hangja jajgatássá változott. – Nem tudhattam, nem tudtam gondolkodni. Nem voltam képes hallgatásra bírni a szívemet, a szenvedélyt, amit az ördög lobbantott lángra a testemben. Azt hittem, hogy a piacon kezdődött ártatlan szerelem továbbra is az marad. Azt gondoltam, hogy egy éjszakányi ölelkezés, néhány kedves szó majd futó emlékként vési agyamba azt a sötét éjszakát. De nem ez történt. Vesztettem az ördöggel szemben.

Merzuka tétovázva egy selyemzsebkendővel letörölte Hürrem szeme sarkából a könnycseppeket.

– Hogy tudhatta volna meg, hogy ki vagyok? Reggel mindenki ment volna a saját útján, a saját végzete felé – mosolyodott el Hürrem keserűen. – A végén valóban mindenki a saját sorsa felé indult. Ő a halálba, én pedig a palotába.

– Semmi sem tehetél, miután ráébredt, hogy ki vagy.

– Ki tudja? Talán igen. Amikor kéj, felelem és pánik találkozik, nincs lehetőség a helyes döntésről bölcselkedni.

– Lehet, hogy tőle van, ugye? – kérdezte Merzuka a lány hasára mutatva.

Hürrem ajakbiggyesztése azt sugallta, nem tudom.

– Egy hang szüntelen azt kiabálja a fejemben „nem tőle van.” Minduntalan. Még alvás közben is. És én hiszek neki. Mert azon az estén valami furcsa dolog történt. Éreztem abban a pillanatban. Nem tudtam pontosan leírni, egyszerűen csak éreztem. Valami

hiányzott. Most... most... már tudom, mi hiányzott.

– Mi hiányzott?

– A szerelem. Nem volt ott szerelem. A testem égett a vágytól, itt azonban teljesen üres volt – bökött Hürrem a szívére. – Esküszöm; a bujaságon kívül nem volt más érzélem a szívemben. Még akkor is, amikor szinte őrületbe kergetett az élvezet, Istenhez imádkoztam, hogy bocsássa meg a bűnömet. Megnőhet egy mag szerelem nélkül?

Merzuka ezt nem tudhatta. Ő sohasem élt át ehhez hasonlót. Még egyetlen férfi érintése sem remegtette meg a testét. Ezért csupán tehetetlenül bámult Hürremre.

– Szerintem nem nőhet meg – válaszolt Hürrem a saját kérdésére.

– Ha így van, akkor ne tedd. Hagyd élni.

– Azt akarod, hogy kétségek közt nézzek az arcára, arra gondolva? És ha mégis megnőtt? Még a bűn gyanújának sem szabadna rügyeznie a méhemben.

Muszáj kitépni magamból és elhajítanom. Kizárólag így fogok megtisztulni.

Csakhogy ez nem történt meg. Akármit tett, akármit ivott meg, semmilyen népi orvosság nem segített, pedig Merzuka itt és ott is utánajárt. Amikor aztán mozgást kezdett érezni a hasában, Hürrem meggondolta magát a vetelésről. Eddigre a hite is megerősödött. Csak egy erős férfi magja képes ilyen makacsul ragaszkodni az élethez. Ez Szulejmán utódja. Hercege és gyönyörű szultánája édesapjának gyermeke. És ha így van, akkor élnie kell.

Amikor elárulta a döntését Merzukának, a lány csendesen elsírta magát.

– Dicsértessék Allah – suttogta. – Elvettél egy életet, s megmentettél egy másikat.

*H*ürrem az ünnepség első napján közölte a jó hírt Szulejmán szultánnal. *Amióta világ a világ, valószínűleg még sohasem tárult az elé ilyen fönséges látvány, gondolta.*

Isztambulban mindenki talpon volt. Gigászi méretű sátrak, kirakati állványok, standok álltak Ibrahim pompás palotáján túl, s fapadok álltak a leülni vágyók rendelkezésére. A szultán, a háreme és a vezírei számára selymeket és tüllöket feszítettek ki Ibrahim pasa palotájának márványlépcsőire. Hürrem pedig a tüllök közül figyelte, hogy a szultán miképpen valósította meg az ő ötletét.

Szulejmán szultán egy nagyszerű lovon érkezett meg a fesztivál helyszínére. A Hippodrom még talán a Bizánci Birodalom idejében sem lehetett szemtanúja ilyen nagy tömegnek, ekkora seregletnek. A janicsárok, akik mindössze két hónapja még azt ordibálták, „*Nem kell nekünk,*” most egész mást kiabáltak: „*Éljen szultánom ezer évig!*” A nép a fiatal szultán lóva elé vetette magát, csak hogy hozzádörzsölhessék arcukat a férfi lábához, míg ő elhaladt előttük. Szulejmán nem engedte, hogy az örök elkergessék őket. Gondosan megfigyelte a ménese előtt földre boruló, kaftánja végét csókolgató népet. Még az ölébe is vett egy kisfiút, akit édesanyja emelt a levegőbe az ember-áradat első sorában, hogy láthassa a szultánt. Amikor a kisfiú, anélkül hogy tudná, kinek az ölében ül, megpróbálta átölelni Szulejmán turbánját, az uralkodó végül visszajuttatta őt az édesanyjának. Apró tenyerében most viszont egy akkora aranyerszény hevert, amit még messziről is látni lehetett.

Hürrem a tüllök közül boldogan és büszkén fürkészte a népével és a katonáival találkozó szultánt. *Szeretem ezt a férfit,* gondolta magában. Szerelmes vagyok a gyermekeim édesapjába. Úgy érezte, mintha szárnyakat kapott volna, amikor a szultán elfoglalta a helyét, megfordult és üdvözölte Hürremet olyan módon, amiből

mindenki, még persze Ibrahim is láthatta és tudhatta, hogy kinek szól. Ha lehet, Hürrem minden bizonnyal elrepül a boldogságtól. A szultán tekintetében rejlő szerelmet, büszkeséget és hálát mindenki könnyen kiolvashatta. Most először Szulejmán az ő véleményét kérte ki, és úgy is tett, ahogy ő tanácsolta. Az eredmény pedig, hát egészen elképesztő volt.

Hürrem aznap ténylegesen belekóstolt az uralkodásba s a vágyai beteljesülésének varázslatos sörbetjébe. Ismételten megesküdött, hogy nem hagyja ezt a hatalmat Ibrahimra. Azt még nem tudta, hogyan fogja ezt elvégezni, csak azt, hogy igenis így tesz majd. Szinte hallotta Güldáne szultána hangját: *„A te helyed a palotákban van. Ez a te sorsod. Ne hagyd, hogy eltöröljék a végzetedet.”* – *Nem fogom hagyni, asszonyom anyám* – dörmögte talán már ezredszerre.

Azon az estén Szulejmán homlokon csókolta Hürremet. Ez volt a szultán köszönetmondó pecsétje.

– Kifejezetten boldoggá tetted a katonáimat s az alattvalóimat is, Hürrem úrnő – szólt hozzá. – Kívánjuk, hogy te is mindig boldog légy.

A szultán ekkor egy nyakláncot tett a lány nyaka köré, mely gyémántokkal, rubinokkal, smaragdokkal, és olyan, megannyi más olyan ritka kővel volt díszítve, aminek még a nevét sem ismerte.

Hürremnek végre sikerült kiszabadulnia a pokolból, amelyben azóta az átkozott éjszaka óta perzselődött.

– Urunkat boldognak látni a lehető legnagyobb öröm számunkra. Nagyra becsült szultánomat a katonái és a népe közt találni oly hatalmas ajándék volt alattvalójának, hogy még a hasunk hangjára is elfelejtettünk odafigyelni.

Szulejmán ezt először nem értette teljesen. Egy ideig így bámult Hürremre, majd felkiáltott.

– Micsoda? *Hürrem úrnő hasa máris beszélni kezdett?*

Rögvest megölelte a lányt és a pocakjához hajolva hallgatózni kezdett. Arca egyre jobban felderült. Moccanást érzett. Vidáman emelte fel a fejét. – Az utas apának szólított engem, hallottam.

Az ünnepség tíz teljes napig tartott. A szultán minden áldott nap a neki fenntartott ülőhelyről figyelte az eseményeket. A katonáival és a népével együtt élvezte a lóversenyeket, a gerelyhajító vetélkedőket és a birkózókat. Alattvalóival közösen fogyasztotta el az ételét, bármi is volt az. Lélegzetvisszafojtva figyelték a zsonglőrök és az akrobaták előadását. A bolondok játékától a gyermekek örömteli nevetése visszhangzott a Hippodróom falain. Mihrimah szultána ezekből még semmit sem értett ugyan, de Mehmed herceg már jóízűen kacagott a tréfákon.

E szórakozások közben hirtelen egy olyan dolog történt, amit Sötét Dzsáferen kívül senki sem érthetett. Egy nap, amikor a lárma a csúcsára hágott, nem sokkal a délutáni ima előtt váratlanul a Hippodróom egyik sarka felbolydult. A dulakodásban egy nagydarab férfit lehetett látni, ahogyan éppen jól elagyabugyál valakit. A szemükbe sütő nap miatt a szultán és a mellette ülők nem tudták igazán megfigyelni a történéseket, noha az örök azonnal abba az irányba siettek. Viszont amire odaértek, az óriás már rég végzett a dolgával és eltűnt a szemük elül. Maga után pedig egy szakadt ruhájú, megtépett hajú, véres orrú és szájú alakot hagyott.

– Mi történt, mi történt? – kérdezték a báméskodók, azonban csupán Dzsáfer tudta kitalálni. A heti találkozójukkor rá is kérdezett nyomban. – Miért verted össze azt a férfit?

– Hogy a nyavalya enné meg! Annyira feldühített. Mindennap ellátogattam abba a ricsajba és zűrzavarba, arra gondolva, hogy talán megpillanthatom Alekszandrát.

Sötét Dzsáfer továbbra sem hanyagolta el a szokásos feladatát. Amikor a férfi „*Alekszandrát*” mondott, ő minden alkalommal kijavította, „*Ő most már Hürrem*” – persze nem sok eredménnyel.

Nojanra nem lehetett hatni. – Hogy is lehetne rendesen látni Alekszandrát azokon az átkozott tülleken, függönyökön és bojtokon keresztül. Tudom, hogy ott van, de mégsem láthatom. A gyermekeit látom, akiknek életet adott, s úgy érzem, bárcsak odaszaladhatnék és megölelhetném, megcsókolhatnám őket, bárcsak beszippanthatnám az illatukat; de nem lehet. Hát mégis mi vagyok én itt? Egy madárijesztő? Tehát már eleve ilyen ingerült voltam, ezt te is megértheted. Erre az egyik fickó azt kérdezi előttem, *„Vajon itt van Szulejmán orosz sz...”*

Tacsam nem volt hajlandó eljutni a mondat végére, bár Sötét Dzsáfer így is kitalálta... A férfi sejtetően valami ilyesmit szándékozott mondani: *„Vajon itt van Szulejmán orosz szajhája is?”* – És te mit tettél?

– Figyelmeztettem, hogy ne beszéljen így a szultán asszonyáról, ő viszont nem hallgatott rám. *„A fenébe is, mit számít ez neked? A nő egy sz...”* – Tacsam ezúttal sem volt képes kimondani azt a szót.

– Te pedig darabokra szakítottad a férfit a szultán, a pasák és a vezírek jelenlétében.

Tacsam Nojan, akárcsak egy bűnbánó gyermek, bólintott egyet a fejével és megerősítette az elhangzottakat.

– Mi történt volna, ha elkapnak? Hát szabad a szultán előtt viaskodni?

– Miért ne szabadna? A mi könyvünkben ezt írják, *„az a férfi, aki hagyja, hogy az emberek rosszat szóljanak az asszonyáról vagy a lányáról, az nem férfi”*, szenes uram. A te őfelségéd is férfi, ő miért viselkedne másképpen? Ha hallotta volna, bizonyára életét vette volna annak a fickónak. Ha ő nem hallaná, ott vagyunk arra mi. Hát mi hagyjuk, hogy így beszéljenek az uralkodó asszonyáról?

harmadik szülés még az elsőnél is nehezebbnek

bizonyult. Hürrem napokig szenvedett a görcsöktől. *Ez alkalommal tényleg bele fogok halni*, gondolta a kintől vergődve. Jóllehet, senki nem hallott egyetlen egy kiáltást, még egy nyögést sem a szájából. A bábák igyekeztek nem kimutatni az aggodalmukat. A helyzetről beszámoltak a főorvosnak is. Amikor az idős férfi a szakállát cirógatva mélyen a gondolataiba merült, a bábák rémülete csak fokozódott. A főorvos kérdései rendesen megizzasztották a szülésznőket. „Így zajlik a dolog? Úgy csinál Hürrem?” Habár ilyen messziről nem igazán volt mit tenni. Emellett mit tehetett volna, még sohasem segédkezett szülésnél. Pontosan tudta, hogy milyen kenőcsöt kell rákenni a kard- és nyílsebekre, hogyan kell megszabadulni a gyomorégéstől, hogyan kell a vizelési problémákkal megküzdeni, vagy hogy lehet elbánni a székrekedéssel, azonban fogalma sem volt, miképpen lehetne előcibálni egy gyermeket, aki ragaszkodott ahhoz, hogy bent maradjon. Ezek a nők feltehetően sokkal jártasabbak voltak nála ebben a témában. Minderről suttogva tájékoztatták a válíde szultánt. Hafsza szultána nyugtalan szemekkel fürkészte Hürremet, akit egy percre sem hagyott egyedül, miközben a beszámolót hallgatta. Amíg nincs más megoldás, úgy döntöttek, hogy a szultánnal fognak tanácskozni a teendőkről. Az öreg hölgy elmagyarázta a helyzetet a fiának, miután Merzuka gondjaira bízta Hürremet. – A csecsemő nem tágít, őfelségém, fiam.

Szulejmán bólogatott a fejével, mintha azt mondaná, értem.

– A lánynak szörnyű fájdalmai vannak. Eddig még nem történt ilyen. A másik kettőt igazán könnyen a világra hozta, ez viszont...

– Mégis miért vannak az orvosaim, a bábáim? Nem az ő dolguk lenne, hogy gondoskodjanak a haszekinkről? Ők nem tudják Hürrem úrnő szenvedését enyhíteni? – Düh érződött a fiatal férfi

hangjában.

– Mindenki megteszi a tőle telhető. A baba viszont úgy tűnik, hogy lábbal előre fekszik.

– Szóval?

– Szóval a helyzet kifejezetten veszélyes. A bábák szerint a végén még mindkettőjüket elveszítjük.

Szulejmánnak nem is kellett gondolkodnia a válaszon.

– Mentsék meg Hürremet, válide. Mindenki imádkozzon. Ne engedjék, hogy elhervadjon a mi mosolygó arcunk. Bármi is legyen az, tegyék meg Hürrem megmentése érdekében.

A következő napon a fájások egyre gyakoribbá váltak. Ennek ellenére, Hürrem továbbra sem sikoltzott vagy kiabált, ami viszont fokozta az aggodalmakat. Mikor Hafsza szultána a lány homlokára helyezett egy ecetes, hideg vízbe áztatott rongyot, az azonnal megszáradt. A lány szinte égett a láztól.

A bábák és a szolgálók letérdeltek a földre az ágy két oldalán és imádkozni kezdtek. Merzuka szüntelenül beszélt hozzá, hogy drága barátját eszméleténél tartsa. Nem is igazán volt tudatában a mondandója tartalmának, de egy percre sem hagyta abba.

– Emlékszel, mennyire meglepődött mindenki, amikor először megmutattad nekik azt az árnyjátékot Bahcsiszerájban? – Aztán elnevette magát, mintha valami kiváltképp tréfás dolgot mondott volna.

Hürrem kinyitotta a görcstől teljesen elfakuló szemét és ránézett. Igyekezett felfogni Merzuka szavait, de nem járt sikerrel. Lelki szemei előtt most csupán a végtelen, orosz sztyeppékét látta. Május volt, tehát a déli mezőket bizonyára a seprővirágok maradéktalanul sárga takarója fedte. A hegyek hava még nem olvadt el teljesen, ezért a napraforgók még csak most kezdhettek el virágozni, gondolta.

Alig észlelhető mosoly bújt meg Hürrem száján. Merzuka benedvesítette a lány kiszáradt ajkait egy darab muszlinnal. Vajon ez a mosoly jó jel? Reménykedve pillantott a bábák felé. Csakhogy a nők szemében nem találta meg az öröm villanását, ahogy remélte.

A palota minden sarkában imákat mormoltak. A szultán egy jó ideig az esti ima után sem kelt fel az imaszőnyegről. Egész gyermekkorra lepergett a szemei előtt. Eszébe jutott az az este, amikor Füláje életet adott Mahmud hercegnek. Ahogyan először karjaiba vette a gyermeket. Habár akkoriban még ő maga is csupán egy kölyök volt. Majd felidézte a szerelemmel teli éjszakákat Maniszában, amiket Gülbaharral töltött Musztafa herceg születésekor. A kán fiam, a sólyom fiam, suhant át elméjén egy gondolat. A belső szomorúságot visszatükrözte Szulejmán szultán arca. Lábai elzsibbadtak a hosszú térdeléstől, s már a fájdalom is beléjük nyilallt, de nem akart felkelni onnan. Az imafüzér gyöngyei egyenként siklottak keresztül az ujjain. Amikor visszagondolt arra, hogy még abban a boldogságban is mindig érzett egyfajta ürességet, az arca hirtelen savanyúvá vált. Ennek az ürességnek nem ismerte az okát. Mire lehetett még szüksége egy embernek a boldogsághoz? Hírnév, vagyon, egészség, jólét, szépség, hatalom, asszony, gyermek... Allah ezeket mind megadta neki, akkor viszont mi volt ez az üresség, amit éveken át magában hordozott? Szulejmán egyszeriben felelevenítette azt a napot, amikor először meglátta Hürremet. Feltűnt neki, hogy a bú felhői eloszlanak, s a testébe itatódott fájdalom is enyhül. Olyannyira, hogy ha most rögtön felállna és a tükörbe nézne, vélhetően még ebben a sötétben is láthatná az arca derűjét. Hürrem nevetése, hangja, éneke, turbékolása, önfejűsége, kacérkodása és szeszélye derítette fel ennyire. Ráadásul egymás után adott életet a gyermekeinek.

Aznap este, ahogyan az imaszőnyegen számot vetett magával, tudatosult Szulejmánban először az életében bekövetkezett változás. Azt, hogy miképpen tette azt és hogyan történt az egész,

arra nem talált választ, az orosz lánynak azonban sikerült betöltenie azt az ürességet, ami a szívében tátongott. Most viszont veszélyben volt. A kínoktól gyötrődve egy újabb gyermekét készült a világra hozni.

– A döntés a tiéd, Allahom – suttogta a sötétségben. – Te tettél engem e világ uralkodójává, a kánok és a királyok császárává. Egy parancsomra hegyek, sziklák, trónok omlanak össze. Viszont még én is erőtlenség vagyok a te hatalmaddal és nagyságoddal szemben. A könnyörgésen kívül semmi mást nem tehetek most. – A szultán egy pillanatra elhallgatott. Mintha válaszra várt volna. Majd halkán folytatta.

– Tudom, hogy ő nem tartozik a muszlim néphez, de kérlek, ne vedd el azt az ajándékot a kezemből, amit már egyszer alattvalódnak adományoztál. Ha nem is Szulejmán alattvalód miatt, legalább a gyermekei miatt kíméld meg az életét.

Azon az estén még egy ember imádkozott Hürremért a palotában. Ez pedig nem volt más, mint Sötét Dzsáfer. A szoba ajtaja elé térdelt, amelyben Hürrem vonaglott az összehúzódásoktól. Kezeit felemelte a levegőbe és ott tartotta. Órákig meg sem mozdult. A szemét is behuntya, így aztán, amikor sötétség hullott a hárem szűk folyosóira, gyakorlatilag láthatatlanná vált. Csak akkor vették észre, hogy Dzsáfer még mindig ott van, amikor meggyújtottak néhány lámpást. Akár egy sötét kőszobor. Az ajkai nem moccantak, habár egész éjszaka így esedezett: *Allahom, írd át a lány könyvének bűneit Dzsáfer alattvalód lapjaira. Vedd el ezt az életet, és hagyd élni Hürrem úrnőt és a méhében növekvő gyermeket.*

Eközben Hürrem úgy gondolt a szenvedésre, mint megérdemelt büntetésre. Gyakran elködösült az elméje, elsötétült a szeme és a teste lebegve forgott a sötétségben. Mindig, amikor kinyitotta a szemét és meglátta az aggódva fölője hajoló, homályos női arcokat,

megpróbálta ösztönözni a gyermeket. *Gyerünk, fiam. Én oroszlán hercegem.* De honnan tudhatta, hogy fiúnak fog életet adni? Valami azt súgta neki, csupán erről volt szó. Egy újabb fiút fog szülni Szulejmánnak. *Gyerünk, oroszlánom, gyerünk, bátor vitézem. Akármennyire is kötődsz az édesanyád hasához, annyira ragaszkodj az életedhez is, gyerünk. Gyere már. Nézd, a fák is magukra öltötték a rózsaszínű és fehér menyasszonyi ruhájukat. A madarak a legszebb dalaikat éneklik neked. Gyerünk, gyere elő.*

És végül csak előbukkant. A termet betöltötte a csecsemő sírása. Ezúttal Hafsza szultána sietett a hírral a fiához. Idős kora ellenére hihetetlen gyorsasággal szaladt végig a hosszú folyosókon. Minden szabályt, törvényt, palotai etikettet félretéve mondta el az újságot a szultánnak.

– Fiad született, Szulejmán.

A szultán arcáról azon nyomban szertefoszlottak az aggodalom felhői. Az ablakban, mely előtt álmatlanul töltötte az egész éjszakát, a tavaszi nap sugaraiban fürdő Isztambul páratlan szépsége tündöklött. „*Fiad született, Szulejmán.*” Észre se vette ezt a szépséget, amíg ezeket a szavakat meg nem hallotta.

És valóban, egyszerre mintha minden kivilágosodott volna – vagy ‘ csupán számára tűnt ez így? Nyugtalanul az édesanyjához fordult.

– Hogy van Hürrem úrnő, válide? Jól van fiam édesanyja?

Amikor megpillantotta a nő szemében felvillanó fényt, a szultán a levegőbe emelte karjait. Egy darabig úgy suhant át a láthatáron a tekintete, mintha valamit keresgélt volna az ég véget nem érő kékjében. Nem sokkal később megdörzsölte az arcát a kezével²³.

– Köszönet neked, hogy megkímélted Hürren életét.

NEGYVENNEGYEDIK FEJEZET

*A*ikor a bábák karjaiba adták a pirosposzgás fiút, Hürrem hamar ráébredt, hogy túl korán kezdett örülni annak, hogy megszabadult a pokolból. Ez egy tejszínű gyermek volt. Amikor észrevette, hogy a fejét borító puha pelyhek inkább szőkék, mintsem barnák, a pokol tüze ismét fellobbant. A kétség egy szikladarab súlyával zuhant rá. A félelem vasmarokként szorította össze a szívét. *Istenem, jaj* veszékelte belül. A kétség és a rettegés már sohasem hagy békén engem? Hürremnek mostantól kéz a kézben kell járnia a szorongással?

Amikor elfordította a fejét, tekintete találkozott Merzukáéval. Hosszú ideig azt fürkészte, hátha meglátja benne ugyanazt a félelmet. Merzuka viszont kifejezetten boldognak és felszabadultnak tűnt. Talán csak eltúlzom, gondolta Hürrem. A paranoia úzi velem kegyetlen játékát? Igen, minden bizonnyal úgy van.

Aztán még egyszer visszafordította a tekintetét az ölében lármázó szőke, bolyhos, fehér fiúra. Alaposan megvizsgálta a szemöldökét, a szemét. Nem tudott döntést hozni a szeme színéről. A meghatározást nehezítették az apró szemekben összegyűlt könnycseppek, habár valamennyire még így is a tenger kékjére hasonlítottak. Idővel feltételezhetően besötétednek majd. Vajon a haja is sötétebb lesz később? Természetesen sötétebb lesz. Hát melyik csecsemő néz ki ugyanúgy, miután felnőtt, beleértve ezt a

szőke csomót itt a fején?

Fedetlen melléhez húzta a tovább hangoskodó fiú száját. Az újszülött először meglepődött. Majd néhány mély lélegzettel megtöltötte tüdejét az édesanya illatával. Ahogyan az óbégatása egyre alábbhagyott, a természet csodájának lehettek tanúi. A kised megtalálta a tápláló mellet és az első adag anyatej belefolyt a szájába. Ez viszont kissé váratlanul érte, s a száját hirtelen megtöltő folyadék keltette pánikban elhúzta a fejét Hürrem mellkasától. Merzuka ekkor odanyúlt és óvatosan letörölte a fiú ajkai közül kifolyó tejet.

Hürrem, alulról megtámasztva a fiút, megint felkínálta neki a keblét. Egy-két sikertelen kísérlete után, végül minden rendben ment. A csecsemő szomjasan nekiállt édesanya tejét kortyolgatni.

Hürrem szemügre vette a fiú szorosán behunyt szemeit. Aztán az orrát. Egyáltalán nem volt az olyan hegyes. Vagy csak számára tűnt úgy? *Csak azt látom, amit látni akarok?* – kérdezte magától.

A kisbaba egy pillanatra félbeszakította az evést, hogy levegőt vegyen. Aztán parányi kezeivel kezdett kutatni a mell után. Miután édesanya a mellbimbóját ismét visszahelyezte a fiú ajkai közé, az végre abbahagyta a nyöszörgést és folytatta félbehagyott tevékenységét.

Hürrem becsukta a szemét. Kimerült. A teste, a lelke, a szíve is fáradt volt. Hiányoztak neki az orosz sztyeppék, a bugyogva hömpölygő folyók, a hófedte hegyoldalak, melyeken a felhők pihentek. Elképzelte, hogy Umut hátára pattan és vágta az erdőket keresztül a végtelen mezőkön, miközben a ló sörénye lobog a szélben. Vajon melyik volt az igazi szabadság? Egy orrából tüzes leheletet okádó mén nyakába kapaszkodva réteket és erdőket átkarolni, vagy egy palota négy fala között az uralkodás után szaladni? És a boldogság? Vajon melyik hordozta a boldogság kulcsát? Szabadság vagy hatalom?

Amikor Hürrem kinyitotta a szemét, észrevette, hogy a mohón tejet szürcsölő fiú időközben meglepetten őt bámulja. Egy idős nőtől azt hallotta, hogy az újszülöttek szeme még nem képes a látásra. Hürrem ezt egészen eddig a napig elhitte, most viszont kételkedni kezdett. Ez nem csupán üres tekintet volt. Olyan volt, mintha a kisdéd igyekezne megismerni, megvizsgálni, az emlékezetébe vésni őt. Vajon mire gondolhat? Vagy talán azt próbálja kérdezni, hogy ki ez az asszony?

– Fiam – suttogta Hürrem szeretetteljes hangon, – hófehér fiam. Én vagyok az édesanyád. Isten hozott. Örömet hoztál az életünkbe.

Apránként elszakította a gyermeket a mellétől. Megérintette a fiú kicsiny száját az ujjával. Amikor aztán gyengéden hozzáért az alsó ajkához és „*drágám*”-nak szólította, a fiú felnevetett. Hürrem boldogságtól lüktető szívvel a mellette ülő Hafsza szultánára nézett.

– A fiam – mondta. Az idős hölgy szeme könnyezni kezdett a lány hangjában rejlő érzelmektől. – A te fiad, Hürrem úrnő – szólt halkán. – Az uralkodó fiam és a te herceged.

Hürrem először egyszerű elégedettséget érzett ettől a boldogságot kifejező, rövid mondattól, azonban hamar felfigyelt egy apró részletre. „*Az uralkodó fiam és a te herceged.*” Bágyadtsága ellenére világossá vált számára a célzás. Szulejmán szultán édesanyja most először mondta ki a „*te herceged*” szavakat. Ezidáig ugyanis kizárólag akkor lehetett egy gyermeket hercegnek vagy szultánának nevezni, ha a szultán nevével együtt ejtették ki azt. Hürrem számára ők csupán a haszeki lánya és fia voltak. Csakis egy szultán hitvesének jelenlétében volt szabad annak gyermekeire a *te herceged* vagy a *te szultánád* kifejezésekkel utalni. Ez volt a szabály. Most viszont Hafsza szultána mintha azt sejtetné a „*te herceged*” szavaival, hogy Hürremre a fia feleségként tekint. Ez egy közvetett ködös kifejezés volt, de annyi baj legyen. Hát nem így

történt egyébként is minden a palotában? Hürrem megcsókolta Hafsza szultána kezét, aki a szülés során egy percre sem tágitott Hürrem mellől, s aki azokon a hosszú, ijesztő éjszakákon is ott aludt a szobában, az ágya mellett ülve.

Ne, mondta magában. Ne félj, Hürrem; megmenekültél a pokolból. Ne félj hát. Jóllehet, egy utolsó próba még hátramaradt.

Amikor Szulejmán szultán belépett a terembe, mindenki a földre vetette magát. Hafsza szultána is felkelt, s lehajtotta fejét a fia előtt.

A fiatal szultán úgy kiöltözött, mintha egy ünnepélyen készülné részt venni. Csak a turbán hiányzott a fejről. Hürrem, habár nem igazán értette, hogy mi folyik itt, rögtön köszöntötte a férfit.

– Nagyra becsült szultánom. – Majd igyekezett felegyenesedni az ágyon. Szulejmán azonban megakadályozta ezt az erőfeszítését. Lehajolva homlokon csókolta Hürremet, aki két fiút és egy lányt ajándékozott neki az elmúlt, mindössze három év alatt. Hürrem érezte, hogy a homlokát érintő ajkak tűzként égnek.

Amint a szolgálok nesztelenül kiléptek a szoba küszöbén, Szulejmán kezét felemelve megálljt parancsolt.

– Senki se távozzon. Mindannyian maradjatok és legyetek tanúi a boldogságunknak, melyet Allah adományozott nekünk.

Mindenkinek földre gyökerezett a lába.

A szultán lassan az ágy oldalára ült.

– Bocsáss meg, Hürremem.

Ezek a szavak minden jelenlévőt mehökkentettek. A bábák, akik továbbra is úgy sürgölődtek Hürrem körül, mint a szorgos méhek, alig hittek a fülüknek. A hatalmas Szulejmán szultán bocsánatot

kért egy ágyastól; ez aztán még sohasem fordult elő. Voltak közöttük olyan öreg szülésznők is, akik már több tucatnyi ágyas szülésénél segédkeztek. Viszont még ők sem láttak vagy hallottak olyan esetet egészen eddig a napig, amikor egy ágyast ehhez hasonló kitüntetés ért. Valójában Szulejmán édesapja, Szelim kán meg sem látogatta ágyasát a szülés után. Szulejmánt csupán hónapokkal később látta először.

– Szerettünk volna azonnal ide jönni hozzád – folytatta Szulejmán. – Imáinkkal először azonban meg kellett köszönnünk a Tekintélyes Oltalmazónak, hogy általad megáldott minket és az utódainkat.

Hürrem nem késett a válasszal.

– Tulajdonképpen nekem kellene nagyra becsült szultánom bocsánataért esedeznem, amiért ennyire felzaklattuk és ily hosszasan megvárattuk őt.

Allahom, szólt magában a szultán, *milyen érett!* A lány még abban a pillanatban is szépséges volt. Vörös haja hullámokban omlott a párnára, melyet festőfűvel fehéřített, egyiptomi huzattal fedtek le. Minden elszenvedett kín dacára, kékeszöld szemei máris képesek voltak úgy átkarolni és beburkolni Szulejmánt, mint a végtelen tenger.

Amikor a bábák már készültek kivenni a bepólyázott újszülöttet a karjai közül és átadni őt a szultánnak, Hürrem megállította őket. – Az édesanya kötelessége, hogy átnyújtsa a herceget az édesapjának.

Miután gyengéden megölelte és magába szippantotta a gyermek illatát, kinyújtotta őt a fiatal férfi felé. – Nagyra becsült szultánom, itt a gyümölcse annak a leírhatatlan szerelemnek, melyet Hürrem alattvalód érez irántad.

Szulejmán karjába vette a csecsemőt. Arckifejezése hirtelen megváltozott. Hürrem szíve szaporán vert, miközben figyelte, ahogyan a szultán a gyermek arcát fürkészi. Ezek kutató pillantások

voltak. Még a teli hassal elálmosodó apró fiú is észrevette a rászegeződő, sötét szemeket. Ő is viszonzta ugyanazt kék szemeivel.

Mindenki csendben volt a szobában. Az összes szempár az apa és a fia találkozására összpontosult. Hürrem, mintha felfigyelt volna valamire, tekintetét a kezeire mozdította. Mialatt Szulejmán a fiát méricskélte, ő megkísérelte elfojtani idegességét azáltal, hogy egyik kezét a másikhoz dörzsölte. Nehezebbre esett ennél tovább néznie őket. Mi ez a nyugtalanság, miért verdes ennyire a szíved? szidta össze magát. Vagy talán még mindig van benned kétség? Nem, Hürrem már nem kételkedett. A bűne csupán üledéket hagyott a szívében. Attól is megszabadul majd valahogyan. Vagy a hatalomvágy ára ként egész életében ezzel a büntudattal fog majd együtt élni? Máskülönben nem maradt már semmi egyéb, ami visszaránthatta volna őt a kétely örvényei közé. Rendben, viszont akkor miért nem szólal már meg Szulejmán? Miért nem csókolja meg és öleli át a fiát, „hercegem”nek nevezve őt? Miért nem engedi, hogy a szolgálók elmenjenek? Minek lesznek a szemtanúi? A boldogságuknak, ahogyan azt mondta, vagy valami másnak? Aztán azok az ajkak...

Miért mozognak a szultán ajkai oly szakadatlanul?

Szulejmán egyszeriben Hafsza szultánához fordult.

– Igaza van, válide – szólt – A hercegem fölötébb hasonlít Hürrem úrnőre. Már régóta kívántuk azt Allahtól, hogy adjon nekünk egy gyermeket, aki Hürremre hasonlít. Az Oltalmazóm ezt a vágyamat is meghallgatta, hála Allahnak.

Hürrem az egész mondatból csupán egy szót értett. „Hercegem.” A többi bement az egyik fülén és kijött a másikon, akárcsak a szél süvítése. Hercegem... Igen, mondta Hürrem magában, a te herceged, Szulejmán. A szörnyű félelmek már mind a múlté. A szultán egyetlen szóval megpecsételte a boldogságukat. Ezúttal

Hürrem szíve ettől az örömtől dobogott. Az arca is felderült. Annyi hónap után most először vált Hürremből az a lány, akit Szulejmán az ő „*mosolygó arcújának*” hívott, akinek arcán rózsák rügyeztek, amikor elmosolyodott. A vidámsággal teli kék és zöld színek csillogása visszatért a szemébe.

A szultán lassan az édesanyjához közelítette a karjaiban pihenő herceget.

– Ahogy felnő, ezek az aranysárga hajszálak olyan vörössé válnak majd, mint Hürremé. Különösen ezeket a szemeket nézze meg, válide. Olyanok, mint a tenger, mint az édesanyjáé. Az első pillanattól fogva elbűvöltek az édesanyja szemei. Szinte hallottuk a hullámok hangját. Nézze csak meg azokat a szemeket. Mostantól a herceg szeméi is meg fogják babonázni azt, aki beléjük néz.

Istenem, mily gyönyörű szavak voltak ezek.

– Urunk elkényezteti az alattvalóját – motyogta Hürrem alig érthetően.

A válide szultán is örömteli arccal mosolygott.

– Habár a homlokát és a szemöldökét öntől örökölte. Természetesen a tekintetét is. Már most oly élesen fürkészi a környezetét, mint az édesapja.

Szulejmán ellenőrizte a vonásokat, amiket az édesanyja említett. A nőnek igaza volt. A homloka olyan széles volt, mint az övé. A szemöldöke még csupán parányi szőke pihékből állt ugyan, de az íve pontosan úgy nézett ki, mint a sajátja. Aztán a fiú tekintetét kezdte méregetni, ő pedig le sem vette a szemét az édesapjáról. *A kölyök igazán komoly tekintetű*, örvendett belül. Bólogatva helyeselt az édesanyja szavaira. – Ez a pülantás átszúrja az ember mellkasát és áthatol azon, válide.

Hürrem bátortalanul közbevágott.

– Ez nyilvánvaló. Hát nem nagyra becsült szultánom az, aki

keresztüldöfte alattvalójának mellkasát egyetlen egy pillantásával?

Szulejmán szultán Hürremhez fordult.

– Nem a mi mellkasunkat szúrták át inkább? Hát hagyja a te tekinteted, hogy gondolkodjunk? Nézd, hogyan képes a herceg szemé is megragadni másokat. – Amikor a szultán lassan megfordította a csecsemőt, hogy megmutassa őt Hürremnek, elszabadult a poklok pokla. A megzavart nyugalma kisdud hangos lármában tört ki. Szulejmán sebesen a mellkasához szorította őt és egy csókot nyomott az arcára. A fiú visszarettent a selymes bőréhez érő kőkemény bajusz tapintásától. A sírása ezúttal még a korábbiakat is túlszárnyalta. Szulejmánt azonban ez sem zavarta. Felemelte a gyermeket a feje magasságába, majd a termet megtöltő női tömeg felé fordult. – Lássátok, halljátok és mondjátok el mindenkinek. Szulejmán szultán megfogta a herceget és a feje tetejére helyezte őt.²⁴

Az újszülött üvöltése mellett halk zokogás hallatszott. Hürrem íjként feszülő idegei egyszerre mind elszakadtak.

– Nagyra becsült szultánom – mondta és sírni kezdett. Hafsa szultána szintén könnyes szemekkel sóhajtozott, miközben Hürrem fejét mellkasára húzta.

Még ketten itatták az egereket: Merzuka és Sötét Dzsáfer... A bűn két hű szemtanúja... Merzuka, aki elvonult az egyik sarokba, legalább annyira összeszorította a fogait, mint Hürrem. Amikor a szultán a feje fölé emelte a kisdudet, már nem bírta tovább türtőztetni magát. Sötét Dzsáfer arcát is eláztatta a könnyeső, mely azon nyomban eleredt, mihelyt a szultán kiejtette a szavakat: „Szulejmán szultán megfogta a herceget és a feje tetejére helyezte őt.” Dzsáfer utoljára akkor pityergett ennyire, amikor Hürrem énekét hallgatta, még évekkel ezelőtt. Azon az éjszakán, amikor megfogadta, hogy Hürremnek szenteli az életét. Mi történt azóta egészen eddig a pillanatig? Mindent elmosott Dzsáfer könnyzápóra.

A lány, akit az a visszataszító Szümbül aga vert meg állandóan a vörös somfa botjával, most a hatalmas világuralkodó gyermekeinek édesanyja. Nincs itt semmiféle „ha” vagy „de”. A szultán szerette Hürremet. Úgy, mint én, suhant át hirtelen egy hang Dzsáfer fejében. Ettől összezavarodott, s a kezével legyintett egyet, mintha megpróbálná elűzni ezt a gondolatot, ez azonban kudarcba fulladt. Az érzés nem távozott. Na és, mondta magának, csak azért, mert az átkozott bőröm színe fekete, ettől még nem kell a szívemnek is sötétnek lennie. Ha a szultán képes a szerelemre, akkor egy sötét eunuch is.

– Lássátok, halljátok és mondjátok el mindenkinek! – A szultán ismét beszélni kezdett, ami visszarántotta Dzsáfert gondolatai közül a valóságba. Szulejmán hangja mintha nagyon távolról érkezett volna hozzá.

– Anatólia és Rumélia uralkodója, Szulejmán szultán és ő, akinek gyönyörű arcára ránéztünk, és akit Hürremnek hívunk, hogy még a neve is szépségét tükrözze, Alekszandra Anasztázia Liszovksza fia...

Istenem, Istenem, Istenem! Hürrem majd megőrült a boldogságtól.

Szulejmán még most sem eresztette le az újszülöttet a feje mellől.

– Allah hozzájárulásával jött a világra. Az első hercegünket Musztafának neveztük, hogy a prófétánk, Mohamed Musztafa nevével legyen megtisztelve. A második hercegünknek a dédapánk, Mehmed kán nevét adtuk, aki a Bizánci Birodalmat a föld alá temetve megvalósította az iszlám ezer éves álmát. Most pedig nagyszerű Oltalmazóm egy újabb fiúgyermeket engedélyezett számunkra. Dicsértessék Allah. Neveként Szelimet választottuk, hogy édesapánk nevével emlékezzenek rá. Tudja hát mindenki, mennyire szeretjük őt.

Ezt követően a feje fölé emelt kisdredre nézett és így szólította meg őt.

- Szelim herceg.
- Az ükapád, Fatih Mehmed szultán, a dédapád Bajazid szultán, nagyapáid pedig édesapánk, Javuz Szelim, aki a mennyekben él, és...

Ekkor a szultán Hürrem felé fordult.

A lányt annyira magával ragadta az érzelmek árja, amikor őfelsége az igazi nevén utalt rá, hogy először nem is fogta fel, miért tartott szünetet a szavai között és nézett rá. *Mária Szűzanya*, imádkozott magában. Mily rendkívüli férfi. Aztán végül megértette. A szultán egy nevet várt tőle.

– Urunk... – motyogta Hürrem, miközben a hangja egyre rekedtebbé vált. Nyelt egyet. A szavak csak nagy nehézség árán hagyták el az ajkát. – Nikola – folytatta. – Nikola... atya... a nagyapjának neve.

Szulejmán ismét a szobában megrökönyödve figyelő tanúkra tekintett.

– Nikola atya. Adjon Allah hercegünknek hosszú életet.

Mostanra Hürrem szemei teljesen eltűntek az előzúduló könnyeső mögött. Az ámuló tömeg meglepett „*ámen*”-nel válaszolt. Mennyi mindent el kell majd mondaniuk a többieknek! Először is, a szultán egy ágyastól született fiának az édesapja nevét adta. Ez egyáltalán nem volt megszokott dolog. Még ha történt is valaha ilyesmi, ők arra már nem emlékeztek. Aztán elődei nevét felsorolva felmagasztalta őt. Ráadásul az ágyas apjának a nevét is beleszámolta, mondván, „*a hercegünk nagyapja*”. Tetejébe egy pap nevét mondta. Rémülten néztek egymásra, mintha azt gyanítanák, félreértették az egészet. Nem, jól hallották. De pontosan így történt minden. Nézd, még maga Hafsza szultána is meglepődött, gondolták néhányan.

Őszintén szólva a válide szultán sem számított erre. Csak ült ott

Hürrem ágya szélén, örömteli mosollyal az arcán, zavarodottan. Természetesen az idős hölgy gondolataiban nem lehetett olvasni. S habár boldogság töltötte el a fia jókedvét látva, időközben Güldáne szultánára gondolt. Rendben van; szerette Hürremet és a gyermekeit. Főképpen azt a szentjánosbogárra emlékeztető kislányt. Már olyannyira elfogadta és hozzászokott a férfiak uralmához, hogy elfelejtette mennyire lehet szeretni egy lánygyermeket is. És mily szeretetreméltó volt a bábajos Mihrimah. Már el is kezdte őt „mammá”-nak hívni. Hafsza szultána valamennyi hasonlóságot vélt felfedezni a lány szeme, illetve orra és a sajátja között. Mehmed herceg pedig fele édesapja, fele édesanyja. Bár Musztafa volt az első szeretett unokája, és a szívében a többiektől eltérő helyet foglalt el. Musztafát egész másképpen szerette. *Ó, a düh áldozata, te szerencsétlen Mahidevran Gülbahar*, kesergett magában. Látod, mibe kerül a féltékenység? Igen, egyértelmű volt, hogy Szulejmán Gülbahart maradéktalanul kitörölte a könyvéből. Számára már nem volt remény. Csupán akkor tud visszatérni a palotába, mint a válíde szultán, amikor Musztafa a trónra kerül. No, de előbb lássuk, hogy Musztafa megéri-e azt a napot. Jól van; Szulejmán a trónörökösnek hirdetve őt megmutatta, hogy hű marad az örökös jogához, az igazságosságához és a hagyományhoz. De Musztafának most már nemcsak egy, hanem két riválisa is volt. Az öreg nő megborzongott ezektől gondolatoktól, de nem mutatta ki.

Szulejmán szultán hangja ismét felzendült, és csak úgy sugárzott az öröme.

– Mihamarabb hívattassanak a muftik²⁵ és a hodzsák²⁶. Legyen az adzán²⁷ és a saját neve a hercegünk fülébe énekelve. Küldessenek szét kikiáltók és hírvivők. Újságolják el Szelim herceg születését a katonáimnak, az alattvalóimnak. Osszanak szét halvát²⁸ és sörbetet. Imák olvastassanak fel hercegemnek!

*H*át szuka ez a nő, hogy ennyit szül? – Ez volt Gülbahar első reakciója, mikor fülébe jutott a hír, hogy Hürremnek újabb fia született.

– Hát szuka ez a nő, hogy ennyit szül? Nézd csak, az egész palota tele van az ebkölykeivel. Ez azt jelenti, hogy még a háremben is ebkölykök csaholnak.

Azok, akik hallották ezeket a szavakat, nem bírták megállni, hogy ne duruzsoljanak egymás között.

– Úgy tűnik, nem hiába mondják, hogy kutyából nem lesz szalonna. – Így vagy úgy, mindenki becsmérelte Gülbahart. Ez már tényleg túl sok volt. Hogyan nevezhette bárki a hatalmas szultán gyermekeit ebkölyköknek? Milyen nagylelkű ember ez a Szulejmán szultán, hogy még mindig nem vetette a nőt a hóhér kezei közé.

Valójában Gülbahar is tisztában volt azzal, hogy ezúttal súlyos hibát vétett. Mégpedig halálos hibát. Mégsem tudta türtőztetni magát. Annak ellenére, hogy tudta, éles nyelve és féltékenysége csak még messzebbre taszítja tőle Szulejmánt, a haragja nem figyelt a szép szóra. A nyelve nem akart elhallgatni. Hát illenek ilyen szavak egy trónörökös herceg édesanyjához? Még az udvarhölgyei is pletykálgodni kezdtek róla, a háta mögött suttogva vagy közvetlenül a szeme láttára,

– Hallottad, hogy mit mondott?

– Bárcsak ne hallottam volna. Alig hittem el.

– Lehet ilyen szavakkal illetni, ráadásul a háta mögött, azt a hölgyet, aki annyi verést elszenvedve sem panaszkodott, sőt még esedezett őfelségének, hogy bocsásson meg Gülbaharnak?

– Hát, te lány, ha nem tudod, hogyan tartsd meg az uradat, valaki biztosan jön majd és elszakítja őt a kezed közül.

Amikor ezek a szóbeszéddek eljutottak Gülbahar füléig, a mérge még inkább fokozódott. Ezért természetesen büntetés járt a lányoknak, mégpedig azzal a vörös somfa bottal, amit sohasem felejtett el a közelében tartani. A bot minden egyes ütését kérdés követte, melyet a szultána üvöltve tett fel nekik.

– Megszólalsz ezután Mahidevran Gülbahar szultána háta mögött? Megbánod a bűneidet?

– Allah bocsásson meg. – Kiáltottak fel ekkor még azok is, akik a veréstől magukban átkozódtak, *bárcsak letörne a kezed*. A szóbeszédet azonban nem lehetett ily könnyen elfojtani. Ezúttal azt beszéltek, hogy mennyire ragaszkodik Szulejmán szultán Hürrem öleléséhez. Egy alkalommal Gülbahar csendesen, a könnyeit hullajtva hallgatózott az ajtók mögött.

– Allahra esküszöm, ez a lány bizonyára Quadr éjszakáján²⁹ született – mondta az egyik szolgáló. Gülbahar azonnal megértette, hogy Hürremről diskurálnak. – Hát lehet valakinek ennyi szerencséje?

– Mi az, leány? Vagy tán Hürrem megint terhes? – kacagott fel. – Ettől még szívrohamot kap a mi úrnőnk.

– Fog bizony. Hürrem folyamatosan csak szüli az újabb gyermekeket, s ebbe előbb vagy utóbb belehal a miénk.

Gülbahar egy ideig kénytelen volt a jövőbeli halálát ünneplő kuncogásokat hallgatni az ajtó mögött.

– Allahra esküszöm, ez tényleg megtörténhet. Állítólag őfelségünk el se hagyja az orosz lány keblét. A lány pedig olyan, mint a szántó föld. Bármit ültetsz el benne, az megnő. Azt is mondják, hogy a szultán már nem látogatja többé a tanács üléseit. Más szóval, ő csak tovább ülteti a magokat.

A fecsegők ismét kuncogtak.

– Urunk egy ilyen hatalmas rubinnal és smaragddal ajándékozta

meg Hürremet a herceg születésének napján.

Gülbahar ezt persze nem láthatta, de a pletykálkodó lány minden bizonnyal egy kézmozdulattal jelezte a drágakövek nagyságát.

– S ezt mondta neki: *„Amikor a fiunk felnő, tűzd ezt a turbánja brossára, Hürrem úrnő.”* Majd egy, de én azt mondom inkább két arsin³⁰ hosszú gyöngy nyakéket helyezett a lány nyakára. Ráadásul minden egyes gyöngy ilyen nagy volt; elhiszed te ezt? Hogy Indiából hozatták vagy Jemenből, azt már nem tudom. *„Urunk ajándéka megtiszteli a fejünket³¹,”* mondta erre az a Hürrem csitri erre, majd rátekerte a gyöngysort arra a hegyes végű fejdíszre, amit a fején viselt. Mondanom sem kell, hogy a fejdísz júdásfa színű volt, ugye? A nő teljesen meg van örülve a júdásfákért, kedves. A palota kertjeit, de még Isztambul domboldalait is júdásfák borítják. Azok, akik látták őt, azt mesélik, hogy azóta egész álló nap azzal a gyöngyös dísszel a fején sétál fel-alá a háremben. Allah tudja, talán még az urunk ágyában se veszi le.

A másik vihogni kezdett.

– Leveszi azt, hidd el. Nem menne ő egy hegyes végű fejdísszel a szultán karjai közé. Hiszen nem fér el két hegyes dolog egy ágyban, kedves.

A lányok nevetése úgy csípte Gülbahar elméjét, mint a sötét skorpiók. Egy pillanat erejéig már úgy érezte, nem bírja tovább és rájuk kell nyitnia, hogy aztán foltosra verje a hátukat a vörös somfa bottal. Végül aztán sikerült uralkodnia magán. *Légy az eszednél, korholta magát. Legalább ez egyszer hagyd, hogy az érzelmeid helyett a fejed irányítson. Nem látod, hogy az egész világ kicsúszik a lábad alól? Az életedről van szó, te bolond; hát nem érted? De még ha csak a saját életed lenne a tét, bánja a fene; viszont most a fiad élete is veszélyben forog.*

Amikor Musztafa herceg vékony, de egészséges alakja felbukkant a szeme előtt, Gülbahart kirázta a hideg a félelemtől. Minden a feje

tetejére állt. Mi történhetett, kérdezte magától megint. *Szándékosan nem szültél Musztafa után újabb gyermeket, csak hogy elkerülhesd a szultáni trónért folytatott küzdelmet a testvérek között, s nézd mi lett belőle? A küszöbön áll a trónviszály. Egy trónra három herceg. Mindennek a tetejében azok közül csak egy a te életed, a te véred. Milyen végzet várhat órá?*

Gülbahar aznap este siratta meg évek óta először azt a két terhességet, melyet elrejtett a szultán elől. Azt a két gyilkosságot, mely során titokban elvetette két gyermekét népi orvosságok, csirkeszárnyak és kanalak segítségével. Mi több, az egyikük *egy fiú* volt. Csendes zokogás tört elő Gülbaharból. Egy fiú! Az a véres kép jelent meg Gülbahar előtt. Egy szerencsétlen herceg véres képe, aki a méhében őt tápláló édesanyja kezei közt halt meg, mielőtt még láthatta volna a nap sugarát... Hány éjszakán át ejtett könnyeket Gülbahar szultána, akit a világ Mahidevránnak szólított? *„Allahom, bocsáss meg.”* Mennyi estén keresztül énekelte a szegény kisdédért az ismert imákat? És hány éjen nyújtotta ki Gülbahar álmaiban apró, vérben ázó kezét abból a lyukból, melybe beledobták? Mintha azt mondaná, *„Ments meg, édesanyám”*? Megannyi felajánlást tett, több tucatnyi gyertyát gyújtott érte. Odadörzsölte az arcát Ejüp szultán mauzóleumának oszlopaihoz, majd Szent József templomának pilléreihez a szemközti parton, ahová egy két napos út során jutott el, hogy megbocsátásért könyörögjön. Nos, mi lett mindazzal az imával, azokkal a felajánlásokkal? Nem fogadtattak el. Megbocsátana bárki egy édesanyjának, aki meggyilkolta a saját gyermekét? A földi pokolban kellett élnie, ez volt az ítélet. Az az orosz disznó pedig bizonyára a pokol vérebe. Hiszen ő hajította a szultánét a lángokba. – Perzselődve égek itt – gyászolta sorsát Gülbahar.

A helyzet már régen túllépte a nő féltékenységének határait. Gülbahar és Hürrem harca mostanra magának az államnak okozott fejfájást. A veszély egyre csak nőtt. A cserkesz lány szinte hallotta,

hogy vész közeleg. Az orosz ágyas magára öltötte az összes fegyverét. Miközben Gülbaharnak csupán egyetlen egy volt. Úgyesen kellett felhasználnia.

Amikor a fájdalomtól és a bánattól kiégett agya megadta magát az álmoságnak, Hürrem oda is követte őt. Álmában meglátta a lányt azzal a júdásfa színű dísszel a fején. Éppen nevetgélve kacérkodott Szulejmánnal, aki hirtelen Hürrem felé nyúlt. Kinyitotta az eddig csukva tartott tenyerét. Abból pedig a hatalmas világ tárult a szeme elé.

Gülbahar sikoltozva ocsúdott fel az álmából, mielőtt Hürrem megkaparinthatta volna a világot Szulejmán kezeiből. Vagy sikerült neki? Már nem emlékezett.

NEGYVENÖTÖDIK FEJEZET

*H*ürrem érezte, hogy egy újabb bűn burkolja be. Valóban vétség volt, vagy sem? Erre sem tudta a pontos választ. *Szent Mária*, könyörgött minden alkalommal, amikor ez az érzés fogta el. *Szent Mária, Jézus Atyánk, bocsáss meg.*

A hárem egyik sötét éjjelén érezte ezt először, nem sokkal az érkezése után. Összegömbölyödve feküdt a zárkája padlóján, mely az újoncok udvarára nézett, és igyekezett csillapítani az aznap elszenvedett verések testi és lelki fájdalmát. A magány, a szülők utáni vágyakozás, a honvágy, a kirekesztettség, a bizalom hiánya, a jövő kiszámíthatatlansága, a félelmei, s minden más lehangelő érzelmek, amire csak gondolni lehet, úgy csapott le rá hirtelen, mint egy rémálom. Ekkor váratlanul egy szívbemarkoló férfihang zendült fel, ki tudja, honnan. Az ének, mely imára szólította a muszlimokat. Már hallotta korábban a krími palotában is, ám most egészen másképp hatott rá. Vajon a férfi hangjának volt ekkora hatása, vagy inkább a felszólító dallamnak, aminek ugyan nem értette a szavait, de mégis érzelmekkel töltötte el? Valójában nem is volt teljesen tudatában, hogy mennyire mély benyomást keltett benne. Aztán csendben figyelte Merzukát, ahogyan nesztelenül leül, majd feláll imádkozás közben. Ennek sem most volt először a szemtanúja. Talán már ezredszerre láthatta Merzukát e tevékenység közben. Azon az estén azonban, mintha a lány meghajlása és a testének oldalra fordulása valahogy eltért volna a korábbi

alkalmaktól. Ismét a földre rogyott. Ülve kiegyenesítette a hátát. Felemelte a kezeit az ég felé. Igen, akkor minden nagyon másnak tűnt.

Miután Merzuka elaludt, Hürrem elővette a Mária Szűzanya szentképet a hozományos zsákjából és bűnének megbocsátásáért fohászzkodott. Amiért hagyta, hogy egy másik vallás befolyásolja őt.

A későbbiekben hiába hallotta az adzán hangját naponta ötször is, Hürremre ez már nem volt akkora hatással. Tehát Mária Szűzanya védelmezte őt. Amikor felolvasták az imát Mehmednek és Mihrimahnak, Hürrem olyan messze akart lenni az eseménytől, amennyire ez a hárembe zárva lehetséges volt. *Ez egyértelműen egyfajta keresztelés lehet*, panaszkodott magában. Anélkül, hogy egyáltalán szükségét érezték volna, hogy megkérdezzék az ő véleményét, a gyermekeit muszlimmá avatták. Mennyire kívánta, hogy ehelyett inkább szenteltvizet locsoljanak rájuk! Ezt a kifejezhetetlen vágyát Szulejmán szultán és Hafsza szultána is egyértelműen kitalálta, így számukra az sem okozott különösebb meglepetést, amikor azt kérte, hogy Szelim herceg ceremóniáján ő is ott lehessen. Először a nők kísérelték meg elmagyarázni neki, hogy ezen a szertartáson kizárólag a férfiak vehetnek részt, ez azonban nem győzte meg. Hürremnek erre is támadt egy ötlete.

– Ha úgy van, akkor mi majd egy paraván mögül fogjuk nézni a hercegünket.

A helyzetről azon nyomban értesítették Szulejmán szultánt.

– Nos – szólalt meg a szultán, – *toporzékolt Hürrem úrnő a sarkával?*

– Igen, őfelségém.

A szultán szórakozottan felnevetett.

– Akkor az ügy le van zárva. Mire vártok még? A sarkak tiprásából ítélve, nincs vesztegetni való időnk.

Ugyanis akárcsak mindenki más, ő is tudta, hogy ha egyszer

Hürrem dühbe gurult és a sarkát a földhöz verte, többé nem állt szándékában lemondani arról, amit a fejébe vett.

Ezért meg kellett tenni a megfelelő előkészületeket. Amikor Hürrem haszeki, az oldalán a válide szultánnal és Hatidzsével, aki most már a szadzam Ibrahim pasa felesége volt, elhelyezkedett a paraván mögött, a férfiak is megjelentek a hatalmas csarnokban a rácsos fal másik oldalán.

Hürrem megszorította Hatidzse szultána kezét, aki izgatottan ült mellette. Annak dacára, hogy Ibrahim asszonya volt, igazán kedvelte ezt a lányt. Hiszen nem mintha bárki is megkérdezte volna, hogy hozzá szeretne-e menni ahhoz a horváthoz.

Akárhány vezíre, pasája, agája volt a szultánnak, az most mind itt lehetett. Hürrem szemei tüstént Ibrahimot keresték. Hát persze, hogy ő is itt volt. *Te horvát disznó*, elégedetlenkedett. Majd egészen megdöbbsent a saját érzelmein. Gyűlölte a férfit, minden áldott nap terveket szőtt az elpusztítására, a feleségét viszont úgy szerette, mintha a saját húga volna.

Miután mindenki megérkezett, a szultán lépett be a terembe a sejhülszlám Zebilli Ali Dzsemáli mesterrel együtt. Az összes jelenlévő tisztelettel üdvözölte őket. Szulejmán ismét fönségesen ragyogott. Elkápráztatta Hürrem szemét a turbánján csillogó gyémánt brossal. Meglepte őfelsége tisztelettudó viselkedése is a fehér szakállas öreggel szemben. Ez minden egyes mozdulatából egyértelmű volt. Például érkezésükkor Szulejmán mesteri módon egy lépéssel hátrább maradt, s a könyökénél fogva maga elé engedte a hodzsát, majd a csarnok közepéig elsegítette. Másrészről, a fehér szakállú férfi is készségesen várakozott az unokájával egykorú, fiatal szultán utasításaira.

Ezt követően az új janicsáraga toppant be – az előző aga drágán megfizette az árát, hogy csatlakozott a felkeléshez azzal a hurokkal, amit a hóhér tekert a nyakára. Ahogy megjelent, jóformán a földhöz

szegezte a lábait. Zöld színű, göndörített filckalapjával a fején, vörös kaftánja két oldalán lógó fehér szőrméjével, az alatta viselt, ugyancsak zöld ingével, a vörös salwarjával³² és a feltekeredő végű, vörös csizmájában a férfi úgy nézett ki, mint egy szobor. Habár Hürrem nem tudta eldönteni, hogy pontosan melyik részlet kölcsönözte neki ezt a kinézetet. Talán az éjfékete haja, s a sűrű, sodort bajusza, melynek mindkét vége a levegőbe emelkedett? Vagy a szemeiből szóródó villámok? Netán az apró Szelim herceg, akit a feje magasságában tartott?

Hürrem mély együttérzést és szeretetet érzett, amikor megpillantotta a fiát. A gyermek, mintha tisztában volna a közelgő eseményekkel, kíváncsi szemekkel pásztázta a környezetét. Az egyedüli ismerős arc a sötét szemű férfié volt, aki oly szigorúan bámult rá a születése napján. Megpróbálta kinyújtani felé a kezét. Ahogy a piciny kezek belemarkoltak a levegőbe, a sejhülszlám odanyúlt és a saját karjai közé vette a kisdedet. Közelebb húzta magához és háromszor így szólt a fülébe: „*Szelim kán.*” Majd az a hang... A hang, mely Szelim herceget muszlimmá varázsolta. Az ő herceget... Először az adzánt csupán suttogva énekelték. Azután könyörgéssé, sóhajtozássá változott, ami pedig erőteljes meghívással végződött. Ahogy a befolyásos férfiak a csarnok másik oldalán Szulejmán szultánért imádkoztak, hogy a hercegének hosszú élete legyen és a szultánsága soha ne érjen véget, a büszke apa karjaiba vette a gyermeket. Anélkül, hogy az a megjelentek számára túlságosan is feltűnjön, a paraván felé indult, ami mögül tudta, hogy Hürrem könnyes szemmel figyeli őket.

Ugyanekkor a rácsok mögött az izgalom hullámai söpörtek keresztül. Hafsza szultána és leánya ámulva nézték a Hürrem arcán gyöngyökként legördülő könnycseppeket. Tudták persze, hogy Hürrem könnyen elsírta magát. Valójában Hatidzse ki sem bírta, hogy ne heccelje Szulejmánt, amikor meghallotta, hogy alánynak a

Hürrem nevet adta.

– Őfelségünk, bátyánk mindent jobban tud nálunk. Mindazonáltal attól félünk, hogy kedvencének rossz nevet választott. A nevének nem mosolygó arcúnak, hanem síró szeműnek kellene lennie. Hiszen mindenki folyton megríkatja a szerencsétlent.

Szulejmánnak viszont erre is volt egy válasza.

– Csak még jobb így, Hatidzse; legalább mind a szerencsését, mind pedig az arcát felderíthetjük akkor.

És ő már megint sírt. Ezúttal azonban a könnyei különböztek a megszokottaktól.

Hafsza szultána volt az első, akinek feltűnt, hogy a lány bármelyik pillanatban elájulhat. Amikor Hürrem, akinek látása elsötétedett, már majdnem rázuhant a díványra, az idős nő azonnal ott termett és elkapta őt. Mihelyt a szolgálók odasiettek, hogy felsegítsék, Hürrem rimáncodni kezdett nekik.

– *Kértek, ne hagyjátok, hogy az urunk halljon erről.* Az esti imát is meg akarom hallgatni. Ha hall erről, nem fog beleegyezni.

Csakhogy ez nem Hürrem akarata szerint történt. A szadzam Ibrahim pasa, aki a feleségétől értesült a történekről, rögvést elvitte a hírt Szulejmánnak.

– Állítólag Hürrem úrnő kissé erőtlennek érezte magát ma.

Habár már jobban van, azt mondják.

– Biztosan az izgatottság az oka.

– Még ha úgy is van, véleményem szerint most pihenésre volna szüksége. Ő ugyan azt kívánja, hogy az esti mevlid³³ imát is meghallgathassa, amit Szelim herceg fülébe énekelnek majd.

A szultán elgondolkodva nézett Ibrahimra.

– Hadd hallgassa meg, Ibrahim. Nem szeretném, ha Hürrem

ismét a földhöz verné a sarkát. Tudod, hogy az nem jelent jót.

„*Vajon Hürrem tetteti magát?*” Hafsza szultána már elég sokat látott és tapasztalt ahhoz, hogy tudja, egy gyönyörű nő könnyei – főképpen egy olyan szépségé, mint Hürrem – semmissé tehetik egy férfi akaratát. Hát nem ugyanezt a fegyvert használta ő is, amikor a férje kőszívének megpuhítására vállalkozott? Talán az orosz lány egyaránt ezt a taktikát alkalmazta, hogy elérje, amit kíván, s hogy megszerettesse magát. Hiszen amikor először elhozatták a lakosztályába, így szólt hozzá sírva: *„Annyira hasonlítasz Güldáne édesanyámra.”*

Nem azok a könnyek remegtették meg a szívemet, s készítettek arra, hogy Szulejmán ágyába küldjem őt? – kérdezte magától. Bár már akkor is sejtette, hogy a könnyei nem voltak valódiak, mégsem sikerült a lány szemében az álszentség nyomára bukkannia.

A második könnyzápor Gülbahart távolította el az útból, s Hürremet a palota második asszonyává tette. A hárem orosz ágyasa egyszeriben Hürrem haszoki lett. Szerette a lányt, ajtókat nyitott ki az ösvényén, viszont nem történt mindez túl gyorsan? *Oroszlánerejű fiam, aki meghódította Belgrádot és Rodoszt, mostanra ezeknek az elbűvölő szemeknek és a gyöngyökként ömlő könnyeknek, ennek a páratlan mosolynak rabjává vált,* siránkozott Hafsza szultána. Rendben, a sírás talán senkit sem tesz ilyen széppé, Hürrem azonban minden könnyeső után újabb lépést tesz előre. Ez pedig még egy bátyával kevesebbet jelent Szulejmán akaratának kastélyában.

Az idős nő mélyen felsóhajtott. Például miért is ejtett könnyeket ez a lány a legutóbb? Mi volt az a nagy ájuldozás, amikor a fia karjaiba fogta Szelim herceget és odamutatta őt neki? Egy csel? Meglehet, hogy legközelebb már Musztafa herceg kezéből próbálja majd elragadni a trónörököséget.

Hafsza szultána bánatosan megrázta a fejét. Eszébe jutottak a Javuz Szelimmel átélt rémálomszerű napok, s ebbe beleborzongott. *Az unokáimra nem várhatnak ugyanazok a katasztrófák, mondta magában. Se Gülbaharnak, se pedig Hüremnek ne kelljen azokat megtapasztalnia.*

Holott minden, amitől félttem, megtörténni készül. Hürrem ugyanúgy cselekszik, mint bármely másik anya. Ha Ajsének fia született volna Szelim kántól, én nem próbáltam volna meg elpusztítani őt, hogy helyette Szulejmán kerüljön a trónra? Hürremnek is hasonló tervei vannak, ez magától értetődő. Mi lehetne természetesebb egy gyermekeit védelmező anyánál? Amikor viszont az állam rendje is belekeveredik a dolgokba, az megváltoztatja a helyzetet.

A válide szultán behunyta aggódó szemeit. Mintha attól félné, hogy a félelmei valósággá válhatnak. A lány nyilvánvalóan megtanulta a játékot. Hogyan is túrné el Musztafa trónra kerülését? Hiszen ezáltal a saját kezével juttatná gyermekeit a bitófára. Egyébként is, ki várhatná el Musztafától – még ha Gülbahar soha nem is uszította őt az apai féltestvérei ellen –, hogy életben hagyjon egy rivális herceget, ráadásul egy másik anyától? Persze Hürrem ezzel is tisztában volt, és mindent megtett, hogy erősítse a befolyását Szulejmánnál. Minden; a gyermek, a könny, az ájulás is bizonyára emiatt van. Güldáne szultána álma úgy tűnik, hogy végül valóra vált.

– A galamb elkapta a sast. Most pedig elérhetetlen csúcsokra kíván tovaszállni vele – suttogta halkán Hafsza szultána. – Igazad van, Hürrem; csakhogy én nem maradhatok tovább a közönséged ehhez a színdarabhoz, melyben unokám, Musztafa *merényletét* adják elő. Ha valóban ilyesmit tervezel, arra mindenképpen fényt kell derítenem.

A döntést követően sürgősen Hürrem lakosztályába igyekezett. A hárem főszolgálonői és az udvarhölgyek egészen addig a napig

nem látták a válíde szultánt ily dühösen, ennyire mogorva arccal lépdelni. A nő úgy haladt el mellettük, mint egy sötét viharfelhő. Az útjában állók szétszéledtek, akár a csótányok. Amikor Hürrem maga előtt látta a bejelentés nélkül érkező nőt, ő is meglepődött. Ám igen hamar összeszedte magát. Kezéből eldobva a hímzést, csiripelve ugrott fel.

– Mily kedves öntől, hogy ellátogatott hozzánk, szultán édesanyám. Már annyira unatkoztunk. A lelkünk is felvidult ettől.

Tisztelettel meghajolva egy csókot nyomott a nő száraz kezére, melyen az erek lila vonalak módjára terültek szét, majd a homlokához emelte azt.

Oly sápadtnak tűnik. Vajon az eszméletvesztése valódi lett volna? – morfondírozott Hafsza szultána. Vagy talán az ijedtségtől lett ilyen sápadt az arca, amiért váratlanul felbukkantam a szobájában?

– Hát mitől unatkozol ennyire, Hürrem leányom? – morogta, miközben a kezét csókolták.

Annak ellenére, hogy a szolgálók mind sebesen egy-egy sarokba húzódtak vissza, Hafsza szultána észrevette, hogy Merzuka nem szándékozik elhagyni a termet. – Hagyj magunkra – parancsolta. – *Hadd osszuk meg gondjainkat egymással, mint anya és lánya.*

Hürrem leültette a nőt a legpompásabb sarokba. A legpuhább párnákat tette a háta mögé. Odahúzta elé az elefántcsontberakásos kávéasztalt, majd jéghideg sörbetet töltött a poharába az ezüstözött kristálykancsóból.

– Tessék, édesanyám. Frissítse fel magát.

A két nő alaposan végigmérte egymást. Hürrem rögtön ráébredt, hogy ez nem egy kedvező látogatás, mivel a válíde szultán még a fejdíszét sem helyezte fel. Az pedig igazán ritka volt, hogy a fejdísz nélkül menjen valahová. Eszerint tehát, ez azoknak a ritka napoknak az egyike lehetett. *Légy nagyon óvatos, mondta magának*

Hürrem.

Hafsza szultána kinyúlt a lány által felajánlott pohárért és elvette, pontosan, ahogyan a palotai etikett diktálja. Anélkül, hogy levette volna a tekintetét Hürremről, ivott belőle néhány kortyot. A lány összekulcsolta a kezeit és állva várakozott a nő előtt. Amikor az kinyújtotta neki a poharat, ő illedelmesen átvette. Még egy kis sörbetet öntött hozzá, aztán visszatette az ivóeszközt az asztalra. Végül letérdelt Hafsza szultána lábához.

Egyelőre nincs a viselkedésében semmi furcsa, gondolta Hafsza szultána. Minden a jó modornak megfelelően, a hagyományokkal összhangban történik.

– Jöjj, leányom. Ül ide mellénk.

Hürrem összeszedte magát. Oszmán ruháját zizegtetve, mely természetesen lila színű, damaszkuszi selyemből készült, feltápáskodott és a válide szultán mellé telepedett. Attól tartott, hogy a nő talán meghallja szívének felgyorsult dobogását. *Istenem, fohászkodott. Nem akarok ennek a nőnek az ellensége lenni. Ne hagyd, hogy elvegyék tőlem a támogatását.*

– Allah óvjon meg az átkoktól és a gonosz szemektől, Hürrem úrnő – kezdte a beszélgetést a válide szultán. – A júdásfa virágának színe nagyon illik hozzád.

A lány válasz helyett alázatosan megfogta a nő két kezét, s hálás tekintettel megcsókolta az ujjhegyeit.

– Egy kis beszélőnivalónk van veled, leányom.

– Hát nem véletlenül mondják azt, hogy a nagy elmék hasonlóan gondolkodnak. Az ön Hürreme is beszélni szeretne már egy ideje szultán édesanyjával. – Valójában Hürremnek nem volt ilyen szándéka. Még nem tudta, hogy konkrétan mit is mondjon, de már nem volt visszaút.

– Így volna? Mi mindig itt vagyunk, hogy meghallgassunk,

gyermekem. Kinek a szavait hallgatnánk, ha nem Hürrem úrnőét, aki három utóddal is hozzájárult őfelségünk, fiunk boldogságához?

– A nő egy pillanatig elhallgatott, hogy levegőt vegyen, miközben a lányt fürkészte. Hürremnek pedig úgy tűnt, hogy a nő arcán mintha enyhült volna a kezdeti zord kifejezés.

– Aggódtunk ma miattad, leányom.

– Bocsásson meg, drága anyám. Nem szándékosan...

– Úgy értem, talán jobb volna, ha részletesen elmesélnéd a tüneteket a főorvosnak.

– Nincs arra szükség. Már jól vagyok. Az ön és Hatidzse szultána figyelme elegendő orvosság számunkra.

– De hát te még most is sápadt vagy. Vajon mitől ájulhattál el?

– Biztosan az izgatottság miatt, szultán anyám. A hodzsa hangja nagy hatással volt ránk.

Hafsza szultána erre egyáltalán nem számított. Időt kellett nyernie, hogy összeszedje a gondolatait. – Hogyan? – kérdezte.

– Én is pontosan erről szerettem volna megkérdezni önt, hogy a tanácsát kérhessem.

– Hallgatlak, leányom. – A válíde szultán igen kíváncsi lett.

– Mi azt tanultuk az urunk házában, hogy az idősebbeké az első szó. Először tehát a szultán édesanyánk szóljon.

Hafsza szultána nem látta szükségesnek, hogy tovább húzza a beszélgetést. Bármilyen történik, az történjen mihamarabb. – Nézd, leányom; én tudom, hogy Gülbahar helytelenül cselekedett.

Amikor Szelim kán Krímből idehozott ágynak Ajse úrnő helyébe, nyugodjék békében a mennyeekben, még ő sem bánt velem úgy, ahogyan Gülbahar teveled.

A nő hangja olyan lágy volt mint, a méz, habár Hürrem minden egyes szótagnál érezni kezdte a fenyegető hanglejtést. A száját

kinyitva tiltakozni próbált, a nő azonban a kezét felemelve megakadályozta azt.

– *Légy csendben és hallgasd végig, amit mondani akarok, Hürrem.*

Hürrem anélkül, hogy megtörte volna az arcán nyíló mosolyt, sikeresen megállta, hogy ne reagáljon erre az ostorként csattanó mondatra.

– Ajse beleegyezett, hogy megossza velem az urát, akinek két gyermeket is adott. Én pedig elfogadtam ezt a helyzetet. Mi mást is tehettünk volna? Az ő krími kán édesapja, Mehdi Giráj ajándékozta Ajsét Javuznak. A Krími Kánság csupán e közelség által volt képes biztonságban maradni az oszmán támadástól. Hát volt-e Ajse olyan pozícióban, hogy azt mondja, nekem nem kell Szelim?

Hafsza szultána újból a pohárért nyúlt és kortyolt egyet a sörbetjéből. Hürrem igyekezte kitalálni, hová lyukadnak majd ki ezek a szavak, miközben egyúttal az azokra adandó válaszában is töprengett.

– Míg én ágyas voltam, nekem milyen fedezetem volt?

Hürrem újabb próbálkozást tett, hogy ellentmondjon, a nő viszont ezúttal is csendre szólította.

– Kivel vitatkozhatnék, kinek szegülhetnék ellen? Azonfelül, kinek panaszkodhatna Ajse, aki még egy fiút sem tud szülni az oszmán szultánnak? Még ha jajveszékelt is volna, ugyan ki hallgatta volna meg?

S mialatt ismételten kortyolt egyet a sörbetjéből, Hafsza szultána javában azon gondolkodott, hogyan is térhetne rá az utolsó mondatra. Nem voltak kétségei afelől, hogy fia megbecsüli a lányt, ugyanakkor Szulejmánról volt szó. Ő pedig kiszámíthatatlan. Hürrem egyetlen fortélyával, egyetlen kacérkodó mozdulatával eltávolíthatja esetleg még Hafszt is, akárcsak Gülbahart. Vagy tényleg számítania kellene effajta veszélyre? Hiszen Hürremmel áll

szemben, hát persze, hogy kell.

– Ajse úrnő olyan volt számomra, mint egy hús. Megtanított arra, miként működnek a dolgok a palotában. Amikor Szulejmánt a világra hoztam, ő ott ült az ágyam szélén. Szóval amit mondani szeretnék az az, Hürrem leányom, hogy ő nem engedte be a féltékenységet a szívébe. Még ha úgy is lett volna, akkor sem mutatta ki. Amikor Aj úrnő ideküldött téged, Ajse úrnő édesanyja, Güldáne szultána bizományaként, mit gondolsz, miért fogadtunk be és helyeztünk téged a fejünk tetejére?

Hürrem megint megcsókolta a nő ujjhegyeit, a hála fönséges arckifejezését magára öltve.

– Emellett persze kedveltünk is téged – folytatta a válide szultán.
– Megláttuk benned önmagunkat, az ágyas Hafszát, akit Szelim szultánnak adományoztak. Eszünkbe juttattad, hogy mennyivel tartozunk a sorstársunknak, Ajse úrnőnek. Gülbahar haszekiből viszont nem lehetett Ajse. Úgy viselkedett, mint egy elveszett gyermek; te emberibben cselekedtél, ezért *te győztél*.

A nőnek ismét levegőre volt szüksége. Az arca feszültséget tükrözött, amiért sehogy sem volt képes kimondani azt, amit valójában szeretett volna. Mostanra Hürremnek is feltűnt, hogy Hafsza szultána valahová teljesen máshová kíván kilyukadni.

A válide szultán megpróbálta elrejtteni heves szívdobogását, majd hirtelen rászánta magát és feltárta valódi mondanivalóját:

– Őfelségünk, fiunk akaratával szemben mi természetesen meg kell, hogy alázkodjunk. *Azonban Gülbahar száműzetése hatalmas büntetéssé vált számunkra. Hiszen olyannyira hiányzik nekünk Musztafa herceg, Hürrem úrnő.*

Vagyis ez volt Szulejmán szultán édesanyjának a bánata. Elérkezett az idő, amikor a legkisebb hiba is képes volna mindent lerombolni, mindent a porba dönteni. Egyetlen szó elárulhatná a valódi érzéseit. Beszéd helyett Hürrem inkább szeretettel

megragadta a nő kezeit. *Hadd fejezze be előbb a vallomását, gondolta magában, miközben mindent megtett, nehogy a szemei kimutassák, amit gondol.*

– Mit tehetnénk, hogyan mondhatnánk ezt el őfelségünknek? Hogy visszahívassuk a hercegünket, aki után mindannyian annyira vágyakozunk...

Hürrem nem várhatott többé. Elengedve Hafsza szultána kezeit, örömtelien tapsolni kezdett.

– Hurrá!

A válide szultánt ez igencsak megdöbbsentette. Hürrem örvendezett annak a gondolatára, hogy Musztafát esetleg visszahívatják Isztambulba? Megkísérelt utat lelteni a lány szemén át a fejébe, hogy kiolvashassa a gondolatait. Az idős kortól acélkékre színeződött szemeivel a lány tekintetét fürkészte, de eredménytelenül.

– Hurrá, hurrá! – folytatta Hürrem egy darabig a vidám tapsolást.
– Musztafa fiunk végre visszatérhet Isztambulba. Így mindannyiunk vágyakozása kielégülhet, ráadásul a hercegünk találkozhat testvéreivel is.

Az öreg hölgy alig hitt a szemének. Igazságtalan volt Hürremmel szemben. *Ez az őszinteség nem lehet hamis. Nézd csak, hogyan ugrál a levegőben a boldogságtól. Tévesen vádoltuk meg Hürrem úrnőt.*

Hafsza szultána mégis tett egy utolsó kísérletet, hogy leleplezze a lányt.

– Komolyan mondod ezt, Hürrem úrnő? Musztafa... itt... te... – A nő nem tudta, hogyan is fejezze be ezt a mondatot.

– Miért is ne, szultána anyám – szólt Hürrem, Hafsza szultána szemébe nézve. – Allah hosszú életet engedélyezett nagyra becsült szultánomnak, ám nem Musztafa kán fiunk trónjának örököse? Értelemszerűen az ő helye is itt van. A világuralkodó édesapja

jobbán, a szemei előtt...

Ámulatba ejtve a nőt, ekkor talpra állt. Az ablakhoz tipegett, majd egy ideig kifelé nézett a rácsokon keresztül. Amikor visszafordult Hafsza szultána felé, az arca most ismét azzal a mosollyal ragyogott, mely képes volt bárkit levenni a lábáról.

– Olyan nagy baj volna az, szultán anyám? Hiszen hercegünkkel együtt Gülbahar haszeki is visszajöhetne az otthonába. Ezzel pedig mindaz az elkülönülés, az a távolság végét érne. Egy pillanatnyi düh volt csupán, és hol van az már? Mi nem neheztelünk a haszekinkre. Ő a mi feljebbvalónk. Az a kötelességünk, hogy tiszteljük őt. Mi még fiatalok vagyunk; nekünk is megvoltak a hibáink, persze. A haszekink bizonyára lesz majd oly nemeslelkű, hogy megbocsásson nekünk. Milyen nagyszerű ötlet, asszonyom anyám.

– Gülbahart is? – Hafsza szultána csak ennyit volt képes kinyögni.

– Természetesen – tapsolt néhányszor Hürrem. – Ki várhatná az ő visszatértét nálam jobban? Kizárólag így lehet vége annak az elválásnak, amit mi okoztunk és végre szabadok lehetünk a lelkiismeret-furdalás fájdalmától.

A válide szultán úgy vélve, itt az idő, hogy megadja magát, gondolatban kitűzte a fehér zászlót.

– Ha így van, akkor hozzuk fel ezt közösen a szultán fiam előtt.

– Örömmel, szultán anyám. Habár attól tartok, hogy Ibrahim pasa beleegyezésére is szükségünk lesz. Nála van a pecsét. Az urunk nem fogja megszegni a szavát. Ezenkívül Hatidzse szultánéval is beszélünk kell, hadd tegyen ő is néhány lépést az érdekünkben.

Hafsza szultána arca ekkor megfeszült. Megcirógatta Hürrem kezeit.

– *Igen, ő a mi vejünk, de Hürrem úrnő, miért is rejtegensük azt, amit Allah már úgyls tud az alattvalójáról; én ki nem állhatom azt a férfit.*

Tűzijáték robbant Hürrem fejében. Ez az, mondta magának. Milyen világossá vált megint, hogy Hafsza szultána barátsága nélkülözhetetlen számunkra. Hála az égnek, hogy nem estem az értelmetlen irigység csapdájába Hadd vigasztalja magát azzal, hogy Musztafából szultánt faraghat. Akárhogyan is, a végén Hürrem fia ül majd Szulejmán trónjára

– *Figyelj, leányom – szólt ismét Hafsza szultána. – Talán egy kicsit felzaklatott a mondanivalóm. Ezek a szemek azonban tanúi voltak annak, hogy mennyi vért követel egy trónharc. Szelim kán fellázadt édesapja, Bajazid kán ellen, aki testvérének, Ahmednek szánta a trónt. Összegyűjtött egy egész hadsereget és azzal vonult ellene. Apa és fia harcolt egymással. Szelim veszített, s halálos ítélettel menekült el. Akkoriban rettegéssel teli napokat éltünk. Szerencsére a janicsárok is felkeltek, mondván, „Nem kell nekünk Ahmed.” Szelim ismét katonákat toborzott, majd Isztambulba menetelt. Az édesapjuk nem tágított. „Ha így áll a helyzet, akkor egyikőtök sem kapja meg a trónt, amíg mi életben vagyunk.” Mindkét oldal számtalan életet veszített. Végül Bajazid kán beletörődött, hogy átadja a koronát Szulejmán édesapjának, Szelim kánnak. Tudod-e, hogy mi volt Szelim legelső határozata?*

Az idős nő zihálni kezdett. A véres emlékektől oly vörösre változott az arca színe, mint a parázsló tűz. Amikor látta, hogy Hürrem a fejét rázza jelezve, hogy nem tudja, válaszolt a saját kérdésére.

– *Számúzta az apját, majd megfojtatta a trónra vágyakozó testvéreit, Ahmedet és Korkutot. Még a testvérei gyermekeit is megölette a bölcsőjükben... Ha Ahmed győzött volna, bizonyára mind Szelimet, mind pedig az én Szulejmánomat eltette volna láb*

alól. Az uram, Szelim kán egészen Edirnéig elkísérte száműzött édesapja lovaskocsiját, arra az esetre, ha esetleg meggondolná magát és visszafordulna... Most már érted? A trón maga a hatalom; az a dicsőség, a méltóság, az magasan áll, de alatta vér folyik. Én mindhárom hercegunokámat teljes szívemből szeretem. Nem jön álom a szememre, ha arra gondolok, hogy esetleg ugyanez a sors vár rájuk is.

A nő nyíltan elmondott mindent. Hürremnek is így kellett tennie. Pontosabban, el kellett hitetnie Hafsza szultánával, hogy ő is őszintén beszél vele.

– Ettől egyáltalán nem kell tartania, asszonyom anyám – szólt Hürrem a nő kezeit simogatva. – Az én anyám halai tejjel itatott engem³⁴₃₄. A hercegeimnek is halai tejet adtam. A nagyra becsült szultánom, a két hercegem és a szultánám egészségéért, boldogságáért és jólétéért való könyörgésen kívül a szívemben nincs helye más imának. Mi hiszünk a végzetben is. *Mindenki a szerencséje által megrajzolt ösvényen halad előre. Bármit is festett Isten a homlokunkra, az fog bekövetkezni. Ha Szulejmán kán trónja Musztafa kán homlokára van ráfestve, akkor az lesz a jövőnk.* Így Musztafa kán egészségéért illendő nekünk is fohászkodni.

Hafsza szultána túl izgatott volt ahhoz, hogy feltörje ennek a diplomatikus monológnak a kódját. Nem észlelte a szavak titkos jelentését, szándékát. Ellenkezőleg, nagy örömmel átölelte Hürremet és megcsókolta a homlokát.

– Allah egy nap kétségkívül megjutalmaz majd az önzetlen szívedért – mondta, aztán gyorsan megváltoztatta a beszélgetés témáját. – Most rajtad áll a sor. Én elmondtam, amit szerettem volna. Miben kívánod a tanácsomat kérni?

Ismét vészharangok szóltak Hürrem fejében. Tudta jól, hogy elővigyázatosnak kell lennie. Körültekintően kell megválogatnia a szavait. *Nyelj kétszer, szólj egyszer*, figyelmeztette önmagát. A terve

még nem érett meg teljesen.

Valójában ő sem tudta megmondani, hogy ez tényleg egy terv volt-e vagy csupán belülről jövő vágy. Egy szent ösvény nyílt volna ki előtte, vagy csak az ördög toltá bele egyenesen az izzó parázsba? Nem lehetett biztos benne. Egyrésztől békét és boldogságot ígérő gondolatok szivárogtak a lelkébe, másrésztől viszont egy újabb büntől való rettegés perzselte belül. Ráadásul ez egy olyan bűn volt, amit nem lehetett csak úgy lefedni néhány cseppnyi méreggel, mint a legutóbb. Jóllehet, egy apró célzás elhintése Szulejmán édesanyja fülébe, aki Musztafa Isztambulba való visszahozatalát kívánta, hasznos lehet a jövőre nézve. Ezáltal ugyanis felmérhetné a várható reakció irányát, ha esetleg a későbbiekben tettekre váltaná ezeket a gondolatokat.

– Nem is tudom, hogyan mondjam el, édesanyám – suttogta. – Habár már érzem ezt egy ideje.

A válide szultán csalogató tekintetével igyekezett rávenni őt, hogy folytassa ezt a rejtelmes közlendőt. Megint csak be kellett ismernie, hogy a fiának igaza van. A lányban a szépségénél sokkal több lakozik. Szinte megigézi az embert. *Nézz oda, Hafsza, mondta magának, a legidősebb unokád jogaiért jöttél ide küzdeni. A végén pedig még te karoltad át a lány nyakát és csókoltad meg a homlokát.*

– Tudja, szultánom anyám – folytatta Hürrem megadást és szeretetet olvasva ki a nő tekintetéből. – A hercegeim és a szultánám muszlimok, én viszont keresztény vagyok. Karácsonykor még templomba is megyek a nagyra becsült szultánom engedélyével. Mária Szűzanyámhoz és Jézus Atyámhoz imádkozom minden este.

– Az mindenkinek a saját dolga, hogy miben hisz, gyermekem. Egy alattvalónkra sem kényszeríthetjük rá a vallásunkat.

A nő szájából előtörő szavak csak jobban alátámasztották Hürrem érzéseinek indokoltságát. – Ez így igaz, szultán édesanyám, de ha

az ellenkezőjéről volna szó; például, ha én egy muszlim ágyas volnék az orosz hercegek palotájában... Elengedne-e bárki a mecsetbe?

Sóhajtásával a nő elárulta, hogy valószínűleg nem lenne jó sora abban a helyzetben.

– Miközben mi mindannyian ugyanúgy Allahot imádjuk. Csupán az ima szavai különböznek, ennyi az egész.

– Pontosan – vágta rá Hürrem, mintha eddig a megfelelő kifejezés után kutatott volna és végül a nő segítségével lelt volna rá. – A szavak különböznek – ismételte el Hafsza szultána szavait. – Én nem ismerem azt a nyelvet, nem értem a szavait. Mégis azonosulni tudok vele. – Megfogta a nő kezét és a mellkasához szorította. – Itt, a szívemben. Annak dacára, hogy nem tudom a szavak jelentését, mérhetetlenül hatnak rám. Olyan érzés fog el, mintha bármelyik pillanatban elsírhatnám magamat.

Hát erről lett volna szó?

– Ez természetes, gyermekem – válaszolt Hafsza szultána lelkesen, szeretettel és részvételteli hangon. – Allah kalámja³⁵ minden szívre varázsként hat.

Hürrem bólogatva egyetértett.

– Éppen ez történt ma velem, amikor az imát beleolvasták a kis hercegem fülébe, szultána anyám. Nem értettem abból egyetlen egy szót sem, mégis teljesen elárasztottak az érzelmek. A szívem repdesett. Könnyek folytak a szememből. Mintha egy hang hívott volna belülről, „Gyere, Hürrem.” Azt hiszem, ekkor ájulhattam el...

Szulejmán szultán édesanyja erőteljesen megszorította Hürrem kezeit. Minden palotabeli hagyományt elfeledve szerette volna az arcához emelni és megcsókolni őket. *Mi volt ez a lány? Varázsló, angyal?*

Újból gyöngyszerű könnyek kezdtek el hullani a lány szeméből.

Hafsza szultána sem bírta már visszatartani a könnypatakat. Már egy jó ideje nem sírt ennyire. A szíve olyan kőkeménnyé változott, mint a palota csempézett falai. Most pedig, mintha mindezek a könnyek tisztává mosták volna a lelkét. Megint a lány nyaka köré fonta a karjait.

– Mit tegyek? – ságta Hürrem az idős nő fülébe. – Bűnt követnék el? Elvesztettem az utamat. Sötétség vesz körül. Fogalmam sincs, hogy mihez kezdjek.

– Hallgass a belső hangra. – A válide szultán csupán ennyit volt képes mondani, miközben a lány a naplemente fényétől lángként izzó, vörös haját cirógatta. – Az majd elhozza neked a világosságot.

Hafsza szultána leírhatatlan érzelmekkel hagyta el Hürrem lakosztályát, ahová nem sokkal korábban még igen sötét gondolatokkal lépett be. Boldog volt, amikor arra gondolt, hogy végre sikerült rálelnie a titkára annak a mindenkit magával ragadó ragyogásnak, mely sohasem hiányzik Hürrem arcáról. Ez pedig sokkalta több a pusztaság szépségénél. Allah fénye. Szent fény világítja meg a lány ösvényét.

Azon az estén, mialatt Szelim hercegnek felolvasták a mevlid imát, a nő le se vette a szemét a paraván mögött vele együtt ülő Hürremről. Néha epekedő ábrázat suhant át a lány arcán, máskor viszont egy szűz ártatlan félenksége bukkant fel rajta.

Szulejmán Cselebi³⁶ halhatatlan versei törőkül voltak, így többé-kevésbé Hürrem is értette őket. Minden figyelmét az elhangzó szavakra összpontosította. Olykor a tekintete szárnyakat növesztett az örömtől, olykor pedig bűn kínjától égett. A kezét a mellkasához szorítva csendesesen elsírta magát. *„Egy teli pohár sörbetet ajándékoztak.”* Amikor elértek ehhez a sorhoz, a szolgálók hideg sörbettel kínálták őket, melybe pisztáciát és rózsavizet keverték, s Hürrem mély levegőt vett.

– Mi történik ezzel a lánnyal? – kérdezte Hatidzse szultána suttogva a mellette ülő édesanyjától.

– Az igazságosság ösvényét kutatja, Hatidzse.

Eközben anélkül, hogy annak tudatában lett volna, valójában Hafsza szultána volt az, aki megmutatta Hürremnek az általa oly nagyon keresett ösvényt, ő sem vette le a szemét Hafsza szultánéről.

– Élj sokáig, szultána anyám – mormolta. – Megnyitottad számunkra az utat, mely felülteti majd Hürrem fiát az oszmán trónra.

NEGYVENHATODIK FEJEZET

*A*mikor Hürrem belépett Szulejmán szobájába, hogy megvalósítsa nagy tervét, hirtelen megrémült. A szultán úgy járt fel és alá, mint egy ketrecbe zárt oroszlán. Még mindig a fején volt a strucctollas, rubinnal díszített turbánja, melyet két sor gyémánt borított. Kezeit a háta mögött összekulcsolva sétált az egyik faitól a másikig, miközben a kaftánja végét lobogtatta. Azt sem vette észre, hogy Hürrem nesztelenül besurrant az ajtón. Mindezek mellett a Szulejmán tekintetében rejlő sötétség riasztotta meg a legjobban. Vajon Hafsza szultána máris beszámolt fiának a beszélgetésükről, s a szultán rádöbrent a szavai mögött bujkáló titkos jelentésre? *„Mindenki a szerencséje által megrajzolt ösvényen halad előre. Bármit is festett Isten a homlokunkra, az fog bekövetkezni. Ha Szulejmán kán trónja Musztafa kán homlokára van ráfestve, akkor az lesz a jövőnk.”* Talán emiatt oly dühös? Hürrem, felkészülve a legrosszabbra, felöltötte magára a szokásos páncélját: az arcára helyezte a lehető legelragadóbb és legcsábosabb mosolyát, majd úgy közelített a szultán felé, mintha siklana. Tudta jól, hogy a szultán nem képes ellenállni ennek a mosolynak és ennek a járásnak.

Szulejmán szultán abba az irányba fordította a fejét, ahonnan Hürrem szoknyájának suhogását hallotta. Csakhogy az a sötét arckifejezés továbbra sem tűnt el. Mintha a fiatal szultán nagyon töprengene valamin.

– Mi volna az, ami megfosztja Hürrem alattvalóját nagyra becsült

szultánom mosolygó arcától és kedves szavától? Ha bennünk van a hiba, árulja el nekünk, hogy megfelelő büntetést szabhassunk ki önmagunkra.

Azonban még Hürrem jó hangulata sem volt elegendő, hogy eloszlassa Szulejmán szeméből a sötét felhőket.

– Miféle büntetést adhatnál magadnak? – kérdezett vissza a szultán jéghideg hangon, miután futólag a lányra pillantott.

A hideg Hürrem csontvelőjéig hatolt. *Istenem, valami történhetett. Túl messzire mentem. Elhamarkodott voltam, siránkozott Hürrem magában. Esetleg, amikor Hafsza szultána visszavonult a lakosztályába, végiggondolta a lány szavait és megértette a célzást: „ha a hercegeim végzetében egy trón van megírva, a jog az övéké.”* Bizonyára rájött. Tehát a nő elárulta őt a fiának. Lehajtotta a fejét, s engedte, hogy a kezei gyámoltalanul lecsússzanak a csípője mellé.

– Mit tehetnénk? Azon nyomban elhagyjuk a szultánunk jelenlétét és megbüntetjük magunkat az ön fenséges mosolyának hiányával, amíg urunk meg nem tisztel minket a megbocsátás szavával. Ha viszont, annak ellenére, hogy ez a büntetés kegyetlenebb számunkra, mint maga a halál, ön ezt nem találja elégségesnek; akkor bánat ide vagy oda, a halál sörbetjéből fogunk inni.

Szulejmán szultán csak ekkor tudott felébredni abból a világból, melyben ezidáig elveszni látszott. Úgy nézett Hürremre, mintha csupán most ismerné meg. Mit mond ez a leány? A sötét felhők fokozatosan szertefoszlottak. Sötét tekintete is kivilágosodott. Kezét kinyújtva felemelte Hürrem fejét az állánál. Könnyes szempillái mögül a szultán mosolygott rá. Mélyen felsóhajtott magában.

– Ó, mosolygó arcúm – szólt Szulejmán szultán. – Milyen büntetés? Miért beszélsz halálos sörbetekről? Allah őrizz. Ha tudnánk, hogy valahol a világban létezik az örök élet elixírje és a mosolygó arcúknak szüksége van rá; hogyha azt meginná,

halhatatlanná válna tőle. Még ha a hétfejű sárkány őrizné is azt az ölében, akkor is mennénk és elhoznánk azt neked. Hát nem így van?

Hürrem kábultnak érezte magát a megkönnyebbüléstől és a boldogságtól.

– Sajnos – folytatta a szultán, – oly sötét gondolatokkal van tele a fejünk, hogy észre se vettük az érkezésedet.

Hürrem rögtön átölelte Szulejmán kezeit.

– Ha megkérdeznénk mi az, ami olyan mély gondolatok közé taszította, hogy még Hürrem alattvalóját sem ismerte meg, átlépnénk a határvonalat?

Szulejmán megsimogatta a lány kezeit, aztán egy csókot nyomott az arcára. Ó, ez az igazi élet. Még Hürrem édes illata is elég, hogy elszakítsa őt a bánatától. Leültette a lányt a díványra, majd kezeit ismét összefonva a háta mögött, folytatta a megszakított járkálást fel s alá.

Hürrem egy szó nélkül várt, hogy a férfi befejezze lelki számvetését. Eközben ő is a saját terveivel volt elfoglalva. *Először is, én nem Hafsza szultána vagyok, elmélkedett. Ő egy ágyas, akit Szelimnek adtak feleségül. Ő a derült égből érkezett. Én viszont saját magam választottam a céloimat. Én akartam Szulejmán felesége lenni. Ha már ágyassá lettem, a trónban is osztoznom kell. Én nem a semmiből érkeztem egyszer csak, mint Hafsza. Az ágyasságom alatt szemeltem ki a trónt, amit lefoglaltam a fiaim számára, még mielőtt megszülettek volna. Éppen emiatt járok ezen az élet és halál között húzózó, vékony úton. Ennek mindkét oldalán kőszirtek vannak. Egy rossz lépés megölhet engem és a gyermekeimet. A sorsom ennek a férfinak a két ajkától függ, akit apránként szinte már meggörnyeszt a ránehezedő súly. Ezért vagyok ennyire óvatos. Ez okból töröm annyit a fejem, szövök terveket és haladok előre lépésről lépésre.*

Hürrem úgy döntött, hogy mégsem hozza fel azt a bizonyos

témát Szulejmán előtt. Nem volna bölcs ilyesmiről tárgyalni, míg a szultán gondolatai ennyire sötétek. *Vámom kell még, mielőtt megteszem a nagy lépést*, határozta el magában. Mindemellett, ez talán ugyancsak egy szent jel lehet. Tehát Mária Szűzanya nem szeretné, hogy véghez vigyem a tervemet. Hürrem hirtelen ráébredt, *Olyan vagyok, mint egy mehter³⁷ társulat. Három lépést előre, egyet hátra. Most itt az idő, hogy egyet hátralépjek. Legalábbis most meg kell állnom és várakoznom; menetelj helyben.*

Abban a pillanatban a szultán odament Hürremhez és megállt előtte. Amikor meglátta a mosolyt a lány arcán, elbizonytalanodott.

– Mi volna az, Hürrem úrnő, a hatalmas Szulejmán kétségbeesésén nevetnél?

Hürrem kicsúszva a gondolatok közül, melyekbe belemélyedt, elárulta az igazat.

– Ki merne kinevetni egy uralkodót? Még hogy Hürrem alattvalója egy ehhez hasonló arcátlanságra vetemedjen... Mi csupán a mehterhez hasonlítottuk az életet, s ezen kacagunk.

– A mehterhez?

– Igen. Az élet soha nem halad csak egy irányba. Az soha nem folytonos boldogság, se nem szüntelen szomorúság. – Ezt követően, remélve, hogy ezzel visszaterelheti a beszélgetés tárgyát a korábban megválaszolatlanul maradt kérdésére, így folytatta. – Azonfelül, lehet-e a viláгурalkodó Szulejmán sah valaha is igazán kétségbeesett?

– Egy döntést kell meghoznom, Hürrem úrnő – mondta a szultán megfontolt hangon, majd mintha hirtelen jutna eszébe, furcsa kérdést tett fel. – Mondd meg nekem; ha egyik oldalon egy óriási gyémánt hever, a másikon pedig egy apró kavics, melyiket vennéd el?

Hürrem gondolkodás nélkül rávágta.

– Mi dolga volna Szulejmán kánnak egy kaviccsal?

Természetesen a gyémántot kell elvennie.

A szultán bólogatott.

– No, de ha ugyanakkor két másik ember is legelteti a szemét a vagyonodon? Az egyik egy karddal van felfegyverkezve. A másik még csak egy gyermek, aki egy faággal bökdös téged.

Melyikre kellene rácsapni?

Hürrem pislogva nézte a mellette ülő szultánt, majd így válaszolt.

– Ön kétségtelenül próbának veti alá az alattvalóját. Szulejmán szultán kán már bizonyosan régóta meghozta a döntését.

– De ha még nem? Mit tennél ilyen ellenségek ellen? Kire mérnéd az első csapást?

Hürrem úgy tett, mintha töprengene egy ideig.

– A gyermekkel könnyű elbánni. A csapás fele pocskba menne. Elvehetnéd a botot a kezéből és azzal sújthatnál le a fejére. A tusakodás közben azonban, ha jön a másik és meglengeti a kardját, a végén még elveszíted az életedet.

A lány elhallgatott. Gyermeteg tekintettel kémlelte a szultánt, hogy lemérje, vajon milyen hatással voltak rá a szavai. Amikor meglátta a férfi helyeslő bólogatását, folytatta.

– Evégett én először a kardos férfi felé fordulnék és őt intézném el. Még ha a gyermek meg is támadna hátulról a faággal, végtére is, ő csak egy kölyök és a kezében csupán egy ártalmatlan bot van. Én elnászpángolnám a kardos embert, majd ráfektetném a fiút a térdemre és jól elfenekelném.

Szulejmán szultán hangos nevetésben tört ki.

– Úgy van. Mint pontosan úgy gondolkodunk, ahogyan te. Ibrahim pasa azonban nem tágít, szerinte „*helyesebb először a*

kölyökkel foglalkozni.” – Szulejmán feltápászkodva folytatta a nevetést, miközben tovább járkált egy ideig a szobájában, majd visszafordult és hosszasan Hürrem szemébe nézett. Aztán, mintha sikerült volna elhatároznia magát, Hürrem felé indult. – Gyere. – Megragadta a lány kezét és felemelve őt elcipelte egészen az elefántcsont-berakásos kávéasztalig. – Ül le – utasította egy székre mutatva. Ő pedig Hürremmel szemben foglalt helyet.

– Figyelj most ide rám, Hürrem úrnő.

Hürrem azon az estén kapott életében először leckét a politikáról. Az elkövetkező tíz éjszaka alatt a szultán bármiféle megállás vagy pihenés nélkül elmagyarázta neki a világ jelen helyzetét. Mesélt az európai egyensúlyról.

Hürrem akkor hallotta először V. Károly és a Szafavidák nevét. Megtudta, hogy V. Károly volt az oszmánokat fenyegető kardos férfi és az Iránbeli sfita türk államot vezető sah, a mindössze tizenkilenc éves Tahmásp volt a bottal bökdöső gyermek.

V. Károly császár, aki Spanyolország és Németország koronáit viselte, szembeszállt Szulejmánnal és provokálta az Oszmán Birodalomnak alárendelt nemzeteket, sőt még a lengyeleket és az oroszokat is, ami igencsak felkeltette Hürrem érdeklődését. Tahmásp eközben az anatóliai muszlimokat a saját felekezetébe igyekezett áttéríteni, ami egyre nagyobb vizályt okozott.

Hürrem minden este pislogás nélkül hallgatta a szultánt. Kérdéseket tett fel, aztán újabb kérdéseket ötlött ki a szultán válaszai alapján. Szulejmánt megdöbbentette a lány éleslátása. Hürrem pedig érezte, hogy egy függöny nyílik szét a szemei előtt. A térdei meghajlottak az általa annyira vágyott hatalom nagyságával és felelősségével szemben. Most már jobban ismerte a világot. Sokkal többet tudott az Oszmán Birodalomról is. Végre sikerült megértenie a hatalmas öröm okát, amit a rodoszi hódítás után tapasztalt maga körül.

– Ezek a helyzetünk körülményei – mondta végül Szulejmán a tizenegyedik éjjelen. – Az V. Károlynak nevezett férfi azt merészelte kijelenteni, hogy ő Róma császára, miközben ő csupán a spanyol föld haszontalan királya.

A szultán szemében magasra csaptak a lángok. Mintha V. Károly ott állt volna előtte, úgy erősödött a hangja minden egyes szótagnál.

– Te arcátlan! – kiáltott fel. – Róma már rég összeomlott, nem tudtad? Ha még számít valahol a Róma név, az kizárólag a KeletRómai Birodalomra vonatkozhat, aminek koronáját dédapánk, Fatih kán elvette és a saját fejére helyezte. És most mi ülünk annak a trónján. Hát kihullott kezünkől a hódítás kardja, hogy a hátunk mögött kell bajt kavarnod?

A bosszúsan felpattanó szultán az asztal körül kezdett járkálni.

Hürrem egy pillanatra sem vette le a tekintetét az uráról, akinek minden egyes mozdulatát alaposan szemügyre vette, az összes mondatát az agyába véste. Ez igazán különös érzés volt Hürrem számára. Mintha újraszületett volna. A politika varázsától és szenvedélyétől felforrt a vére. Végre rádöbbsent, hogy „*a hatalom, az uralkodás*”, amire törekedett, sokkal több az ülőhelynek való trónnál és a fejre való koronánál. Anélkül, hogy észrevette volna, Szulejmán szultán új Hürremet formált a lányból.

A fiatal szultán mérgesen sújtott le öklével az asztalra.

– Csakis kard veheti el karddal megszerzett trónunkat. Mi ülünk Róma trónján. Gyere és vedd el, hadd lássuk a vitézségedet! – ordította.

Hürrem ugrott egyet ültében, amikor az ököl egy ágyútűz robajával váratlanul az asztalra csapódott. Szulejmán szultán most már akkora tűzzel égett, ami meggátolta, hogy feltűnjön neki Hürrem ijedelmé. Egy ideig bódultan nézett maga elé. Majd egy hosszú csend után tágra nyílt szemekkel fordult Hürremhez.

– Ráadásul még a magyar királyt, II. Lajost és a németeket is ellenünk próbálja uszítani – morogta. – Lázadásra ösztönzi azokat, akik behódoltak nekünk. Ő maga ugyan fél szembenézni velünk, másokat viszont ügyesen tud manipulálni.

A szultán végre lecsillapodott egy kissé. Visszaült a székére Hürremmel szemben. Mostanra a hangja olyan volt, mintha egy baráttal osztaná meg a bajait.

– Levelet kaptam I. Ferenc francia királytól és az édesanyjától, Hürrem. Az a démon V. Károly foglyul ejtette I. Ferencet és börtönbe vetette őt. A király édesanyja könyörög, hogy mentjük meg a fiát.

– Mit tett urunk?

– Mit tennél a helyemben?

– Senki sem foghatja be a fülét egy anya sírása elől.

– Nos, mit gondolsz, miképpen döntöttünk?

– Nagyra becsült szultánom bizonyára I. Ferenc megmentésére igyekezett, mégpedig két okból.

– Mik volnának azok az okok?

– Egyrészt, őfelségém egy világuralkodó. Ki ez az V. Károly, hogy csak úgy bebörtönözze az ön szövetségesét? Ha ez az arrogancia büntetlenül marad, a férfi azt az ön gyengeségének jeleként venné. Ez újabb gondokhoz vezethet. A szultánom ezt nem engedné meg. Másrészt, I. Ferenc édesanyja öntől kérve segítséget nyilvánosan kijelenti, hogy Szulejmán szultán a világ uralkodója. Azt színlelni, hogy ön nem hallja a nő siránkozását, egyenlő volna azzal, hogy lemond erről a címről.

Hürrem tudván, hogy a szultán ki nem állhatja azokat, akik tanácsadóként viselkedve szólnak hozzá, a mondandója végére érve azonnal elkacagta magát és tréfát csinált az egészből.

– Isten bizony, ön aztán bolondos, őfelségém. Tizenegy napon át

mulatozott az alattvalója tudatlanságán. Mi pedig önkéntelenül is ily nagyokat mondtunk a gyártó eszünkkel, átlépve a határainkon. Hiszen nagyra becsült szultánomnál senki sem tudhatja jobban a megoldást az ilyen helyzetekre, ezért minden bizonnyal megtette már a szükséges lépéseket.

A szultán továbbfaggatta a lányt.

– Milyen szükséges lépéseket tehattünk volna meg? – Egy parányi harag sem rejlett a hangjában, Hürrem azonban továbbra is óvatos maradt és ugyanabban a viccelődő modorban folytatta. Felhúzta a vállát, mint egy csintalan lány.

– Nem tudom. Hogyan is érhetne fel az ágyasnép esze egy szultánéval? Miképp cselekedett valójában? – tudakozódott szemérmesen.

Szulejmán ismét derűsen elkacagta magát.

– Először levelet írtunk I. Ferenc édesanyjának, mondván *„segíteni fogunk a fiadon, ne aggódj.”* Azután a hadiflottánk kihajózott Franciaország irányába. Csupán arról volt szó, hogy egy darabig a szomszédos vizeken időznek és visszatérnek. Jóllehet, amikor a spanyol muszlimok elnyomása idején a felettébb nagy hősnak mutatkozó V. Károly értesült erről, megrettent és elengedte I. Ferencet. Azonban igen szigorú megegyezést íratott alá a férfival. A kiszabadult király pedig egyik levél után a másikat küldeti követségével az ajtónkhoz, a segítségünkért esedezve.

– Még én is ki tudom találni, milyen választ adott erre a szultánom.

– Hát persze, hogy ki tudod. *„Te, I. Ferenc, Franciaország királya, aki a kapunknál keresel menedékhelyet, tudnod kell, hogy a lovunkat felnyergeltük, kardunkat félcsatoltuk.”*

Hürrem meghökkent, amikor meghallotta a szultán leveleinek hangnemét. Rendben van, ezekben az üzenetekben segítséget ígért,

egyúttal viszont felmagasztalta magát és az államát, miközben lealacsonyította és érdemtelenként kezelte a levelezőtársait. *Ez a hatalom*, mondta magának Hürrem.

Megjegyezte magának ezt a hangnemet.

– Szóval mi fog most történni? – kérdezte gondolkodás nélkül.

– Ez volna a mi problémánk, Hürrem úrnő – felelte Szulejmán. – Döntést kell hoznunk. Mi legyen tehát a teendő? Tegyük fel, hogy te hozod meg ezt a döntést. Melyik irányba indulnál? Ez pontosan annak a kardos férfinak és a botos gyermeknek a talánya, amiről korábban kérdeztelek. Miután meghallgattad és megértetted mindazt, amit elmagyaráztam az elmúlt tizenegy nap alatt, mit mondasz? Még mindig a kardos emberre csapnál le először?

Hürrem egyszerre ráeszmélt, hogy túlon túl vékony kötélén egyensúlyozik. Azokra az akrobatákra hasonlított, akiket a vásárokon lehet látni. Szulejmán napokig hallgatta Ibrahim tanácsait, ám a horvát sakál ötlete nem igazán nyerte el a tetszését. Ugyanakkor a saját kigondolása szerint sem mert cselekedni. Most pedig az ő javaslatát kérte. Ha a tanácsa győzelmet hoz, Hürrem mattot adhatna Ibrahimnak. Elszánta magát. Elveti a kockát. A többi nem tartozott már Istenre.

– Szerintem Ibrahim pasa rosszul gondolja. Én helyette ezt mondanám: ebben a tárgyban az urunk ötlete a helytálló. Az első csapás V. Károly arcát érje, hogy többé kiegyenesíteni se tudja a hátát. Utána megbüntetheti a gyermek saht is.

Szulejmán hosszasan fürkészte a nőt, akibe szerelmes volt. Mindig is tudta, hogy ez a lány több, mint egy költőket megihlető pusztas szépség, egy étvágygerjesztő test. *Vajon mi zajlik ebben az elbűvölő fejben, tűnődött. Hiszen nem beszéltünk többet néhány éjszakánál a világ helyzetéről, s nézzenek oda, máris milyen következtetéseket képes levonni.*

A karjaiba vette a lányt, majd csókesőt zúdított az arcára, a

szemére, a lángra emlékeztető hajára.

– Ez az – szólt. – Ennyire kézenfekvő a megoldás, amire egyik pasám, vezírem és agám sem tudott rálelni. V. Károly nem emelheti ránk a kezét. Ha viszont II. Lajos, akit ő ellenünk kíván lázítani, akárcsak egy tenyérnyi területünket is elveszi, az felhőkkel takarná el az államom ragyogó csillagát. Ez pedig nem sok jót jósol a jövőnkre nézve.

A szultán újabb csókokkal árasztotta el a lányt.

– Hadd közöljük Ibrahim pasával, hogy ne cibálja ide-oda feleslegesen azt a hájas, velencei kereskedő Grittit tanácsadójaként. Arra itt van nekünk Hürrem úrnő.

Most már nem türtőztethette magát. Szulejmán szinte azt mondta neki: „*Vedd el ezt az akcsét és szólj, amiről szólni akarsz.*” Eljött végre a hónapok óta várt alkalom. *Még egy csepp méregre van szükségem.*

– Ne legyünk ennyire igazságtalanok Ibrahim pasa alattvalójával szemben, őfelségém. Végére is, ő egy horvát. Talán így szándékozik elodázni egy elkerülhetetlen csatát, csak hogy megóvja a háború pusztításától régi országának egy részét, mely az ön birodalmának határain túl fekszik.

Szulejmán arca kővé dermedt. Nem is tudta, mit mondjon erre. Hiszen ez még egyáltalán nem jutott az eszébe.

Hürrem, amikor feltűnt neki a szultán meglepettsége, magában ezt motyogta: *Két pont nekem, te horvát disznó.* Újabb csepp mérget öntöttem a véredbe.

***I*brahim minden erőfeszítése sem volt elegendő.** Szulejmán ragaszkodott az elhatározásához.

– Ki adja ezeket az ötleteket őfelségünknek? Téves irányba

vezetitek az urunkat. Hát a fejünkre kívántok zúdítni egy keresztes hadjáratot? – szólalt fel Ibrahim meggondolatlanul egy nap, amire a tanács ülését a paraván mögül figyelő szultán felkiáltott.

– Te pasa, miről beszélsz? Hallják-e a füleid, amit mondasz, pasa? Vagy netalán azt hiszed, hogy feljogosít erre a sógorságunk?

Egy pillanatra Ibrahim azt hitte, hogy a hóhér, Sötét Ali mindjárt beront és hurkot teker a nyaka köré. A halál most ily közel állt. Egy szó elég volt, hogy elfelejtődjön minden szolgálat, barátság, testvériség, hűség. Megkísérelt felelni valamit, a félelem azonban teljesen szótlanná tette. Egy hang sem jött ki a torkán.

Ahelyett megpróbálta megcsókolni a szultán kezét.

– Hát nincs nekünk meg a magunk esze, hogy mások elképzelései szerint kellene cselekednünk? Miféle kijelentés ez? Azonfelül az állam a miénk, a vagyon a miénk, tehát az utolsó szó is a miénk. Ti elmondjátok a véleményeteket, mi pedig meghozzuk a döntést. A döntés pedig megszületett – mennydörgött a szultán.

Szulejmán kiszabadította kezét Ibrahim kezének szorításából, aki erősen magához húzta azt, hogy megcsókolhassa, majd távozott ugyanazzal a haraggal, amivel belépett.

Hürrem csak másnap hallott a történetekről Hatidzse szultánétól, aki nagy szomorúsággal közölte azt.

– Ó, Hürrem úrnő. A gondom oly hatalmas, mint egy hegység, őfelségém, bátyám és Ibrahim pasa összerúgta a port.

Ezt követően a lány elmesélte az incidenst, melyet őszinte a férje fecsegése kezdeményezett. Valójában ez az egész palotát megrázó konfliktus több felhalmozódott esemény eredménye volt. Ibrahim úgy kezdett viselkedni, mintha egy második szultán lenne. Igazából Szulejmán szultán hangnemében még meg is dorgálta az osztrák nagykövetet, mikor fogadta. Azt is mondta neki: *„Tudd, hogy egy szultán ül veled szemben. Bármit is mond, az úgy lesz. A szavak*

pedig, melyek elhagyják a szánkat, maga a törvény.”

Hürrem ezzel nem volt tisztában, de rajta és Hafsza szultánén kívül más is gyűlölte Ibrahimot. A pasa szavai rögvest eljutottak Szulejmán szultánhoz. A szultán megszidta a besúgókat és megtiltotta nekik, hogy a barátjáról rosszat mondjanak, noha ezek az illetlen szavak mélyen a szívébe martak. Ibrahim állhatatossága azzal kapcsolatban, hogy Iránt kellene először megtámadniuk, lett végül az utolsó csepp a pohárban.

Hürrem nem mutathatta ki örömét Hatidzse szultána előtt.

– Ne aggódj – vigasztalta. – Az urunk már hozzászokott, hogy testvéreként kezelje a pasa urat, főleg, amiért most már a sógora is egyben. Történnék néha ilyen dolgok egy családban. El lesz felejtve.

Természetesen Hürremnek nem szándékában hagyni, hogy Szulejmán megfeledkezzen erről.

A horvát sakál nem csupán háborút akart hirdetni Irán ellen, hanem még ezt is mondta: „A szultán távollétében hívjuk vissza Musztafát, hogy legyen őrzője a főváros trónjának.” Amikor erről hallott, Hürrem azt motyogta: *Ki tudja, talán titokban Giilbaharral is tárgyal ez a férfi.*

– Semmi esetre sem – hessegette el az ötletet Szulejmán szultán, hála Istennek. – Hogyan lehetne egy körülmetéletlen fiú megbízva a trónnal?

Hürrem érezte a változást. Még ha Szulejmán nem is lett egészen elszakítva Ibrahimtól, szakadék nyílt közöttük. Ezenkívül a szultán iránta tanúsított viselkedésében is különbséget vélt felfedezni azóta az éjszaka óta, amikor a világ ügyeiről beszélgettek. Szulejmán még az együttlétük közben is sokkalta gyengédebb, szenvedélyesebb és szeretőbb volt. Oly óvatossággal cirógatta Hürremet, mintha egy kristálykelyhet fogna a karjai között. Már nem bánt annyira nyersen vele, amikor a magáévá tette őt.

A szultán viselkedésében beállt változás hamar megmutatta hatását Hürremen is. Mialatt a hadsereg háborúra készülődött, Hürrem negyedszerre is állapotos lett. Újabb fiúgyermeket ajándékozott a szultánnak csupán hat hónappal a magyarországi hadjárat előtt, amivel meg akarták leckéztetni V. Károlyt. Szulejmán szultán örömmel telve vette karjaiba negyedik herceget is.

– Legyen a neved Bajazid, ó fiam – mondta neki. – Tégy minket büszkévé, Bajazid kán. Mutasd meg nekünk, hogyan leszel méltó ősapám, Jildirim Bajazid és nagyapám Bajazid kán nevéhez.

Hürrem az 1526. év áprilisának egy reggelén elbúcsúzott a háborúba induló Szulejmántól. Bajazid a karjában feküdt, hercegei Mehmed és Szelim, illetve leánya, Mihrimah szultána, akit a szultán az ő sekerparéjának³⁸ nevezett, pedig ott állt az oldalán.

A háború katasztrófának bizonyult V. Károly és a keresztény világ számára.

A magyar királyt, akit V. Károly bujtatott fel, elnyelte a föld a szüntelen esőtől mocsárrá változott, Mohács melletti síkságon, húszezer páncélos katonájával együtt. A háború mindössze másfél óra alatt véget ért.

Aznap, mikor felolvasták a délutáni imákat, Szulejmán szultán a sátra előtt fogadta a győzelmet ünneplő pasák kézcsókjait.

– Áldott legyen a szent háborúd, őfelségém – örvendtek, ő pedig csókot nyomott mindegyikük homlokára. Ezután a mellette álló bizalmasához, szadzrazam Ibrahim pasához fordult.

– Áldott legyen a te szent háborúd is, pasa – szólt hozzá gúnyosan.

Ibrahim, akinek kaftánja széle már nem is látszódott a derekáig testét borító vértől, megragadta a szultán kezét.

– Ez a kiváló győzelem az öné, Gázi Szulejmán – felelte izgatottan.

Szulejmán a diadal hevében megfeledkezett a korábbi összetűzésükről, és közelebb húzódott Ibrahimhoz.

– Tévedsz, sógor – szólt hozzá nevetve. – A győzelem Hürremé.

–

NEGYVENHETEDIK FEJEZET

*E*lvetette a kockát és dupla hatos lett az eredmény. A győzelem hírére hallva Hürrem nem bírt egy helyben ülni. Nem igazán tudta, hogy mit kezdjen magával. Mialatt Hafsa szultána lakosztálya felé sietett, mindenkit megölelt, akivel csak az útján találkozott; a szolgálókat, a hárem őreit, a fekete bőrűeket s a fehér bőrűeket egyaránt. Szetáret kalfa csatakiáltásra emlékeztető „Lü-lü-lü” kurjongatással csatlakozott úrnője örömteli táncához, ahogyan a száját a tenyerével csapdosta.

– Győztünk, asszonyom anyám, győztünk – örvendezett Hürrem, amikor átölelte Hafsa szultánát. Az örmény, görög és perzsa szolgálók persze nem értették ennek a jelentését. Miért volt egy orosz lány annyira boldog az oszmánok sikere miatt? A haszeki nyilván csak tettette magát, hogy megtévessze őket.

Csakhogy Hürrem ezúttal teljesen őszintén örült. A hatalmas Szulejmán szultán nem a Bizalmas Ibrahim pasa tanácsára, hanem az övére hallgatott és ez hozta a győzelmet. Hürrem nem esett le a kifeszített kötélről, aminek mindkét oldalát kőszirtek borították. *Most aztán annyi neked, te horvát disznó,* ismételtette magában. *Ettől fogva Hürrem csillaga nem csupán az ágyban, hanem az államügyekben is ragyogni fog!*

A szultán édesanyja szintén érezte, hogy a lány öröme szívből fakad. Hürrem sokat változott a legutóbbi beszélgetésük óta.

Például, miközben Szulejmán a hadjárat miatt távol volt, amikor elérkezett a ramadán³⁹ ideje, hallotta, hogy Hürrem iftár⁴⁰ és szahur⁴¹ ételeket hozatott a szobájába.

– Mi történt, Hürrem, csak nem böjtölni kezdte te is? – kérdezett rá tréfálkozva, a lány viszont hamar elterelte a szót erről a témáról.

– Nem, asszonyom anyám. Csupán a lányoknak hozattam. Mostanság Merzukának igen jó az étvágya. Az idős nő érezte, hogy ez nem teljesen igaz. Emellett több este is látta őt, ahogy ott ül a tarawih⁴² imáktól visszhangzó mecset előtti fák alatt. Végül nem tudta visszafogni magát.

– Miért nem jössz be te is, leányom?

– Azzal nem vétkeznék, asszonyom anyám?

– Miért lenne ez vétek, Hürrem úrnő?

– Meg van engedve egy kereszténynek, hogy belépjen a mecsetbe és ülve figyelje önöket, miközben imádkoznak?

– Hát ez nem Allah háza, leányom? A Szentséges Allah kinyitja ajtaját minden egyes alattvalójának. Legyen az muszlim, keresztény, zsidó, mind beléphetnek azon az ajtón. Feltéve, ha hisznek.

Hürrem végül mégsem fogadta el a meghívást.

– Inkább csak itt maradnék. Természetesen, ha megengedi.

Így hát Hürrem továbbra is a fák alatt ült éjszakánként, míg a többiek bent ajánlották fel a tarawih imáikat. Hallgatta a koránt, és csupa fül volt a hodzsák tanácsai iránt is. A Quadr estéjén zajló mevliid imák alatt, amikor elértek az *„egy teli pohár sörbetet ajándékoztak”* sorhoz, Hafsa szultána megkérte őket, hogy Hürremnek is jusson a sörbetből. Azt ugyan senki sem látta már, amikor a rózsa illatú, pisztáciás sörbetbe Hürrem könnyei is belecseppentek azon az estén. Hürrem most Szulejmán visszatértét

várta, hogy megtegye a nagy lépését.

A hadsereget ezúttal még a rodoszi győzelmet is felülmúló ünnepséggel köszöntötték. A szultán csupán a hajdani magyar király, Mátyás világhírű könyvtárát és az eredetileg Budán álló Apollón és Héraklész bronzszobrokat hozta magával hadizsákmányként, minden mást a katonái rendelkezésére bocsátott. A háború alatt, mely megsemmisítette V. Károlynak a Római Birodalom feltámasztásával kapcsolatos álmait, Szulejmán soha nem feledkezett meg Hürrem szavairól: „Az első csapásnak V. Károly arcát kell érnie, hogy többé kiegyenesíteni se tudja a hátát.” És ő pontosan így tett. Olyan csapást mért az ellenfeleire, hogy az minden egyensúlyt felborított Európában.

A szultánt és diadalmas hadát a győzelmükhöz illő pompával üdvözölték. A gyermekeivel együtt Hürrem is a Magyarországot meghódító ura fogadására ment, hasonlóképpen, mint Rodosz után. Szulejmán homlokon csókolta Hürremet.

– Egy sikeres hadjáratot és egy hatalmas országot adományoztál nekünk, Hürrem úrnő.

– Áldott legyen szent háborúja, Gázi Szulejmán – szólt Hürrem, majd egy csókot nyomott a szultán kezére. – A győzelem nagyra becsült szultánom kardját illeti. Hürrem alattvalója pusztán annyit mondott, hogy helyesnek véli az ön döntését, ennyi az egész.

– Nem, nem – nevetett a szultán, aztán Hürrem füléhez hajolt. – Még a Bizalmas Ibrahim is tudja, hogy ez a diadal a te érdemed.

Hürrem hátrahőkölt és kezével betapasztotta száját a döbbenettől.

– Tényleg? Vajon mit szólt önagyméltósága az urunk tréfájához?

Szulejmán jól mulatott Hürrem csodálkozásán. Jóízűen elkacagta magát.

– Mit számít az? Egyébként azzal válaszolt, hogy „Hürrem haszeki

sokunk tudását túlszárnyalta a külföldi ügyek kapcsán.”

Nem tudta már tovább visszatartani magát. A gyermekei előtt Szulejmán szultán nyakába ugrott és csókesőt zúdított rá. A szultán karjai közé vette a csupán egy éves, apró Bajazid herceget. Mihrimah szultánát az egyik térdére, Szelim herceget pedig a másikra ültette.

– Jöjj közelebb, oroszlán hercegem. Annyit nőttél, mióta utoljára láttalak. – Ezzel Mehmedet is magához húzta.

A fiú egyik karját édesapja vállára helyezve úgy bújt oda a testvéreihez, ahogyan egy védelmező bátnak illik és jól nevelten leült közójük. Szulejmán hirtelen így szólt hozzájuk.

– Tudjátok, ha most az idősebb fiútestvéretek, Musztafa kán is itt volna, határtalan lenne a boldogságunk.

E szavak a gyermekeknek voltak címezve, noha Hürrem természetesen tudta, hogy ő a valódi közönség. Ennyi elnyert győzelmet és tiszteletet követően Musztafa és Gülbahar már nem jelentett akkora veszélyt számára. Legalábbis egyelőre. Amikor véghez viszi majd a legújabb tervét, mely bizonyosan meg fogja döbenteni Szulejmánt, Gülbaharnak már semmi jelentősége nem marad.

– Akkor mire várakozik, nagyra becsült szultánom – csicseregte. – Parancsolja úgy, hogy visszahozassák a derék hercegünket és Gülbahar haszekit Isztambulba. Hadd érjen véget a vágyakozásunk.

A szultán nem válaszolt erre a javaslatra. Most kizárólag Hürrem illatával volt elfoglalva, amit úgy hiányolt a hadjárat alatt.

Hürrem egyrészt átadta magát a szultán hazaérkezése és a vele való újraegyesülés okozta izgalmaknak, másrésztől viszont napokig a Szulejmán szavai mögött rejlő jelentésen törte a fejét.

Éppen azokon a napokon történt, hogy Merzuka egyszer csak meglepő hírt közölt vele.

– Iszkender pasa felesége meg szeretne téged látogatni. – *Vajon mi dolga lehet vele a nagy kincstáros feleségének?* Rögvest információt kezdett el gyűjteni Iszkender pasáról. Ez a pasa azon kevés emberek közé tartozott, akikben Szulejmán a legjobban megbízott. A vagyon, a birtokok, az állami kincs mind az ő felügyelete alá tartozott. Még ha nem is annyira, mint a Bizalmas Ibrahim, de nagyon gazdagnak számított. Senki sem tudta igazán, hogy pontosan mekkora a vagyona. *Hát persze, hogyan is lehetne egy kincstáros szegény,* gondolta Hürrem.

A szultán nem hitt el egyetlen Iszkender pasáról szóló szóbeszédet sem.

– Hogyan is bízhatnánk egy nincstelen csavargóra az állam vagyonát? Értelemszerűen tehetősnek kell lennie az alattvalónknak, nehogy hozzányúljon a kincsünkhöz, a tulajdonunkhoz. Ő legalább nem érzi szükségét, hogy kifosszon minket – tett pontot ilyenkor mérgesen a beszélgetés végére.

Vajon mi lehetett a célja egy ilyen befolyásos pasa feleségének ezzel a látogatással, csupán néhány héttel azután, hogy Szulejmán szultán diadalmasan hazatért Isztambulba?

 mikor Merzuka bejelentette Iszkender pasa feleségének érkezését, Hürrem még mindig nem lelt rá a válaszra. Pedig igazán hosszasan töprengett ezen, mégsem volt képes kitalálni a látogatás okát. Noha egy belső hang arra figyelmeztette, hogy fontos dologról van szó. *Még ha nincs is semmi különleges indoka erre a nőnek, nagy jelentőséggel bír már az is, hogy felkeres,* mondta magának Hürrem. Mindig figyelmesen meghallgatta a belső hangja mondanivalóját. Először is, ez volt az első háremen kívülről érkező látogatója. Ráadásul Szulejmán szultán egyik legfontosabb emberének felesége jött az ajtajához. Ez nem azt jelenti, hogy a háremen kívül is

elfogadták őt? Tehát már nem csak egy hétköznapi ágyas volt a szemükben, se nem egy olyan haszeki, akinek a sorsa a szultán pillanatnyi haragjától függ. Ebben az esetben hogyan kell viselkednie a kincstáras feleségével szemben? Miképpen fogadja őt? Ahogy egy ágyas tenné? Soha, tört elő benne egy lázadó sikoly. *Azt nem tudnám elviselni. Hiszen már nem csak egy ágyas vagyok.* Tehát a nőt vele egyenlőként kezelje? Miután átgondolta az egészet, végül meghozta a döntését. A szultán hölgye – főképpen a hatalmas Szulejmán szultáné – tekinthet egy vezír feleségére, mint egyenrangú félre?

Amikor bekísérték a nőt, Hürrem egy fenséges díványon ülve fogadta. Egy selyemvirágokkal díszített, damaszkuszi ruhát viselt, ami fölé flitterektől csillogó, hermelinnel szegélyezett, júdásfa színű kaftánt húzott. A várakozás során valójában többször is elpróbálta ezt a jelenetet. Fehér nyaka egészen addig a rejtélyes völgyig látható volt, ahol a keblei kezdődtek. Hürrem elbűvölőnek tűnt a vlah muszlinba burkolt, hegyes végű fej díszével, melyet a Szulejmántól ajándékba kapott, értékesebbnél értékesebb gyémántok, smaragdok és gyöngyök ékesítettek.

Iszkender pasa felesége elámult, mihelyt belépett a küszöbön. Egyszeriben nem tudott dönteni. Vajon az ablakokon át betűző napfényben szinte meggyulladó ékszerek keltették ezt a vakító világosságot? Vagy inkább a lány arcáról sugárzó, hihetetlen mosoly? *A szultán helyesen választotta neki a Hürrem nevet, gondolta a vendég. Eddig a napig nem láttam még olyan embert, akire ennyire illett volna a mosoly,* mondta magában, miközben néhány lépést tett a lány felé.

Hürrem hirtelen egy előkelő mozdulattal felemelte egy kissé a karját, s a levegőben tartott kezének ujjai közül a lila fonalakkal hímzett, selyem zsebkendője lógott alá. Kezének egy hasonlóképpen gyengéd siklásával a vele szemben fekvő díványra mutatott, jelezve Iszkender pasa feleségének, hogy üljön oda. A

nőnek feltűnt, mennyire idegessé vált, ahogyan a kijelölt ülőhelyhez közelített. Elsőre nem tudott értelmet adni ennek. Miért szorongana a tekintélyes kincstáros felesége egy ágyas jelenlétében, még akkor is, ha az egy haszeki? Ám őt mintha megbabonázták volna. A helyfoglalásra szólító utasítás, ez a tekintet, ez a mosoly mind a foglyukká ejtették. Mialatt elhelyezkedett a díványon, amit Hürrem kijelölt neki, figyelte, ahogyan a lány kényelmesen visszateszi a kezét az ölébe. *Mily kicsiny kéz*, gondolta. Akárcsak egy veréb. Mi az a gyűrű ott az ujján? Iszkender sohasem adott neki ekkora méretű gyémántot. *Micsoda fukar egy alak*, zsémbelődött magában.

Aztán megpillantotta Hürrem lábát a damaszkuszi ruha alatt, aminek a vége úgy bújt elő, mintha egy röpke másodpercre körül akarna nézni. Papucs a kaftánjával megegyező színben díszelgett és ugyancsak flitterek borították. Hürrem a lábait egymáshoz szorítva úgy ült, mint egy jó magaviseletű gyermek.

Iszkender pasa felesége felemelte a fejét és Hürrem szemével találta szemben magát. *Szóval ezek azok a szemek, amikről mindenki mesél. Se teljesen kéknek, se pedig zöldnek nem lehet őket nevezni*, bosszankodott. De mégis, milyen mély az a tekintet. Mintha az ember gondolatait olvasná. Igen, ezek a szemek beleláttak a fejébe. A nő egyszerre egészen meztelennek érezte magát Hürrem előtt.

Hiába viselte a legvastagabb ruháját. A szemöldöke és a szeme is sötét volt. Kormot kent a már eleve sötét szemöldökére, s fekete festéket a szempillájára. A barnás bőrére mázolt pír azokra a bohócokra emlékeztette Hürremet, akiket a vásárpiacon látott. Annak ellenére, hogy végigmérte a nőt tetőtől talpig, az arckifejezése egyáltalán nem változott. Végül Hürrem törte meg ezt az átmeneti csendet.

– A látogatása igen boldoggá tett minket. Úgy értesültünk, hogy az ön neve Szemiha.

Egy vízforrás bugyogott? Vagy talán egy közelben kellemesen

csörgedező folyó melódiája töltötte meg a termet?

– Remélem, hogy jólétben él és egészséges – folytatta Hürrem, miközben Szemiha továbbra is a hang forrása után kutatott. – Gyakran halljuk a pasa őfelsége nevét az urunktól, s minden alkalommal megbecsüléssel beszélnek róla, ezért is szerzett akkora örömet a látogatásának híre.

Volt ebben a mondatban minden. Büszkeség, felsőbbrendűség, kérkedés, még esetleg egy parányi szeretet is. Noha önteltséget és megvetést nem lehetett találni benne. Hürrem tisztában volt azzal, hogy semmit sem szabad eltúlozni.

A nő egyébként is igen hamar megfélekedett erről a felsőbbrendűségről.

– Én is boldog vagyok, hogy van szerencsém megismerni önt – felelt. Egy pillanatra elhallgatott. Egyértelmű volt, hogy nem bírja eldönteni, kimondja-e vagy sem. Végül egy szuszra kipotyogtak a száján a szavak. – Ön nagyon gyönyörű. Gyönyörűbb, mint ahogyan azt mondják. Allah óvja meg az ártó szemektől.

Hürrem megnyugodott, amikor világossá vált számára, hogy elfogadták a fölényét. Így a ránehezedő nyomás enyhülésével ő is egyre barátságosabban tudott viselkedni.

– A válide szultán és Ibrahim pasa felesége; a hűgunk, Hatidzse szultána rendszeresen emlegeti, hogy milyen szerencsés a pasa őfelsége. Most önt látva végre mi is megértettük, hogy mennyire igazuk van. A pasa őfelségének igazi kincs van a birtokában.

Iszkender pasa felesége nem titkolta, hogy szerfelett örömet okoztak neki ezek a kedveskedő hízelgések. Az érkezése pillanatában arcára ülő meglepettség és csodálat kifejezése végül könnyed mosollyá változott.

– Ön annyira szívélyes – suttogta, miközben Hürrem olyan modortalanul bámulta a mellkasára tűzött, ököl nagyságú melltűt.

mintha az nagyon is érdekelné őt.

– Ó. milyen bájos darab – kiáltott fel lágyan. – Bárcsak ideülnél mellénk, hogy közelebből is szemügyre vehessük. – S mialatt Hürren erre kérte, kezével megpaskolta néhányszor a díványt.

Szemihá eme szavak után nem késlekedett, hanem azon nyomban felugrott és Hürrem mellé ült. Talán ő maga is szebbé válhat, ha egy ilyen szépség mellé ül. Ahogyan Hürrem egy kicsit közelebb húzódott a nőhöz és szemrevételezte az óriási zafírokkal körülölelt smaragd brosst, Iszkender pasa feleségének szeme egyre lejjebb csúszott Hürren hófehér nyakáról egészen a dekoltázsáig. Megtöltötte tüdejét a lány illatával. *Ki tudja, milyen megigézett állapotba kerülhet Szulejmán ennek az orosz lánynak a karjában,* gondolta. Nos, mivel Hürrem mindössze öt év alatt négy gyermeknek is életet adott, Szulejmán bizonyára megfelelően értékelte ezt a csáberőt.

Hürrem észrevette, hogy hol jár a nő tekintete. *Micsoda, kuncogott magában, hát ez is egy olyan nő volna, mint Ekaterina?* Mondjuk, nem mintha a férfiak hagynának más választást a nőknek. Fiatalkorukban bezárják őket a villáikba, majd mennek is háborúzni. Amikor aztán hónapokig, sőt néha még évekig sem látnak férfiakat maguk körül, mi mást is tehetnének ezek a lányok? Eszében kellett tartania Szemihának ezt a gyengeségét. Talán egyszer majd Hürrem hasznára válhat. Mélyebbre hajolt hát, mintha csak jobban meg szeretné vizsgálni a mellűt. A nő körül forogni kezdett a világ. *Szedd össze magad,* róttá meg magát Szemihá. Hürremnek amúgy sem állt szándékában sokáig elhúzni ezt a színdarabot.

Míg a szolgálók sörbeteket, süteményeket kínáltak nekik, Iszkender pasa felesége ismét megszólalt.

- Isztambul szüntelenül önről áradozik.
- Fogalmunk sem volt. Vajon miért?

– A hírneve már meghaladta a pasákét, a vezírekét, Allahra esküszöm.

Hürrem szerényen nézett rá.

– Most biztosan csak viccel. Miféle hírnevünk lehet?

Szemiha legyintett egyet a kezével.

– Ne mondja ezt. Mindenki tudja, hogy ön hozott szerencsét az urunknak, a szultánnak és a hadseregének.

Hürrem nem kívánt megjegyzést fűzni ezekhez a szavakhoz.

– Senki sincsen már, aki ne hallotta volna vagy ne tudná, hogy mily nagy az ön hozzájárulása ehhez a hatalmas győzelemhez, amit a szultánunk vitt véghez.

– Még mit nem. Hogyan is részesülhetnének az alattvalók a szultánunk sikerében? Ne hallgasson ezekre a népi szóbeszédre, Szemiha úrnő.

– Ez nem egy népi szóbeszéd, Iszkender Cselebitől hallottam. A tanácsban, az iszlám kolostorban, a janicsár kaszárnyákban, mindenhol az ön... – A nő ekkor hirtelen elhallgatott. Gyanakvó szemekkel nézett körbe.

– Egyedül vagyunk itt.

Hürrem biztosítása ellenére, Szemiha közelebb hajolt Hürremhez.

– Ne bízzon abban – suttogta. – *A Bizalmas Ibrahim kémei mindenhol ott vannak. A férfi tüstént értesül mindenről. Ibrahim pasa szemei és fülei mindenhová elérnek.*

Hürrem végre hallotta, amit hallania kellett. *Vagyis ez a látogatás oka, gondolta. Iszkender pasa szövetségest keres magának.* Megfogja találni, az kétségtelen. Előbb azonban további visszaigazolásra volt szüksége.

– Ez az urunk háza. Nem hinném, hogy a szultán házába

beférkőzhetne egy kém. Legyen nyugodt. Azonfelül, mit is mondott az előbb, „*a tanácsban, az iszlám kolostorban...*”? A mondat félbe lett hagyva.

A nő sokatmondó pillantást vetett Hürrem felé.

– Mindenki azt meséli, hogy ön akadályozta meg a szultánunk félrevezetését, amire Ibrahim pasa készült. Ez az igazság. Ez volt a megbeszélés tárgya a minap a tanácsban.

A vezírek, megfélekedve még a szadzazamságáról is, a fején találták a szöget. „*Még szerencse, hogy a szultánunk nem a te ötletedre, hanem egy nőszemélyére figyelt. Ki tudja, hogy állnánk most, ha az iráni sivatagban kötünk ki*”, ugratták Ibrahim pasát.

Hürrem továbbra is elővigyázatos maradt.

– Pasa őfelsége nyilvánvalóan kielégítő választ adott ezekre a kijelentésekre.

– Igen, adott. „*Helyesen beszéltek, agák. Igazatok van. Sejthettük volna, hogy a hatalmas világuralkodó nem választ magának esztelen ágyast. Ezúttal ismételten beláthattuk az urunk nagyságát. Minthogy a nőnép bebizonyította az érdemességét, mostantól a Kubbealtiban⁴³ eldöntendő kérdésekben is meg kell hallgatnunk a tanácsát, majd rányomnunk arra a pecsétünket,*” mondta ő.

Iszkender pasa vitathatatlanul bölcsen szűrte le Ibrahim pasa szavainak jelentését, ezért is küldte hozzá a feleségét – ő ugyan ennek nem volt a tudatában. A nő csupán úgy gondolta, hogy közönséges tényeket közvetít neki. *Iszkender pasa viszont volt annyira ravasz, hogy tudja, én nem fogom a felesége közlendőjét pletykaként értelmezni, elmélkedett Hürrem. Ezúttal nem sikerült elrejtene a szemét lángba borító dühöt. A férfi gúnyolódott a szultánnal és Hürremmel, miközben úgy tett, mintha dicsérné őket és egyértelműen arra célzott: „A végén csak nem fogunk alkalmazkodni egy nőszemélyhez az itt hozott döntésekben is?”*

Amikor Szemiha felfedezte a Hürrem szemeiben felvillanó tüzet, megriadt. Azokban a békességet árasztó, elragadó szemekben most úgy tűnt, mintha a pokol tüzei égtek volna.

Hürrem hamar ráébredt, hogy elárulta a valódi érzéseit, ezért igyekezett a beszélgetést egy darabig a szóbeszéd medrében tartani.

– Hiszen ő mégiscsak a bizalmas pasa – fogott hozzá nevetve. – Gyakorlott hallgatója a női szavaknak. Tudja, ő már a családunk tagjának számít, amióta az urunk sógorává vált. Emiatt mi mindenkinél jobban tudjuk, hogy ő aztán Hatidzse szultána összes óhaját haladéktalanul teljesíti.

Hürrem biztosra vette, hogy legkésőbb holnap a nép már ezeket a szavakat fogja ismételni Isztambul-szerte.

Természetesen Ibrahim fülébe is eljutnak majd. Iszkender és a felesége feltétlenül tenni fog erről.

A nő felkacagott Hürrem szavai hallatán, udvariasan eltakarva a száját a zsebkendőjével. Majd így kérdezett.

– Tud-e a legutóbbi mutatványáról?

Hürrem úgy határozott, hogy egy másik hathatós üzenetet küld Iszkender pasának a feleségével.

– Melyikre gondol? – kérdezett vissza. – A pasa őfelsége oly leleményes, hogy nehezünkre esik követni a tetteit.

– Tudja, hogy az urunk elhozatta azt a két természetes bronzszobrot Budáról...

– Tudom. Mi is láttuk őket. Állítólag római istenek szobrai. Az egyik Apollón. A másik Héraklész, azt hallottam.

– Pontosan. A szultánunk megbízta Iszkender pasát, hogy őrizze azokat a kincstárban. Csakhogy Ibrahim pasa valahogyan meggyőzte az urunkat. Most pedig ott állnak a Hippodrómon, a palotája előtt.

– Úgy volna? Erről valóban nem tudtam. – Hürrem csendben maradt egy pillanatig. Aztán a nő szemébe nézett. Mintha azt sugallná, hogy jól jegyezd meg ezt és mondd el mindenkinek, olyan nyomatékosan ejtette ki az egyik szótagot a másik után. – Mondhatnánk azt is, hogy az első Ibrahim⁴⁴ eltávolította a bálványokat, míg a második visszahozta őket.

Szemiha fellelkesülve hagyta el Hürrem lakosztályát. Még ő is megértette, hogy ezáltal Iszkender pasa megbízható támogatót szerzett a palotában. Hürremnek már nem volt más mondanivalója, csak hagyta, hogy a nő hosszasan fogja a kezét a sajátjában, mintha simogatná azt. Amikor viszont már éppen távozni készült a szobából, gyengéden utána szólt.

– Szemiha úrnő. A barátok többre viszik, mint a kémek.

Hürrem üzenete nyomban elérte a címzetteket. Másnap már Isztambul minden utcáján ugyanazok a szavak voltak hallhatóak:

„Az egyik Ibrahim jött és elvitte az összes bálványt. A másik viszont visszahozta a bálványokat és felállította őket rögtön az orrunk elé.”

Szulejmán szultán hozakodott elő ezzel a témával az egyik este, minden előjel nélkül. Miközben éppen Hürrem karjaiban pihente ki a szerelmi kimerültségét, hirtelen elnevette magát.

– Nagyra becsült szultánom talán Hürremen nevet, akit úgy kifárasztott?

– Ibrahimon nevetünk. A nép bünteti őt az egyik tette miatt. Tudtad, hogy a két szobrot felállította a Hippodrómon?

– Ezt tette volna? Mi nem kaptunk erről hírt. Bárcsak a kertjébe helyezte volna őket.

Szulejmán felült és a lány arcát fürkészte.

– Igaz. Allahra esküszöm, bárcsak úgy cselekedett volna. Akkor senki nem láthatta volna, s egy ilyen szóbeszéd sem született volna.

- Milyen szóbeszédéről van szó?
 - Az alattvalóink azt mondják, *„az első Ibrahim összegyűjtötte a bálványokat, a második Ibrahim pedig jött és visszatette őket elénk.”*
- A szultán kuncogott egyet. Amikor rábukkant arra a huncut, gyermeki kifejezésre Hürrem arcán, elégedett lett.
- Mit gondolsz, helytálló szavak ezek, nemde? Vajon ki agyalhatta ki őket?
 - Mit felel erre a szóbeszédre az ön pasa sógora?

Úgy tesz, mintha nem érdekelné, habár szerintem kétségtelenül forr a haragtól. Ma a tanácsban így panaszkodott, *„Mennyi ellenfelünk lett hirtelen, akikről nem is tudtunk.”* Magyarán, Hürrem úrnő, *nem vagy egyedül a Bizalmas Ibrahimunk ellen. Rengeteg szövetségesed van.*

A szultán újra nevetésben tört ki. Eközben egyre csak a *„szövetséges”* szó visszhangzott Hürrem agyában. *„Nem vagy egyedül Bizalmas Ibrahimunk ellen. Rengeteg szövetségesed van.”* Mit érthetett ezen? Netalán a szultán értesült arról is, hogy ő volt a szóbeszéd forrása?

Eszébe jutottak Szemiha szavai. *„A Bizalmas Ibrahim kémei mindenhol ott vannak.”* Ha így van, akkor sietnem kell, mondta magában Hürrem.

NEGYVENNYOLCADIK FEJEZET

Sötét Dzsáfer leguggolt a fal lábánál és a férfi érkezésére várt. Minden idege készültségben állt egy esetleges támadás kivédésére. A szemei folyamatosan pásztázták a környezetét, a fülei még a suttogásokat is észlelték. Hány alkalommal ugrott a keze a selyemövébe dugott törre, miközben fürgén hátrafordult, csak hogy aztán megnyugodva tapasztalja, hogy egy macska okozta a zörejt? Ezek veszélyes dolgok voltak és Dzsáfer szerette a veszélyt. Az ereiben szétterjedő adrenalin megrészegítette. Mostanra már nem csupán Hürrem haszeki szolgálója volt, hanem kémszervezetének feje is.

Hürrem menten tettekbe öntötte azon döntését, amire Iszkender pasa feleségének szavai vezérelték: „*A Bizalmas Ibrahim kémei mindenhol ott vannak.*” Ha ez így van, akkor Hürrem kémeinek is mindenütt ott kellett lenniük.

Magához hívatta Dzsáfert és három akcsés zacskót nyomott óriási tenyerébe.

– Menj – szólt hozzá. – Fogadj fel embereket, akik hírt hoznak nekem a tanácsból, a Bizalmas Ibrahim palotájából és mindenhonnan. – Hosszasan tekintett a sötét fiúra. A hangja ekkora egészen suttogássá változott.

Szój egy olyan hálózatot, mely azon nyomban értesít engem minden eseményről, minden kiejtett szóról, minden cselszövésről.

Olyanokat keress nekem, akiknek a füle és a szeme mindig nyitva van, de a szája csukva. Olyanokat, akik inkább adnák fel saját magukat, mintsem minket. Innentől kezdve te, Dzsáfer, legyél a hóhéra annak az árulónak, aki felfedi a titkunkat.

Sötét Dzsáfer azonnal nekilátott a feladatának. Először a szokásos találkozóhelyükön elmagyarázta a helyzetet Tacsam Nojannak. A sötét hajú óriás mélyen Dzsáfer szemébe nézett.

– A lány bajban van. – Ezt követően roppantul keskeny, félreeső s elhagyatott utcákon elvitte Dzsáfert abba a lepusztult házba, ahol tartózkodott. Most először engedte meg neki, hogy ellátogasson ide. Aztán a férfi átkutatta a sarokban heverő zsákjait. Viszonylag hosszú idő elteltével végül előhúzott egy nagyobb erszényt az egyik feneketlennek tűnő zsákból. Kiborította annak tartalmát az asztalra. A piszkos bőrzacskóból csörögve előguruló maroknyi kő megcsillant az ablakon keresztül beszűrődő fényben.

– Tedd el ezeket is. Szabadulj meg tőlük és add el őket, amikor csak a szükség úgy hozza. Nehogy aztán túlfizesd azokat az alakokat. Értesd meg velük, hogy sok pénz rejlik a feladat mögött. Hadd kapjanak szagot, annyi épp elég.

Dzsáfer, le se véve a szemét az asztalra szórt kövekről, bólogatott.

– Soha ne áruld el, hogy kinek viszed a híreket. Ha mégis megkérdezik, azt feleled, *„én sem tudom, egy közvetítőnek“* vagy valami hasonlót.

És ha tudják, hogy kinek a szolgálatában állok?

Tacsam Nojan egy pillanatig aggódó tekintettel bámult Dzsáfer arcára.

– Még ha nem is tudják, biztosan hamar rájönnek – folytatta Dzsáfer. – Hiszen csak egy Sötét Dzsáfer van a palotában. Ő pedig most pont előtted áll.

– Legyen úgy. A palota tele van vezírekkel, pasákkal, agákkal, ők egyaránt fel szoktak bérelni kémeket. Honnan tudhatná bárki, hogy te pontosan melyiküknek dolgozol? A fickó, aki eladja majd neked a hírt, már eleve valaki másnak szolgál. Nem úgy van?

Dzsáfer ismét bólintott.

– Szóval, hogyan fogod irányítani azt az embert? Mi van, ha ő mindkét oldalnak a besúgója?

– Ezt hogy érted?

– Eljátssza, hogy híreket hoz neked, majd elveszi a becses pénzedet. Csakhogy a saját urának is csiripelni fog. Netalán szándékosan téves információval lát el téged.

Sötét Dzsáfer hirtelen úgy érezte, mintha fojtogatnák. Rendben van, szerette a kockázatot, az elméje azonban nem volt képes kieszelni ehhez hasonló, bonyolult dolgokat. A tekintete elárulta a gondolatát: *honnan tudhatnám.*

– Fogadj fel két férfit, akik hozzáférnek a kulcsfontosságú helyszínekhez. Ám ők nem tudhatnak egymásról. Az egyikük lesz a főkémed. A másik pedig az első megfigyelésre kell. Hogy megtudjuk, nem követ-e el valamilyen gáztettet. Amelyikük ellenünk cselekszik, az a pokolra kerül. Értetted?

Dzsáfer megint csak egy fejmozdulattal felelt.

A pokolra szállítás feladatát viszont hagyd rám. Csak mutass rá a fickóra és el is van intézve.

Így épültek Hürrem kémszervezetének alapjai. Sötét Dzsáfer elképesztő ügyességgel hajtotta végre a megbízatást. Nem talált arra logikus magyarázatot, hogy vajon miért adnák fel a szolgálók oly buzgón a kenyéradójukat egy féltucatnyi akcséért, ezért úgy vélte, hogy a szervezés sikere kizárólag az ő képességeit tükrözi. Hürrem parancsa rövid időn belül eredményt hozott. Már az ő szemei és fülei is elértek mindenhová. Az első információ a tanács

üléseiről érkezett. Hürrem többek között megtudta, hogy a Bizalmas Ibrahim pasa és Ajasz pasa összeveszett az egyik gyűlésen. Ibrahim, aki egészen tegnapig még azt mondogatta, hogy *„ó, ne háborgassuk annyira V. Károlyt, nehogy a végén még egy újabb keresztes hadjárat legyen belőle”*, most már teljesen más ötlethez ragaszkodott. *„A magyar hadjárat félbemaradt. Késlekedés nélkül be kell venni a bécsi várat is.”* Amikor aztán Ajasz pasa kijelentette, hogy ez katasztrófához vezethet, elszabadult a pokol. Dzsáfer aznap egy baljós kémjelölttel tervezett találkozni. Először is, az arca inkább egy démonra hasonlított. Másodszor pedig, Dzsáfernek olyan érzése támadt, mintha a férfi úgy állna hozzá az emberüléshez, mintha csupán egy csirke felszeleteléséről volna szó. És harmadszor, biztosra vette, hogy a férfi még a saját anyját is eladná egy akcséért. A kém a velencei kereskedő, Gritti galatai kúriájában dolgozott, akihez a Bizalmas Ibrahim nagyon közel állt. Dzsáfernek fogalma sem volt, hogy mi lehetett a férfi munkája, de annyi bizonyos volt, hogy ki-be járkálhatott abban a házban, ahová Ibrahim pasa is gyakorta ellátogatott. Valószínűleg a palotai árubeszerzéssel is ő volt megbízva, ugyanis minden egyes nap ugyanabban az időszakban a Hippodrómig kocsikázott. Onnan megmászta a dombot és a fedett bazár irányába indult. Egy közös jelszót is kiötlöttek. Ha új hírrel tudott szolgálni, a férfi egy fehér pokrócot terített az egyik Hippodrómnál hagyott lovára. És egy nap Dzsáfer megpillantotta a fehér pokrócos lovat. Ez azt jelentette, hogy az esti ima után megint abba a vészjósló utcába kell mennie.

Az utca olyan volt, akár egy tómlóc. Ráadásul az idő is hidegre fordult. A szél az utca egyik végén befújt, végigsöpört rajta, majd a másik oldalon távozott. Tetejébe még az eső is eleredni készült. *Ha valakit itt, ennél a falnál a földre taszítanának és helyben elválnák a torkát, akkor se tudná meg senki*, dörmögött magában Dzsáfer. Hirtelen a csontvelőjéig átjárta a reszketés. Azzal nem volt tisztában, hogy a hidegtől vagy a félelemtől.

Jobbról robaj hallatszott. Dzsáfer lélegzetét visszafojtva, ha lehet, még jobban nekipréselte hátát a falnak. Teljesen nesztelenül a hang irányába fordította a fejét. Olyan tágra nyitotta a szemét, amennyire csak tudta, mintha igyekezne átlátni a sötétségen. Ám egy sötét falon kívül semmit sem látott. A derekára kötött vörös selyemövére csúsztatta a kezét, ki tudja már hányadszorra, s szorosan megmarkolta a törét. Minden érzékszervét megfeszítve így várakozott. Egy pillanattal később ugyanazt a csörömpölést hallotta. Ezúttal azonban a hang a baljáról érkezett, s ő sebesen odafordította a fejét. Tekintete a sötétséget tallózta, ugyancsak hiába. *Bárcsak elhoztam volna magammal az öreg kazah óriást, suhant át egy gondolat az agyán. Igaz, Tacsam Nojan elrejtőzött volna valahová és ott várt volna.* Ez az elképzelés biztonságérzetet nyújtott Dzsáfernek, habár ezt szégyellte volna bevallani. Hogyan is félhetett volna a sötétségtől és a zörejektől Hürrem haszeki hűségese és megbízható Sötét Dzsáfere? *A fenébe veled. Szégyelld magad, átkozta magát.*

A dörej ez alkalommal egészen közlelről és megint a bal oldalról hallatszott. Mintha felborítottak volna valamit.

– Te vagy az? – suttogta halkan a sötétség felé. Felelet helyett két macska ugrott elő a lábai közül, fülsüketítő nyávogással. – Istenverte macskák! – pattant fel kiabálva, ami ugyan még így is túl halk volt, hogy bárki felfigyelhessen rá, számára azonban egy harci kiáltás erejével hatott.

Dzsáfer egy drágakövet mutatott fel a nagyujja és a gyűrűsujja között.

Mihelyt a macskák eltűntek a semmiben, feldöntve mindent, ami csak az útjukba került, egyszeriben egy hang szólt hozzá, rögtön a bal füle mellől.

– Csak nem félsz a macskáktól? – Amikor Dzsáfer, aki szinte kiugrott a bőréből az ijedtségtől, odafordította a fejét, a kém betegesen sárga arcával találta magát szemtől szembe. A törét

markolászó kezének szorítása fokozatosan ellazult.

Ahogy az ereit ostromló adrenalin olyan sebesen visszavonult, mint ahogy jött, nyugtató zsibbadtságot érzett a testében.

– Te voltál az? – bökte ki végül.

– Valaki mást vártál?

Dzsáfer válaszára helyett inkább arra összpontosított, hogy a légzése ismét szabályossá váljon.

A kém odahajolt, hogy jobban megnézhesse. A férfi szemében felvillanó jeges csillogás mintha a követ is megvilágította volna.

– Mit tartasz az övedben?

– Semmit. Pusztán elővigyázatosság. Az ellenségek ellen.

A kém vigyorgott. Sötét Dzsáfer az arcán érezte az alak leheletét. Milyen rossz szagú volt a férfi szája!

– Mire előrántanád és megforgatnád azt a tört, azalatt legalább háromszor a pokolra kerülnél.

Dzsáfer csak most látta meg azt a lyukas végű, kerek vasat, melyet a férfi a mellkasának nyomott. Kisméretű, de halálos fegyver. Egy pisztoly, amiből a golyó darabokra szaggatná a szívét, amint a férfi megmozdítaná az ujját.

Elhúzta a kezét a selyemövről.

– Milyen hírt hoztál?

A férfi újból elvigyorodott. Ezúttal még hitványabbul, mint korábban.

– Nézd csak a palotai szenes fiút. Még mindig nem tanulta meg, hogy addig nem beszélek, amíg ki nem nyitják a lakatot a számon – morgott az alak.

– Ennyi elég, hogy kinyissam?

– Nézzenek oda – dörmögte a koszos arcú. Az ujjai között a

magasba emelte a követ, melyet Dzsáfer hagyott a tenyerén, és fényforrás után kutatva vizsgálta azt. – Általában a fényes aranyakat és az akcsékat kedvelem – szólt, majd a fogai közé helyezte a drágakövet és ráharapott. A tanulmányozás eredménye kielégítőnek mutatkozott. – Habár ez sem rossz.

– Hallgatlak. Nem fogok reggelig várni ebben a hidegben – tette hozzá Dzsáfer, hogy megőrizze a méltósága látszatát.

A férfi jeges tekintetet vetett Dzsáfer felé.

– Légy óvatos a magyar király koronájával – súgta a fülébe. A férfi hangja egy kígyó sziszegésére hasonlított.

– A magyar király koronája?

– Psszt, halkan beszélj – figyelmeztette a kém. – Igen, a korona veszélyben van.

– Mit számít nekem egy pogány koronája, a fenébe is? Nagy pazarlás volt egy teljes követ adnom ezért.

Erre a férfi ismételten egy vigyorral felelt. Dzsáfer ki nem állhatta ezt az arckifejezést. Teljesen kirázta tőle a hideg. Mintha egy hiénával nézett volna farkasszemet, ami ráadásul készen állt, hogy bármelyik pillanatban rávesse magát a kiszemelt tetemre és széttépje azt az undorító arcával, a nyáladzó szájával.

– De ostoba vagy. Ez az információ legalább tíz követ megér. – Egy darabig hallgatott és Dzsáfer arcát fürkészte.

– Tisztában vagy a korona jelentőségével?

– Nem mondhatnám.

– Én sem, egészen addig, amíg fültanúja nem lettem Gritti egyik beszélgetésének. Állítólag ezek a magyar királyok egy két külön részből álló koronát viselnek a fejükön. Ezt nevezik a Szent Koronának.

– Hát akkor?

– Mindjárt rájössz. Szóval, csak azt a magyart tekintik királynak, akinek ez a korona van a fején.

Sötét Dzsáfernek olyan érzése támadt, mintha kezdené megérteni a férfi célzását, ugyan még nem tudta volna megmondani, hogy pontosan mi is volt az, amit értett.

– Amikor Szulejmán szultán bevette Budát, a Szent Koronát Szapolyai János fejére tette, a nép pedig természetesen elfogadta őt, mint új királyt – folytatta a kém.

– Jól van akkor, az urunk jól cselekedett.

A férfi egyre türelmetlenebb lett.

– Miért nem figyelsz, szenes arcú? – mutatta ki nyíltan a haragját.

– Hallottam, amikor a mi Gritti urunk és a ti Bizalmas Ibrahimotok cseverészett tegnap. Gritti azt mondta, *„Csupán egyféleképpen lehetne zendülést szítani Szapolyai ellen Magyarországon.”* Erre Ibrahim azt felelte, *„Senki sem fordítana hátat Szapolyainak.”* Végül Gritti így szólt, *„És ha valaki elemelné a koronát Szapolyai fejéről? Ha én V. Károly és I. Ferdinánd helyében lennék, azon törném a fejem, hogy lopjam el a koronát.”*

A férfi közelebb húzódva Sötét Dzsáfer szemeit leste, hogy felmérje szavainak hatását. – Tüdőd, tehát, hogy ki ez az V.

Károly és I. Ferdinánd?

Dzsáfer megvonta a vállát.

– És még te laksz a palotában. Talán úgy már hallottál róluk, hogy V. Károly német-római császár és I. Ferdinánd osztrák főherceg. Ez a két alak Szulejmán szultán esküdt ellensége. Mindketten megfogadták, hogy kitépik Magyarországot az oszmánok kezéből. Mi fog történi, ha Szapolyai koronáját megfújják és I. Ferdinánd fejére helyezik?

Dzsáfer számára végül minden világossá vált.

– I. Ferdinánd lesz a magyar király – motyogta büszkén. Aztán, mintha csak most jutott volna az eszébe, egy kérdést tett fel.

– Nos, mondott valamit Bizalmas Ibrahim pasa Gritti vagy hogyishívják javaslatára?

A kém válasz helyett Dzsáfer orrához emelte a tenyerét.

– Azt hiszed, vagyok olyan féleszű, hogy egy vagyonnal jövök ide? Nincs már nálam több kő.

– Öt-hat akcsénak azért kell lennie.

Dzsáfer előhúzta az övébe rejtett két ezüst akcséját. A másik pedig csillogó szemmel a másodperc tört része alatt kikapta kezéből a pénzt.

– Ennyi fizetség már több, mint elegendő. Most pedig beszélj.

Mik voltak Ibrahim Pasa szavai?

A férfi a zsebébe csúsztotta az akcsékat.

– Ööö... azt mondta, hogy... *„Ki fogja ellopni a koronát a magyar király fejéről?”* Igen, pontosan ezt mondta. A miénk erre így válaszolt, *„Ó, barátom, hát nincsen elég örült ebben a világban? Nem lesz nehéz megtalálni, akárki legyen is az.”*

Ezt követően Gritti és Ibrahim hosszú kacagásba kezdtek, miközben egymásnak koccintották a boros kelyhüket.

Másnap reggel Dzsáfer szóról szóra elmondott mindent Hürremnek. Igaz, talán a felfogása egy kicsit lassú volt, azonban elképesztő emlékezőtehetséggel rendelkezett. Dzsáfer sohasem felejtette el, amit látott vagy hallott.

Hürrem esze egész álló nap ezen az információn járt. Kétségtelen, hogy összeesküvés készülődött Szulejmán ellen, ám erről mégis miképpen tájékoztassa őt? Hogyan és mikor? Nyilvánvalóan nem mondhatta meg neki leplezetlenül, hogy *„az ön szadzazama, aki hibátlan az ön szemében, a magyar király koronájának ellopását tervezi”*.

Emellett mi történne, ha végül valóban elárulja őt? A férfi egyértelműen mindent letagadna. Azonfelül persze az is lehetséges, hogy Gritti és Ibrahim beszélgetése a lehetőségek felsorakoztatásán kívül nem hordozott más jelentést. Mit tesz majd Hürrem, ha a Grittivel való tárgyalása után Ibrahim kifejtette a szultánnak is ugyanazt? Mi lesz, ha Szulejmán megkérdezi, hogy honnan hallotta ezt? Nem gurulna dühbe, amiért egy ágyas belekontárkodott az államügyekbe?

Megjegyezte a hallottakat. Előbb volt itt még valami, amit végre kell hajtania. Elérkezett az idő. A legkisebb késedelem is hatalmas szerencsétlenséget okozhat. Az élet sakkjátszmájában már nem állt messze attól, hogy léphessen a királynőjével és felkiálthasson, „*Sakk!*”

NEGYVENKILENCEDIK FEJEZET

*V*ége eljött a nagy nap. Hürrem meghozta a döntését annyi hónapnyi gondolkodás után. *Akkor is megtennéd ezt, ha nem Szulejmán szultán abszolút birtoklása lenne a célod?* S habár erre a kérdésre továbbra sem tudott választ adni, annyi baj legyen. Ha ezen az ösvényen akarta folytatni az útját, meg kellett tennie ezt a lépést. Ezen múltott, hogy Gülbahar és Bizalmas Ibrahim maradéktalanul kitörlődik-e Szulejmán könyvéből, de még az is, hogy a szultán kizárólag az övé lesz-e.

Utoljára feltett magának még néhány kérdést. *Árulónak fognak hívni? Azt fogják gondolni rólam, hogy hátat fordítottam a vallásomnak? Vétkezek?* Nem; semmi sem számíthat vétkeknek, amit a hercegéért tesz. Emellett, miért is volna ez bűn. Hát nem Isten tette lehetővé, hogy ennyire befolyásolható legyen? *Még ha hitszegőnek hívnak is, az sem érdekel,* morogta Hürrem. Hogyan lehetne áruló egy anyából, aki a saját vére, leszármazottja érdekében küzdött a trónért?

Amikor sejhüliszlám Zebilli Ali Dzsemáli mester belépett a szobába, Hürrem egy rácsos paraván mögött ült. Fejdísze helyett egy piros kendővel takarta le vörös haját. Merzuka pedig rögtön társa lábánál térdepelt.

– *Úgy lett volna helyes, hogy mi látogatjuk meg önt; tudom. Erre azonban nincs lehetőségünk, ezért kellett idehívatnunk. Bocsásson meg.*

Az öreg férfi most hallotta Hürrem hangját először. *A galamb Hafsza szultána álmából, gondolta. A sást megragadó galamb úgy énekelt, mint egy fülemüle.*

– Kik volnánk mi, hogy jogunk legyen megbocsátást adni Allah alattvalójának? Azonfelül, mi nem látunk semmi helytelent abban, hogy egy jó szándékú tett végett valaki a lábaihoz hívasson minket. Az önteltség lenne. A mi vallásunk nem nézi el az önteltséget, vagy azokat, akik öntelten viselkednek. Ráadásul, amit ön kíván mondani, az kétségtelenül jó szándékú.

– Először is kérdezni szeretnénk valamit.

– Allah adja, hogy meg tudjuk válaszolni.

Csend.

Gyerünk, noszogatta magát Hürrem; tedd meg. Menj át a másik oldalra. Rombold le a téged és a múltadat összekötő hidakat. Végül egy mély lélegzetvétel után hozzáfogott.

– Nem értem a Kegyes Koránt.

– Szerintem ez teljesen rendben van. Hiszen nem ismered a nyelvet.

Csend.

– Nem ismerem... de... nagy... hatással... van rám.

Csend.

Sejhüliszlám sokáig gondolkodott, hogy mit is mondjon. Egy idő után aztán így kérdezett, miközben fehér szakállát cirógatta.

– Pontosan hogyan? El tudnád-e esetleg magyarázni, hogy mit értesz azon: „*nagy hatással van rám*”?

Csend.

Milyen nehéz kérdés volt ez. Hát nem ezt a választ kutatta már hónapok óta ő is?

– Nos – szólalt meg lágyan, – egyszerűen hat rám. Nem értem,

noha úgy érzem, mintha érteném. A szívem hevesen ver. Fény tölti meg a testemet. Izgalom lesz úrrá rajtam. Úgy érzem...

– Igen, leányom. Úgy érzed?...

Csend.

– Úgy érzem, mintha sírva fakadnék.

Csend.

Ó, ezek a szavak. Oly gyönyörűen, tisztán, s világosan fejezték ki a szent meghívást, amiben részesült.

– Mindazonáltal – suttogta Hürrem, – attól tartok, hogy ezzel bűnt követek el. Hiszen keresztény vagyok.

– Tehát?

– Nem vétkezek, amiért befolyásolni hagyom magamat az adzán és a Korán által?

Mosoly húzódott végig az öregember arcán. Egy darabig a gondolataiba merült.

– Az előbbi nem bűn, leányom – válaszolt végül, – és az utóbbi sem az. – Felemelte a fejét, mintha felfelé mutatna vele, majd folytatta. – Micsoda öröm, hogy meghívásban volt részed. Neked is örvendezned kellene a félelem helyett. A Teremtő útkereszteződéshez vezetett téged. *„Két ösvény van előtted,”* mondja az Oltalmazóm. *„Ha kívánod, folytasd ugyanazon az ösvényen, amin eddig is jártál. Ha viszont a belső hangod azt üzeni: nem a második ösvény, melyet feltártam előtted, fog számodra békét és boldogságot hozni, hát abba az irányba lépj tovább.”* Most már csupán Allah parancsát kell követned. Egy ösvényt kell választanod, leányom. Előbb viszont jól át kell, hogy gondold. Nehogy megbánd később...

Hürrem igyekezett szemügyre venni a megőszült szemöldökű és szempillájú idős férfi arcát a paraván mögül.

– Már kiválasztottam az ösvényemet, hodzsa mester.

– Tovább kívánsz-e haladni az eddig követett ösvényen; vagy belépsz azon az ajtón, mely kinyílt előtted és nekiiramodsz az új ösvénynek?

Csend.

– Az új ösvényen indulok el, mester – felelt Hürrem.

A rácsok mögül láthatta, ahogyan Ali Dzsemáli mester ajkai mozogni kezdenek. Nem hallotta, amit mondott, de mintha valaki teljesen máshoz beszélt volna.

– Noha – folytatta Hürrem, – nem tudom pontosan, mire volna szükségem ahhoz, hogy azon az ösvényen járhaszak. Nem ismerem a nyelvét.

– Most nekem volna egy kérdésem, leányom.

Hürrem csendben várt a kérdésre.

– Azon az ösvényen, melyen ez idáig jöttél, a Biblia volt az útmutató; nem így van?

– De igen.

– Elolvastad már?

– Nem oroszul írták.

– Éltetted akkor az atyák által felolvasott imákat?

– Nem. Azok is egy ismeretlen nyelven szóltak. Kizárólag a vasárnapi miséken elhangzó tanácsokat értettem.

Ali Dzsemáli mester felnevetett.

– Látod már? Magadtól megválaszoltad azt a kérdést, ami a tétovázáshoz vezetett. Ebben az esetben sincs különbség. Ugyan nem tudtad elolvasni a Bibliát, s nem értetted az atyák imáit, azonban hittél bennük. És maga a hit az, ami igazán fontos, leányom.

Az idős ember csendben maradt egy ideig, egyetlen hang sem érkezett a paraván túloldaláról. Hürrem a lábánál ülő Merzuka

kezeit szorítva igyekezett csillapítani szapora szívverését.

Amikor a csend egyre csak hosszabbra nyúlt, végül Ali Dzsemáli mester törte meg.

– Ott vagy még, leányom?

– Igen, hodzsa mester.

– Egy kérdésem volna számodra, gyermekem.

A férfi hangja, ami a beszélgetés kezdetén egy parányit feszült volt, mostanra egészen ellágyult.

– Ámbár érthetően közölted a szándékokat, amikor azt mondtad, „*az új ösvényen indulok el,*” mégis nyíltan meg kell kérdeznem. Kívánod-e, hogy megtiszteljen az iszlám?

Ezúttal Hürrem egyáltalán nem habozott.

– Igen.

– Még egyszer megkérdezem, leányom. Szeretnél-e muszlimmá válni?

– Igen.

– Jól hallottam? Valóban igent mondtál?

– Igen. Muszlim szeretnék lenni.

– *Azaz egyetlen oka ennek a váagnak, hogy meghatódást éreztél, amikor a Koránt felolvasták?*

Hürrem egy kissé megsértődött ezeken a szavakon, ezt viszont nem mutatta ki.

– Egy muszlim férfi hölgye vagyok, hodzsa mester. Allah áldásával négy gyermeket ajándékoztam az uramnak, őket is Mohamed imája fogadta. A gyermekeim mind muszlimok.

Édesanyjuk azonban, aki életet adott nekik, keresztény.

Ali Dzsemáli mester halkán köhintett egyet.

– Allah az, aki életet ad, leányom – javította ki.

– Nem úgy értettem – motyogta Hürrem. Egy rövid csend után végül folytatta.

– Csupán úgy érzem, hogy én is muszlim vagyok.

Az öregember ismét mozgatni kezdte az ajkait, majd ülve közelebb hajolt a rácsokhoz.

– Szultánunk, Szulejmán kán tudatában van ezen érzéseidnek és vágyaidnak, leányom?

Hürrem fejét rázva elárulta, hogy Szulejmán nem tudott ezekről, de hamar eszébe jutott, hogy a férfi valószínűleg nem láthatta ezt a gesztust.

– Nem – tette hozzá.

– Tudod-e az iszlám alapelveit?

– Igen; öt van belőlük – mondta, majd egy szuszra felsorolta az iszlám öt alappillérét, melyeket Merzukától tanult meg.

– Azt mondod, hogy nem tudod; mégis úgy tűnik, hogy már birtokában vagy az alapoknak, leányom.

– Nem mondtam el senkinek. Az idei ramadán alatt böjtöltem. is. Megtanultam, hogyan kell imádkozni. Megjegyeztem az imákat. Értelmezni nem tudtam őket, de olvasni igen.

– A hit alapzata a legfontosabb, gyermekem. Minél erősebb az alapzat, annál erősebb lesz a rajta álló építmény. Nemsokára megtanulod majd ezeknek a jelentését is. Nos, így, hogy már ismered az iszlám öt alapelvét, mi volna a muszlimmá válás folyamatának első lépése?

– Kelime-i sehadet⁴⁵.

– Felkészültél-e erre, leányom?

– Készen állok. Ezelőtt azonban még egy utolsó kérdésem volna.

Hürrem végre érkezett a legnehezebb fordulathoz. Minden ettől

a választól és az azt követő eseményektől függött. Ő valójában már tudta a választ. A magányos éjszakáin Merzukától kapott vallási leckék során szerzett róla tudomást, ezt viszont hallani akarta egy igazi vallási vezetőtől is. Hiszen minden, ami a sejhüiszlám száját elhagyta, maga volt a törvény. Így ha Szulejmán a közeljövőben rákérdezne, a férfi ugyanazt a választ fogja neki is adni, ezáltal öntudatlanul ugyan, de lehetővé téve Hürrem számára, hogy előremozdítsa a tervét. Vagy ki tudja, talán a terve összeomlását okozza majd ehelyett. Ez mindenképpen fényt derít majd arra, hogy Szulejmán valóban szereti-e őt. Ha nem szereti, s ez csupán múló rajongás a részéről, akkor már nem lesz mit tennie. Még ha négy gyermeket szült is neki, akkor sem.

– Hallgatlak, gyermekem.

Hürrem nyelt egyet. Még erősebben megszorította Merzuka kezét. Olyannyira, hogy a körmei szinte belemélyedtek a lány bőrébe.

– Ez volna a kérdésem: szabad-e egy muszlim nőnek egy férfival együtt lennie abban az esetben, ha nincsenek megházasodva?

Ali Dzsemáli mester arca elvörösödött. Megértette a kérdést. Most aztán ez volt a valódi probléma. Végtére is, a lány egy ágyas. Abból nem származhatott baj, ha a szultán olyan nővel feküdt egy ágyba, aki nem volt muszlim, ha viszont a nő az volt, akkor természetesen minden megváltozott. *Ez egy bonyolult helyzet*, gondolta a sejhüiszlám. Ha elterjed a hír a nép körében, hogy egy muszlim nő élt házasság nélkül Szulejmán szultánnal, afelett már nem lehetett csak úgy szemet hunyni. A sári a jog, mely megbüntette a frigy nélkül együtt élő férfiakat és nőket Kaszimpasában⁴⁶, nem lehetett más a palotában sem. Nem hagyhatta figyelmen kívül a szemérmelenséget. *Kár*, mondta magában. A lány, akinek Allah végre megmutatta a helyes ösvényt, most biztosan fel kell, hogy adja ezt, amint meghallja a választ, amit

adni készült. Ám muszáj volt elmondania az igazat. A paravánrács résein keresztül megpróbált a túloldalon ülő nő arcára nézni.

– Nem, leányom – felelte mély hangon. – *Nem megengedett egy muszlim nőnek, hogy házastársi kötelék nélkül egy férfival éljen. Ez szemérmertlenségnek számít. Hatalmas bűn.*

Csend.

Ali Dzsemáli mester a lány elkeseredésének tulajdonította ezt az egyre hosszabbra nyúló csendet, Hürrem azonban a hodzsa elképzelése ellenére nagyon is boldog volt, hogy azt a választ kapta, amire számított. Hürrem ugyanis az egész tervét eköré a mondat köré szötte. „*Nem megengedett egy muszlim nőnek, hogy házastársi kötelék nélkül egy férfival éljen. Ez szemérmertlenségnek számít. Hatalmas bűn.*”

Ezúttal ismét a fehér szakállas férfi törte meg a némaságot.

– Hallottad azt, amit mondtam, leányom?

– Hallottam, mesterem.

– Továbbra is kívánod az iszlám hitre való áttérést, gyermekem?

– Igen, kívánom.

– Végiggondoltad a döntésed következményeit?

– Allah, aki megmutatta nekem az utat, kétséget kizáróan segíteni fogja az alattvalóját, hogy megbirkózzon az útjában álló akadályokkal.

– Ebben az esetben, nem marad más hátra számomra, mint hogy teljesítsem a kötelességemet. Tegyéél eleget az iszlám első alapelveinek és hívd Allah nevét, gyermekem.

Sejhüliszlám Ali Dzsemáli mester először ruhadarabok zizegését hallotta a paraván másik oldaláról, majd Hürrem szavai zengtek fel, ahogyan a Kelime-i sehadetet imádkozta.

– Vallom, hogy Allahon kívül nincs más Isten, és vallom, hogy

Mohamed Allah szolgája és prófétája.

A lány döcögve mondta ki az egyes szavakat, a hangja azonban erős hatást keltett. Az öregembert kirázta a hideg. Szemeit behunyva hosszú imába kezdett.

– Elénekeltek a Kelime-i sehadetet – kiáltotta, mintha a hármukon kívül mások is lettek volna a teremben. – Allah nevét szólították. Kijelentették, hogy rajta kívül nincs más istenség, és hogy Mohamed az ő prófétája. Mi pedig hallottuk azt, tanúként szolgáltunk. Mindenki hallja és tudja, hogy Hürrem úrnőt, Allah kegyelmével, megtisztelték az iszlám hittel. Legyen áldott az ösvénye.

Zokogás hallatszott a paraván mögül.

– Allah áldja meg – suttogta Hürrem. – Ha volna rá mód, azon nyomban megcsókolnánk az ön szentséges kezét.

Hürrem nem igazán tudta megmondani, hogy miért sírt. Ali Dzsemáli mester imái fodrozódtak a szívében – talán az gyakorolt rá ekkora hatást? Egyébként is, hát nem így történt minden alkalommal? Azok a versszakok mélyen beléhatoltak és messzire vitték őt. Mégis; ezúttal valami különbözött, mondta magának Hürrem. *Véget ért. Mára túloldalon vagyok. Megszabadultam az utolsó hídtól is, mely összekötött engem a múltammal. Viszlát hófödte hegyek. Viszlát jeges patakok. Isten veled, rejtélyes erdő, ahol a szél énekelte dalait a faágakon. Veled is falum, aminek mezőin a pillangókat kergettem. Elbúcsúzom tőled is. szülőföldem, ahol búzasárga hajú lányok és nádbama bőrű fiúk térdüket a földhöz csapva táncoltak. Már nincs visszaút.*

Hürrem végül felocsúdott a messzi földön járó gondolatai közül, amikor a hodzsa megszólalt.

– Micsoda boldogság, gyermekem. – Mintha az idős férfi hallotta volna a lányban dúló vihart. – Egy új világba születél, Hürrem leányom. Amint az iszlám szent fénye rád ragyogott, a neved, a nyelved, a vallásod, minden mögötted van már. Megváltóztál, új

ember lett belőled, leányom. Hagyd a múltat a múltban, hogy ne sötétítse el a jövődet. A szultán kedvel téged. Ne kövess el hibát hitedben vagy imádatodban és Allah is kedvelni fog. Muszáj elfeledni a múltat azért, hogy a jövődnek élhess. Hogy a jövőddel emlékezzenek rád, ne a múltaddal.

Hürrem is ezt akarta. A sors amúgy is eltörölte már a múltját. Alekszandra Anasztázia Liszovszka meghalt, Ruszlána egyaránt elfelejtődött. Még ha a keresztények Rokszolánának hívták is, ő Hürrem volt. *Ettől kezdve Szulejmán felesége szeretnék lenni, nem az ágyasa,* gondolta magában Hürrem, ahogyan Merzuka átölelte a nyakát izgatottságában. *A jövő úgy említsen meg, mint a világuralkodó Szulejmán szultán kedves felesége, Hürrem szultána. A szultán felesége, s a jövőendő szultán édesanyja, Hürrem!*

Az öregember a térdére támaszkodva felállni készült.

– Allah segítsen meg téged, gyermekem.

– Hodzsa mester. – Hürrem hangja ismételten dallamos énekként érte el a sejhüliszlám fülét. A paraván felé fordult, ami mögött a lány állt. Biztosan nekitámaszkodott a paravánnak a kezével. Néhány ujjat lehetett látni a rácsok között.

– Mi szeretnék közölni a hírt az urunkkal.

Most hangja könnyörgő, de egyben parancsoló is volt.

Igaza van, gondolta hodzsa aggódóan. *Hogyan is tehettem ezt,* sóhajtozott. Annyi évnyi tapasztalat dacára, úgy tűnt, hogy úrrá lett rajta az esemény és a láthatatlan lány varázsa. Minden a szultán rendelete nélkül történt. Mit fog a szultán ezek után mondani? Ugyanakkor, mi mást tehetett volna? Még ha nincs is a szultán határozata, Allah akarata tisztán olvasható, védelmezte önmagát. Emellett Allah embereként hogyan is mondhatná azt valakinek, aki az iszlám hitre kívánt áttérni, hogy *„Várj, hadd tárgyaljam ezt meg a szultánnal. Lássuk, hogy beleegyez-e a muszlimmá válásodba”?* Az nyílt gyalázat volna. Noha a kérdéses személy az a nő volt, aki négy

gyermeket szült őfelségének. Szulejmán kedvence... *Milyen kedvenc?! A szultán őszintén szerelmes volt a nőbe, panaszkodott megint magában. S ez a nő most anélkül vált muszlimmá, hogy tájékoztatta volna őt. Még ha eleinte örvendene is, okvetlenül dühbe gurul majd, amikor megérti, hogy el kell válnia Hürremtől. Én, mondta magának, nem parancsolhatok megálljt valakinek, aki előtt Allah kinyitotta a helyes ösvényre vezető ajtót. Ezt fogom a szultánnak is mondani.*

Bólogatott.

– Igen; ez így volna illendő, leányom.

Hürrem most már készen állt, hogy elkiáltsa: *sakk!*

icsoda? – ordított a szultán. – Jól hallottam?

Hürrem ezer évnek érezte azt a mindössze néhány perc alatt lezajló eseményt.

Valójában Szulejmán sejtette, hogy valami nincs rendjén, noha nem értette az okát. Először is, Hürrem egyetlen kortyot sem ivott a borból azon az estén. Neki sem töltött belőle, csak amikor már arra kérte. Hürrem fölöttébb levertnek tűnt, mintha folyamatosan elveszne a gondolataiban. Többször is a nevéen szólította, a lány viszont meg sem hallotta. Azonfelül a szokásosnál is idegesebbnek bizonyult. Jóformán remegtek a kezei és a lábai. Félt valamitől? Ha nem ismerné Hürremet, bizonyosan igennel válaszolna erre a kérdésre. Először szándékában állt megkérdezni, hogy mi folyik itt, de aztán Szulejmán szultán letett erről. Ha volt itt valami, amiről beszélni szeretne, jobb, ha megvárja, amíg maga Hürrem hozakodik elő vele.

Még ebben a kedveszegett, elmélázó, tépelődő, ijedt állapotában is gyönyörűnek látta Hürremet. A hullámokban vállára omló haját most egy hímzett fejkendővel fedte le. Annak ellenére, hogy ő mindig is szerette szabadon engedni a haját azokon az estéken, amiket Szulejmánnal töltött. Egy ideje azonban ezeket a színes

fátylakat viselte. Nem kötötte szorosra, csupán ráhelyezte őket a feje búbjára és hagyta, hogy a ruhadarab mindkét oldalon lelógjon.

Még a zaklatottsága sem volt képes letörölni a mosolyt az arcáról. Aztán azok a szemek... A szemek, melyekről még mindig nem tudta eldönteni, hogy kékek-e vagy zöldek... Ma este ugyan Szulejmán számára egy kissé sötétnek látszottak. *Hát aztán*, mondta magában. Még így is oly szépségesek, oly mélyek. Nincs rá semmi oka, hogy elrejtse az érzelmeit. *Szeretem ezt a lányt*.

Nagyon is szerette őt. Beleborzongott, amikor visszaemlékezett arra a vágyakozásra, ami a Mohács közeli síkságon perzselte őt.

Magához akarta húzni a lányt, Hürrem azonban olyan távolságtartást tanúsított, amire egyáltalán nem számított. Ez a viselkedés aggasztani kezdte, de nem mutatta ki. Biztosan van rá oka. Hiszen máskor Hürrem is legalább annyira hajlandó volt a csókokra és a közvetlenségre, mint ő.

– Hürrem úrnő meg kíván fosztani bennünket a bájos hangjától is ma este? – kérdezte végül tréfásan.

Hürrem, lassan felkelve onnan, ahol eddig ült, a férfi felé indult. Egyszer csak megtorpant és ott maradt egy darabig, tekintetét Szulejmánra összpontosítva. Ezt követően letérdelt előtte.

– Volna itt valami, amit Hürrem alattvalója el szeretne mondani önnek ma este.

– Milyen kedves; talán egy új dalról van szó?

– Ez nem egy dal.

– Vagy inkább egy vers?

– Nem, nagyra becsült szultánom. Ez nem dal és nem vers. Csak egy kérdés. Pontosabban több kérdésünk is volna.

Szulejmánt ezek a szavak kifejezetten kíváncsivá tették. – Valóban? Kérdezz tehát.

– Nyugtalanítja nagyra becsült szultánomat az, hogy a nő, aki három hercegének és egy szultánájának is életet adott, keresztény?

A szultánnak leesett az álla. Hogy el ne árulja a meglepettségét, úgy tett, mintha a lány fejét borító kendővel volna elfoglalva.

– Nem nyugtalanít. Miért kellene? Honnan szedted ezt az ötletet? Netalán akadályozná a hitedet valamilyen körülmény? Szeretnél templomba menni és hasonlók? Csak mondd és én máris megteszem a szükséges előkészületeket.

Hürrem a fejét rázva jelezte, hogy nem erre gondolt.

– Nem örülne nagyra becsült szultánom, ha én inkább muszlim lány volnék?

– Mi nem a vallásuk alapján ítéljük meg az embereket, Hürrem úrnő. Ezt már régóta tudhatnád. A te vallásod a tiéd, a mi vallásunk a miénk.

Hürremnek feltűnt, hogy a szultán hangja sértettségről árulkodott. A nyíl azonban elhagyta az íjat. Még ha akarná is, most már akkor sem tudná megállítani. Melyik katona volna képes elkapni egy kilőtt nyilat, nem is beszélve óráról? Szívverésének zaja szinte elért a füléig. Imádkozott, hogy Szulejmán ne hallja meg. Ajkai kiszáradtak a feszültségtől. Nyelt egyet, hogy megpróbálja megnedvesíteni a torkát.

– Úgy értem – mormolta rekedt hangon, – nem volna jobb, ha keresztény helyett inkább muszlim volnék?

Igazából Szulejmán már jó ideje megértette, hogy komoly ügyről van szó. A válasz, melyet adni fog, szerfelett fontos volt szeretett hölgye számára. Talán még saját maga számára is. Hogyan hazudhatna Allah jelenlétében? Természetesen jobban örülne, ha Hürrem muszlim volna, ha viszont az Oltalmazó így látta helyesnek, akkor mit is tehetne az ellen? Ezenkívül, mi lehetne egyáltalán gyönyörűbb ennél? Ez a keresztény lány négy

gyermekkel is megajándékozta. Négy muszlim gyermekkel.

Hát persze, hogy jobb volna, szeretne volna válaszolni, félt azonban a lány reakciójától, ezért beírta annyival, hogy nehezen érthetően ezt felelte.

– Allah így rendelte el. – Ezzel azt igyekezett kihangsúlyozni, hogy ezt a témát közel sem tartja említésre méltónak, s hogy mennyire szereti a lányt, csak hogy még ez sem tudta megakadályozni Hürrem tekintetének elhomályosodását.

– De hát mégis boldogabb volna a szultánom, ha én muszlim lennék, nemde?

A szultán szeretettel nézett a lányra. Semmi szükség nem volt, hogy ennyi erőfeszítéssel próbálja meg elrejtetni az igazságot, amit Hürrem már jól sejtett, csupán a saját szájából akarta azt hallani.

– Igen – suttozta.

Hürrem szomorúságba burkolt arca egyszerre felderült. Könnyek kezdtek kibuggyanni már könnybe lábadt szeméből. Ám ezeket már senki sem nevezhette a bánat könnyeinek.

– Ha így van, akkor legyen nagyra becsült szultánom boldog.

Hürrem most már muszlim.

– Micsoda?

Szulejmán szultán hirtelen előtörő hangja olyan volt, mint egy kiáltás. Abban pedig a megdöbbenésen kívül más érzelmet nem lehetett találni.

– Hürrem alattvalója, a gyermekei édesanyja ma muszlimmá vált.

– Micsoda?

A második „*Micsoda?*” hangosabb volt az előzőnél, s eközben a fiatal szultán még fel is pattant az ülőhelyéről. Miután tett néhány zavarodott lépést, Hürrem felé fordult, aki még mindig a térdein ült előtte.

– Mit tettél, mit tettél?!

– *Muszlim lettem.*

A szultán várt néhány pillanatot, hogy megbizonyosodjon, valóban jól hallotta-e ezt a két szót.

– Megváltoztattad a vallásodat csak azért, hogy boldoggá tegyél?

Hürrem, ahogyan letörölte az arcán végigfolyó könnyeit a kézfejevel, szipogva felelt.

– Igen is, és nem is.

Szulejmán mellé lépve kinyújtotta a kezét, majd segített neki felállni.

– Mit értesz ez alatt?

Hürremnek úgy tűnt, mintha érezné a titkos elégedettséget a férfi hangjában.

– Igen, mert szeretném, ha nagyra becsült szultánom boldog lenne. Nem kívánom többé, hogy énmiattam a nép a háta mögött úgy szóljon róla: „*az asszonya egy hitetlen.*” Nem akarom, hogy a hercegeim és Mihrimah lányunk emiatt gondolják gyarlónak az édesanyjukat... És nem, mert már hosszú ideje így érzek. Minden egyes adzán alkalmával, itt érzem ezt egészen mélyen, annak ellenére, hogy nem értem...

Újabb könnyáradat állta útját, hogy befejezhesse a mondatot. A szultán a mellkasának préselte Hürremet, aki zokogás közben így kérdezte.

– Sikerült örömet szerezni nagyra becsült szultánomnak? – Ezúttal remény és egy kis kacérkodás is hallatszott a hangjában.

– Természetesen, sikerült. Már régóta hiánytalanul boldogok vagyunk veled, most viszont aztán még annál is boldogabbak lettünk. – A szultán felemelte Hürrem fejét, és egy csókot hagyott a homlokán.

– *Örömet szereztél nekünk, Hürrem úrnő, Allah pedig okozzon neked örömet.*

Aztán hosszasan a lány szemét fürkészte. Ezúttal elfojtott harag bujkált a szultán tekintetében.

– Rendben van, de miért nem árultad el nekünk?

– Attól tartottam, hogy nagyra becsült szultánom nem fogja megengedni. Hiszen tudom, hogy mily nagylelkű uralkodó ön. Biztosan úgy vélte volna, hogy a környezetem miatt, kényszerből tervezem megváltoztatni a vallásomat. Ismét azt mondta volna, hogy a te vallásod a tiéd, a mi vallásunk a miénk. Miközben én őszintén hallgattam Allah hangjára.

– Hogyan voltál képes ezt titokban tartani? A válíde szultán sem tud erről?

– Nem.

– Mesélj el akkor mindent, Hürrem úrnő.

Így Hürrem mindenről beszámolt egészen a kezdetektől. Mialatt hallgatta őt, először Szulejmán jobb szemöldöke emelkedett fel. Mikor meghallotta, hogy Ali Dzsemáli mester vitte véghez ezt a tettet, a szemöldöke még jobban megfeszült. Habár, mihelyt kiderült, hogy Hürrem titokban böjtölt a ramadán ideje alatt, majd lopva meghúzódott a mecset előtti fák alatt és onnan hallgatta a szentbeszédet, nem bírta visszatartani a mosolyát. Aztán rendkívül meglepődött, amikor rádöbben, hogy a lány Merzukától tanulta meg a vallási szabályokat, illetve az imádkozás módját. Hürrem anélkül gyakorolta az iszlám hitet ebben a palotában, aminek állítólag minden sarkában ezer szem, s minden kövében ezer fül figyelt, hogy akár egy lélek is észrevette volna.

Egy idő múlva, amikor Szulejmán lehajolt, hogy megcsókolja a karja között szorosán tartott Hürrem ajkait, teljesen váratlan dolog történt. A lány, elfordította a fejét és az apró kezével befedte a fiatal

szultán ajkát.

– Nem lehet.

– Micsoda?

Ez volt a szultán harmadik elképedt felkiáltása azon az estén.

– Miért?

– *Nem szeretném, ha a nagyra becsült szultánom miattam vétkezne és kerülne a pokolra, azért. Azt mondják, hogy szemérmertlenségnek számít házasság nélkül egy muszlim nővel egy ágyba bújni. Ráadásul, ez igazán nagy bűn. Az ön Hürrem alattvalója most már muszlim. Meg kell óvnia mind önt, mind pedig saját magát a bűntől.*

– Ki mondta ezt neked?

A szultán hangja most először mennydörgött ennyire dühösen Hürrem felé. A lány egy szót sem szólt, csupán maga elé hajtotta a fejét.

– Ah, feleslegesen jár a szám – sóhajtozott a szultán, miközben tombolva felegyenesedett. – Minek is teszel fel egy olyan kérdést, amire már tudod a választ, te átkozott – morgott magának.

Azok, akik nem tudták, hogy Hürrem sakkot adott, bizonyára nem értették, hogy miért hagyta el Szulejmán szultán a lány lakosztályát azon az estén olyan borúsan, mint egy sötét felhő. Értelemszerűen egyikük sem volt tudatában annak a viharoknak, mely a következő reggelen készült kitörni. Ha sejtették volna, valószínűleg senki sem merészkedik elő a szobájából.

ÖTVENEDIK FEJEZET

*A*kik hallották a bentről érkező hangzavart, azt hihették, egy ágyúgolyó robbant fel.

– *Miféle dolog ez, válíde?*

A nő vékony hangú, ijedt s félénk felelete már nem ért el az ajtón túlra.

– Nem kellene tudnod mindenről, ami a háremünkben történik?

A választ megint csak elnyelte az ajtó.

– Mi tehát hiába bíztunk abban, hogy a válidénk mindent ellenőrzés alatt tart, hogy észreveszi a legkisebb repedést is a palotánk falán, meghallja a legcsendesebb legyet is. Eközben a válidénk viszont úgy tűnik, nyitott szemmel alszik. Még szerencse, hogy itt van nekünk a palotai őrség. Vagy talán még az se tűnne fel édesanyánknak, ha ők kifosztanának minket?

Szulejmán szultán úgy csörtetett be Hafsza szultána szobájába, mint egy orkán, rögtön a reggeli ima után. A nő még nem látta a fiát ilyen haragosnak. Hiszen mérgében még a kezét is elfelejtette megcsókolni, amit Szulejmán egyébként sohasem hanyagolt el.

A fiatal szultán ingerült kérdéseit és korholó szavait követően az idős nő tiltakozni próbált a szoba sarkait körbejáró fia vádaskodásai ellen.

– Megharagudhatsz rám, fiam, amiért nem tudtam, és még talán

a hangod felemelése is indokolt. Azonban mégis mi baj van abban, hogy Hürrem muszlimmá vált? – Azután a nő karjánál fogva maga mellé ültette Szulejmánt.

– Én örvendtem, amikor megtudtam. És tudom, hogy a gyermek, akinek életet adtam, még nálam is jobban kellett, hogy örvendjen. Akkor viszont mi az oka ennek a dühnek?

A fiatal férfi kifújva magát az édesanyja szemeibe nézett, melyek mostanra már igen kifakultak. *Szégyenletesen viselkedtem*, szidta meg magát. Hát szabad ilyen hangnemben beszélni egy anyához? Csak most jutott eszébe, hogy megfélemezett még a kézcsókról is. Azzal a reménnyel, hogy ez talán egy parányit kiengeszteli őt, megcsókolta Hafsza szultána kezét és a homlokához érintette.

– Élj sokáig azokkal, akik a kezedet csókolják és az államoddal, kán fiam. Allah soha ne fosszon meg minket tőled. Most pedig mondd el, hogy mi történt. Hogyan vitte véghez a mi bolond Hürremünk ezt a jótettet?

A szultán sietősen felugrott. Hiszen nem hagyhatta, hogy a valódi bonyodalom kicsússzon a száján. Hiába ő a szultán, nem mondhatta ki olyan könnyedén, hogy *„A nő, akit szeretek, nem enged az ölelésébe. Máris úgy hiányzik Hürrem illata, édesanyám.”*

Szulejmán elindult az ajtó felé, majd a padlón a sarkát kopogtatva távozott. Hafsza szultána egyes egyedül maradt a gondolataival.

Színlelnie kellett az elégedettségét a fia előtt – noha természetesen valamennyire örvendett Hürrem muszlimmá válásának, – másrésztől viszont ismerte a lányt annyira, hogy tudja, ő nem hozott volna egy ehhez hasonló hatalmas döntést csupán a belső hangja miatt. Az igazi célja valószínűleg teljesen máshol keresendő.

Güldáne szultána álmát nem felejtette el. Jól van; az álom valóra vált, a galamb elfogta a sast, a szárnyai közt addig elérhetetlennek tűnő magasságokba hágott, mindazonáltal mégsem volt több egy galambnál. Mi lesz, ha a sas hirtelen szétnyitja majd azokat a

védelmező szárnyakat? Egyszerűen aláhullana a felhők közül. Csak ő? Talán még négy apró galamb is eltűnne vele.

Ekkor egy őrült ötlet jutott Hafsza szultána eszébe.

– Vagy netán az vezérelhette ezt a bolondot, amire gondolkodok?

Töprengett egy darabig ezen a kérdésen.

– Semmi esetre sem – nyöszörgőit. – Ennyire azért ő sem lehet bolond.

Mindenképpen beszélnie kellett valakivel. Máskülönben megtébolyodik, miközben a fejében motoszkáló kérdésekre próbál választ lelteni. A legjobb persze az volna, ha azonnal felkeresné Hürremet.

Éppen mikor már felkelni készült, Hatidzse szultána váratlan látogatása egy kis megkönnyebbülést hozott számára. A lánya még igen fiatal volt, noha mióta feleségül ment Ibrahim pasához, egy érett nő arcát kezdte látni rajta.

– De örülök, hogy jöttél, Hatidzse. Azt hittem már, hogy megőrülök.

– Nem te vagy az egyetlen, akinek elborult az elméje, válide. Szerintem a szultán is teljesen meg van zavarodva. Hajnalok hajnalán magához hívatta a férjemet. Ibrahim fejvesztetten ugrott fel és rohant is. Mi történik? Egy újabb lázadás, netán az ellenség támad?

Hatidzse a Bizalmas Ibrahimmal való házassága által egy szadzam feleségévé és anyává vált, de továbbra is „a szultán”-nak nevezte a bátyját, Szulejmánt.

Hafsza most nem volt olyan állapotban, hogy nevetessen ezen. Menten félbeszakította a lánya mondókáját.

– Minden oka megvan rá, hogy elveszítse a józan eszét, leányom. Hürrem ugyanis titokban vallást váltott.

– Mi tett?

– Elszavalva a Kelime-i sehadetet, muszlimmá vált.

Hatidzse szultána kezeit az arcához rántva mutatta ki meglepettségét, habár még ez sem volt elegendő. Amellé még egy kisebb felkiáltást is hozzátoldott.

– Nem hiszem el!

– Jobb, ha elhiszed. Mert a szultán bizony elhitte. – A nő nem tudta megállni, hogy ne utánozza a lánya hanglejtését, amikor „*a szultán*” szavakat kiejtette. Hatidzse szultána azonban túlságosan meghökkent ahhoz, hogy feltűnjön neki a gúnyolódás.

– Biztosra veszem, hogy boldog volt.

– A fiam inkább dühösnek látszott.

– Mi oka volna a dühre? Ószintén szólva gratulálni kellene a lánynak. Hiszen annyira bátran cselekedett; derék tettet hajtott végre. Vajon könnyű egy másik vallásra áttérni? Szerencsés lány. Miközben azt a szóbeszédet terjesztették róla, hogy „*ez az orosz egy boszorkány,*” Hürrem úrnő valójában Allah kegyéért fohászkodott. Egyébként teljesen egyértelmű volt. Az elájulás, az a mecset előtti, titkos várakozás. Ezek szerint már akkor is egy hang hívta őt.

– Tényleg úgy véled, hogy Hürrem pusztán a vallás, a hit miatt tett így?

Hatidzsét összezavarta ez a kérdés.

– Mi másért?

– Tedd egymás mögé az eseményeket. Először Szulejmán kegyei közé férközött. Azután Gülbahart számúzték. – Amikor látta, hogy a lány ellentmondani készül, tovább folytatta. – Rendben van, elszomorította őt a haszeki távozása, sírt, esedezett a szultánnak, de vajon elhihetjük ezt? Valóban ezek voltak az igazi érzelmei vagy csupán színlelte őket? Mi történt végül?

A lány megkísérelte kinyitni a száját, Hafsza szultána azonban nem adott neki esélyt a megszólalásra.

– Mi történt? Egy gyámoltalan ágyasból a hatalmas világuralkodó egyetlen asszonya lett. Egymás után négy gyermeket is a világra hozva biztosította a helyét. Nem is tudom, még hány utódnak kíván életet adni. Most pedig itt van ez a valláscsere ügy is.

Hatidzse a ruhája aranyfonalas díszítésével játszadozott.

– Nem arról van szó, hogy Hürrem magától hordott ide mindenféle kölyköket. A szultán akarja így, ezért aztán ő megszüli őket.

Hafsza szultána eredetileg a gondjait próbálta megosztani a lányával, ő viszont vagy nem hallott, vagy egyáltalán nem figyelt oda arra, amit mondott.

– Az ember mindig belül hordja a foltját. Hürremről sem tudhatjuk, hogy éppen mire gondol, milyen terveket sző.

– Akkor szerinted miért teszi ezeket a dolgokat?

– Hogy csapdát állítson Szulejmánnak – mondta végül Hafsza szultána olyan halkán, mintha titkot súgna a lányának.

– Tessék? – Hatidzse kezével elhessegette a gondolatot, jelezve, hogy nem hiszi ezt. Megpróbálta eltakarni az arcát, csak hogy nem volt képes elrejtteni a nevetést az édesanyja előtt.

– Ezen nincs mit nevetni. Az édesanyád nem ok nélkül őszült meg ennyire. Milyen cselszövéseket, intrikákat láttam már. Hidd el, a lány arra törekszik, hogy minél jobban megnövelje a befolyását Szulejmánon.

– Mit lehet azon még növelni? Amikor a szultán azt mondja, „Hürrem,” azt mindig egy újabb „Hürrem” követi. Pont tegnap hallottam Ibrahim pasától, hogy már nincs semmi, amit ha Hürrem megkíván és meg ne kaphatna a szultántól.

– A férjedből ugyan szadzrazam lett, ám a szemei még nem nyíltak

ki teljesen. Még van itt azért egy-két dolog, amit Hürrem akarhat, de a szultántól nem kaphat meg egykönnyen. Most pedig azokra vadászik.

– Mik azok?

Hafsza szultána ismét rejtélyes hangszínnel felelt.

– Nem fogja ő Gülbahar fiára hagyni Szulejmán trónját. Hürrem azt természetesen a saját fiának óhajtja.

Hatidzse szultána most először érzékelte a beszélgetés komolyságát.

– Szóval Hürrem csak azért változtatta meg a vallását, hogy herceggé tegye az egyik fiát?

A nő mélyen a lánya szemébe nézett.

– Az egyik indoka biztosan ez volt, s ez legalább olyan fontos lehet neki, mint a belső hangja.

– De hát a szultán nem engedné meg ezt. Annyira szereti Musztafa herceget.

Hafsza szultána meg se hallotta a lány szavait. Hirtelen bizarr ötlet moccan meg agyának egyik sarkában.

Észrevéve a változást édesanyja arckifejezésében, Hatidzse szultánét is elfogta a kíváncsiság.

– Mi az?

– Esetleg a lány arra készül, amire gondolok, hogy készül? – Úgy tűnt, mintha a nő láthatatlan emberek felé intézte volna a kérdést. – Ne sürgesd a végzetedet és Szulejmánt, Hürrem – suttogta nem sokkal utána. – Nem ismerem a sorsodat, viszont én nálad is jobban ismerem a fiamat. Szulejmán lelkesedése hamar elhal, a haragja ellenben örökké él.

Hafsza szultána minden előzmény nélkül felpattant.

– Állj fel; megyünk.

– Hová?

– Menjünk Hürrem úrnőnek gratulálni.

Hatidzse szultána persze tudatában volt annak, hogy a lány vallatása volt az édesanyja valódi szándéka.

Anya és lánya egy óriási felfordulás közepébe csöppentek Hürrem lakosztályában, ahová mintha repülve érkeztek volna. Minden szerteszét volt a szobában. A szolgálók ide-oda rohagáltak, miközben Hürrem utasítások adott nekik a terem közepéből.

Hatidzse szultána megölelte a lányt. Hafsza szultána pedig elfogadott tőle egy kézcsókot. Egyet hátralépett, és átható tekintetével tetőtől talpig végigmérte a lányt. Végül nem bírta ellenállni és széttárva a karjait Hürrem ölelésére várt.

– Remélem, hogy Allah elfogadja a jótettedet, leányom.

Hatidzse szultána a nyüzsgés végett érdeklődött.

– Mi folyik itt? Mi ez a sürgés-forgás?

– Összepakolok.

Úgy tűnt, hogy a nap további meglepetéseket is tartogatott a számukra. Az idős hölgy nem talált szavakat. Hatidzse pedig nem tudott értelmet adni Hürrem válaszának.

– Mit csinálsz?

– Összepakolom a holmimat.

Anya-lánya döbbsen pillantott egymásra. Ezúttal Hafsza szultána szólalt meg.

– Miért teszed ezt, leányom? Emellett, mióta oldhat kereket egy nő a szultánunk házából, amikor csak úgy kívánja?

– Az urunk feltehetően amúgy is el fog engedni, asszonyom anyám. És saját maga akarja majd így.

Hatidzse szultána ezzel nem értett egyet.

– Lehetetlen. A szultán szeret téged. Hogyan küldhetné el négy gyermekének édesanyját? – Volt a hangjában szeretet, félelem, aggodalom, meglepettség, s minden más lehetséges érzelem.

– Megtenné, lásd csak meg – vette semmibe a lány Hatidzse megjegyzését.

– Egyszerűen nem értem. Miért akarná a szultán, hogy elmenj?

Hürrem megtorpant, majd megragadta Hatidzse és Hafsza szultána kezét.

– Amiért azt mondtam neki, hogy nem lehetünk együtt többé. A testem ettől kezdve tiltott egy nőtlen férfi számára. A szemérmertlenség szörnyű bűnnek számít; nem így van?

Hatidzse szultánának tátva maradt a szája. Hafsza szultána is hasonló megrázkódtatást élt át. *Annyira fején találtam a szöveget, hogy bizonynal még a saját halálom napját is ki tudnám már találni*, kesergett magában. *Ez a bolond lány tényleg megtette azt, amitől tartottam.*

Hürrem, az általa keltett hatástól magában elégedetten, mérhetetlenül bánatos hangon folytatta.

– Nagyra becsült szultánom rettentően nagylelkű. Nem kényszerítene engem ekkora bűn elkövetésére. Én sem kérhetem a gyermekeim édesapját, hogy vétkezzen. Nos... ez volna a helyzet..., ami azt jelenti, hogy eljött az idő Hürrem távozására.

Hatidzse a kezénél fogva magához húzta, majd szeretetteljesen a mellkasára hajtotta a lány fejét. Hürrem szemei azon nyomban elhomályosultak.

Az öreg nő még mindig szavak után kutatott. Habár mit is mondhatott volna? Ha maradásra biztatná, nem egyenesen bűnre csábítaná a lányt? Egyébként sem volt rá módja, hogy lebeszélje, hiszen a döntés most Szulejmán kezében volt. A fiamat sarokba szorították, gondolta a válíde szultán. Ha a szemérmertlenség híre egyszer is kikerül a falakon kívülre, akkor a nép se koronára, se

pedig trónra nem hallgatna. Lázongás venné kezdetét. Még ha Szulejmán ég is a szenvedélytől, nem kockáztatná meg ezt.

Ebben az esetben tehát két válaszút marad. Vagy ajtót mutat a lánynak, vagy pecsétet nyom a házasságukra. S mivel a másodikra semmi esély nincsen, Hürrem most a holmija összepakolásán iparkodik.

Hürrem mindezt óvatos számításokkal hajtotta végre, hogy aztán átruházhassa a trónörökös jogát Gülbahar fiáról a saját gyermekeire. Ez alkalommal még Szulejmán elvesztését és összes álmának felmorzsolódását sem féltette. Mindent vagy semmit. Ostobaság lenne? Meglehet. Mindazonáltal ez a feladat rendkívüli bátorságot követelt. Kizárólag egy Hürremhez hasonlóan agyafúrt és kitartó nő volna képes ilyen szerencsejátéokra. Tudta ugyan, hogy a lány vakmerő, de még Hafsza szultána sem gondolta volna, hogy ennyire. Mit lehet egy olyan anyának mondani, aki a gyermekei érdekében mindent veszélybe sodort, amije volt, beleértve a saját jövőjét is, sóhajtozott magában. Csupán megölelni és csókolni lehetett.

És ő így is tett. Egy újabb csókot nyomott Hürrem homlokára, ami mintha egy kívánságot is kifejezett volna.

Hatidzse szultána, aki már biztosra vette, hogy a szultánnak el kell küldenie Hímemet, most halkán pityergett. A könnyei Hürrem vörös hajára hullottak, aki egyaránt csendesen zokogott a mellkasán.

második személy, aki Szulejmán szultántól értesült Hürrem muszlimmá válásáról, az nem volt más, mint Bizalmas Ibrahim pasa. Hafsza szultána nem lepődött meg túlságosan, a szadzam álla viszont egy jó darabig tátva maradt. A szultán

értelemszerűen a barátja előtt sem tárta fel a valódi bonyodalmat.

Hosszú és zavart csend volt. Ibrahim nem tudta, hogy mit feleljen. Ezért aztán körbe-körbe sétálgatott a szultán előtt, a gondolataiba mélyedve. Ezt az ügyet nem lehetett csak úgy bőbeszédűen elkendőzni. A szadzam olyan biztos volt ebben, mint a saját nevében. A lány egy terv alapján cselekedett, ami nemsokára biztosan a felszínre kerül majd. Ez mind remek, de most mit mondjon Szulejmánnak? Szerencséjére a szultán volt az, aki végül megtörte a némaságot.

– Érted? Így áll a dolog, pasa. – Mostanra Szulejmán hangja csipkelődővé vált. – Hová tűnt az a te híres-neves, *„ha nem egy ellenséges katona, de akár egy hangya betenné a lábát a palotába, mi arról is tudnánk”* hengegésed? Lásd csak, hogyan szedte rá Hürrem a kémeidet, akit a háta mögött *„orosz lány, orosz lánya”*ként emlegettél a húgom, Hatidzse előtt.

A férfi arca teljesen elvörösödött. Ezek szerint bármiről is beszéltek otthon, a felesége rögvést ment és kitergette azt. Sejtve, hogy így tesz majd, mindig is elővigyázatos volt. Ugyanakkor a férj és feleség közti, az ágyban történt csevegések kitudódására nem számított. Gondolataiban a gyanú férgé dugta most elő a fejét. *Netalán Szulejmán azért adta hozzám a húgát, hogy kémkedhessen utánam?* Ettől a gondolattól igazán kényelmetlenül érezte magát. *Esetleg Hatidzse beszámolt volna neki azokról a szavakról is, melyeket a velencei Grittivel váltott a minap? Jóllehet, latinul társalgón a férfival, de mégis... Eddig a napig nem is feltételezte, hogy a felesége talán érti ezt a nyelvet. Aztán ott volt az a velencei arany. És persze mindaz az ékszer, amit lopva hozott vissza Egyiptomból. Annak ellenére, hogy szándékosan éjszaka cipeltette a ládákat magához, Hatidzse vitathatatlanul tudhatta, hogy mi történik. Ezekről is tájékoztatta vajon a szultánt? Hiszen még azt is elfecsegte, hogy Hümemet „orosz”-nak hívom. Hát persze, hogy mindenről szót ejtett, gondolta és megborzongott. Önkéntelenül is a nyakára helyezte a kezét. Szedd össze magad, figyelmeztette magát a*

szadrazam. A férfi az ágyasa szerelmétől perzselődik, a te eszed pedig ilyen badarságokon jár?

– Mi helye volna a kémeimnek az uram háremében, szultánom? Még ha az állam biztonsága is a tét, az ön háremében a fülünket hegyezni túllépne minden határon.

Eddigre a szultán is felkelt, majd nemsokára a két barát egyszerre kezdett el fel-alá járkálni a szobában. Szulejmán, ahogyan azt idegességében mindig tette, összekulcsolta a kezeit a háta mögött, pontosan a dereka felett. Eközben Ibrahim egyik karja tenyerében a másikat megtámasztva, mutatóujjával a szája környékét borító gyér, fekete szakállát babrálta, s úgy gondolkodott.

Nem tudta, hogy Szulejmán a tudatában volt-e, de a helyzet már rég meghaladta egy egyszerű ágyas valláscseréjének kérdését. A tényállás igen súlyossá vált. Már abban a pillanatban, amikor Szulejmán megkérdezte, „*Tudod, hogy Hürrem vallást váltott?*”, rádöbrent, hogy ebből országos válság lesz.

Valahogy nem fért a fejébe, hogy a szultán valójában szerelembe eshetett ezzel a lánnyal. *Csak képzeld el; a háremed csordulásig tele van a világ leggyönyörűbb nőivel, te viszont fogod az egyiket és minden estét vele töltesz.* Ez teljesen elképzelhetetlen. Még annál is rosszabb, hiszen a szultánra elképesztő hatással van ez a lány.

Amikor felidézte, mennyibe került neki, hogy Hürremet nem vette komolyan, Ibrahim haja megint az égnek állt. A mohácsi hadjárat alatt Szulejmán a lány tanácsát követte, nem az övét. A tekintélye majdnem megsemmisült, de szerencsére volt annyi esze, hogy magabiztosan viselkedjen. Ez a lány egy alattomos kígyó. *Észre se vettem, hogy megmart.* S amikor tetten értem, akkor már nem volt mit tenni. Most pedig egyszeriben muszlimmá válik. Ez minden kétséget kizáróan egy terv része. De mi ez a terv?

Meg kell óvnom Szulejmánt a kígyó mérgétől, elmélkedett Ibrahim. Végtére is a szultán a barátja, még ha magának vannak is titkos

szándékai. Emellett szüksége van Szulejmánra, hogy felfedje a lány valódi célját. Egy kedvező lehetőséggé kell átformálnia ezt a helyzetet. Egy lehetőséggé, amivel megszabadulhat Hürremtől. Egy tökéletes lehetőséggé, ami végezhet az orosz kígyóval, mégpedig a saját mérge által!

Amikor a szultán hirtelen közvetlenül elé állt, Ibrahim megriadt egy pillanatra, hogy az arca elárulta a gondolatait.

A szultán finoman az alsó ajkát harapdálta, jelezve, hogy szólásra határozta el magát.

– Tudod-e, Ibrahim?

Fogalma sem volt. Végtére is, honnan tudhatta volna, hogy mi fordult meg a férfi fejében? Hála az égnek, a szultán már készült is megválaszolni a saját kérdését. Szulejmán szinte suttogva folytatta. Zavart lenne; vagy csupán Ibrahimnak tűnt így?

Azonban egyértelműen nehezebbre esett felelnie a kérdésére. Végül aztán végre megmukkant, óvatosan válogatva meg a szavait.

– Allah legyen a tanúnk, egyáltalán nem gyakoroltam rá nyomást. Még nem is céloztam rá. Ennek dacára, természetesen boldoggá tett, amikor Hürrem feladta a vallását és a helyes ösvényre tért csak azért, hogy nekem örömet szerezzen, és hogy letépje a gyermekeim édesanyjáról a „*hitetlen*” címkét.

Csak hiszed, morgott magában Ibrahim öntudatlanul.

– Hürrem úrnő egy olyan becses kincset tett a szívünkbe, ami még Áron⁴⁷ vagyonán is túltesz. Ámde... a valódi... bonyodalom... nem ez, Ibrahim.

Ez az, tört elő egy kiáltás a szadzazam fejében. A kígyó terve végül napfényre kerül.

– Én a szultán vagyok, és te az én vezírem. Habár a mi kapcsolatunk ennél azért sokkal több. Mi barátok vagyunk.

Ugyanakkor már a sógorunk is vagy.

Ibrahim barátságosan mosolygott.

– A szultánom barátságának elnyerése mindennél többet jelent számomra.

– Emiatt senkinek sem említettem meg ezt a valódi bonyodalmat rajtad kívül. Minden, amit most mondani fogok, kettőnk között marad. A füled hallani fogja, a nyelved viszont nem adhatja tovább.

– Talán kételkedne efelől?

Szulejmán erősen a férfi szemébe nézett. Hirtelen egy olyan formálisan kérdezett, amitől Ibrahim el is felejtette az előbbi nyíltságát.

– Ha úgy lenne, szerinted megbíztunk volna téged a pecsétünkkel? Gondolod, hogy a fejed még mindig a vállaidon pihenne?

Jéghideg izzadság folyt végig Bizalmas Ibrahim hátán. Úgy érezte, mintha a vére megfagyott volna az ereiben. A látása teljesen elsötétült. Néhány korty vízzel igyekezett visszanyerni a lélekjelenlétét. Ezek már csak ilyenek, gondolta. Soha nem lehet megjósolni, hogy mit tesznek legközelebb. Egyik pillanatban még barátok, a másokban viszont már ellenségek. Éppen ezért nem szabad egy rövid időre sem figyelmetlennek lenned.

A szultán, érzékelve a barátja fejében keletkezett zűrzavart, minden gondja ellenére felvidult. Erőteljesen megveregette a szadzazam hátát.

– Hát már viccelődni sem lehet veled, pasa? Ha nem tekintenénk barátként rád, itt beszélgetnénk most veled? Az ügy bonyolult. Azon töröm a fejemet, hogy miképpen mondjam el.

Mindjárt belehalok ebbe az izgalomba, nyavalyás ember, beszélj már. Bármi is legyen az, ordított belül, eközben nem felejtett el nyájas mosolyt tűzni az arcára, nehogy leleplezze az érzelmeit.

- A füleim figyelnek, a szám pedig zárva van. Hallgatom, uram.
- Ez a valódi bonyodalom: Hürrem nem iszik bort többé, mert muszlim lett.

Az áldóját! Hát ennyi lenne az a titok, amit a szultán sehogy sem bírt elárulni?

– Szerintem ez helyénvaló, szultánom. Hiszen azért ön sem kedveli azt olyannyira.

– Figyelj már ide, te átkozott! Van itt még valami. Hürrem úrnő azt mondja: „Most már muszlim nő vagyok. Nem tehetem veled egy párnára a fejemet.” Így érthető?

Ó, egek, nyöszörgött magában Ibrahim. Mégis mit akar ez a lány? Hát nem ő volt az, aki a feje tetejére állított mindent a palotában, csak hogy Szulejmán ágyába kerülhessen? Miért adná most ezt fel? Először meg akarta kérdezni, „Miért?”, végül azonban nem volt hozzá bátorsága. A szultán viszont kiolvasta ezt a kérdést a barátja tekintetéből.

– Igaza van. Szemérmertlenség volna egy muszlimmal hálni házasság nélkül.

– Micsoda?

Ibrahim a csodálkozástól minden irányítást elveszített a hangjára vonatkozólag.

– Bocsásson meg, szultánom – tette hozzá rémületében. – A hangunk kissé hangosan hagyta el a szánkat a meglepetés miatt.

A férfi egy pillanatra elhallgatott. A várva-várt alkalom már majdnem elért a küszöbéhez. Ráadásul futva jött. Most aztán megmutatja azoknak, akik a mohácsi diadalt „Hürrem győzelmének” könyvelték el, hogy mi is az igazi győzelem. Akkor rakd ki az orosz szűrét. Alig bírta türtőztetni magát, nehogy tüstént így folytassa. Nyelt néhányszor, mielőtt még a hangja remegve az izgatottságáról árulkodna.

– Nahát, kitől tanulta Hürrem úrnő ezt a parancsolatot?

– Megkérdezte Ali Dzsemáli hodzsát. Ő pedig ezzel felelt neki. *„Hogyan is lehetne. Ez nem megengedett. Ez szemérmertlenség. Hatalmas büntetést vonna maga után.”*

Ibrahim már majdnem felugrott és táncolni kezdett örömeiben, mondván *„nesze, egy országos válság.”* Ha az oszmán szultán, a nagy Szulejmán szultán továbbra is együtt élne Hürremmel, az bizonyára bűnhöz vezetne. Ez pedig természetesen sok gondot okozna. Senki sem bólintana erre rá. Főképp, miután a sejhüliszlám száját elhagyta a *„szemérmertlenség”* kifejezés. Itt már csupán egyetlen dolgot lehet tenni. Meg kell szabadulni Hürremtől. Hogy az konkrétan miképp fog történni, az Szulejmán döntése.

– Ez egy igen körülményes helyzet, urunk – motyogta halkán, elrejtve az elégedettségét.

– Akkor mondd meg nekem, pasa. Mi a szükséges lépés ebben az esetben?

Ibrahim nagyon közel állt ahhoz, hogy azt felelje: *„Hívd a hóhért.”* Éppen hogy sikerült tartania a nyelvét.

– Melyik köpenyünkkel kívánja az urunk, hogy erre a kérdésre válaszoljunk? Szadrazamaként vagy sógoraként?

– Mit érdekel az engem, pasa! Szólj abban a köpenyedben, amelyikben csak akarsz. Nekünk nem köpenyre, hanem egy kiútra van szükségünk.

Ibrahim hosszasan nézte a szultánt. Miután alaposan kiélvezte a látványt, ahogyan Szulejmán feszülten várakozott a tanácsára, megszólalt.

– Ha így van, akkor engedje meg kérem, hogy mindkét köpenyemmel szólhassak.

– Mondd hát.

– Amikor az Oszmán földre érkeztünk, hallottunk a sok

szerelmes történetről. Juszuf és Zülejha, Lejla és Medzsnun, Ferhad és Sirin... Magunkban mindig így vágyakoztunk, ó, lesz-e valaha is ilyen szerelemben részünk?

Beszéde közben szüntelenül fürkészte a szultán tekintetét. A sötét szemekben felfedezhető reakciótól függően készen állt, hogy bármelyik pillanatban megváltoztassa a hangnemét.

– Aztán urunk engedélyével összeházasodtunk Hatidzse szultánával, s végül elértük azt a hön áhított boldogságot. Azonban tudatában vagyunk...

A mondat félbeszakadt. Úgy tett, mintha túl tartózkodó volna befejezni azt. Valójában az agya gépként dolgozott. Folyamatosan mérgette minden egyes szavának súlyát, hogy minél hatásosabban hangozzanak.

– Tudatában vagy? – Szulejmán kezdett türelmetlen lenni.

– Tudatában vagyunk annak is, hogy Hürrem úrnő és urunk szerelmét egy nap úgy regélik majd szájról szájra, akárcsak Ferhad és Sirin, Juszuf és Zülejha történetét. Ezt felelnénk az urunknak, ha a sógori köpenyünket viselnénk...

A férfi mély levegőt vett. Elérkezett az idő. Ibrahim felkészült, hogy Hürrem torka köré akassza a hurkot.

– Ámbááár – folytatta olyan lassan, amennyire az csak lehetséges volt. – *A szív nem hallgat parancsokra, az állam viszont nem hallgat a szívre.* Az urunk nálunk is jobban tudja, hogy az uralkodás bátorságot igényel, az áldozatokat követel. Az állam féltékeny. Az magának kívánja az összes szeretetet. Az nem fogad el más szerelmet, kizárólag azt, mely felé irányul.

Vajon a szultán figyelt rá egyáltalán? Hiszen semmi visszajelzést nem tudott kiolvasni a szeméből. Egyetértett vagy talán a harag készült előtörni Szulejmánból? Már nem volt megállás.

– Nem ön az, aki arra kérte az alattvalóit, hogy a törvénynek, a

parancsnak, a sariának megfelelően éljenek? – kérdezte óvatosan.

– Mi vagyunk – szólt végül Szulejmán kifejezetten mély hangon.

– Nem ön az, aki megtiltotta az alattvalóinak, hogy szembeszegüljenek a vallással?

– Az is mi vagyunk – a szultán hangja egyre mélyebbé vált. Ráadásul Ibrahim úgy érezte, hogy egyben érdekesebbé is.

Ibrahim nyelt egyet. Netalán Hürrem sírjának tervezése közben a sajátját is megásta?

– Tisztában vagyunk azzal, hogy mekkora urunk imádata Hürrem úrnő iránt. Mindazonáltal, Allah a tanúnk, hogy az ősapáink által ránk hagyott állam kötődése még annál is szorosabb.

– Ne köntörfalazz, pasa! Mondd ki, amire gondolsz. – A szultán végül elveszítette a türelmét. Sötét szemének belseje mostanra lángokba borult. Megint hideg izzadságcseppek ömlöttek Ibrahim hátára.

– Amit mondani kívánok, szultánom – dörmögte, – az nem más, mint hogy a szerelem mélységétől függetlenül, egy uralkodó nem szegheti meg azt a tilalmat, melyet ő maga hozott. Csak így lehet joga elvárni az alattvalóitól, hogy kövessék a törvényt, a rendeleteket, a sariát. Ez volna a tanácsunk a szadzam köpenyünket magunkra terítve.

Kísérteties csend következett.

Ibrahim pasa nem tudta, hogy mit tegyen, mit mondjon, merre nézzen vagy hová tegye a kezeit. A szultán pislogás nélkül bámult rá. Semmi jelet nem talált azokban a szemekben. Ibrahim számára száz és száz évnek tűnő, hosszú csend után, Szulejmán száján suttogó hang buggyant ki.

– Tehát azt akarod, hogy tépjem ki a szívemet itt és most, majd hajítsam el?

A pasa bólintott egyet, mintha különösen elszomorították volna

ezek a szavak.

– Egy uralkodó számára elengedhetetlen, hogy a szíve helyett az állam hangjára figyeljen. Nem erre törekedtek volna szakadatlanul az elődeink?

A mostani csönd borzalmasabb volt még az előzőnél is. Olyan sűrű némaság nyelte el az egész szobát, hogy Ibrahim szinte érezte, ha kinyújtaná a kezét, megragadhatná. Szulejmán testtartása és tekintete percek óta egy cseppet sem változott. A szadzazam már nem is mert belenézni azokba a szemekbe, melyek teljesen rátapadtak.

Talán azonnal, talán órák múltán, de a szultán végre-valahára megmozdult, hátat fordított neki és az ablakhoz ment. Ott egy darabig a nap fényében fürdő Boszporusz kék vizére meredt. A vízre, mely olyan kék, zöld és mély volt, akárcsak Hürrem szeme. Majd továbbra is háttal állva Ibrahimnak, egy újabb kérdést tett fel.

– Mit mondasz, mit kell tennünk ahhoz, hogy ne hágjuk át a tilalmat, sógor?

Ibrahimnak most is legalább annyi erőfeszítésébe került, mint legutóbb, nehogy kiengedjen egy győzelmi kiáltást: „*Hívasd a hóhért, hívasd a hóhért!*”

– Egy alattvaló csupán ennyi tanácsra képes, tekintet nélkül a szadzazamságára vagy a sógorságára. Az urunk sohasem tévedett a döntésében. Pontosan ez az oka a nagyságának.

Ezúttal is biztosan helyesen határoz majd.

Ezúttal a hallgatás viszonylag rövid életű volt.

Szulejmán megfordult. Otthagyva a szadzazamot, lassan az ajtó irányába lépdelt, anélkül hogy egymásba fonta volna az ujjait a háta mögött. Ezek szerint már elszánta magát.

Amikor Ibrahim magára maradt, derűsen összedörzsölte a tenyerét. Készülj fel, Hürrem – dünnyögte. – A hóhér már zsírozza

a kötelét.

ÖTVENEGYEDIK FEJEZET

„*Szultán várni fogja a délutáni adzán után.*” Ettől a hírtől Hürrem szinte összeesett ijedtében. Miért hívhatja őt Szulejmán a közönség csarnokába? Tekintete találkozott Merzukáéval. A tatár lány olyan arckifejezést öltött, mintha bármelyik pillanatban elsírná magát.

Hürrem lassan leheveredett a díványra.

– A közönség csarnoka? – motyogta. Azt hallotta, hogy Szulejmán általában küldöttségeket fogadott benne, illetve ott dorgált meg nyilvánosan másokat. Most úgy tűnik, hogy ő került sorra, hogy megalázzák és leszidják.

Mily nagy sietség ez, gondolta magában. Még csupán egy nap telt el azóta, hogy ő azt mondta a férfinak, „*Nem feküdhettek veled egy ágyba többé.*” Pusztán egyetlen nap. A szultán most bizonyára azért szólította őt, hogy bejelentse a száműzetését.

Vajon hibáztam? tépelődött. Talán kihagyhatta volna ezt az utolsó lépést. Fűzhette volna reményét egy olyan csodához, mint például Musztafa herceg váratlan halála, s a sorsra hagyhatta volna az utolsó szót. Hát ez hogy nem jutott előbb eszébe? Musztafa halála... Igen, ha nem tette volna meg azt a lépést, most minden ettől függené. Bízhatná gyermekeinek jövőjét egy csodára? Micsoda ostoba bizakodás lenne... Nem, nyerte vissza az önbizalmát. Helyesen cselekedtem. Nem volt más választásom.

Tisztában volt ennek a veszélyével. Hiszen az ő Tacsam édesapja is mindig azt mondta neki, *„Te imádod a veszélyt.”* A hegyek hozzászoktatják az embert, hogy kéz a kézben éljen a kockázattal. Csapdák lehettek bármelyik szobában, melybe beléptek. Bármely pillanatban egy farkasoknál is félelmetesebb ragadozó támadhatta meg őket. Hürrem soha nem gondolta volna, hogy a palotabeli élet is ilyen lesz majd. A halál közelebb volt itt az emberhez, mint a hegyekben. Vagy talán ez a szag, ami beivódott a végtelenül hosszú, rejtélyes, homályos folyosókba és termekbe, ahová még egy fénysugár sem merészkedett be, a halál szaga lett volna? Hürrem most ilyen közegben élt. Mi más lehetősége volt, mint hogy továbbra is kézen fogva járjon a veszéllyel? Ha nem vett volna részt ebben a szerencsejátékban, tudta jól, hogy maholnap a halál hideg keze rámarkol az ő és gyermekei torkára. Ha ez így van, akkor viszont mindenképpen szerencsét kellett próbálnia. És ő ezt tette.

S ezáltal, még ha halovány is, de legalább volt valamennyi remény, ő pedig ezt a reményt követve veszett most el. Ennyi volt az egész.

Felidézte azt a napot, amikor Gülbahar elhagyta a palotát. A nő meg se hajolt. Senki sem volt, aki sírni látta vagy hallotta volna őt. Csak kihúzta magát és eltűnt a semmibe. Egyszer sem fordult hátra vagy nézett vissza.

Meglepetésszerű gondolat döfött késként az elméjébe. Egyszerre hihetetlen félelem szorította össze a szívét, akárcsak egy harapófogó: *Mit teszek, ha a szultán elveszi tőlem a gyermekeimet?*

Hát tenne ilyen kegyetlenséget Szulejmán? Egy hang sziszegte benne: *„Miért ne tenne? Nem hallottad a saját füleddel az édesanyjától, hogyan fojtották meg egy Gülfem nevű ágyas fiát?”*

Megborzongott. *„A szultán várni fogja”* hírek hallatán megnedvesedett szeméből már patakzottak a könnyek.

Merzuka futva mellette termett. Igyekezett letörölni az úrnőjének

arcán végigfolyó könnyeket, habár ő is sírva fakadt közben.

– De hát Bajazid még olyan kicsike – suttozta Hürrem. – A hercegeimnek szükségük van az édesanyjukra. Rám van szükségük.

Ha muszáj lesz, még könyörögni is fog. Eddig a napig soha semmiért sem esedezett. Ha azonban az utódairól van szó, még erre is képes. Nem mintha itt hagyhatná a kisdedjeit, hogy aztán Musztafa herceg érkezésével megfojtsák őket. Ha meg kell halniuk, akkor vele együtt halnak meg, ha viszont itt maradhatnak, neki is itt kell lennie. Mindig csak együtt, szoros ölelésben.

Annak az átkozott Gülbaharnak természetesen nem volt miért sírnia vagy jajgatnia. Hiszen Musztafája mellette volt.

– Ne engedd, hogy elszakítsák tőlem a gyermekeimet – karolta át Merzuka nyakát. – Hadd maradjanak velem és lássák; hogyan sétálok tova emelt fejjel ebből a börtönből, amit ők palotának neveznek.

Felkelt.

– Add rám a fehér, egyiptomi pamutruhámat.

Az udvarhölgyek meghökkentek.

Felvett egy fehér alsóneműt, melynek vége a földet érte. Fehér selyemből készült papucsokba bújtatta a lábát.

Azután egy tejfehér, görög selyempuplin kaftánt húzott magára. Egyetlen ékszerrel sem ékesítette magát.

Merzuka legalább annyira elképedt, mint a szolgálók. Hürrem most először nem viselt semmi bíborszínűt.

– Miért öltöztél teljesen fehérbe? – kérdezte végül.

– *Ez az én halotti leplem*, Merzuka. Hát nem érted?

Anélkül, hogy különösebb figyelmet szentelt volna a lány feltörő könnyeinek, megfordult, majd kezével eltaszította magától a fejdísz, amivel az egyik szolgáló rohant oda hozzá. Fehér kreppel

fedte be a haját, és büszkén az ajtó felé vette az irányt. Sötét Dzsáfer ment utána aggódó szemmel.

– Jó Allah – mormolta szüntelenül. – Milyen gyönyörű, milyen gyönyörű.

Azok, akik látták Hürremet így fehérben, a hozzá hasonlóan kiegyenesedve lépdelő udvarhölgyek seregével, le voltak nyűgözve. A hárem népe, ami nem értesült a hírről, alig hitt a szemének, amikor megpillantotta a most maradéktalanul fehérbe bugyolált Hürremet, aki mindig a júdásfa virágának különböző árnyalataiban pompázó, elbűvölő kelméket hordott. Szulejmán szultán kedvence hihetetlenül szépséges volt bíborszínben. Csakhogy most angyallá vált. Ahogyan Hürrem szinte lebegve haladt el mellettük – mostanra a folyamatos gyakorlással sikerült tökéletesítenie azt a siklást, amit még a krími palotában tanult Güldáne szultánától – néhány udvarhölgy féltékenyen felsóhajtott.

Egyikőjük sietve tett megjegyzése hallatszott.

– Figyeltétek az arcát? Pont, mint a ruhája, a haszeki arca is teljesen fehér.

– Vajon miért?

– Talán beteg.

– Miért lenne beteg, kedves? Csupán annyira megszoktuk, hogy lilában látjuk, hogy amikor így tetőtől talpig fehérbe öltözik, még az arca is sápadtnak tűnik.

– Nem is tudom, te leány. Hürrem úrnő mintha a halálba menne.

Ez nem állt messze a valóságtól. Hiszen Hürrem most a halál mezsgyéjén járt.

*A*dd az áldásodat – súgta lágyan Hürrem társának,

Merzukának.

Ekkora már elérték a közönség csarnokának bejáratát.

Alig hallható zokogás tört fel a tatár lány szájából. Ám amikor szemük találkozott, Merzuka elfojtotta a sírást. Sem Hürrem, sem pedig az udvarhölgyei nem sírhatnak ma. A sírás tilos. Mindannyian felemelik a fejüket. Úgy, ahogyan az úrnőjük. Hürrem hangosan dobogó szívvel lépett be a résnyire nyitott ajtón.

Amikor észrevette Hafsza szultánét és a lányát a teremben, igencsak meglepődött. Tehát Szulejmán előttük fog leszámolni vele. Most nézhetett körbe ebben a helyiségben először. Nem csupán egyszerű csarnok volt, hanem egy hatalmas, magas mennyezetű, fönséges, páratlan darab. Anya és lánya egy, a terem közepén álló, gyöngyházberakásos paraván előtt ültek, amiről egyértelműen látszott, hogy sietve, ideiglenesen húzták fel.

Hürrem nem értette, miért. Mi a célja ennek a paravánnak? Szóval akkor férfiak lehetnek a túloldalán. Netalán Ibrahim is szemtanúja lesz majd a ki-dobatasának? Hát persze; mikor tett Szulejmán akár egy lépést is a bizalmas pasája nélkül? Ki tudja, milyen boldog lesz majd Ibrahim, látva Hürrem bukását. *Azt az élvezetet már azért sem engedem, hogy megízleld, horvát sakál,* mormogta magában. Nem fogod megélni Hürrem összeomlását.

Egyszeriben dühös lett. Mi szükség volt minderre? A kidobatáshoz is kötődött valamiféle szabály, törvény, rendelet ebben a palotában? Vajon így történhetett Gülbahar szultán száműzetése is? Ezt nem tudhatta.

Hürrem megrázkódott a gondolattól, mely hirtelen eszébe jutott.

Nők, férfiak, aztán ez a paraván közepén. Bíróság! Halk sikoly tört fel benne. Szulejmán el fog engem ítélni. Igen, minden bizonytal erre készül. Mindenki füle hallatára fogja arcába vágni a bűneit, a vétkeiket, majd kimondja: „Az ítélet gyermekeim elválasztása édesanyjuktól, s annak száműzetése” vagy talán „Kivégzés!”

Hürrem arra gondolt, hogy már viseli halotti leplét és megrázta magát.

Az idős nő és Hatidzse szultána is csodálkozott, amikor meglátták Hürremet, ráadásul teljesen fehérben, ők sem voltak pontosan tisztában a középén húzódó paraván funkciójával. Habár őszintén szólva Hafsza szultána feltételezte, hogy fia talán gyermekeivel együtt elúzi Hürremet a palotából. Abban viszont nem volt biztos, miért kellett ez a gyűlés. Emellett mégis miért volt Hürrem ennyire fehérbe öltözve? *Különös*, suttogetta magában.

Megsimogatta Hürrem arcát, aki meghajolt előtte és egy csókot nyomott a kezére. Ijedelmet keresett a lány szemeiben, de nem lelte. És beletörődést? Nem, Hürrem egyenesen állt előtte. Ünnepelesen és gyönyörűen. Parányit sápadtan.

– Gyermekekem – suttogetta szeretettel. – Milyen bájos vagy! Tündér lett belőled. Allah óvjon meg a gonosz átkoktól.

Hürrem pusztán egy halvány mosollyal válaszolt ezekre a szavakra. Ez a mosoly éppúgy elámította Hafszát, mint a fehér viselete. *Netán a lány nem volt tudatában, hogy a katasztrófa határán inog? Ugyan, sóhajtozott. Hogyan is ne tudná? Akkor viszont hogy képes így mosolyogni?*

Hatidzse szultána is mosolyt erőltetett az arcára.

– Nahát, pedig már megszoktuk a bíborszínű ruháidat – szólt, ahogy Hürrem helyet foglalt mellette. Gondolataiba merült, és magában közben a bátyjának panaszkodott. Bármit is állítson bárki, én szeretem Hürremet. Rendben van, ha ki akarod őt dobni, akkor tégy úgy. De miért kell mindenkit idehívni, hogy tanúi legyenek ennek az elszomorító ítéletnek? Hogyan bír egy ember ilyen cselekedetre vetemedni egy nővel szemben, aki négy gyermekkel is megajándékozta őt?

Az egészen a mennyezetig nyúló, súlyos ajtó most megint kitérült, ezúttal Szemiha lépett be rajta. Amikor megpillantotta

Hürremet, Iszkender pasa felesége majdnem elájult.

Hürrem pedig magában méltatlankodott: *Mégis mi dolga van itt ennek a nőnek? Szulejmán szultán mostantól idegeneket is be kíván avatni a családi ügyekbe?*

Úgy néztek egymásra, mintha ezeket a szavakat váltották volna: „Mit keresel itt?” „Igazából fogalmam sincs.” Mindkettejük fejében egyszerre ugyanaz az gyanú bukkant fel: A szultán hallott róla... Tehát Ibrahim kémei jelentették neki, amiről ők ketten beszéltek. Bűnei felsorolása közben Szulejmán valószínűleg ezt is az arcába fogja majd vágni.

A paraván másik oldaláról suttogás hallatszott. Amint Szemiha úrnő észrevette, hogy az egyik megjelent férfi az ő férje, igazán aggódni kezdett. Jóllehet Iszkender pasa kiváltképp nyugodtnak tűnt. Halkan csevegett a körülötte lévő vezírekkel. Akkor Bizalmas Ibrahim érkezett meg egy nagyméretű, kúpos kalappal a fején. Hürrem nem figyelt oda rá, mindazonáltal a férfi szerfelett elégedett volt a bekövetkezni készülő eseményekkel. Ibrahim, aki általában annyira gögösen viszonyult mindenhez, hogy azt is híresztelték róla, „*még ha az orra leesne, akkor sem hajolna le, hogy felvegye*”, azon a napon kivételesen szerényen viselkedett. Beszélgetésbe elegyedett a teremben összegyűlt vezírekkel. Mindegyikük egészségéről és állapotáról kérdezősködött. S azáltal, hogy ezenfelül a kincstáros Iszkender pasával is eszmecserébe kezdett, akit legalább annyira ellenségnek tekintett, mint Hürremet, mindenkinek leesett az álla.

Viharok tomboltak Hürremben, aki a paraván lyukain keresztül fürkészte a férfi elkényeztetett, vidám viselkedését. *Allahom, rimáncodott, ne mutasd meg kudarcomat ennek a férfinak.*

A mozdulataikból és hangjukból, melyek a nők oldalát elérték, nyilvánvaló volt, hogy ők sem tudták, miért lettek ideszólítva. Egyikük se értette igazán, mi volt a szultán elé hivatásuk oka.

Mindannyian meghökkentek, amikor a többieket felfedezték ott. Természetesen a közönség csarnokának közepére helyezett paraván szintén döbbenetre adott okot. Mit keresett ez a fal az aranytrónos helyiség kellős közepén, ahol a szultán a külföldi delegációknak mutatja be saját nagyszerűségét és az állam hatalmasságát? Sőt, mi több, a paraván nőket jelentett. Tehát mögötte nők vannak. Jól van, de hát miért? És kik voltak pontosan ezek a nők? Erre a kérdésre egyelőre nem találtak választ. Ibrahim sem. Esetleg a szultán előbb bejelenti Hürrem száműzetését, és azt követően, habár ez egyáltalán nem vallott rá, államügyeket fog itt megtárgyalni. Na igen, de mit jelentsen ez a válaszfal? Vajon Hürrem is ott van mögötte? Csak nem azt kívánta a szultán, hogy az orosz lány itt ülve hallgassa végig a róla szóló ítéletet? Ha nem szégyelli, most azonnal tapsolni kezdett volna örömeiben. Miért nem gondoltam erre már korábban, mérgelődött magában Ibrahim. Az orosz most aztán a saját fülével lesz tanúja kivégzése bejelentésének!

Ahogy múltak a pillanatok, a jelenlévők szíve egyre hevesebben vert. Mindegyikük úgy sejtette, hogy a mellette ülő esetleg hallhatja az ő szíve dobogását. Hürrem állapota ezzel szemben egészen megrendítő volt. Hiszen ő módfelett nyugodtnak látszott. Ahogy belépett a terembe, a szívében dübörgő dobok hirtelen elcsendesültek. Már semmin sem töprengett. Min lehetett tépelődni ebben a helyzetben? Elhatározta magát. Nem fogja elhagyni a palotát a gyermekei nélkül. Semmi másan nem járt az esze. Ha kénytelen lesz, készen állt arra, hogy akár sírva fakadjon, könnyörögjön, még meg is haljon ezért. Ha viszont élve távozhat innen, azt a gyermekeivel együtt teszi. *Ezt megfogadom*, mondta magában Hürrem talán már ezredszerre. Üresen bámult a paraván másik oldalára még egy darabig. Majd türelmetlenkedni kezdett: *Gyerünk! Gyerünk már.* Szulejmán. Hirdesd ki, amit ki akarsz hirdetni. Legyen végre vége ennek a megpróbáltatásnak.

Hatidzse szultána megkísérelte kitalálni, hogy vajon hova fogja

küldeni a szultán Hürremet. Gülbahar már Maniszában van. Tehát vagy számúzi őt Kütahjába, vagy Amaszjába. Esetleg vissza Krímbe? *Jaj, ne, Hatidzse szíve sajgott ezektől a kérdésektől. Ó, Hürrem, miért tetted ezt? Miért kellett azokkal a szavakkal szólnod a szultánhoz?*

Hafsza szultánát közben teljesen lekötötte, hogy az ujjain kiszámolja, hány éves Musztafa herceg. Mivel most 1529-et írunk, a fiú 14 kell, hogy legyen, jutott el végül a végeredményhez. Pontosan, ahogy számított is rá, nagytermetű gyerek vált belőle – erre szeretetteli mosoly suhant végig az arcán. Azután lelki szemei előtt Hürrem gyermekei jelentek meg, egyik a másik után. *ó, mily szerencsétlen gyermekek, siránkozott. Szulejmán feltételezhetően most majd visszahívja Gülbahart. Vagy talán be kellene neki mutatnom azt a nemrég érkezett görög lányt, morfondírozott.* Majd hamar le is tett erről az ötletről.

Iszkender pasa felesége egyszerűen nem volt képes eldönteni, hogy megbánja-e vagy sem, hogy meglátogatta Hürremet. Akkor is elment volna hozzá. ha tudja, hogy a nő szultánra gyakorolt hatása ennyire múlandó? Emellett ez egyébként sem az ő terve volt. A férje küldte őt hozzá. Iszkender is tévedhetett. *Na, most aztán jól benne vagyunk a pácban, gondolta, és megállás nélkül mozgolódott az ülőhelyén.* A testében kígyózó érzelmek azt súgták neki, ha nem ment volna oda, akkor nem találkozhattak volna.

Míg mindenki a saját számíthatóságait végezte, a rácsos fal másik oldala futótűzként élénkült fel. Szadrazam Ibrahim pasa és a többi vezír egymás mellett felsorakozva hajtotta meg turbános fejét a tisztelet jeléül... Szulejmán megjelent a csarnokban... Oldalán ott ballagott sejhülszlám Zebilli Ali Dzsemáli mester...

Hürrem, amikor a vezírek zshivajából megértette, hogy a szultán megérkezhetett, behunyta a szemét. Majd fokozatosan kinyitotta. Elképedésében majdnem elsikoltotta magát. Szulejmán szintén

teljesen fehérben volt. Kabátja vége egészen a bokáját súrolta. Fejét fedetlenül hagyta.

Hürrem vegyes érzelmekkel fürkészte a férfit, akinek négy gyermeket is szült. A haja mintha elkezdett volna kihullani, futott át az agyán a gondolat. Vagy talán levágatta? Eszébe jutott, hogy előző éjszaka egyáltalán nem figyelt oda. Ez a férfi, aki nemsokára kiszakítja őt az életéből, eddig elérhetetlenül boldog pillanatokot adott neki. A napjait álomszerűvé formálta. Most viszont az álom véget ért, Hürrem felocsúdott. Hajnalodott, s az ő élete darabjaira hullott.

Dühöt, döntésének nehézségét tükröző gyötrelmet keresett Szulejmán szultán arcán. Elképesztő; nyoma sem volt ezeknek. Éppen ellenkezőleg, a szultán kifejezetten higgadt volt. Hürrem talán még békésnek is nevezhette volna. Mintha egy apró mosoly játszott volna az ajkai szélén. *Mi folyik itt? zsörtölődött magában. Miért nem ráncolja Szulejmán a szemöldökét, és sötét szemei miért nem világítanak mostanra parázsként?*

Hürrem tekintete Ali Dzsemáli mesterre ugrott. Ez alkalommal egy parányi megbánás, félelem, a szultán megrovását követő szégyenkezés jelét kutatta a fehér szakállú hodzsa arcán. Az idős ember szintén fölöttébb nyugodtan fürkészte a környezetét. Meglehet, hogy morzsányi izgatottság rejtőzött a szemében, ám ennyi volt az egész. A mellkasához szorított kezében ott pihent a Korán.

Szulejmán szultán a vezírek előtt elhaladva a közönség csarnokának közepén elhelyezkedő aranytrónjára ült. Ez a jelenet is meghökkentette Hürremet. Ennek a káprázatos trónnak a tetején, aminek tündöklése előtt a külhoni küldöttségek, akiket a szultán megtisztelt fogadásával, oly kicsinynek tűntek, most a kaftán és turbán nélküli Szulejmán nem egy uralkodó benyomását keltette, hanem pusztán egy egyszerű emberét. Hürrem reszketett belül.

Szeretem ezt a férfit, mondta magának. Milyen magányosnak és elesettnek látszott. Felelevenítette az első látogatás éjszakáját, amikor a sötétben úgy vélte, hogy a felakasztott kaftán és turbán maga a szultán, és meghajolt előttük. Szulejmán pedig így szólt hozzá, „*Amit te őfelségének nevezek az puztán egy turbán, egy kaftán. A tisztelet nekik jár.* ” Úgy érezte, mintha ismét hallotta volna Szulejmán szerelemmel és szenvedéllyel átítatott hangját. Búbánatos arca egy öntudatlan mosollyal felderült. *Allahom, sopánkodott Hürrem, mennyire boldog voltam akkor.*

 szultán tekintete áthatolt a paravánon. Hürrem jól tudta, hogy azok a sötét szemek most közvetlenül őrá szegeződnek.

– Fontos hírek miatt hívtuk ide önöket. – Szulejmán köhintett néhányszor, megköszörülve a torkát. – Később aztán a bejelentés nyilvánossá tételével kapcsolatban is határoznunk kell.

Két személy nem igazán értette ezeket a szavakat. Hafsza szultána és szadrazam Ibrahim. A Bizalmas Ibrahim rögtön azt gondolta, *Hát aztán, mi szükség lenne kihirdetni a nyilvánosság előtt, hogy egy ágyast kidobtak a palotából? Hát bejelentették az érkezését, hogy aztán a távozásakor is kötelező volna ?*

– Tegnap egy váratlan eseményről értesültünk...

Hürrem hallotta, hogy szíve dobjai újból eszeveszetten verni kezdtek. Eljött hát a pillanat.

– Tudomásunk nélkül egy bizonyos esemény történt a háremünkben. Nem csupán mi, hanem még válide anyánk sem tudott róla.

Ibrahim alig észlelhetően összeszorította a kezét. Most volt itt az idő, hogy a szultán mennydörögjön.

– Ali Dzsemáli mester... – a szultán itt megfordult és ránézett az

idős férfira. Mikor az öreg egy enyhe bólintással kifejezte tiszteletét, Szulejmán tisztán és világosan folytatta. – ...anélkül, hogy erről minket tájékoztatott volna, eleget tett a mi négy gyermekünk édesanyja, Hürrem úrnő kérésének.

A szadzam már szinte beleőrült a türelmetlenségbe. A fenébe is, mondd már ki! Miért nem csavarod ki azonnal ennek az orosz lánynak a nyakát, panaszkodott magában. Hát élvezed, hogy ilyen hosszúm nyújtod a szavakat, miközben mindenkit ennyire ingerültté teszel?

A szultán magától értetődően tudatában volt a kíváncsiságnak és a feszültségnek, melyet a rácsos fal két oldalán ébresztett, habár különösebben nem foglalkozott vele. Újfent óvatosan megválogatva szavait, visszatért a mondandójához.

– Nem voltam benne biztos, hogy ez az akaratunkon kívül bekövetkezett esemény gyermekeink édesanyjának kívánságaként vagy pedig Allah rendelkezéseként történt-e meg. Így tehát hodzsza mester tanácsát kértük. „*Mi történik itt a mi tudunk nélkül?*” kérdeztem őt. „*A Legfőbb Allah rendelkezésének végrehajtása nem igényli az alattvalók beleegyezését*”, válaszolt nekünk.

Hürremnek vége volt. Amikor Hatidzse szultána szeme sarkából feléje pillantott, észrevette, hogy a mellette ülő lány az ajkait harapdálta és ujjával a fehér ruháját csipkedte.

– Természetesen, ha Allah emígy rendelkezett, mit számít a mi beleegyezésünk, akaratunk? Ezenfelül, még ha lett is volna tudomásunk a helyzetről, megálljt parancsolhattunk volna ennek a rendelkezésnek? Bármilyen helyzetről is volt szó, az már megtörtént. Hürrem úrnő, miután sikeresen átment Ali Dzsemáli mester vizsgáján, az ő tanúságában és Allah jelenlétében muszlimmá vált.

Szulejmán utolsó szavai bombaként robbantak a vezírek közé, akik először hallottak erről. Egy pillanatig még arról is megfeledkeztek, hogy a szultán előtt vannak és egyszerre

morajlottak fel csodálkozva.

A szultán egy ideig figyelte a meglepettségüket. Azután felemelte a kezét és minden összegyűltét csendre intett. Az idős vezírek ziháló lélegzetvételén kívül más hang nem zavarta meg a hatalmas csarnok békességét. A szultán ekkor ismételten az előtte felállított falra nézett. Hürrem most már láthatta a Szulejmán szemében pislákoló tüzet. Tekintete a férfi ajkaira összpontosult. Ugyanis most minden az azokon kiáradni készülő néhány szótól függött. Élet vagy halál. Boldogság vagy szomorúság.

A szultán megint köhintett néhányszor.

– Annak dacára, hogy némi haragot éreztünk, amiért egy ily jelentőségteljes dolog el lett titkolva előlünk, mindent egybevetve kétségtelenül örvendeztünk, hogy gyermekeink édesanyja meglátta a helyes ösvényt és megtért Allahhoz.

A vezírek fejük bólogatásával fejezték ki egyetértésüket.

Hürrem semmi reményt nem olvasott ki a szavakból. Ezzel ellentétben Ibrahim egészen meg volt döbbenve. *Miért volt szükség ehhez hasonló kijelentésekre? Csak annyit kellene mondanod, hogy „Elküldöm a nőt erre s erre a helyre. A gyermekeit is magával viszi” és meg is volnánk az egészszel. A legegyszerűbb persze az lenne, ha rögvest hívatnák a hóhért, de most már édes mindegy, sóhajtozott. Emellett, miért kellett így egybehívni a népet? Nyugtalanító érzés kezdett örvényleni a szadzaram mellkasában.*

– Nem húzom tovább a beszédemet – szólt a szultán. – Miután közöltem mindent, amit szerettem volna, átadnám a szót hodzsza mesternek.

Ettől aztán tényleg mindenki elképedt. Még Hürrem is. *Mégis mi mondanivalója lehetett a sejhüliszlámnak a szultán bejelentését követően? Hol láttak már olyat, hogy valaki más kijelentései követték a szultánét? A közönség tagjai egymásra néztek döbbenetükben.*

Szulejmán megszólalt:

– Végiggondoltam a kialakult helyzetet... Alaposan mérlegeltem a lehetőségeket. A határozatom és parancsom pedig ez: Hürrem úrnő ettől a pillanattól fogva már nem az ágyasunk.

Felszabadítottuk őt.

Csend.

„Hürrem úrnő nem az ágyasunk. Felszabadítottuk őt...” Minden egyes szó külön csengett Hürrem fejében. Vagy talán csupán Hürrem fülei csengtek volna? Mi volt ez? Üdvözülés vagy halál? Netán Szulejmán úgy akarja elé tálni a halált, mint mézet és sörbetet?

Ugyanekkor Bizalmas Ibrahim pasa nem tudott hinni a fülének. Mintha azt kérdezné, jól hallotta-e, nagy csodálkozásában Szulejmán irányába fordította a fejét. Csakhogy Szulejmán le se vette a szemét a paravánról.

– Igen – ismételte el az imént tett nyilatkozatát. – Felmentettük Hürrem úrnőt az ágyassága alól. Bármilyen is az, amit eddig a napig megszerzett, ezentúl kizárólag az ő tulajdona.

Hürrem feje jóformán kiüresedett. Mintha egy láthatatlan erő megragadta volna az elméjét és kirántotta volna. Már semmit sem hallott, látott vagy értett. Azt se vette észre, ahogy Hatidzse szultána örömtelien csipkedte a kezét. Még a Hafsa szultána szemében apránként növekvő ámulatot sem.

A másik oldalon viszont Ibrahim pasának minden erőfeszítésébe belekerült, nehogy ott helyben összeessen. *Szóval miközben ő győzelemre számított, végül ez történt vele? Lehetetlen, igyekezett vigasztalni magát. Hiszen Szulejmán nagyszerű ember, igazságos uralkodó; felszabadítja majd az oroszokat és megszabadul tőlük. Allah tudja, valószínűleg még valamennyi fizetéssel is megáldja majd. Legyen úgy, hadd bocsássa el, aztán adjon neki bármit, amit csak óhajt!*

Mi ez a jelenet? Mit keres itt Ali Dzsemáli mester? Amikor a szultán egy kézmozdulatára a hodzsa a paraván elé lépett, Ibrahim alig kapott már levegőt. Mire készül ez az ember, mire készül?! A gondolatok, aggodalmak. félelmek sikolyként törtek elő a szadzaram agyában. Miért olvassa most ez az alak a Koránt? duzzogott mérgesen. Ki hallott még olyat, hogy egy ágyas elűzésekor a Koránból olvasnak fel!

Hafsza szultána elképedése sem volt kisebb Ibrahiménál, ő is azt kérdezte magától szüntelenül: *Mit csinál ez a Szulejmán? Azért voltak idehívva mind a nők és a férfiak, hogy valaminek a szemtanúi legyenek. De vajon minek? Rendben van, felmentette a lányt, őszintén szólva, helyesen cselekedett. Ez a tett egyértelműen Szulejmánra vallott. Hadd keresse a szegény leány mostantól szabad emberként a szerencséjét. Végtére is, hát nem Hürrem volt a szultán három hercegének és egyetlen lányának az édesanyja? Kétséget kizáróan joga volt a többi ágyastól különb elbánásban részesülni. Ám mégis miért olvastatja fel Szulejmán minden előzmény nélkül a Koránt?*

A nő hirtelen kiegyenesedett ott, ahol ült. *Ó, Allahom.* Olyan volt, mintha fulladozott volna az idegességtől. Kezét a mellkasához szorította. *Ó, Allahom,* sóhajtott megint. *A szultán fiam megbolondult!*

A Korán énekének versszakai azonban, melyeket Ali Dzsemáli mester mormolt szívbemarkoló hangon, egy időre mindenkivel elfeledtette az agyában bolyongó összes számítást, cselszövést, kétséget. Pusztán rövid időre.

Amikor a hodzsa befejezte az éneket, becsukta a könyvet. Megcsókolva háromszor a fejéhez emelte. Majd odanyújtotta a szultánnak. Szulejmán elvette, majd szintén megcsókolta háromszor és minden alkalommal a fejéhez érintette. Ezt követően a mellkasa magasságában megtartotta a Szent Koránt.

Újból a hodzsa hangja törte meg a csendet.

– Ki vagy te, fiam?

Hürremen kívül mindenki szájtátva maradt. Ugyanis ekkorra már egyértelművé vált minden. Míg Hürrem a hodzsát hallgatva arra gondolt, ez biztosan a halottakért szóló ima.

– Én Javuz Szelim szultán kán fia. Szulejmán sah vagyok.

– Jól van, Szulejmán sah; az itt ülő Hürrem úrnőt, ahogyan nekem mondtad, elfogadod-e feleségedül?

Micsoda! Micsoda! Micsoda! Allahom! Allahom! Allahom! Hürrem úgy éretette, hogy ugyanaz a láthatatlan kéz most a torkát szorongatja. A látása el homályosodott. Bőrét csipkedve megpróbálta összeszedni magát. *Micsoda?* – kiáltott magában még egyszer. *Mit kérdeztél most a hodzsa mester Szulejmántól? Azt kérdezte volna, hogy „Elfogadod-e Hürremet feleségedül?” Igen pontosan ezt.* Hatidzse szultána közelebb csúszott hozzá és megölelte a nyakát. Iszkender pasa felesége. Szemiha, ráeszmélve, hogy ijedtsége teljesen felesleges volt, örömeiben letérdelt Hürrem lábához. Most a kezét csókolgatta.

Házasság! Házasság! Házasság! Nagyra becsült szultánom elvesz engem feleségedül. Hürrem az ájulás szélén csupán ennyit volt képes motyogni.

– Szulejmán házasságot készül kötni velem.

A hodzsa folytatta.

– Most pedig ismételd ezt el a tanúk előtt, fiam. Elveszed Hürrem úrnőt feleségedül, elfogadod őt?

A szultán szénként égő szemét Hürremre emelte és szavait egyenként hangsúlyozva válaszolt:

– Elfogadom... Hürrem... úrnőt... feleségemül, hodzsa mester.

– Önök is hallották?

A döbbent vezírek bólogatva feleltek. – Hallottuk, hallottuk.

Ibrahim pasa még mindig a szertefoszlott diadal cafatjai alól

igyekezett kikecmeregni. *Hallottam, a fenébe is, nyöszörgött magában. Az orosz kígyó újra megmart.*

Zembilli hodzsa ezúttal a paraván felé fordult.

– Te, leányom, ki vagy te?

Igen rövid szünet következett. Hürrem, aki a halál és az élet, a bú és az öröm, a semmi és a hatalom közötti egyensúlyozástól teljesen kimerült, most a rácsok közötti apró lyukakon keresztül Szulejmánra szegezte a tekintetét. Biztosra tudta, hogy a szultán is látja őt. Megkísérelte összeszedni a gondolatait. *Ez nem lehetett álmom, ugye? Egy álmom, amiből végül aztán majd keseregve felébred? Felállt onnan, ahol ült. Kiegyenesítette a vállait, s felemelte a fejét.*

– Én – szólt büszkén, – a ruszinföldi atya, Nikola lánya, Alekszandra Anasztázia Liszovszka vagyok.

A paraván közeléből moraj zengett fel. Vidám kifejezés jelent meg Szulejmán arcán.

– Rendben van hát, leányom, elfogadod-e te is az előtted ülő Szelim kán fiát, Szulejmán saht férjedül?

Csend.

Először senki sem törődött ezzel a csenddel. Csakhogy ez egyre hosszabbra nyúlt. Mindenki megint összenézett. Hürrem megpillantotta a szultán szemében felvillanó villámokat. Hatidzse szultána, mintha azt mondaná, *gyerünk, válaszolj*, tenyerei közé vette a lány kezét és enyhén megrázta. Hürrem viszont rettegett felébredni.

– Hallottál engem, leányom?

Türelmetlenségről és nyugtalanságról árulkodott a hodzsa hangja is.

– Hallottam, hodzsa mester.

– Ha úgy van, akkor válaszolj, leányom. Elfogadod-e Szelim kán

fiát, Szulejmán saht férjedül?

– Elfogadom.

Halk zokogás társult Hürrem válaszához. Észrevette, ahogyan a szultán arca felderül. Azóta az éjszaka óta először, Hürrem szívből jövően, örömtelien elmosolyodott. Arcának gödröcskéi még soha nem voltak oly mélyek.

– Hallották önök is? – kérdezte a hodzsa újból a vezíreket.

– Hallottuk.

– Holnap a túlvilágban, tanúi lesztek-e Szulejmán sah és Alekszandra... vagyis; Hürrem úrnő házasságkötésének?

– Azok leszünk – felelték a férfiak. Hangjuk ez alkalommal a korábbinál is hangosabb volt.

– Ha úgy van – mondta Zebilli Ali Dzsemáli mester, – akkor én ezt a férfit és nőt, Szulejmán saht és... nos... Hürrem úrnőt Allah jelenlétében férjnek és feleségnek nyilvánítom!

A halotti leplemből végül mennyasszonyi ruha lett, örvendezett Hürrem. Alig tudta visszafogni magát, hogy fel ne döntse a rácsos paravánt és ne vesse magát férje karjai közé a másik oldalon.

Most máson volt a sor, hogy azt a bizonyos leplet viselje.

VÉGZETES ÉVEK

ÖTVENKETTEDIK FEJEZET

*M*inden annyira hirtelen történt egymás után, hogy Hürremnek esélye sem volt igazán kedvét lelnie az esküvői örömeiben. Emellett, az első éjszakánál semmi sem tudott volna nagyobb hatást gyakorolni rá. Természetesen a hihetetlen felszabadultságot leszámítva.

Levetette a fehér öltözékét, amiről korábban még azt mondta: „*Ez az én halotti leplem.*” Ezt követően a végtelenül boldog Merzuka és a többi udvarhölgy, miután abbahagyták a zokogó és síró, hosszas ölelkezést, ismét felhúzták rá az egyik fenséges, júdásfa színű ruháját, aminek gallérja szabadon hagyta gömbölyű vállait és a nyakát, egészen a dekoltázsáig.

Egyetlen láncsal sem díszítette a nyakát. Hát nem így bókkolt neki Szulejmán gyakorta, „*a szépséges nyakadat még a hattyúk is megirigyelnék, a legritkább ékkőnél is becsesebb*”? Ha úgy van, akkor hadd legyen ma este a mezítelen nyaka az ékszere, hogy Szulejmán tüzes ajkaival megperzselhesse.

A szolgálók egy ugyancsak bíborszínű, bár ezúttal világosabb árnyalatú, tüll selyemövet csavartak a derekára. A tüll hullámokban omlott le a hasáról egészen a padlóig. Keblei étvágygerjesztő teljességükben tündököltek. Csípőjének kerek vonalai is tisztán látszódtak. Egy pillanatra elbizonytalanodott, hogy valóban illendő-e ennyire látványosan megmutatnia a melleit. Hiszen ő most már

muszlim nő. A muszlim nők nem öltözködhetnek annyira kirívóan. Hürrem hamar megtalálta erre is a megoldást.

– Fonjátok be a hajamat.

A mai éjszaka az orosz lányok módjára fog lejátszódni.

A szolgálók egymásra néztek. Máskor mindig arra kérte őket, hogy engedjék le a haját a válláig mondván, „*nagyra becsült szultánom így szereti*”. Ez a nap azonban tele volt meglepetésekkel. A lányok sietve végrehajtották a kívánságát. Addig húzták a hullámos, vörös haját, míg a töve sajogni nem kezdett, aztán nekifogtak, hogy csinosan befonják. Majd pontosan, ahogyan az úrnőjük utasította őket, koronaként a feje búbjára göngyölték a befont hajtincseket. Miután egy fésűvel megfelelően feszessé varázsolták, két sornyi gyönggyel ékesítették a mesterművet. A homloka, a halántéka, az arca és az apró, rózsaszín fülei bájosan megmutatkoztak. Hürrem vadító tekintettel fürkészte a tükörképét. Eddig még soha nem találta azt a képet ilyen elbűvölőnek.

– Most pedig fedjétek le a hajamat egy kendővel, ami ugyanolyan színárnyalatú, mint a derekamon lévő tüll. Lássuk csak, hogyan áll majd.

Valóban pompásan illett hozzá. Hürrem a tüll két oldalát előrehúzta. A vállai és a keble fedetlensége mostanra ködfüggöny mögé rejtőzött.

A naplementi ima idejéig gratulációkkal árasztotta el őt a látogatók végelethetetlen hada. Először Hafsza szultána kereste fel. Hürrem menyasszonyhoz illő tisztelettel fogadta az idős nőt, hiszen ő most már az anyósa volt. Hafsza szultána pityeregve átkarolta Hürrem nyakát, aki eközben a nő kezét csókolta, majd emelte a homlokához. Igazából a nőnek fogalma sem volt, hogy miért sírt. Nem volt a szultán házasságára példa, amióta Orhan bég feleségül vette a görög Nilüfer úrnőt, mintegy kétszáz évvel ezelőtt. Talán azért itatta az egereket, mert a fia megtörte a kétszáz éves

hagyományt, vagy mert a trónörökösödési harc, amitől annyira tartott, elkerülhetetlenné vált? Musztafa herceg trónra kerülése ezek után kizárólag a sors kezére volt bízva. A trón, mely előtt néhány órája még mindannyian álltak, egyszerre oly távolinak tűnt a legidősebb unokája számára, mint a Kafhegy⁴⁸. Ki mondhatta innentől kezdve Hürremnek, hogy „hagyd csak a trónt Gülbahar fiára”? A szultán. Keserűen nevetett fel belül. Szulejmán erős volt, tiszteletben tartotta az erkölcsöket, a szokásokat, a hagyományokat, a törvényt és az igazságosságot. Viszont legalább annyira tehetetlen és gyenge volt a lánnyal szemben. Hürrem kedvéért egyetlen szavával még a kétszáz éves oszmán tradíciót is megszegte.

Ugyanakkor a válide szultán éppúgy csodálta is Hürremet. *Nézd ezt a csöppnyi orosz lányt, mondta magában. Megvalósította azt, amiről ágyasok százai, engem is beleértve, akik ráadásul még gyermekeket is szültek a szultánjuknak, álmodni sem mertek. Az élet már csak ilyen. Azokra nem mosolyog rá, akik nem merik az életüket kockáztatni. Egyikünk sem volt erre képes, mikor aztán jött ez a bolond lány és egyenesen szembeszállt a halállal. Csupán egy másodperce még halotti lepel borította; s nézd, most már egy menyecske fátyla szépíti.*

Felemelve a fejét Hürrem tengermély, könnyes szemébe nézett.

– Nagyon gyönyörűen festesz, menyem – szólította meg. – Olyan vagy, akár a víz. Tiszta, makulátlan, üde. Tégy minket büszkévé; maradj mindig ilyen. Légy jó felesége a fiának és kiváló szultánája az államnak.

Tulajdonképpen pontosan ez volt Hürrem fogadalma is.

Az éjjel vastag pokrócként takarta be palotát. A folyosóról behallatszó, sürgölődő léptek zaja az esti imát követően egyre csökkent.

Hürrem eloltotta a legtöbb lámpást. Mostanra csak a nyelvüket felfelé kiöltő lángnyalábok világították meg a szobát, melyek a kúp alakú kandallóban ropogó, jókora farönkökből csaptak elő. Éppen úgy, ahogyan az első éjszakájukon.

Hürrem, miközben a férjére várakozott, elhelyezkedett a pazar dívány lábánál, ahol egykor átélte a szenvedélyes vihart, az elképzeltetlen félelmet és izgatottságot. Még mindig nem bírta elhinni, hogy ez az egész valóság volt. Ki tudja, hány alkalommal csipkedte már meg a karját, a lábát? Noha ez nem álom volt, hanem oly valódi, mint a tűz.

Amikor felfigyelt az ajtó nyílására, rögtön felkelt a földről.

A szultán a küszöbnél állva huncut arckifejezéssel nézett Hürremre.

– Isten hozott, Szulejmán – köszöntötte. – Örülök, hogy itt vagy.

Ahogy ezt kimondta, *Allah, tényleg ezzel üdvözöltem?* aggodalmaskodott.

Tisztelettel állt a szultánnal szemben, miközben kezeit összekulcsolta maga előtt, ahogyan az szokása volt. Végül nem tudott tovább ellenállni a belülről előtörni készülő érzelmeknek. – Nagyra becsült szultánom! – Ez a kiáltás színültig megtelt vidámsággal és hálával. Az ura felé szaladt és a nyakába dobta a karjait.

A testüket megremegtető ölekezés után a szultán egy lépést hátrálva futólag a felesége csáberejében gyönyörködött, mely még ebben a homályos szobában is elkápráztatta a szemét. A vállait fátyolként borító tüllt hátrafelé leemelve felfedte a lány római szobrok hibátlanságára emlékeztető bőrét. A lángok hirtelen vörös fénybe borították Hürrem hófehér nyakát s kerekded vállainak csúcsát.

– Nagyra becsült szultánom – suttozta Hürrem ismét.

Szulejmán magához húzta a feleségét. Forró ajkait a homlokára helyezte. Az ajkak azután a lány szemeire kalandoztak.

– Jobban szeretném, ha a feleségem inkább Szulejmánnak hívna engem.

A szultán most először beszélt magáról egyes szám első személyben. Mily varázslatos dolog ez a házasság! Lebontotta a 'mi' formaság falát, amire még négy gyermek sem volt képes. Hürrem elengedte a benne felgyúlt esőt, azzal se törődve, hogy ez esetleg gúnyos megjegyzést válthat ki Szulejmánból: *„Hatidzse szultánának igaza volt. Síró szeműnek kellett volna nevezniünk téged, mosolygó arcú helyett.”*

– Mi történt? Csak nem sír már megint a feleségem?

Hürrem még közelebb bújt hozzá, miközben úgy szipogott, mint egy csintalan kislány. Egyik térdét egy kissé meghajlítva a férfi lábai közé szorította.

– Annyira megijesztettél, Szulejmán – súgta oda félénken, miközben a férfi reszketni kezdett az érintéstől.

– Te muszlim lettél anélkül, hogy elmondtad volna. Én pedig feleségül vettelek egy szó nélkül. Most egyenlők vagyunk. Mitől lehet itt még megijedni?

– Legyen akkor úgy; csupán félttem, ennyi az egész.

Szulejmán szultán felemelte a fejét a lány kebléről és mélyen a szemébe nézett.

– Vagy talán attól féltél, hogy elhagylak téged?

Hürrem le se véve a tekintetét a férje sötét szeméről, szétnyitotta, majd összezárta a szempilláit.

– Ühüm, attól félttem.

Az a gyereki mosoly jelent most meg Szulejmán arcán, melyet Hürrem olyannyira szeretett.

– Mit tettél volna akkor?

– Semmit sem – motyogta Hürrem. – Meghaltunk volna.

– Micsoda?

Szulejmánt igen meglepte ez a válasz.

– Akkor megölted volna magadat és engem? Hürrem megrázta a fejét, jelezve, hogy nem.

– Téged nem. Magamat és a gyermekeimet.

Mutatóujjával megérintette a szultán mellkasát néhányszor.

– Hogyan is tudná ez a jelentéktelen Hürrem valaha feláldozni a nagy Szulejmánt? Ha tudná, hogy azáltal akár egy órával is tovább élhet, habozás nélkül odaadná a hátralévő életét nagyra becsült szultánjának.

– Bolond lány – mondta és újból szeretetteljesen megölelte a feleségét. Ezúttal az ajkaik is találkoztak. Egy heves csók után Szulejmán megszólalt. – Jól van, de hogyan tervezted ezt végrehajtani? Úgy értem, hogyan áldoztad volna fel magadat és a gyermekeimet?

– Nem tudom – vont a vállát Hürrem. A férfit feltüzelő ajkát biggyesztve ismét egy pajkos kislány szerepét játszotta. – Nos, biztosan találtam volna rá módot. – Eközben megmozdította a térdét a férfi lábai között.

– Minek is éltem volna, ha a szultánom már nem óhajt engem?

– És a gyerekek? Miért lett volna szükség feláldozni őket is?

Egyáltalán nem tétovázott a felelettel.

– Mi mást tehettem volna? Hátrahagytam volna a három derék hercegemet és a rózsailatú Mihrimah szultánámat, hogy aztán valaki más vegye el végül az életüket ?

Szulejmán kővé dermedt. Erre egyáltalán nem gondolt. Tényleg, mi történt volna a gyermekeikkel, ha Hürremet a

szemérmertlenséggel kapcsolatos félelmei között hagyja? *Rendben van, ők a kettőnk gyermekei, de még ha én Szulejmán is vagyok, én sem élek örökké ebben a világban, gondolta. Végtére is, úgy tekintene-e Musztafa kán a testvéreire, ahogyan mi teszünk, mint a saját vérére? Vagy netalán feláldozná őket, azt gondolván, hogy irigy szemmel fürkészik majd a trónt?*

Érezte, hogy a haja az égnek áll.

– Ó, Allah – mormolta alig érthetően. – Ne hagyd, hogy a gyermekeim kezét a saját testvéreik vére piszkítsa be.

Újfent elámult Hürrem őszinteségétől, szókimondóságától. Eddig is tisztában volt ezzel, csak hogy most ismételten átérezte. A felesége nem rejtegetett semmit a szívében, nyoma sem volt ott titkoknak. *Nekem egy ilyen asszony kell, mondta magában. Hadd leljek menedéket az álszenteskedés dől itt, a feleségem oldalán.*

– Ó, ragyogó szemű Hürremem – suttogta. – Hát még mindig nem ismeresz engem eléggé, hogy ilyen vérfoltos gondolatokra van szükséged? Elhagyná valaha Szulejmán az ő mosolygó arcúját? Amikor megtudtam, hogy vallást váltottál, teljesen összezavarodtam. Kérdezősködtem és kivizsgáltam, hogy mi volna a helyes lépés. Házasság vagy szemérmertlenség. Ez volt a válaszuk.

– Ha nem ezt mondták volna, akkor nem vettél volna el?

A szultán elnevette magát. – Csak merték volna nem ezt mondani. Akkor most megláthatnád, hogy rajta hagytam volna-e a fejüket a vállukon.

A férfi Hürrem elsötétülő, szépséges szemeit kémlelte.

– Gyerünk, hagyd ezeket a képzelődéseket. Minden félelem mögöttünk van már. Nézd csak meg; tegnap még Hürrem haszeki voltál. Ma pedig Hürrem szultána lettél A világ ettől fogva így ismer majd téged A szultán lehúzta a kendőt a felesége fejéről. Ezt követően kirántotta a haját összetartó, gyöngyözött fésűt. Míg

csókesőt zúdított rá, fáradhatatlanul, egyenként kibontotta a fonást a hajából, majd leeresztette a vállára, akárcsak egy vörös hullámot. Férjének vágytól fűtött keze elérte a derekára kötött tüll selyemövet. Nem sokkal később a ruha már zizegve csúszott is lefelé a lábáig. Teljesen meztelen lett a férje előtt. A férje!

Miután a szenvedélytől fel-le mozgó mellkasú férfi a kandalló tüzének visszatükröződésében vöröslő testen legeltette a szemét, Hürrem következett. Ujjai rövidesen minden öltözkétől megszabadították Szulejmánt.

Egymásba fonódva az ágyra estek. Kezüik, nyelvük s ajkuk szüntelenül munkálkodott. Úgy érezték, mintha egészen különböző íze lett volna a szerelmeskedésüknek. Nem igazán tudták ezt leírni, de valami biztosan különbözött. Mintha ezúttal nagyobb élvezetet nyertek volna belőle. Mintha a testi vágy lángjai magasabbra csaptak volna. Azon tilalmak dacára, melyeket Hürrem léptetett életbe azon az estén, Szulejmán tudta nélkül.

– Hürremem, az én törvényes feleségem – ismételte Szulejmán, mialatt arcát felesége telt mellei közé temette. Ez az, gondolta. *Ez a különbség. Egy bűntől tiszta mámor.*

Azon az estén, ahogyan megadta magát az urának, először érzett ekkora szabadságot. Megfeledkezett minden szabályról, minden korlátozásról, melyet somfa botokkal vertek bele a háremben. Úgy tett, ahogy kívánta. Még gyengéden meg is harapta Szulejmán erős vállát. Az agyát újra és újra ostromló kéjhullámok között förtelmes emlékképek bukkantak fel lelki szemei előtt: a csimbókos hajú, gyilkos Berkul, aki nyálát fröcskölve támaszkodott rá abban az átkozott barlangban; a gyomorforgató banditák, akik sötét vendéglői szobákban próbálták megerőszkolni őt; aztán Szümbül aga is persze, aki a lépcsők alatti szerelmi megvesztegetést követelte.

Meglepődött, hogy nem is emlékezett már a szőke hajú, nádbarna

bőrű Frederik arcára, akinek köszönhetően akkoriban ezernyi pillangó repdesett a szívében. Ezek szerint a lepkék tovaszálltak azzal a szerencsétlen Frederikkal együtt. Elképesztő sikoly szökött ki Hürrem ajkain. Az átélt élvezettől sikoltott volna, vagy csupán amiért rádöbbsent, hogy megszabadult a belsejét emésztő bűn láncaitól, erre nem tudta a választ.

Egyszerre megállt az idő. Mintha minden feljegyzés kitörlődött volna Hürrem elméjéből. Szemei tágra nyíltak. Teste elolvadt a határtalan gyönyörtől. Azután a férfi súlyának dacára megfeszült, akárcsak egy íj.

– Szulejmánom – rikoltozta, miközben a szultán dereka köré fonta a lábait. – Gyerünk, add nekem, amire vágyom; add ide!

 hírek, melyeket Sötét Dzsáfer kapott a kémeitől, kifejezetten felbosszantották Hürremet. Egy küldönc vágatott lóhalálában Isztambulból Maniszába.

– Ibrahim hamar kikecmergett a barlangjából – sóhajtozott Hürrem szultána.

Valójában a szadzazam pasa számára egyáltalán nem volt könnyű, hogy talpra álljon. Bár mikor Zebilli Ali Dzsemáli mester kimondta az *„én ezt a férfit és nőt férjnek és feleségnek nyilvánítom”* mondatot, Ibrahim volt az első, aki Szulejmán kezeit megragadva gratulált neki. Noha továbbra sem tudta elhinni a történeteket. Ki gondolta volna, hogy a hatalmas Szulejmán szultán feleségül vesz majd egy ágyast? Hogy egy orosz ágyas fog ülni a fejedelmi Szulejmán mellett a világ trónján. Hogyan hihetett volna el Ibrahim ilyesmit? Ám nem volt más választása, mint elfogadni a tényeket. Tegnapig ő volt Szulejmán egyetlen *„bizalmasa”*. Most viszont már két *„bizalmas”* van a szultán életében. Az egyik Ibrahim, a másik

Hürrem. Vajon melyikünk áll előbb? morgolódott, de természetesen nem felejtett el Hürremnek sem küldeni egy fenséges melltűt az egyiptomi kincsei közül.

A szultán állítása szerint „a valódi bonyodalom” pusztán a szemérmertlenségről szólt, ahogy azonban az később kiderült, ennél sokkal komolyabb volt a tét. A szerelem elvakított téged, Szulejmán, méltatlankodott Ibrahim egész éjjel, oda-vissza lépkedve palotája szobáiban. *Ki lesz az oszmán trón örököse, ha netalán meghalsz holnap? Musztafa, aki házasságon kívül született az egykori ágyasodtól, Gülbahartól, vagy Mehmed, attól az orosz ágyastól, akit most feleségednek becézve a karjaidban tartasz? Melyik? Ez a valódi bonyodalom.*

Hát Szulejmán nem amiatt házasodott össze Hürremmel, hogy elkerülje a szemérmertlenséget, amit az jelentett volna, ha egy hajadon muszlim nővel hál? Akkor mi a helyzet Mahidevran Gülbaharral, aki szintén muszlim? Milyen tekervényes számításokat végzett ez az orosz! Ezzel a házassággal elérte, hogy Szulejmán és Gülbahar kapcsolata szemérmertlenségnek, Musztafa herceg pedig „fattyú gyermeknek” tűnjön. Akkor mégis mi Szulejmán ebben a helyzetben? Mit szólt volna ehhez az édesapja, vagy az őt megelőző ősapák? Az állam alapjai egy szerelem miatt készültek megrendülni. Ki helyteleníthetné azt, ha az orosz nő ezek után egy nap majd egy ilyen kérdéssel hozakodik elő: „Miért bíznák a trónt egy szemérmertlen kapcsolatból született hercegre, miközben itt van a fia törvényes feleségétől, akivel Allah jelenlétében házasodott meg?” Ibrahim pasa arca megrándult a kétségbeeséstől.

Képzeld el, ha a nő olyan fátvát⁴⁹ csikar majd ki a szenilis Zembilli hodzsából, hogy „a trón a feleség fiát illeti”!

Nem, ez nem történhet meg. Ő nem nézheti ezt végig ölbe tett kézzel. Emellett, ha nem tesz semmit, a katonák maholnap bizonyára fellázadnak. Gülbahar haszekinek mindenképpen muszáj lesz rávennie a szultánt, hogy Musztafával együtt visszahívja őt Isztambulba, hogy aztán saját maga küzdjön meg a saját és hercege

jogáért. Valószínűleg találhatnának rá indokot. Azután Szulejmán újból ki kell, hogy hirdesse Musztafa herceg trónörököségét. *„Házasságunk miatt új helyzet alakult ki, ám ez ne tévessze meg az alattvalóinkat: a trónunkat továbbra is a legidősebb fiunk örökli.”* Utána már kétségkívül sikerülne Ibrahimnak kisebb zűrzavart keltenie, mely során Szulejmán trónjára ültethetné Musztafát, majd megszabadulhatna az orosz ágyastól és a gyermekeitől. Akkor már mind Musztafát, mind pedig az államot irányíthatná. Azonfelül később talán egy új dinasztia kezdődhet majd Ibrahimmal. Merthogy; ha Oszmán fia⁵⁰ uralkodhatott, miért ne lehetne Ibrahim fiából is szultán?

Két nappal később, az esti némaságban Ibrahim pasa hippodrómi palotáját elhagyó lovas a következő hírt vitte Maniszába. *„Ön veszélyben van. Az itteni körülmények rendkívül összekuszálódtak. A katonák nyugtalanok. Bármelyik pillanatban kitörhet egy lázadás. Ebben az esetben a hercegnek Isztambulban van a helye. Kérem, hogy találjon módot arra, hogy visszatérhessen ide a trónörökös herceggel. Én aközben igyekezni fogok megszerezni a szultán beleegyezését.”*

Tehát ez a titkos terv rejtőzött azon hír mögött, melyet Sötét Dzsáfer kémei közöltek vele nagy sietve: *„Ibrahim pasa egy lovast indított a maniszai palotába.”* Dzsáfertől tudomást szerezve erről, Hürrem természetesen borzasztóan mérges volt. Helyesebben mondva, azonnal visszatért a valós világba abból a mennyországból, ahová boldogságában került. A sötét fiú bánatos arckifejezéséből ítélve egyértelmű volt, hogy elszalasztotta Ibrahim emberét. Egészen szívszorító látvány volt Hürrem számára, hogy hűséges szolgálója oly alázatosan állt előtte. Ha bárki megkérdezte volna, hogy ki örvendett a legjobban Hürrem és a szultán házasságának, minden bizonnyal Dzsáfer ugrott volna fel először, mondván: *„Én!”* Kétség sem fért ehhez. Nyilvánvalóan volt itt még

valaki, aki legalább annyira boldog lett volna, habár ki tudja, hol lehet ő most. Azt sem tudta, hogy vajon él-e még vagy sem. Mekkora örömmel fogadná, ha meghallaná, hogy feleségül mentem a szultánhoz, mondta magának. Ez most viszont nem a megfelelő időpont volt, hogy ilyeneken tűnődjön. Szóval ez azt jelentette, hogy a sakál felébredt.

Eközben Dzsáfer már rég értesítette Tacsam Nojant az eseményekről. Amikor éjnek éjén a kazah lovas megpillantotta Dzsáfert a küszöbén, felkiáltott félelmében.

– Történt valami Alekszandrával?

Dzsáfer úgy szaladt hozzá, mint az istennyila, hogy legyen elég ideje visszaérni a palotába virradat előtt. Levegőért kapkodva csupán a fejével tudta jelezni, hogy „igen”. Tacsam persze rögvést elvesztette az esztét. A fiú torkát szorongatta, akinek már így is nehezebbre esett levegőt venni.

– Mondjad, te átkozott kölyök; valami baj történt a lányommal? Mondd el, hadd szakítsam a fejükre a palotájuk mennyezetét!

Dzsáfer nagy erőfeszítések árán végül kiszabadította a torkát.

– Az rendben van, hogy Azraelnek hívod magad, de már nem maradt senki más, akinek elvehetnéd az életét?

– Ne akadékoskodj annyit, szenes arcú.

Miután Dzsáfer megnyugodott egy kissé, végre-valahára elárulhatta a jó hírt.

– Hürrem haszekiből Hürrem szultána lett, öreg.

Csend.

– Mi történt, micsoda?

– Szulejmán szultán feleségül vette Hürrem úrnőt! Feleségül! Alekszandrából a szultán felesége lett!

Annyi év után először Dzsáfer szándékosan Alekszandrának

nevezte az úrnőjét, csak hogy boldoggá tegye az öregembert. A férfi arca egyszerre felderült. Könnyek ömlöttek elmélázó szeméből. Dzsáfer egy darabig magára hagyta a férfit. Ki tudja, milyen gondolatokkal lehet most tele a feje?

Egy idő után Tacsam Nojan újabb kérdést tett fel. – Alekszandra most jókedvű?

Dzsáfer igenlően bólogatott.

– Ámbár – folytatta halkán, – a Hürrem szultánát fenyegető veszély nem hagyott alább. – Majd mindent elmesélt töviről hegyire.

– Azt hiszem, hogy Bizalmas Ibrahim csapdát akar állítani a szultánánknak. Lovast küldött Maniszába.

– És te ugye elfogtad az alakot.

Amikor Dzsáfer nemlegesen csóválta a fejét, az idős férfi feldühödött.

– Ha úgy van, akkor mi a fenének ácsorogsz még itt, te kárhozott? Azt mondd, hogy Alekszandra veszélyben van. Menj hát és derítsd ki, hogy Ibrahim milyen üzenetet küldött Gülbaharnak. Ha nem tudod, akkor intézkedj másképp. Ha kell, tépd le Ibrahim vagy Gülbahar fejét. Én nem fogok ellentmondani. Vagy ha így sem megy, legalább ugorj a tengerbe. Mert amennyiben bármi baja esik Alekszandrának, tudd, hogy lenyúzom azt a sötét bőröd.

Sötét Dzsáfer borúsan hagyta el az öregember lakását. A férfinak igaza volt. Ha nem tudta elkapni Ibrahim hírnökét, ha nem volt képes kinyomozni, hogy milyen kelepccét állítottak Hürrem szultánának, akkor mi haszna?

Miközben a lovas híreről számolt be Hürremnek, végig azt gondolta: *Bárcsak mélyre süllyedhetnék most a földbe, hogy ne legyek ennyire megszégyenülve az úrnóm előtt.*

– Vajon Ibrahim embere elérte már a célját?

Dzsáfer magához tért, amikor meghallotta Hürrem hangját.

– Valószínűleg még nem, de nem tudtuk nyakon csípni. Későn kaptam meg a hírt – suttogta anélkül, hogy a tekintetét felemelte volna a földről.

– Nem is érdekes – szólt ismét Hürrem. Hangjának lejtése gyógyírként szolgált Dzsáfer szégyenkezésére. – Nem nehéz kitalálni, hogy mit üzent a sakál a kígyónak.

Amikor végül felemelte a fejét, tűzvészt vélt felfedezni úrnője tekintetében.

– Fejét kell venni vagy a sakálnak, vagy a kígyónak – sóhajtozott Hürrem.

– Talán inkább mindkettőjüknek. – Dzsáfernek leesett az álla. A kazah lovas szavai visszhangzottak most a fülében: *„Ha kell, tépd le Ibrahim vagy Gülbahar fejét.”*

Apa-lánya ugyanazt a nyelvet beszélik, gondolta mosolyogva, miután távozott Hürrem mellől.

Másnap Iszkender pasa felesége, Szemiha hozott bosszantó híreket Hürremnek.

– Ó, szépséges szultánám, mikre nem képes ez a Bizalmas Ibrahim! Tegnap például állítólag ezt mondta: *„Hürrem úrnővel való házassága miatt az urunknak újból ki kell hirdetnie, hogy ki a trónörökös. Senkinek se legyen kétsége, gyanúja ezzel kapcsolatban.”*

Hürrem arca elvörösödött a haragtól. Igyekezett nem kimutatni a dühét, hangjának remegését azonban nem tudta meggátolni.

– Úgy tűnik, hogy valamilyen oknál fogva a pasa őfelsége nagyobb jelentőséget tulajdonít a mi családi ügyeinknek, mint a sajátjának.

Szemiha helyeslően bólintott.

– A szultánunkat is igen kihozta a sodrából ez a megjegyzés.

Elhúzva a paravánt, így ripakodott rá: *„Milyen kétség, pasa? Megváltozott volna a törvény, hogy új bejelentésre van szükség? A lényeg ugyanaz. A legidősebb fiú az örökös. Ennyi.”*

– Allah hosszú életet adott az urunknak. Hát nem az oroszánerejű, nagyra becsült szultánunk volna még mindig a szívem és az állama birtokosa, hogy máris a trón és a korona új tulajdonosa után kellene kutatni? Ha a törvény, szabály azt mondja ki, hogy a trón a legidősebb fiúé, akkor az úgy is van. Ha van itt valaki, akinek kétségei vannak, az nem lehet más, mint maga a pasa, amiért magára merészelte bősízíteni az urunkat.

A szavak burkolt tartalma nem hangzott el nyíltan, noha mindketten tökéletesen értették egymást. Szemiha mondanivalója világos volt: *„Légy óvatos. Ibrahim megint csapdát tervez állítani neked. Szulejmán gondolatait Gülbaharra és a fiám igyekeznek terelni.”*

Szemiha egyaránt tudomásul vette Hürrem üzenetét. Mihelyt visszatért a villájukba, Iszkender pasa végighallgatta a tudósítását.

– A harc nemsokára kezdetét veszi, Szemiha – szólt feleségéhez a kezét tördelve. – Úgy tűnik, hogy Hürrem szultána már készül előrántani a kardját. Allah adja, hogy még ne legyen késő. Máskülönben a saját és a gyermekei feje lesz a tét.

*H*ürrem túl jól ismerte a férjét ahhoz, hogy ne kövesse el ezt a hibát.

Egyébként sem maradt rá ideje, hogy bármit is tegyen.

– Még mindig friss vőlegénynek számítasz ám – kacérkodott Hürrem, csak hogy mindezek ellenére Szulejmán szultán úgy határozott, hogy befejezi a Mohácsnál félbehagyott elintéznivalóját. Ezúttal Ausztria főhercege, Ferdinánd, aki V. Károly testvére volt, koronáját célul kitűzve indult hadjáratra. A bizalmas szadzam

Ibrahim is ott nyargalt mellette vörös lován. Az V. Károly-Ferdinánd kettős azonban nem esett bele ugyanabba a hibába, amit Mohácsnál elkövettek, és nem kockáztatott egy újabb nyílt csatát. Ferdinánd Németország belsejéig hátrált hadseregével. Szulejmán elméje is inkább a feleségén járt, aki egyik levél után a másikat küldte neki. *„Mikor térsz már vissza, Szulejmánom, sahom? Többé ne hagyd magára Hürrem alatt valódat.”*

Ibrahim pasa viszont annak ellenére, hogy tisztában volt azzal, hogy a sereg felkészületlen egy ilyen ostromra, szüntelenül csak ösztönözte őt.

– Bécs úgy áll most a szultánommal szemben, mint egy szűz, aki kész megadni magát.

A lakosok már mind elhagyták a várost. Bécsét körülfogták, csakhogy ez alkalommal balul sült el a terv. A tél már ott volt a nyakukban. Amikor leesett az első hó, Szulejmán visszavonulást parancsolt az ostrom tizenkilencedik napján.

A szultán hét hónappal és hét nappal később megérkezve Isztambulba a felesége karjaiban keresett vigaszt. Ez idő alatt Hürrem egy lépést sem tudott haladni tervének végrehajtásában.

– Szulejmán – szólt a bécsi vereségtől elködösült elméjű férjéhez.
– A hercegeink már majdnem házassági korban vannak. Ugyanakkor még egyikük sincsen körülmetélve. Tudod, mit javasolnék? Rendezzünk olyan ünnepséget Isztambulban a gyermekeink számára, ami megmutatja a világnak Szulejmán sah hatalmát és erejét, amikről úgy vélik, hogy teljesen kimerültek Bécsben.

– Nem túl korai még ez, Hürrem? Mehmed mindössze nyolc éves, Szelim öt, Bajazid kán pedig még négy sincs.

– Na, és Musztafa kán? Ő már csaknem tizenöt. Vagy talán addig várnál a körülmetéléssel, amíg vőlegény nem lesz belőle?

– Azt kívánod, hogy mind a négy hercegünket körülmetéljék?

– A szultán el se bírta rejteni a meglepettségét.

Hürrem hármát mutatott az ujjával.

– Bajazid még túlságosan is fiatal, nem volna hozzá szívem...

– Tehát azt szeretnéd akkor, hogy Isztambulba hívassam Musztafát.

– Természetesen Gülbahar úrnőt is.

A szultán eltátotta a száját a felesége iránti büszkeségtől. *Szulejmán szultán feleségének egyértelműen nagylelkűnek kell lennie, gondolta magában.*

Ám ha észrevette volna a Hürrem szemében felvillanó szikrát, bizonyára megijedt volna az örvendezés helyett.

ÖTVENHARMADIK FEJEZET

— *E*zúttal végleg kinyuvasztom ezt a százlábút!

A régi palota visszhangzott Gülbahar üvöltésétől.

– Kinek képzeleli magát ez a százlábú, hogy a saját házába mer meghívni engem? Hát az ő meghívásával menjünk a fiam édesapjának otthonába?

A vihar oka a következő volt. Hürrem egészen Üszküdarig⁵¹ ment, hogy fogadja Gülbahart, akit Maniszából Isztambulba hívtak a körülmetelési ceremónia végett.

Miután eltúrte Hürrem órákon át tartó burkolt célozgatásait, átható tekintetét és kérkedését, Gülbahar viharos szívvel robogott a szobájába. Az őt levetkőztetni próbáló szolgálok minden erőfeszítése hiábavaló volt. Nem bírta egy helyben maradni, ehelyett dühösen járkált körbe a teremben, miközben kiáltozásába beleremegett a palota összes ablaküvege.

– Hagyniuk kellett volna, hogy kitephessem a szívét. Akkor most ez a nyűg sem lenne az urunk nyakában, és az állam békéjét sem háborgatná az orosz keze.

A Maniszából vele érkező udvarhölgyek már hozzászoktak úrnőjük düh-rohamaihoz. Egytől egyig mind eltűntek és elbújva várták, hogy a vihar lecsillapodjon. A nő szolgálatával a régi palotában újonnan megbízott szolgálok viszont nem voltak ilyen

szerencsések. Ők még mindig a szultán egykori kedvence után szaladgáltak, hogy segédkezzenek a vetkőzésben. Valójában, amikor megtudták, hogy a nő, akire Gülbahar „százlábúdként” hivatkozott, és akit megölni szándékozott, az maga Szulejmán szultán kedves felesége, Hürrem szultána, néhány óvatlanul még figyelmeztetni is próbálták.

– Vigyázzon, valaki még meghallja. – Természetesen a hátukra lesújtó somfabot ütésekkel, néhány pofonnal és karmolással hamar megfizették a hibáik árát.

Azok, akik ezeket átélték vagy szemtanúként megfigyelték, soha nem gondolták volna, hogy ilyen kegyetlen ellenségeskedés van a két nő között. Míg azok, akik ismerték a múltbeli eseményeket, korábban még azt feltételezték, hogy ennyi év alatt csak megkomolyodtak és megbékéltek egymással.

Hürrem egy kizárólag arra a napra készített, pompázatos öltözékben ment Gülbahar üdvözlésére, akitől a legutolsó verését kapta a palotában – azt, ami gyógyíthatatlan sebeket ejtett a büszkeségén. A júdásfa virágának színében tündöklő taft kaftánját aranyozott selyem fodrok borították, s a szintén bíborra festett, hosszú fejdíszét fehér krepp ölelte körbe. Más szóval tetőtől talpig a felsőbbrendűségét kívánta sugározni a jellegzetesen császári szín nemességébe burkolózva. Ragyogva lépett elő a szultáni kocsiból, majd lassú léptekkel sétált Gülbahar irányába. És az első dolog, melyet a cserkesz szépség, akinek a kezei közül elrabolta Szulejmánt megpillantott, az a Hürrem fejdíszét körülvevő, óriási gyöngyökből álló korona volt.

A koronát kifejezetten azért helyezte a fejére, hogy a másik nőt ettől összeroppantsa az irigység.

S amennyire élénk és elragadó volt Hürrem, a hosszú úttól kimerült Gülbahar legalább annyira sápadtnak és közönségesnek tűnt. Ugyan mielőtt a legutolsó pihenőhelyükről elindultak volna,

órákon át készülődött és mindent megtett, hogy szépségesnek és erősnek mutakozzon a riválisa előtt, még így sem tudta elfedni az átélt szomorúság pusztításának nyomait az arcán.

Hürrem szólalt meg először.

– Bárcsak láthattuk volna a hercegünket is az oldalán; az mekkora öröm lett volna.

– Az urunknak bizonyára fontos megbeszélőnivalója volt a trónörökös fiunkkal. Néhány vezír fogta és elvitte őt a szultánhoz.

Mindhárom ártatlan mondat káprázatos mosolyok közepette hangzott el.

A valóságban azonban egyértelmű volt, hogy a Hürrem és Gülbahar közötti kíméletlen és titkos háború ezentúl is folytatódik, éppoly hevesen, mint azelőtt. Szerencsére senki más nem volt ott, hogy erre rádöbbenjen.

Hürrem szultána azáltal, hogy „hercegünk”-nek nevezte Musztafát, kimutatta, hogy a saját fiaival egyenrangúnak tekintette őt. Gülbahar pedig úgy kalapácsolta bele a „trónörökös” szót Hürrem agyába, mint egy szeget. Így a hajdani haszeki a tudomására hozta, hogy ő hiába feleség most már, a szultán és az állam számára Hürrem gyermekei csak az ő fia után következnek a sorban.

Az első találkozás és szóváltás borzongását követően Hürrem sebtében összekapta magát. Jókedvűen ölelte át Gülbahart.

– Szulejmán szörnyen hiányolta a hercegünket.

Kifejezetten elégedett volt, hogy ezzel Gülbahar arcába vághatta a szultán birtoklásának tényét. Már régen elpróbálta a jelenet minden egyes lépését. Most csupán el kellett játszania a teljes forgatókönyvet, s kimondania az összes, előre megírt mondatot. Azt is a megfelelő sorrendben.

– Nem is tudja, hogy mily bánatos voltam, amikor Szulejmán így

szólt hozzám: „Gülbahar és Musztafa a régi palotában fog tartózkodni.” Én erre ezt feleltem: „Nem volna helyénvaló. Ezt a világért sem engedhetem. Mi itt vendégeljük meg a hercegünket és Gülbahar úrnőt.” – Szeme sarkából igyekezett kifürkészni a mellette sétáló nő arc kifejezését. – Sajnálatos módon nem tudtam meggyőzni. Szulejmán már csak ilyen. Ha egyszer elhatároz valamit, soha nem vonja vissza.

Az orosz ágyas, akinek annak idején a haját tépte féltékenységében, s ezzel végül közvetetten ugyan, de a saját száműzetését okozta, újra és újra „Szulejmán”-ként beszélt az ő valamikori uráról, s ez szinte megőrijtette Gülbahart. Szégyentelen egy nő, morogta magában. *Kit vendégsz meg kinek a házában?* Nézzenek oda, a vendégeként akar meghívni a saját otthonomba.

Gülbahar nagy nehezen tudta csupán elkerülni, nehogy itt helyben elkapja egy idegroham. Egyenesen kellett állnia, emellett muszáj volt elrejtene a gyűlöletét és persze mosolyognia a környezetére. Egy idegen nem lett volna képes figyelni az álszentség nyomára Hürrem szavaiban, Gülbahar azonban tisztában volt vele, hogy a lány minden egyes szót jó előre megfontolva választott ki. Ez az orosz százlábú...

– Pontosan tudom. Hajthatatlansága nem ismer határokat.

Hürrem úgy tett, mintha nem értette volna Gülbahar célzását, melyet a szavaihoz tűzött: *„Állj meg egy pillanatra, kedvesem. Előtted az a férfi az enyém volt. Az én uramról akarsz nekem prédikálni?”* Nehezebbre esett elfojtani előtörni készülő haragját.

– Ámbár, amilyen konok tud lenni Szulejmán, azért én sem maradok el mögötte elszántságban. Bármi is az, amit a fejembe veszek, azt megteszem. *„Ha elébe megyek és elmondom neki, hogy mennyire örülnénk, ha vendégül láthatnánk őt a házunkban, biztos vagyok benne, hogy Gülbahar úrnő nem okozna nekünk csalódást,”* mondtam én.

Kacéran elfordulva Gülbahar arcára nézett. Megkísérelte

meglátni a nő mosolyának maszkja mögött bujdosó érzelmeket. Ellenszenv sugárzott a tekintetéből. Utálat és irigység. Hürrem pontosan ezt szeretne volna felfedezni ott. Ugyanis az ő mosolya mögött is ezek az érzések lapultak. Kénytelen volt halálosan megvetni a nőt, akitől elvette az urát, s akinek fiától elemeli majd a koronát, hogy a terve végrehajtása alatt ne érezzen egy cseppnyi szánalmat sem iránta.

– Tudja-e? Jó hírekkel is tudok ám szolgálni – folytatta nemtörődöm hangnemben. – Ettől kezdve már nem kell visszatérnie Maniszába vagy sehová máshová. Erre kértem Szulejmánt, és ő szintén így találta helyesnek. Az ön és a hercegünk helye itt van. Egy gyermek az édesapja mellett kell, hogy legyen, hát nem így van?

Hürrem hónapokig dolgozott ezen a tervén. Hogy hány álmatlan éjszakán át, hány szenvedélytől kimerült, éber hajnalon szötte a hálóját, már ő sem tudta megszámolni, de a terve minden egyes részletére emlékezett, melyet több ezerszer lejátszott már a fejében. Kidolgozta a lépéseket és a kiejtendő szavakat, miközben számolt az összes eshetőséggel, bárhogy alakuljon is a helyzet. Például holtbiztos volt afelől, hogy Gülbahar nem fogja elfogadni a meghívást az új palotába, ahol több ezernyi emlék várna. Ő amúgy sem ragaszkodna ehhez. A célja csupán az, hogy mindenkinek a tudomására jusson, milyen nagylelkűen meghívta, Gülbahar pedig visszautasította. Ennyi elegendő neki. Noha a nő minden kétséget kizáróan beleegyezik majd abba, hogy Isztambulban maradjon. Nos, Szulejmán engedélye után egyébként sem lesz már senki, aki arról faggatná őt, „*maradsz vagy elmész*”? És pontosan úgy történt, ahogyan arra számított. Gülbahar annak ellenére, hogy az idegösszeomlás szélén ingadozott, szívélyesen megköszönte a meghívást.

– Musztafa kán és én sokkal kényelmesebben éreznénk magunkat a régi palotában. A hercegnek nincs szüksége arra, hogy

bezárkózzon már most abba palotába, ahol később szultánként fog majd élni. Allah jóváhagyásával, remélhetőleg, igen hosszú ideig – szólt Gülbahar.

Hürrem továbbra sem szentelt különösebb figyelmet a nő mondatába rejtett jelentésre: *„Amikor a fiamból szultán lesz, válide szultánként fogok visszatérni abba a palotába. Te pedig mehetsz, ahová tetszik.”* Megelégedett azzal, hogy magában szitkozódjon. Gondold csak úgy, te féleszű nő. Arra sem figyelt oda, amikor Gülbahar így folytatta.

– Boldogan fogadtuk a hírt, hogy urunk elszánta magát és visszahívatott minket Isztambulba. Musztafa is nyilvánvalóan jobban megismeri majd az államügyeket az édesapja mellett. – Hürrem még meg is cirógatta a nő kezét, mintha ez a megállapítás neki is örömet szerezne.

Aznap éjjel, miközben a régi palotában Gülbahar a bosszúját töltötte ki mindenkin, aki csak az útját keresztezte, és ugyanazt a mondatot hajtogatta, *„Ki fogom nyuvasztani azt az orosz százlábút,”* Hürrem álom és ébrenlét között elmélkedett Szulejmán szultán karjaiban. Összegyűjtöttem magam elé az összes kígyót. Eszébe jutott, amit Tacsam Nojan tanácsolt neki, amikor a hegyek között barangolva megijedt egy kígyótól: *„Ne félj az előtted kúszó kígyótól, félj a mögötted lévőőtől. Ha a szemed előtt van, könnyedén letépheted a fejét és elhajíthatod. A mögötted rejtőző kígyó viszont megmarhat.”* Készen állok, Tacsam apám, mondta magában Hürrem. *Le fogom szakítani az előttem tekergő mindhárom kígyó fejét.*

 három herceg körülmetelési ünnepe teljes három hétig tartott. Éppen úgy, ahogyan az Hürrem és Szulejmán szultán házasságának bejelentésekor történt, Szulejmánt ezúttal is a világ minden sarkából érkező királyok, uralkodók és kormányzók

halmozták el ajándékokkal.

Még a fiaik iránt érzett szülői boldogság sem tudta egymáshoz közelebb hozni a két nőt.

– Én aztán nem ülök annak a nőnek az oldalán. Itt van helyette a fejem. Hadd csapja le azt a hóhér, ha úgy kívánja; akkor sem teszem meg – jelentette ki Gülbahar ellentmondást nem tűrő hangon. Ezért aztán egyikük Szulejmán sátrának jobb oldalán, másikuk a bal oldalán húzatta fel a saját sátrát. A jobb oldalról a válide szultán, Hürrem szultána, sadrazam Ibrahim pasa felesége, Hatidzse szultána és az összes udvarhölgyeik figyelték az ünnepélyt. A bal oldalon pedig Gülbahar, a kincstáros Iszkender pasa felesége, Szemiha úrnő, illetve néhány vezír felesége, lányai és szolgálói ültek.

A vörös lovaikat megülő Musztafa, Mehmed és Szelim látványa felvidította a népet. Musztafa és Mehmed herceg úgy trónolt a lovakon, mint két szobor.

S annak ellenére, hogy lovászok irányították a méneket, mindkettőjük jobb keze a gyeplőt szorította. A derekukon lógó kardjukat az édesapjuktól ajándékba kapott becses ékkövek díszítették. Eközben a kis Szelim herceg alig bírta a lován maradni. Folyamatosan valamelyik oldalra csúszott, az esését aztán mindig az egyik kísérő akadályozta meg. Amikor a lova nyugtalansága miatt Szelim jajgatni és bömbölni kezdett, a tömeg még akkor is lelkesen éljenezte a három herceget. Természetesen nyilvánvaló volt, hogy Gülbahar fia, Musztafa részesült a legnagyobb tapsvihárban. Az emberek szinte bálványozták Szulejmán trónjának örökösét. Ahogy a hátsával elhaladt előttük, néhányan még Musztafa csizmáját is megcsókolták. *„Éljen soká Musztafa kán!”* Ezek a szavak visszhangzottak a Hippodrómban.

Szulejmán szultán mellkasa duzzadt a büszkeségtől, ahogy a tér fő sarkában elhelyezett, hivalkodóan pompás sátrában ülve

fürkészte a fiait.

– Nézd, Ibrahim – szólt büszkén a mellette álló szadzrazamnak. – Az oszmán fiának jövőjét láthatod most a szemed előtt. Szulejmán ugyan egy nap örök álmra szenderül majd, de mind a hírneve, mind pedig a családfája tovább él majd.

Ibrahim pasa, aki úgy vélte, hogy előnyre tett szert Hürremmel szemben azzal, hogy Gülbahar és a fia visszatértek Isztambulba, egy lehetőséget sem hagyott ki, hogy ne emlékeztesse a szultánt Musztafa felsőbbrendűségéről Hürrem fiaihoz képest. Így persze ezt az alkalmat is meg kellett ragadnia.

– Ófelségém jól ismeri már Ibrahim alattvalóját. Én nem rajongok a hazugságokért, az álszenteskedésért. Allah áldja meg, Musztafa kán szakasztott apja. Csak nézzen oda arra a nemességre, arra a méltóságteljességre.

Habár Szulejmánnak feltűnt, hogy a szadzrazam egyetlen csapással lekicsinyelte Mehmedet és Szelimet, egy szót sem szólt. Musztafa valóban megnőtt. Az arcát gyér szakáll kezdte besötétíteni, s az ajkai felett megjelenő bajusz magabiztosságot kölcsönzött a tekintetének. Mostantól kezdve a hadjáratok idejére talán már rá is bízhatná a trónt a vezírek helyett.

Még valaki észrevette, hogy Musztafa egészen felcseperedett, és ez nem volt más, mint Hürrem. Nem igazán tudta, hogy mit kezdjen azokkal a vegyes érzelmekkel, amit a lóháton baktató Mehmed és Szelim herceget látva tapasztalt. Két herceg a három közül, akikért egész Isztambul ujjongott, az ő véréből, az ő életéből született. A fiai Nikola atya lányának, Alekszandra Anasztázia Liszovszkának, akit elraboltak a hegyekből; a folyton civakodó, orosz ágyasnak, akit naponta kétszer-háromszor is elpáholtak az oszmán palotában; a gyermekei a világuralkodó Szulejmán szultán feleségének, Hürrem szultánának.

Honnan hová volt képes elcibálni az élet ezt az aprócska rablányt,

Allahom, gondolta. Rendben van, megfizette az árát, sőt tovább is kell majd azt törlesztenie, a sors azonban szultánát, királynőt faragott a tehetetlen rabszolgából. Fia, Mehmed kán herceg pedig egy nap majd átveszi a világ trónját, ő, aki most ott terpesztett a vörös lova hátán. A kaftánja végét felhúzta, s gyakran a kardjára pillantott, miközben igyekezett a fején tartani a hatalmas turbánját, nehogy leejtse. Cselebi Mehmed és Fatih Mehmed után Hürrem fia lesz az oszmánok harmadik Mehmed nevű uralkodója, merengett Hürrem a jövőről.

A szemei azonnal könnybe lábadtak. Bármit is tett eddig a napig ezért, és bármit is tegyen majd ezek után, hát végtére is nem érte meg? Ki tudná őt hibáztatni, amiért Szulejmán trónjára akarja ültetni a fiát? Ő már Szulejmán szultán törvényes felesége; nem az ágyasa. *A trón legalább annyira halál⁵² Mehmedem számára, mint a hófehér tej, amivel itattam.* Mégis mit tett Gülbahar azért, hogy a trón jogát követelhesse azon kívül, hogy egy fiút adott Szulejmánnak?

– Semmit – vágta rá Hürrem halkan.

A közvetlenül mellette ülő Hafsza szultána meghallotta ugyan ezt a szót, ám nem tudott rájönni a jelentésére. Az unokái látványától elérékenyülve a menyére nézett. Hürrem szeméből könnyek buggyantak elő. Együtt érzett vele. Ezek büszke könnyek voltak. Ki ne érezne büszkeséget a helyében? Nem maradhat egy morzsányi gonoszság sem a szívében olyasvalakinek, aki ennyire őszintén tud pityeregni, ismerte el magában. Hiszen a könnyek minden alantasságot képesek elmosni.

Amikor a válide szultán látta, hogy Hürrem ugyanolyan rajongással tapsolta meg az előtte elbaktató Gülbahar fia Musztafa herceget is, mint a saját gyermekeit, még inkább megnyugodott. Ez a lány más. *Ó, fehér galambom, aki megfogtad a dicső sasomat,* örvendezett magában. Allah, megmutatván neki a helyes ösvényt, nyilvánvalóan ki is szakított belőle minden féltékenységet,

neheztelést, gyűlöletet és mohóságot.

Hürrem nem talált egy parányi gyermeket sem a fiú megjelenésében. A szakálla, a bajusza már ki is serkent. Musztafa dús, fekete szemöldökét és sötét szemét fürkészte. Épp úgy, mint az édesapjának, neki is erős akaratról árulkodó hosszú, keskeny orra volt. Másrészről az ajkait az édesanyjától örökölte. Musztafa ajkai is szerfelett kicsinek tűntek az arcához képest, akárcsak Gülbaharé. Telt, vastag, de apró ajkak.

A Musztafát ünneplő nép zavarta őt a legjobban. *Ki tudja, hogyan áll most ott, kidüllesztett mellel és sugárzó mosollyal, morgott magában. Óvatosan megkísérelte szemügyre venni a másik sátorban tartózkodó Gülbahart. A sátor elé kinyúló tüll ezt nem igazán tette lehetővé, noha így is sikerült felfedeznie az ácsorgó nő körvonalát. Ne vess akkor, mondta magában. Ez lesz az utolsó alkalom. A szíved a legborzasztóbb kínok közt fog porrá égni. Aztán átkozhatod majd a balszerencsédet, amiért keresztettem a te és a korcsod ösvényét.*

Eközben persze a másik oldalon felállított sátorban is szakadatlanul folytak a számíthatások. Pontosan Hürrem elképzelésének megfelelően, a fiát támogató tömeget felmérve Gülbahar keble csak úgy dagadt a büszkeségtől. Nehéz lett volna bárkinek is másképp éreznie, főképp miután Musztafa herceg olyan öntudatosan integetett válaszul az „Éljen, éljen ezer évig!” kiáltásokra. Már bánta, hogy nem egyezett bele, amikor Hürremmel ugyanabba a sátorba szerették volna ültetni őt.

Ebben a pillanatban Gülbahar akármennyi aranytallért odaadott volna, csak hogy láthassa Hürrem arcát, amikor észreveszi, mily fakónak látszik a két fia Musztafa mellett, s milyen tárt karokkal fogadja a nép a trón örökösét. A lány sátra felé fordította a fejét. Az előadások színhelyére néző sátor oldalát borító tülltől nem láthatta Hürremet, de így is tökéletesen biztos volt abban, hogy a lány is órá szegezi a tekintetét.

Amint Musztafa elérte Gülbahar sátrát, a nő felugrott és eltűzött mozdulatokkal csapdosta össze a tenyerét. *Idenézz, orosz százlábú, morogta magában. Nézd és lásd, hogy ki Szulejmán szultán trónjának várományosa! Egy orosz ágyas lenne az oszmán birodalom szívében vagy Musztafa kán édesanyja, Mahidevran Gülbahar? Az én hercegemet vagy a te porontyaidat szereti a nép?*

Mihelyt Gülbahar felállva jelezte a boldogságát, a mellette helyet foglaló Szemiha úrnő, Iszkender pasa felesége szintén felpattant, hogy csatlakozzon az üdvivalgáshoz.

Rádöbbenve, hogy nem ülhetnek majd egy sátorban, Hürremnek biztosítania kellett Szemiha helyét Gülbahar mellett.

– Nem foglak magadra hagyni – siránkozott a nő, Hürrem azonban nem tágított.

– Ezzel jól járunk, Szemiha – szólt hozzá, mélyen a szemébe nézve. – Menj és ülj a cserkesz közelébe, hogy így legyél a szemünk és a fülünk. Különben az elménk örökösen azon a sátron járna. Megtennéd ezt értem, ugye?

Hürrem fülemülék trillázására emlékeztető hangja és az őt kémlelő szépséges szeme elegendő volt, hogy elszédítse Szemihát.

Valójában Hürrem már régóta tisztában volt az Iszkender pasa feleségének pillantásaiban rejlő szenvedéllyel. Igyekezett azokat figyelmen kívül hagyni, csak hogy egy szikra készült felcsillanni a sajátjában is. Szemiha felébresztette azt a leírhatatlan földrengést, melyet a hárembe érkezésekor az orosz lánytól, Ekaterinától kapott első szerelmi leckéi keltettek a testében. Nem hagyhatta csak úgy, jutalom nélkül ezt a vérét feltűzelő tekintetet.

Minden találkozásuk alkalmával hivalkodóan kivágott nyakú öltözéket viselt a nő előtt. Ahogy a vágy egyre csak nőtt, Szemiha öntudatlanul is Hürrem foglyává vált. Ő pedig hasonlóképpen, epekedéstől elködösült szemekkel méregette a neki ajándékozott kincset.

Aznap Hürrem pöttöm kezeit a tenyere között cirógató Szemiha habozás nélkül válaszolt a szultán feleségének kérdésére.

– Meg is halnék érted.

Míg Hürrem csupán arra kérte, hogy kémkedjen neki. És Szemiha mindent megtett, hogy kiválóan hajtsa végre a feladatát. Pontosan ezért ugrott fel ő is, mintha ténylegesen repdesne az örömtől, amikor Gülbahar éljenezte a fiát. Mi több, még olyan bókokkal is elárasztotta, mint például „*Masallah*⁵³, *micsoda boldogság, hogy Allah az édesanyjának, az édesapjának és az államnak adományozta őt.*” Bár mindez kizárólag a terv része volt, hogy minél jobban Gülbahar kegyei közé férközhessen. Ezenfelül további megjegyzéseivel is próbálta törbe csalni a nőt. „*Nézze, mekkora lelkesedéssel üdvözlik Musztafa kánt. A másik sátorban ülők bizonyára fölöttébb irigyek lehetnek.*”

– Aki irigy szemmel néz, hamar elveszíti azt a szemet, Szemiha úrnő. – Gülbahar felelete olyan kemény volt, mint a kő.

Szemiha ez idő alatt a nő összes mozdulatát, minden egyes szavát bevészte az agyába. Figyelmes lett arra, hogy a szadzazam Ibrahim pasa feleségének udvarhölgyei ki-be járkálnak körülöttük. Mit keresnek itt ezek, amikor Hatidzse szultána Hürrem sátrában ül? Mit súghatnak folyton Gülbahar fülébe? Tudomása szerint Hatidzse szultána és Hürrem igen jól kijöttek egymással. A szultán húga annak ellenére, hogy Ibrahim pasához adták, már a kezdetektől Hürrem pártját fogta, ő repesett a leginkább Szulejmán és Hürrem házassága hallatán. Ha úgy van, akkor mit jelenthet ez a szokatlan jövés-menés? Netalán ezek a szolgálók nem Hatidzse, hanem Ibrahim pasa és Gülbahar között közvetítenek?

– Bárcsak Hatidzse szultána is itt lehetne az ön oldalán – mondta egy újabb kísérletként, hogy kicsikarhasson belőle valamit. – Az udvarhölgyek már rendkívül belefáradhattak a sürgés-forgásba.

Gülbahar megperdült és hosszas, átható tekintetével vizslatta a nő szemét. Tehát a szadzazamnak igaza volt, amikor erre figyelmeztette: *„Légy elővigyázatos Iszkender pasa feleségével.”* A nő vitathatatlanul információval látta el Hürremet.

– Meglehet, hogy Hatidzse szultánának olyan oka van a másik sátorban tartózkodni, amiről mi nem tudhatunk, kedvesem – válaszolt Gülbahar hirtelen. Ha Szemiha továbbítani fogja ezt az üzenetet, ahogy arra számított, Hürrem bizonyára gyanakodni kezd majd. *Nem is lehetne ennél megfelelőbb alkalom, hogy egy éket hasítsak és az orosz közé, gondolta elégedetten.*

Egyszerre villám csapott az elméjébe. Ó, *Allahom!* tört elő benne. *Miért nem gondolt már erre korábban?* Természetesen senki sem látta vagy hallotta azt közvetlenül, de mégis az a hír járta, hogy Szemiha odavan a nőkért. Senki sincs, aki ne tudná, hogy ő választotta ki azokat a nőket, akiket Iszkender pasa kúriájában alkalmaztak. *Az orosz és Szemiha nem lehet, hogy...?* Gülbahar már magától a kérdéstől is libabőrös lett. *Nem lehet,* próbálta meg elhessegetni még a gondolatot is. Ezt nem merné megtenni, dohogott magában.

Ennek dacára gyötrő gyanakvás fészkelte be magát Gülbahar fejébe. Mindenképpen tájékoztatnia kell Ibrahim pasát erről a sejtéséről. Még akkor is, ha semmi alapja nincsen, mi baj származhat egy ilyen szóbeszédből Hürremmel kapcsolatban?

Mialatt a nők számára fenntartott sátrakban a felesége és az egykori ágyasa veszélyes terveket szőtt a gyermekeik jövőjéről, a szultán sátrában mindenki jó hangulatban ünnepelt. Szulejmán, aki megbánva bűneit egy korty bort sem ivott, mióta értesült Hürrem muszlimmá válásáról, a körülmetelési ceremónia alkalmával a legdrágább borokkal látta el a népét. S míg különböző sörbetekkel igyekezett hűsíteni magát az augusztusi hőségben, a Hippodrómot megtöltő tömeg a felszolgált bortól becsípve élvezte az ünnepséget.

Az alattvalói vidámságát látva az ellazult Szulejmán szultán

egyszeriben szadrazam Ibrahim pasához fordult.

– Mondd csak, pasa, kinek az esküvője volt fenségesebb? A miénk vagy a tiéd?

– Kétségtelenül az én esküvőm volt a fenségesebb, szultánom.

A vezírek, akik hallották a szultán kérdését és Ibrahim választát, megkövültek. Szulejmán szultán pedig vérvörössé vált a dühtől. *Hürremnek igaza van, futott át a gondolat az elméjén. Ez az alak már tényleg azt hiszi magáról, hogy nálam is feljebbvalóbb. Ez lenne a jutalmam, amiért megtiltottam, hogy bárki rossz szóval illesse, még annyi kiábrándító hír után is?*

A szultán most először bánta meg, hogy azt az ígéretet tette Ibrahimnak: *„Te a kebelbarátom vagy. Míg élet van ebben a testben, soha nem foglak megfosztani a kötelességedtől.”* A hullámokban felszínre törni vágyó haragját egyre nehezebben sikerült csak elfojtania.

– Miért is lenne a tiéd fenségesebb? Hát nem látod; amennyi uralkodó, király, kán, császár van a világon, mind a hercegeim körülmetélési ünnepségét használják ürügyül, hogy az ajtónk elé zúdítsák a nagyköveteiket, csak hogy egy-két hétre elnyerje a barátságunkat. A legértékesebb ajándékaikat halmozzák a lábunk elé. Senki sincs már, aki ne érintette volna az arcát a kaftánunk végéhez, és ne könyörgött volna az irgalmunkért. Még maga V. Károly küldöttsége is két hete várakozik már a küszöbünkön, hogy fogadjuk őket. Nem látod az államom hatalmasságát és a szultánságom ragyogását, hogy azt állítod, a te esküvőd a miénknél is kiemelkedőbb volt? Vagy talán félreértettük volna?

Ibrahim úgy ismerte Szulejmánt, mint a tenyerét, hiszen már fiatal kora óta mellette szolgált. A szultán szemében fellángoló tűz a veszély jele.

A dühének ára pedig általában egy fej. Ugyanakkor ezek a tűzokádó szemek nem tudták őt megijeszteni. Ugyanis tüstént kieszelte, hogy mit fog a szultán beszédét követően mondani.

Megint csak meg fogja hódítani a szultánt magának.

– Nem értette félre, szultánom.

A feszültséget érezni lehetett a levegőben.

Ibrahim azonnal megértette, hogy sürgősen folytatnia kell a mondanivalóját, amikor észrevette a tűzvészé súlyosbodó lángnyelveket a szultán szemében.

– Azért volt így, mert az én esküvőmet a világ legnagyobb uralkodója, a császárok császára, Szulejmán szultán kán tisztelte meg jelenlétével Ibrahim várta, hogy ezek a hízelt szavak kioltják a Szulejmán szemében égő haragos tüzet, ez viszont nem történt meg. A szultán a körülötte megdermedt vezírek felé fordult.

– Látjátok-e, halljátok-e, agák? – Jéghideg mosoly húzódott a szultán arcán.

– Már értitek, hogy miért hívjuk a szadzam pasánkat „*Bizalmas Ibrahimnak*”? Ki más lehetne a bizalmasunk, mint olyasvalaki, aki ennyire bőszesen ellátja az urát dicséreteivel?

Azon az éjjelen a kincstáros Iszkender pasa így szólt a feleségéhez, Szemihá-hoz.

– Menj, értesítsd Hürremet. A hóhér zsíros kötele nemsokára Ibrahim nyakán fog lógni. Ez a kötel pedig most már kizárólag Hürrem kezében van.

Hürrem viszont már egy jó ideje megragadta a horvát kötelét. Amikor Szulejmán szultán az agyát perzselő több száz kérdéssel és ezernyi kétséggel a fejében az éjszaka kellős közepén belépett a szobájába, Hürrem érdeklődő tekintete fogadta.

– Mi a baj, nagyra becsült szultánom?

– Azt hiszem, hogy az ünnepség kifárasztott minket egy kissé, Hürrem szultána.

– Ki hallott már erejét vesztett oroszlánról? Természetesen az én

Szulejmánom sem kerülhet ilyen állapotba. Ezt nálam senki sem tudhatja jobban – dalolta Hürrem.

– Csupán túl sok kérdés, és legalább annyi aggály rohanta meg a fejemet. Sem a kérdésekre, sem pedig a parázsként égető aggályokra nincsen válasz.

Végül nem bírta tovább magában tartani. Elmesélte a feleségének azt a beszélgetést, melyet Ibrahim pasával folytatott. A hangjában érezni lehetett a sértődöttség nyomait.

– Olyan palotát építtetett magának, mely az elődeinktől örökölt palotánál is lenyűgözőbb, mi pedig nem szoltunk érte. Oly fényűzésben él, amit mi távol tartunk a házunktól, mert nem tartjuk rá érdemesnek önmagunkat, mi nem is vágyunk arra.

Felállította a római szobrokat, amiket én hoztam el Budáról, a Hippodrom közepén, hogy az ablakából gyönyörködhessen bennük. Ezzel elérte, hogy a nép a szájára vegye. *„Az egyik Ibrahim jött és elvitte az összes bálványt. A másik viszont visszahozta a bálványokat és felállította őket rögtön az orrunk elé.”* Mi viszont még ennek sem szenteltünk figyelmet. Lecsendesítettük a róla kedvezetlenül szóló vezíreket. S amikor ilyen modorban tárgyalt az ajtónk elé érkezett küldöttségekkel, *„Bárki, akinél a pecsét van, az maga Szulejmán. Ha nálam van a pecsét, akkor én vagyok Szulejmán. És mivel a szultán mindig hallgat rám, bármit is mondok, az megtörténik,”* mi akkor is úgy tettünk, mintha nem hallottuk volna. Először elkövet minden lehetséges arcátlanságot, aztán megzavar minket ezekkel az aranyozott, hízalgő szavakkal, hogy becsapjon minket. A ballépéseinek már se szeri, se száma...

Hürrem rögtön lehajtotta a fejét, nehogy a belül visszhangzó győzelmi kiáltásairól árulkodjon az arca, majd ahogyan azt gyerekkorában rendszeresen tette, ujjával követni kezdte a szoknyájának hímzett vonalait. Szulejmán jól tudta, hogy a felesége akkor tesz így, amikor mondani készült valamit.

– Mondd, amit mondani szeretnél, Hürrem. Mondd, hogy *„én előre megmondtam”*.

Hürrem egy pimasz kacajjal felelt.

– Azt beszélik, hogy az alattvalóknak bizony rövid az esze. Ezért kérem is az uramat, hogy ne nevessen azon, amit most mondani fogok. Viszont egyszerűen nem fér a fejembe, hogy miért hordozza valaki más a nagyra becsült szultánom pecsétjét.

– Ez már pedig így van az ősapáink óta, és így lesz majd utánunk is. A pecsét a miénk, de valaki más nyomja le azt helyettünk. Hogyan is sétálgathatna egy szultán a pecsétjével a kezében, Hürrem? A pecsétünk a szadzrazamra van bízva.

– Pontosan, ahogyan mondtam, Szulejmán – kacérkodott Hürrem, miközben a férje nyaka köré fonta a karját. – Látod már? Az alattvalók nem túl bölcsek. Mit is tudhatok én? Például, ez az ostoba kérdés bukkant fel az előbb a női fejekben: mi történne, ha egy olyan ügyre nyomná rá a pecsétet, *ami ellentétes a tulajdonosa akaratával...*

Szulejmán arcára ráfagyott a mosoly.

– Ki merne így tenni, te nő? A fejét kockáztatná ezzel az üggyel. Az életével fizetné meg az árát.

Hürrem a fejét rázva jelezte, hogy nem is gondolt erre.

– Hát persze; ki merészkedne ilyesmire? Emellett, még ha rá is nyomná, akkor mi lesz? Az sem a világ vége. Az urunk felállna és kijelentené: *„Nem mi nyomtuk rá a pecsétet. Azok a szavak nem hozzánk tartoznak.”* És ezzel vége is volna.

Azon az estén Hürrem hónapok óta először fakadt dalra, míg a szultán a térdén pihentette a sok töprengéstől kimerült fejét. Biztos volt benne, hogy Szulejmán szultán első dolga az lesz, hogy egy pecsétet faragtasson magának.

Szemiha szemei ismét kápráztak, mikor már rögtön másnap

Hürremnél járt látogatóban. Megsimogatta a nő arcát, aki elhozta neki Iszkender pasa üzenetét: *„Ez a kötél pedig most már kizárólag Hürrem kezében van.”*

– Pasa őfelségének nem kell aggódnia, Szemiha úrnő. Eddig a napig nem eresztettünk el egy kötelet sem, amit egyszer már megmarkoltunk.

ÖTVENNEGYEDIK FEJEZET

*S*zulejmán szultán ráförmedt a küszöbe előtt rostokoló szadzam Ibrahim pasára:

– Tömd meg a kutya hasát, gyámolítsd, ahogyan kell és hozd el hozzám.

– A hitetlen gyomra tele van, támaszt is nyújtottunk neki. Most már készen áll, hogy a hatalmas szultán trónja előtt fejet hajtva megcsókolja a lábát.

– Ha így van, akkor hozasd ide ezt a kutyát.

József, az osztrák főherceg, Ferdinánd nagykövete, aki egy nagyobb küldöttséggel együtt várakozott Szulejmán fogadására, nem ismervén a követendő etikettet, amit a szultán a keresztény nagykövetek fogadásakor illőnek talált, nem értette ezeket a szavakat. Teljesen belefáradt abba, hogy hetek óta járt Isztambulban egyik ajtótól a másikig. Minden egyes vezír szidalmában része volt, akihez csak ellátogatott, s még az sem segített rajta, hogy fenyegetően így szólt hozzájuk: *„Én vagyok a nagykövete Spanyolország és a Német-római Birodalom császára, V. Károly testvérének, Ausztria főhercegének, Ferdinándnak.”* A számtalan megaláztatástól dühös nagykövet végül akkor döbbsent rá, hogy a szultán *„kutya”* és *„hitetlen”* szavai bizony órá céloztak, amikor Ibrahim pasa az ajtónál felsorakozott, óriástermetű katonák segítségével a karját ráncigálva, erőszakosan tolni kezdte őt előre.

Amint átugrotta a küszöböt és belépett a terembe, a férfi ámulatba esett. A szultán gyöngyökkel díszített, tömör aranytrónján ült kilenc vezíre között. A vezírek maguk előtt összekulcsolt kézzel úgy álltak ott főhajtvá, mintha a turbánuk túl nehéz lett volna, hogy megtartsák. A vörös ékkövekkel kirakott boltozaton beszűrődő napfény elképesztő színparádét vetített a szultán aranyfonalakkal, gyémántokkal és rubinokkal hímzett kaftánjára. A nagykövet nem tudta eldönteni, hogy melyik látszott káprázatosabbnak: Szulejmán vagy a lenyűgöző trónja? A boltozatról egy rubinokkal, gyöngyökkel és smaragdokkal borított rojt lógott a szultán trónjának hátaig. Rögtön őfelsége jobb keze mellé volt támasztva vakító szikrákat szóró kardja, tőre, a nyilait tartalmazó tegeze és íja. A fején hatalmas turbánt viselt, melyet három sornyi gyémánt vett körbe. A turbán közepéből egy gémtollas, már-már ököl nagyságú rubint magába foglaló bross tornyosult a magasba. A szultán arca kissé sápadtnak tűnt. Enyhén ívelt orra és a szemei erős akaratát tükrözték.

A tapasztalt nagykövet, aki Európában egyetlen uralkodót vagy királyt sem hagyott felkeresetlenül, s aki már annyi fényűzést és gazdagságot látott, úgy érezte, hogy rögvést összeroppan környezetének varázsa alatt. Sem V. Károly jelenlétében, sem pedig a pápa reverendája előtt térdelve nem érezte magát ilyen erőtlennek és kétségbeesettnek. Igyekezett mindent a lehető legpontosabban úgy tenni, ahogyan azt tanulta.

Meghajolt, megcsókolta a kaftán szárát, s engedély nélkül még Szulejmán szultán arcára sem nézett. *Tehát ő volna Szulejmán, a Dicsőséges?* nyugtalankodott magában.

– Szólj, hitetlen. – Parancsolta Ibrahim pasa a szultán egy kézmozdulatára, ő pedig valahogyan összeszedett magában annyi bátorságot, hogy kinyissa a száját.

A férfi, miközben nagy erőfeszítéssel visszafogta térde és hangja

remegését, közölte velük, hogy az urai nem ismerik el az oszmánok magyarországi és belgrádi hódításait. Ferdinánd óhajáról is tájékoztatást adott, mely szerint Szulejmán szultánnak vissza kell adnia a magyar koronát és Belgrádot nekik, emellett pedig el kell fogadnia őt Ausztria főhercegének.

– Akárhány magyar várost vett ön el, azt mind vissza kell, hogy adja; erről van szó – fejezte be a mondandóját.

A szultán egyenes háttal, elfordított tekintettel ült a trónján és csendesen hallgatta a nagykövetet. Egy apróbb változást sem lehetett felfedezni az arcán, ami elárulná a gondolatait. Mindazonáltal, amint meghallotta az utolsó szavakat, „erről van szó,” felé fordította a fejét. Szulejmán sötét szeme villámcsapásként érte a nagykövetet.

Ibrahim pasa azonnal felfigyelt Szulejmán haragjára. Ennél jobb alkalmat keresve se találhatnék, hogy rendbe hozzam a körülmetelési ünnepség idején esett kellemetlenséget, gondolta és közbevágot.

– Hogy merészelsz ilyen hangon beszélni az oszmánok szultánjának hatalmáról az ő jelenlétében, akinek tekintélyes árnyéka alatt minden keresztény állam menedékért könyörög? Akárhová is teszi be a lábát őfelsége lova, az már a szultánom irányítása alá tartozik. Akinek mi a fejére tesszük a koronát, az a király. Hát nem tudja az urad, hogy a királyságot nem a korona, hanem a kard adja? Amit pedig karddal nyertek el, azt karddal is védik meg.

Mialatt a nagykövet igyekezett felelni valahogyan ezekre a komoly sértésekre, egészen váratlan esemény történt, amihez hasonlót még a legidősebb vezírek sem láttak eddig a napig. Szulejmán szultán hirtelen felemelte a karját. A közönség csarnokában minden tekintet rászegeződött. A szultán a fegyverei felett egy összegöngyölt pergament húzott elő, majd átadta Ibrahim

pasának.

– Olvasd fel!

A meglepetésből hamar felocsúdó szadzrazam felnyitotta a pergament, miután háromszor megcsókolta és háromszor a homlokához érintette. Mostanra minden szem Ibrahimot fürkészte. A szultán is az összes figyelmét rá összpontosította, nehogy elmulassza a fővezír arckifejezését. Már azóta erre a pillanatra várt, amióta Hürrem figyelmeztette, *„mi történne, ha olyan ügyre nyomná rá a pecsétet, ami ellentétes a tulajdonosa akaratával... ”* Senki másnak nem tűnt fel, hogy a szadzrazam arca egyszeriben egészen elsárgult. Látván, hogy a férfi kővé dermedt, Szulejmán ráripakodott:

– Olvasd!

– Kötelesek elfogadni a hódításaimat.

Ibrahim rekedt hangját néhány köhintéssel próbálta meg helyreigazítani. Valójában ezzel pusztán az volt a célja, hogy több időt nyerjen összeszedni magát. A pergamen aljára tapasztott roppant nagy, vörös folt jóformán égette a szemét.

Allahom, ez most mit jelentsen? ismételtette magában. Egy másodpercre a szultán bal oldalán álló kincstárosra siklott a tekintete. Ez csak a te üzemed lehet, Iszkender, ugrott elő a fejében a gondolat. Csakhamar újabb eshetőség robbant a koponyájába: *vagy talán Hürremé? Lehetetlen. Hiszen hogyan tudhatott volna az orosz ezekről az ügyekről? Nem, ez nem lehetett más, mint Iszkender.* Megkísérelt ismét a kezében széthajtott pergamenre összpontosítani. Az írás hullámozott a szeme előtt.

Szulejmán is világosan látta mekkora megrázkódtatás érte a barátját. És ő pontosan ezt szeretne volna. *Talán így majd észhez térsz, Ibrahim aga,* sóhajtott magában. *Talán így majd tudatára ébredsz, hogy ki a nagy és ki a kicsi.* Ezt követően újból olvasásra utasította.

Ibrahim csak valamennyi köhögés után volt képes folytatni.

– Ferdinánd nekem lesz alárendelve az egykori Magyar Királyság azon területein, melyek az ő irányítása alatt maradtak. Ezekért cserébe 53 ezer arany értékű adót fog nekem fizetni. Ferdinánd csak egy oszmán szadzazammal lesz egyenrangúnak tekintve, és minden közleményt ilyen formában kell megcímeznie.

Ibrahim pasa egy pillanatra elhallgatott. *Mit jelentsen ez? Jó jel? De akkor mégis mit keres itt ez a vörös paca? Az osztrák nagykövetre nézett, akinek az arca hozzá hasonlóképpen egyik színről változott a másikra. József bizonyára mindjárt elájul. Én sem állok nála annyival jobban, gondolta magában. S mielőtt még parancsot kapott volna, tovább olvasta a pergament:*

– Ferdinánd úgy fog az Oszmán Birodalom dicsőséges szultánjára nézni, mint a saját édesapjára, s olyan tiszteletet és engedelmességet fog felé mutatni, mint egy illedelmes gyermek.

V. Károly is elfogadja ezeket a feltételeket Spanyolország királyaként. V. Károly nem használhatja többé közleményeiben a „császár” melléknevet. Mi pedig elfogadjuk őt a spanyol föld törvényes királyának.

Ibrahim folytatta az olvasást, noha már nem is hallotta a saját hangját. Az esze ugyanis szüntelenül a vörös folton járt, mely égette a szemét. *Szulejmán háttal fordított volna a neki tett ígéretének? Tenne ő ilyet? Nem ő volt az, aki megfogadta, hogy „én soha nem foglak megfosztani a kötelességedtől”?*

„Itt írásba adom neked. Mind vallaht. És billaht⁵⁴”? Ibrahimot egészen megviselte ez a helyzet. Az elméje megállás nélkül dolgozott, hogy megoldja ezt a talányt. Mihelyt befejezte a pergamen olvasását, a szadzazam erőtlen karjai a teste mellé hullottak.

Olyan csend lett úrrá a közönség csarnokában, hogy akár egy légy szárnycsapásait is hallani lehetett volna. Egy idő elteltével

Szulejmán szultán a tekintetét Ibrahimról az osztrák nagykövetre fordította. Ismételten villámok szikráztak a szultán szemében.

– Figyeltél, hallottad, megértetted. Ha V. Károly békét akar velünk kötni; ez az egyezés. Vagy elfogadják; vagy az utolsó szót... – S anélkül, hogy szükségesnek érezte volna a mondata befejezését, a kardja felé mozdította a kezét. Azután Ibrahimhoz fordult, akinek az arca továbbra is mézsfehér volt.

– Add hát át nyilatkozatunkat a kutyának, pasa.

Ibrahim tüstént végrehajtotta a parancsot és a földre gyökerezett lábú nagykövet kezébe nyomta a szemét égető pergament.

Józsefet és embereit lökdösve, taszigálva tessékelték kifelé. Szulejmán jelzésére egymás után távoztak a főhajtott vezírek is. A kincstáros Iszkender pasa szinte repdesett örömében. *Tényleg rávettem az omszt, hogy a horvát kötelét húzigálja, gondolta kárörvendőn.* Nemsokára rajta lesz a sor. Bizalmas Ibrahim napjai meg vannak számlálva, dörmögte magában, miközben kezét egymásnak dörzsölve elhagyta a csarnokot. *Készülődj, Iszkender, a pecsét már úton van hozzád.*

A vezírek pedig még mindig alig tértek magukhoz és így tűnődtek; *Meglátjuk, mi másnak lesznek még tanúi ezek a szemek...* A meglepettségük indokolt volt, hiszen ki látott már olyat, hogy egy szultán magától írt egyezményt, miközben ott volt arra a szadzazama és az összes vezíre?

Mikor a szadzazam Ibrahim pasa szintén indulni készült, a szultán megszólította.

– Te maradj. Megfelelőnek vélted a feltételeimet?

Ibrahimot egyáltalán nem foglalkoztatták a feltételek. A gondolatait még mindig a pergamenre nyomott, tűzként perzselő vörös folt kötötte le. A szultán pecsétje volt a vörös gyertyaviaszra préselve. A pokolba a feltételekkel, elégedetlenkedett magában,

majd Szulejmán arcára nézett.

- Fogadalmat tett.
- Talán megszegtük volna a fogadalmunkat, sógor?
- Hiszen egy pecséttel látta el a pergament...
- Úgy van – nevetett elégedetten. A derekára kötött selyemövből egy apró zacskót vett elő.

Amikor megpillantotta a júdásfa színű selymet, Ibrahim egész testében megborzongott. *Te vagy az!* Rémuлт kiáltás tört elő a fejében.

A szultán két ujját a zacskóba mélyítve előhúzott egy kisméretű pecsétet és odamutatta a szadzamának.

- Ez nem azt jelenti, hogy visszavonta a fogadalmát?
- Még ha Szulejmán kán fejeket vesz is, a szavait nem vonja vissza, pasa.
- De hát nálam van a pecsétje.
- Jól van az ügy. Most tehát két pecsétünk is van. Az egyiket rád bízтам.

– A másik az erszényünkben van. Ennyi munka mellett nem lehetsz te sem ott mindig mellettünk, hogy elláss minket egy pecséttel, sógor. Azonfelül, ha „*Bárki, akinél a pecsét van, az maga Szulejmán,*” akkor itt van a pecsét, s itt van Szulejmán. Bármit is mond Szulejmán, az úgy történik.

Ahogy kuncogva elindult a közönség csarnokából a hárem felé, Szulejmán nem láthatta, miképpen mustrálja őt Ibrahim a háta mögött. Ha megfordult volna, halálos táncra bukkanhatott volna a fővezír szemében. A csontok halálos táncára.

Szulejmán tudja, gondolta a szadzam, miután magára maradt. Iszkender bizonyára elárulta neki, hogy azt mondtam, „Bárki, akinél a pecsét van, az maga Szulejmán.” Különben miért is hozakodott volna

ezzel elő csak úgy a semmiből? Rendben van, de akkor miért van a pecsét Hürrem selyemzacskójában? Gülbaharnak igaza van. Az orosz százlábú és Iszkender összefogtak, hogy elvegyék az életemet? A férfi mérgesen ökölbe szorította a kezét. Olyannyira erősen préselte ujjait a tenyerébe, hogy amikor kinyitotta a kezét, a helyük teljesen elfehéredett. Nem lesz nyugvása, amíg meg nem szabadul Iszkender pasától és Hürremtől.

Hát legyen, orosz ágyas, morgott magában. Ibrahim is tudja ám, hogyan kell ezt a gyilkos játékot játszani.

Olyan csapdát kell szőnie, aminek a hálójába mindketten beleragadnak majd. Ő pedig, akárcsak egy fekete szőrű, óriási pók, lassan körülveszi őket és kiszívja az áldozatai vérének.

Hürrem újabb tűzgyűrűbe zuhant. Teljes három hétig tartott.

Éppen úgy, ahogyan az Hürrem és Szulejmán szultán házasságának bejelentésekor történt, Szulejmánt ezúttal is a világ minden sarkából érkező királyok, uralkodók és kormányzók halmozták el ajándékokkal Először is, világossá vált számára, hogy újfent teherbe esett. Amikor meghallotta, hogy az emberek azt beszélnek róla, „*az orosz tyúk megint kotlik,*” elveszítette a fejét. Igazából Szulejmánon kívül senki sem örült már a várandósságának. Minden egyes gyermek, akinek életet adott, egyre több terhet jelentett a szolgálók számára. Az a tény, hogy egyiküknek sem maradt már ereje, hogy Hürrem termékenységével ennél tovább megbirkózzon, egyértelművé vált az arckifejezésükből, amikor értesültek a hírről.

Ráadásul a lány is nehezen viselte az állapotosságát. Néha napokig ki sem bírta kelni az ágyából.

Hürrem kisvártatva ráeszmélt, mekkorát tévedett, amikor úgy vélte, hogy „*a horvát sakál kegyvesztetté vált.*” S ez veszettül

bosszantotta. Ibrahim eközben soha nem látott buzgalommal folytatta tennivalóit és a talpnyalást.

A szadzazamból ismét „*Bizalmas Ibrahim*” vált. A legrosszabb pedig az volt, hogy a szultán is felettebb elégedett volt az események alakulásával. „*Észhez térítettem Ibrahimot,*” mondta derűsen a feleségének.

Hürrem másrésztől viszont igyekezett elhárítani Szemiha úrnő heves szerelmi támadásait. Már nem lehetett sokáig visszatartani Iszkender pasa feleségét. Szemiha minden másnap a palotába igyekezett és pillanatok alatt Hürrem lakosztályában termett. Szemiha epekedő, árulkodó szemei szabadjára eresztették Hürrem vágyait, melyeket ugyan megkísérelt elfojtani, csak hogy miután szerelmi élete Szulejmánnal sablonossá vált, ez egyre több erőfeszítést igényelt. Szakadatlanul az új bűn ijedelme és a vágyódás között ingadozott, hogy megadja magát a nő cirógatásainak.

Terhessége azonban életmentőnek bizonyult. Szemiha a hírt féltékenységi rohammal fogadta. Amikor csak elképzelte, hogyan szerette és simogatta a szultán azt a nőt, akibe ő is szerelmes volt, már eleve az örület kerülgette. Most pedig itt volt ez a terhesség is. Egy nap végül nem bírta türtőztetni magát, és Hürrem hajával játszadozva rákérdezett.

– Te is szereted az urunkat?

Holott jól tudta erre a választ. Erre a kérdésre egyébként sem lehetett másképpen felelni. A tetejébe ez a válasz nyilvánvalóan meg is fogja égetni és perzselni a szívét. Mégsem tudta irányítani az érzelmeit.

– Miféle kérdés ez? Volna itt olyan nő, aki ne szeretné nagyra becsült szultánomat?

Abban a pillanatban Hürrem szultána észrevette, hogy életében először félt valakinek a szemébe nézni.

Szemiha sírva felugrott. Az ajtó felé fordult. Néhány bizonytalan lépést tett. Visszanézett, mintha valami az eszébe jutott volna és azt akarná szavakba önteni. Kinyújtotta a kezét Hürrem irányába, s szólásra nyitotta a száját, de azon egy hang sem jött ki.

Hürremnek nehezebbre esett, hogy ne ölelje át rögtön a nőt és ne zúdítsa csókokat azokra a zokogó szemekre. A sors bizonyára tréfát űzhet velem, mondta magában, az első személy, aki szerelmes könnyeket ejt értem, az egy nő.

Természetesen annak ő sem volt tudatában, hogy Sötét Dzsáfer hányszor itatta az egereket az ajtók mögött rejtőzve – reménytelen szerelme miatt.

Szedd össze magadat, kritizálta a saját viselkedését. Te egy szultána vagy. A világuralkodó Szulejmán szultán felesége. Maholnap az oszmán trónon ülő szultán édesanyja. Illenek hozzád ezek a vágyak? Milyen hamar megfeledkeztél Frederikről is! Megint ugyanazokat a kínokat és félelmeket akarod átélni?

Megégetnéd a testedet, mely már egyszer megtisztult a bűntől. egy annál is nagyobb bűn tüzével?

Amikor Szemiha, félretéve az összes palotai szabályt, kicsörtetett Hürrem szobájából, majdnem Merzukába ütközött. A tatár lánynak kellett végül arrébb lépnie, noha nem lehetett benne biztos, hogy Iszkender pasa felesége egyáltalán észrevette őt. Miután végignézte, ahogyan a nő távolodott, akárcsak egy viharfelhő, belépett társa lakosztályába. S amint megpillantotta ott az összezavarodott Hürremet, nem tudta visszafogni magát.

– Meg ne próbáld! – oktatta a lányt.

A hangjában olyan szigorúság zengett, amit egy udvarhölgy soha nem engedhetne meg magának.

– Meg ne próbáld ezt tenni. Hát vak vagy? Nem vagy tisztában azzal, hogy mindenhol csapdák vesznek körül?

Nem sokkal, csupán néhány nappal később Hürrem már szembe is találta magát az egyik ilyen csapdával a szultáni hamamban⁵⁵. Ekkor már a várandósságának negyedik hónapjában volt.

Elhessegette a szolgálókat, ahogyan az szokása volt, s egyedül maradt fürdőben. Merzuka és Szetáret kalfa a hideg külső helyiségben várakoztak úrnőjükre.

A rendszeren felfűtött márványpadló kényelmes melegséget árasztott. A velencei márványból kivájt medence, melybe egyszerre hideg és forró víz csobogott, egy nagy darab üvegfalig ért. Azok, akik kívülről bámultak be, nem láthatták a terem belsejét, ha azonban Hürrem némileg megfordította a fejét, rápillanthatott a kéken folyó Boszporuszra, s a szemközti partok maradéktalanul zöld takarójára.

Óvatosan csattogtatva a takunyáit⁵⁶ a fürdőmedencéig sétált és ott letelepedett. A pestamálját⁵⁷ szoroson hasa köré tekerte, ami mostanra már igencsak megnagyobbodott. Hűsítőként különböző sörbetek és gyümölcsök voltak a márványpadra helyezve. A fürdő közepén pedig, tőle néhány lépésnyire egy kisebb kőemelvényen száraz törölközők és pestamalok vártak, hogy fürdés után betakarja magát velük.

A hideg vizes csapból a medencébe folyó víz kellemes hangjától megigézve, egy dalba kezdett. Ahogyan az aranytáliból vizet öntött a fejére, fájoan döbrent rá, hogy egy ideje nem már énekelte az orosz dalait. Ugyanakkor, amiért senkivel sem tudott oroszul beszélgetni, a Volga-dalok maradtak számára az egyetlen kapocs közte és az anyanyelve között. És persze az álmai, melyek mindig oroszul szóltak. Megkísérelt elénekelni egy távoli, szívmengető éneket, „Ó, Volga lányok, Volga lányok, ” de nem sikerült. Vajon a nyelve volt ennyire haragos rá vagy inkább a dalai? Kintről a lanton játszó udvarhölgyek hangja visszhangzott a hamamban. Hürrem

szeme könnybe lábadt. Már nem volt képes a saját anyanyelvén énekelni, ez az élénk melódia viszont teljesen magával ragadta.

Ekkor valami hirtelen visszahúzta őt a valóságba. Egy alig észlelhető, apró mozgás. Egy pillanatnyi moccanás. Úgy tűnt, mintha valami ficergett volna a központi kőre rakott törölközők közelében. Kikukkantott a víztől csöpögő szempillái mögül. Most minden mozdulatlanak látszott. *Biztosan tévedtem*, gondolta. Hiszen mi lehetne itt? A terhesség már csak ilyen. Már egy nyugodt perce sem lehet ezektől az érzékcsalódásoktól.

Zavartalanul masszírozta vörös hajába a szappant, melyet kizárólag a palota lakosai részére préselt olívaolajból és egyéb más összetevőkből készítettek. Hürrem kiváltképp szerette ezt a sikamlós érintést. Miután habosra szappanozta a haját, egy vízzel teli tálat borított magára. Aztán egy pillanatra félbeszakította ezt a tevékenységet, hogy mély levegőt vegyen. Eközben egy szőlőfürtöt vett magához, amiből csipegetve a Boszporuszban gyönyörködött.

Rövidesen akaratlanul is visszatért a szeme a törölközőkre. Semmi. Egy hangyányi mozgást sem lehetett ott felfedezni.

Váratlanul azonban valami elképesztő történt. A törölközők közül egy vékony, pirosas-sárgás test kúszott a padlóra. Először összegömbölyödött ott, ahová földet ért, majd kinyújtózott. Egy apró fej emelkedett a levegőbe. A függőleges pupillájú, sárga szem és villás nyelv a környezetét vizsgálta. Majd a vörössárgás állat tekergőzve elindult a gyümölcsök irányába, rögtön Hürrem mellé. Ó, Allahom! Egy kígyó! Egyike volt azoknak a mérges kígyóknak, amiket Tacsam Nojan mutatott neki a mezőkön.

Hürrem megkövült. Nem tudta eldönteni, hogy mitévő legyen. Végül széleseben felpattant és felmászott a márványpadra, amin eddig ült. A zajra figyelő kígyó hirtelen megtorpant. Pindurka feje megint a levegőbe magaslott. A hátborzongató sárga szemek a hang irányába néztek. Ez alkalommal a villás nyelv fenyegetően

lövellt ki a szájából, ahol egy pillanatra felvillant mind a négy kis foga, majd azonnal el is tűnt. Meglátott engem, kiáltott fel belül Hürrem. A kígyó méregette még őt egy darabig, s miután jól megfigyelte a mozdulatait, leeresztette a fejét a meleg, nedves márványra, ahol folytatta az útját. Minden egyes csúszó-mászó mozdulattal közelebb került Hürremhez. Nem volt idő a töprengésre. Bármit is tegyen, azt most rögtön kell megtennie. Csak menekülnie és ordítania nem szabad.

Vajon hogyan került a kígyó a szultáni hamamba? Az elméjébe ragadó szó egyszerre teljesen a hatalmába kerítette.

Gyilkosság! Bárki is legyen az, minden kétséget kizáróan azért hozta ide a hüllőt, hogy végezzen Hürremmel.

Eszébe jutott mindaz, amit Tacsam tanított neki, miközben két ujjával megragadott egy kígyót, éppen a feje mögött. „*Ne hagyd, hogy megtevésszen!*”

Azután ő is elkiáltotta magát.

– Segítség, lányok! Egy kígyó van itt, egy kígyó! *Egy kígyót uszítottak Hürrem szultánára!*

Hürrem csupán akkor bírta elengedni a gyilkos fegyvert, miután Sötét Dzsáfer acélos ujjai megragadták a kígyó nyakát.

– *A hercegeim!* – siránkozott. – Szaladjatok és nézzétek meg, hogy minden rendben van-e velük! Siessetek! Akadályozzátok meg a gyilkosságot! *Védjétek meg a hercegeket!*

Majd eszméletét veszelve Merzuka mellé rogyott.

Ezután ő is elkiáltotta magát.

– Segítség, lányok! Egy kígyó van itt, egy kígyó! *Egy kígyót uszítottak Hürrem szultánára!*

Hürrem csupán akkor bírta elengedni a gyilkos fegyvert, miután Sötét Dzsáfer acélos ujjai megragadták a kígyó nyakát.

– *A hercegeim!* – siránkozott. – Szaladjatok és nézzétek meg, hogy minden rendben van-e velük! Siessetek! Akadályozzátok meg a gyilkosságot! *Védjétek meg a hercegeket!*

Majd eszméletét veszve Merzuka mellé rogyott.

ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET

— *V*ajon hogyan került a kígyó a hamamba?

Ibrahim pasa kérdésétől Szulejmán szultán elveszítette a türelmét.

– Ne azt kérdezd, hogy hogyan került oda, hanem hogy ki tette oda, te átkozott!

A szultán igyekezett leplezni ezt a felesége előtt, aki mindenki szeme láttára reszketve a nyakába ugrott, mondván, „*Meg akartak ölni engem, nagyra becsült szultánom,*” de ő maga is sejtette, hogy ez valakinek az ármánykodása lehetett. De kinek? Erre nem lett választ. Gülbaharnak? Senki sincs, aki ne tudná, mennyire irigy tud lenni legidősebb fiának édesanyja. Elképzelhető, hogy újabb féltékenységi rohama volt Isztambulba érkezése után.

– Ez az ügy a te üzemed? – üvöltözött vele Szulejmán tüzes szemmel, anyai év után először.

– Az orosz már rágalmakat is szór örökösöd édesanyjára? – meredt rá a nő mogorván. Továbbra is ő maradt a fő gyanúsított.

Vagy Ibrahim tette volna? Tekintettel a gyűlöletre, melyet Hürrem és a szadzam pasa táplált egymás ellen, ez lehetséges volt. Ugyanakkor Ibrahim túlságosan agyafúrt ahhoz, hogy ilyen ostobaságra vetemedjen. Tudhatta, hogy Hürrem őt fogja először megvádolni. Persze, ha vallatások és kínzások segítségével mélyebbre ásna, sok minden kiderülhetne. Például az is, hogy

esetleg nem Ibrahim egyik kéme osont-e be a palotába.

Szulejmán minden eshetőséget számításba vett. Egyelőre még azt sem zárhatta ki, hogy tulajdonképpen nem ő maga volt-e a valódi célpont. Ez Tahmászp mesterkedése lett volna, akinek apja, Iszmail sah kezéből Szelim szultán még annak idején kiszakította a koronáját? Ezzel talán azt kívánta neki üzeni, *hogy „Nézd, mily közel vagyok hozzád. Még egy halálos csapdát is fel tudok állítani a feleséged hamamjában.”* A vizsgálat hónapokig elhúzódott. Hürremtől kezdve mindenkit, beleértve az összes szolgát, kísért, a háremagát, őrt, szakácsot és palotai hivatalnokot kihallgattak. S amikor még ennek dacára sem jutottak eredményre, a szultán egyre inkább hinni kezdett a korábbi megérzésében. *Igen, nyilvánvalóan Tahmászp kémei szervezték meg ezt a merényletet.* Az óvintézkedések szigorítására adott parancsot, önmagát. Hürremet és a hercegeket mostantól sokkal nagyobb őrgárda védelmezte.

– Nagyra becsült szultánom – bújt oda Hürrem egy este Szulejmánhoz. – Többé nem fogok a hamamban fürdeni.

Túlságosan félek.

– Naponta alapos ellenőrzés előzi meg a beléptedet, Hürremem. Az örök éjjel-nappal figyelik az ajtókat. Még a tetőre is elhelyeztem egy őrszemet. Nincs már mitől félni.

– Hát legyen. A kígyó mégis minden alkalommal megjelenik előttem, akárhányszor beteszem a lábam a hamamba. Olyan érzésem támad, mintha mindenhol kígyók készülének előbukkanni.

A szultán megsimogatta felesége arcát.

– Rendben van, mit tehetnék annak érdekében, hogy megnyugtassalak? Mondd meg, s én máris intézkedek.

– Egy új hamamot szeretnék. Kizárólag nekünk és a gyermekeinknek. De csak, ha az uram megengedi, természetesen.

Szulejmán felkacagott.

– Hadd értesítsük akkor az építészeket, a kőműveseket. Kezdődjön meg azonnal egy, a szultánámhoz illő hamam építése. Emellett...

A szultán mondatát félbeszakította a hirtelen felszökkenő Hürrem. Ujja hegyével felkapta a párnákat, melyeken ezidáig ült, s azokat is, melyeknek eddig nekidőlt, majd rendesen megrázta őket.

– Bárhol lehetnek még skorpiók vagy kígyók – habogta, miközben a pániktól tágra nyílt szemekkel a szoba összes zegzugát átfésülte. Miután végül megbizonyosodott róla, hogy nincs veszély, visszaszaladt és belevetette magát a szultán karjaiba. Csókokkal hálálta meg, hogy hozzájárult az új hamam felépítéséhez.

Nem mondhatni, hogy eközben Sötét Dzsáfer nyomozása nagyobb sikerrel járt volna. Az Ibrahim pasa palotájában szorgoskodó fő kém rendkívüli erőfeszítései ellenére egyetlen bizonyítékkal sem tudott szolgálni. A Gülbahar számára fenntartott régi palotából is üres kézzel érkeztek hozzá a besúgók. Még Tacsam Nojan sem jutott semmire, akihez pedig fejvesztve rohant a hírrel, ahogy végeztek a kígyóval.

Csaknem mindenki úgy vélte, hogy a kígyó bizonyára valamelyik vízcsövön keresztül kúszhatott a hamamba, habár Hürrem meg volt győződve az igazáról. *Az a százlábú nő és a horvát sakál tette ezt*, mondogatta magának. És ebben valóban nem tévedett. Gülbahar gondoskodott róla, hogy a kígyó eljuthasson egészen a szultáni hamamig, Ibrahim kémei pedig eltűntették a nyomokat. A férfi, aki becsempészte a hüllőt a palotába, kámforrá vált az egyik sötét arcú szolgálóval együtt, s nem telt bele sok idő, mire mindketten holtan heverték a Marmara fenekén.

Közelő szülése, illetve gondjai és fájdalmai fokozódásának ellenére Hürrem szüntelenül szötte bosszúálló terveit.

– Meglátjátok majd – gúnyolódott csendesen, amikor egyedül

hagyták, – hogyan kell halálos kelepccét állítani; tanuljatok Hürremtől.

Rémület, boldogság és szomorúság kopogott egymás után Szulejmán szultán ajtaján. A hamamban történt eset után a palota lakosai folytonos rettegésnek voltak kitéve egy további, esetleges kígyótámadás miatt.

Miután Hürrem ismét fiúnak adott életet, a szorongás helyét öröm vette át. A gyilkossági kísérlet elfelejtődött.

– Dzsihangir. Legyen a neved Dzsihangir. Ez a név illik a legjobban egy oszmánhoz – szólt Szulejmán, mikor a fiát boldogan karjaiba vette.

Mindössze néhány hónapra rá, hogy születése napján szeretgette és cirógatta a pöttöm herceget, a válide Hafsza szultán jobblétre szenderült. Hürrem mellette virrasztott, amikor a nő kilehelte lelkét. Szorosan fogta a lány kezét, s tekintetét a szemére összpontosította. Mintha még mondani akart volna valamit, erre azonban már nem volt elegendő ereje. Ha lett volna, vajon mit kívánhatott mondani? Netalán azt, hogy *„Engedd Gülbahar fiát a trónra. Hadd vegye el a te és a hercegeid életét”*? Bármit is tervezett számára a sors, az nemsokára bekövetkezik. Szeméből egy csepp könny gördült ráncos arcára. Az utolsó szavaival még egy tanáccsal látta el őt. *„Ne engedd el a sást, fehér galambom.”* Hafsza szultána szeme nyitva maradt.

Hürremet sokkalta jobban megviselte a nő halála, mint azt eleinte gondolta. Kezével lehunyta az idős kortól acélosszürkére színeződött szemeket, melyek megannyi szenvedést és vidámságot láttak már.

– Aludjon békében, szultán anyám. A fehér galamb nem fogja magára hagyni az ön sását – zokogott. Azután lassan feltápáskodott, s felegyenesedett az őt figyelő szolgálók előtt. Hafsza szultána meghalt. Ettől kezdve ő volt az első asszony

Szulejmán szultán palotájában. Tiszteletet parancsolóan az ajtóhoz sétált.

Azok, aki megpillantották maguk előtt az emelt fővel irányukba sikló Hürrem szultánát, fürgén két oldalra széledtek. Mindenki tisztelettel hajolt meg az Oszmán Birodalom leghatalmasabb asszonya előtt.

Édesanyja halála Szulejmán szultánt szintén borzasztóan megtörte. Hürrem most látta Szulejmánt először sírni. Megpróbálta eltakarni az arcát, hogy a körülötte lévők ne vegyék észre a könnyeit, hiszen azok a gyengeség jelének számítottak. Hürremben haragos vihar tombolt. Szulejmánnak ne lenne joga könnyeket ejteni? Mit gondolnak ezek, hogy ki a szultán? *Allah?*

Még ha a szultánról is van szó, a harcmezők sásáról, a világ uralkodójáról, végtére ő is egy ember. Hát persze, hogy sírni fog. Mi más tehet azon kívül, hogy megsiratja az édesanyját?

– El innen! – kiáltotta hirtelen Hürrem. – El innen, most rögtön. Tűnés, tűnés! Menjetek a dolgokra! Hagyjátok urunkat egyedül az édesanyjával!

Majd ő is távozott. Amint a kétszárnyú, súlyos ajtó halkán becsukódott mögötte, a falnak támasztotta a hátát. A *„mi más tehet azon kívül, hogy megsiratja az édesanyját,”* gondolat az elméjében ragadt. *Hiszen nekem még sírni sem volt alkalmam az édesanyámért, kesergett fájó szívvel. Meghalt vagy él még; azt sem tudom.* Fejét is a falnak döntve becsukta a szemét, hogy elkerülje a sírást. Sikertelenül, mert néhány makacs könnycsepp kiszökött hosszú, dús szempillái közül és megnedvesítette az arcát. Hogy megakadályozza a további könnyesőt, szemét tágra nyitva sebes léptekkel elindult. Még ha mi vagyunk a szultán és a szultána, akkor sem különbözünk a többi embertől, sóhajtott. Hagyjátok minket is sírni néha.

keleti határról érkező hírek és Ibrahim nyaggatása csakhamar mérsékelte Szulejmán fájdalmát, amit az édesanyja elvesztése miatt érzett. Az iráni Szafavid állam hamar összeszedte magát a kudarc után, melyet Iszmail sah szenvedett el Javuz Szelimmel szemben, és a könnyörtelen ellenségeskedés a síita és a szunnita török dinasztiák között újfent fellángolt. Miután fia, Tahmásp elfoglalta a Szafavidák trónját, baljós jelentések árasztották el a palotát.

A fiatal sah az édesapját ért vereség megtorlásának szentelte magát. *„Még ha azt mondanák, hogy az ördöggel kell is szöveteznem az oszmánok elpusztításáért, attól sem riadok vissza.”* Szavai menten elérték Isztambult.

Kisvártatva hírek érkeztek a határt törvénytelenül átlépő szavavid fosztogatókról. Aztán arról, hogy elfoglalták Bitlist⁵⁸. Végül pedig a következő értesítést kézbesítették a szultánnak: *„Tahmásp megbízottjai, vizályt keltve az anatóliaiak között, arra törekednek, hogy a síita iszlámra térítsék át a népet. Egyik falu a másik után fordul a síitaság felé.”*

Szadzam Ibrahim pasa eközben már hónapok óta erre figyelmeztette.

– Szultánom. Mielőtt a szavavid fenevad erőre kapna és gyarapodni kezdene keleten, zúzzuk szét a fejét. Allah őrizz, el tudná képzelni, mi történne, ha ránk tör, miközben mi V. Károllyal vagyunk elfoglalva? Hozzon egy rendeletet, csapjunk le először Iránra. Később még visszatérhetünk nyugatra és elbánhatunk V. Károllyal is.

Szulejmán tisztában volt azzal, hogy ez alkalommal Ibrahimnak volt igaza noha így sem tudta elhatározni magát, hiszen minden egyes részletet alaposan át kellett gondolnia. Valójában Szulejmán

szultán gondolatai csupán egyetlen cél körül forogtak. Befejezni a küldetést, melynek Attila kezdett neki mintegy ezer éve. Berontani Rómába és a történelem poros lapjai közé temetni a pápaságot, a kereszténység középpontját. Minden előkészületét és politikai tevékenységét ez vezérelte.

– És aztán? – tiltakozott. – Megijedünk mi egy kölyöktől, akinek még ki se nőtt a szakálla, s feladnánk valódi célunkat? Ez volna fővezírem stratégiája? Míg Európában ott vár ránk a kereszténység felszámolása, szerinted inkább egy suhanc fiúval foglalkozzunk keleten?

– A cél ugyanaz. Mindazonáltal ahelyett, hogy a cél elérése érdekében a rövidebb utat választva csapdába essünk, én azt tanácsolom, hogy hosszabbítsuk meg azt, őfelségém.

– Ne kapkodjunk el. Törjük a fejünket még egy kicsit, pasa.

Hürrem tudatában volt a titkos felkészülésnek. A szultán ezúttal is olyan zárkózott lett, mint egy igazgyöngy a kagylóban, s senkit nem eresztett be. Szulejmán mindig így viselkedett, amikor elmélyedt a gondolataiban. Legtöbbször még az sem tűnt fel neki, hogy mit beszélnek, vagy hogy éppen mi zajlik körülötte. Még amikor szenvedélyesen vonaglott rajta, Hürrem akkor is azt gyanította, hogy valójában ezen gondolkodik.

Egyik este végül a férfi szakállát cirógatva elszánta magát, hogy kifaggatja.

– Vajon mi lehet az, ami ilyen sötét töprengésre kényszeríti Szulejmánomat?

A szultán nem látta semmi akadályát, hogy megossa a tényállást Hürremmel, akinek a tanácsa szerfelett hasznosnak bizonyult a mohácsi hadjáratot megelőzően is.

– Egy döntést kell meghoznom, Hürrem. Újabb

útkereszteződéshez értünk, ahol ismételten megtorpantunk.

Melyik irányba induljunk?

_ Tudnál többet mondani ezekről az utakról az alattvalódnak?

Az egyik nyugatra megy, a másik keletre. A nyugati út körülményes, tele van veszéllyel és megpróbáltatással. A végén viszont hírnév és kitüntetés vár. Az oszmán lobogót, az iszlám zászlót tűzhetnék ki Róma szívében. Ezerötszáz év eltörlésére és egy új korszak megnyitására lenne lehetőségünk.

– Rómába menni tényleg olyan nehéz, mint ahogy azt urunk mondja?

Szulejmán lágyan kuncogott felesége szavain.

– Pusztán arról van szó, hogy a pápa trónja túlságosan is keskeny számunkra, Hürrem. Európa összes trónjára és koronájára fáj a fogunk.

Ha a cél „ezerötszáz év eltörlése és egy új korszak megírása”, akkor Szulejmán szándéka egyértelműen a kereszténység megsemmisítése és Európa muszlimizálása. Hürrem szíve egyszeriben összeszorult. Szóval a kereszténység el fog tűnni a föld színéről? Ezt az érzését meglehetősen furcsának találta. Mit számít ez neked? mondta magában. Hát nem muszlim vagy már te is? Nem ugyanaz a kiblád⁵⁹ már évek óta, mint Szulejmáné? Miért zavar ennyire, hogy a kereszténység veszélyben van?

– Mi a helyzet a másik úttal? – kérdezte a lány tétovázva, miközben igyekezett belső hangját lecsitítani.

– A kelet felé vezető út is kockázatos, de a másikhoz képest könnyebb volna a győzelem.

– Nos, ezúttal melyik úton szeretne nagyra becsült szultánom elindulni?

Az ősapáim évezredekken keresztül a nyugatot vették célba,

Hürrem. Töretlenül. Ez a mi végzetünk. A jövő nyugaton van.

– Csakhogy Ibrahim pasa keletre mutat; nem így van?

A szultán helyeslően bólintva felesége szemébe nézett.

– Ha így mondom biztosan megérted. Két bestia lapul előttem, Hürrem. Az egyikük ellenálló erős. Ám öreg is már. Lomhán tud csak mozogni. Kizárólag akkor támad, amikor biztos abban, hogy megölheti az ellenségét. A keleti vadállat kisebb. Habár gyorsan nő. S mivel fiatal, még tapasztalatlan. Ő alattomos, meggondolatlan. Ibrahim pasa szerint...

Hürrem ujjaival betapasztotta férje ajkait és folytatta helyette a mondatot.

– ... a bestiát addig kell eltaposni, amíg kicsi, nehogy az igazi fenevad nekünk essen hátulról.

– Honnan tudod, hogy Ibrahim így vélekedik?

– Hiszen ez az egyetlen lehetséges következtetés. – Egy pillanatra elhallgatott, s a férje tekintetét fürkészte. – Az én éles eszű férjem is kétségtelenül így ítéli meg a helyzetet.

– Tegyük fel, hogy a fiatal vadállatra vadászunk előbb.

Honnan tudjuk, hogy a másik aközben rendesen viselkedik-e?

Hürrem elnevette magát.

– Hát nem azt mondta az uram, hogy az öreg bestia lomha mozgású?

Arra az estére ezzel le is zárták a témát, Hürrem elméje azonban csak nem hagyta őt pihenni. Miért irányította Szulejmánt Irán felé? Talán mert valahol mélyen még mindig kereszténynek érzi magát? A horvát sakál igyekezete, hogy a szultán arcát keletre fordítsa, szintúgy a kereszténység megóvásának vágyából rügyezett volna? Ibrahim már évekkal ezelőtt muszlimmá vált, de nyilvánvalóan még lakozott benne valamennyi kereszténység. Még ha ádáz

ellenségek voltak is, a két hajdani hittestvér egymás tudta nélkül szövetséget kötött volna, hogy megóvják a keresztény vallást?

Igazából mi vagyok én, nyilallt Hürrem fejébe a kérdés. Az egész élete erről az egy rejtvényről szólt. Mi volt ő? Muszlim vagy keresztény? Orosz vagy oszmán? Az iszlám iránti érdeklődése is csupán egy eljátszandó szerep része lett volna, hogy elnyerje Szulejmán kegyeit, hogy magasabbra emelkedhessen?

Hürrem megborzongott ettől az elképzeléstől.

– Allahom; a szívem is, akárcsak az arcom, kétszínű volna? – suttogta alig hallhatóan. – Már soha nem szabadulok ettől a kérdéstől: ki vagyok én, ki vagyok én?

Aznap éjjel, évek múltán először vette elő a hozományos zsákját a rejtekhelyéről. Hosszasan bámult a Mária Szűzanya félig hiányzó arcképére, s karjában a koromtól megfeketedett Jézusra. Egy-két cseppnyi könny áztatta el a Jézus feje felett köröző arany színű angyalt. Hürrem a reggeli ima befejeztével sem kelt fel az imaszőnyegről. Ajkai megállás nélkül mozogtak.

— *akkor menjünk hát és lássuk* – szólt Szulejmán Ibrahim pasához, – hogy ez a Tahmásp nevű kölyök is olyan kiválóan tudja-e faképnél hagyni a szafavid trónt, és árkonbokon menekül-e, mint az apja, Iszmail sah!

Hürrem nem tudta eldönteni, minek örüljön jobban: hogy a szultán ismét azt az utat választotta, amit ő mutatott neki, vagy hogy ideiglenesen megmentette Rómát. Ám nemsokára már nem is volt olyan állapotban, hogy ilyen kérdéseken tűnődjön. Ugyanis a háborúba induló Szulejmán valami egészen váratlan dolgot tett: a trónt Gülbahar fiára, Musztafa hercegre bízta.

A világ összedőlt Hürrem körül. Először pánikba esett. Mit

jelentsen ez a *kajmakám*⁶⁰ cím? Hogyan rendelkezhetne egy gyermek, akit mindössze két éve metéltek körül, Szulejmán minden hatalmával az édesapja távollétében? Akasztani és fejet vétetni is szabad neki? Azon nyomban aggódni kezdett a gyermekei és a saját élete miatt. Mintha az apró Dzsihangir herceg folytonos betegeskedése nem jelentett volna számára elég gondot, most még ez is sújtotta. Nem volt könnyű, de valahogyan sikerült eltitkolnia a rémületét. Ezúttal is páratlan mosollyal köszönt el a férjétől.

– Menj, nagyra becsült szultánom, s térj vissza fejedén a diadal koronájával. Áldott legyen a szent háborúd. Ne aggódj miattunk, Derék hercegünk. Kellőképpen vigyázni fog kincseidre.

Hürrem ottmaradt, a távolodó szultánt figyelve, akinek a kaftánja lobogott a szélben, ahogy tovavágtatott a lován.

Szulejmán, aki tüstént értesült minden cselszövéstről, amit V. Károly, a pápa és Tahmásp sah palotájában eszeltek ki, és aki előre kiszámított minden lépést, és megtette az összes lehetséges óvintézkedést, éppen saját otthonának eseményeire nem fordított elég figyelmet.

– Fogalma sincsen, hogy milyen szörnyű félelemtől szenvedek – nyöszörgött Hürrem.

Vagy talán tudott róla, mégsem törődött vele?

A kígyótámadás esete óta a rettegés és az elővigyázatosság egyébként is közeli barátaivá váltak. Semmit sem kapkodott el. Mindenből, amit megevett vagy megivott, először egy Dzsáfer által felfogadott, sötét bőrű fiú vett egy harapást, egy kortyot. Addig ágyba sem ment, amíg tüzetesen át nem vizsgálták a hálószobáját és annak környékét. Ugyanilyen lépéseket alkalmaztak a gyermekeivel kapcsolatban is.

Most viszont egy új helyzet kezdett kialakulni. *Mit kell tennem? Hogyan óvjam meg magamat és a gyermekeimet a százlábú fiától?* Ki se

téve a lábát a szobájából, napokig ezen a kérdésen rágódott. Természetesen első dolgaként mindhárom fiát és a lányát a saját lakosztályába költöztette. A legidősebb fia, Mehmed herceg az oktatás részeként már Maniszában töltötte be a kormányzói posztot. Neki is küldött persze egy üzenetet: „Légy óvatos.”

Fejjel előre estél a sárba, Hürrem, nyöszörgött magában. Minden erőfeszítésed hiába volt. Gülbahar fattyúja ült az oszmán trónra. Mihez fogsz most kezdeni? Ez nem egy kígyó, amit csak úgy nyakon ragadhatsz és elhajíthatsz.

Amikor elképzelte, mekkora örömet élhet át Gülbahar, úgy érezte, mindjárt megtébolyodik. Nojan édesapja is nagyon távol volt. Szulejmán sem tartózkodott a közelben. Iszkender Cselebi a hadsereggel együtt szintén háborúba ment. Hafsza szultána elhunyt. Hürrem teljesen magára maradt. Senki sem volt már mellette, akiben megbízhatna, akinél menedékre lelhetne, csak egy fekete fiú. Az ő karjai vajon elértek olyan messzire, hogy megvédjék Hürremet és az öt gyermekét? Ez a palotának nevezett hely csordulásig tele volt rosszakarókkal. Bármelyik sarokban ezernyi csapda leselkedhetett rájuk.

Gülbahar is okvetlenül átköltözik majd, gondolta. Ez magától értetődő; hiszen végre elérte azt, amire vágyott. A fia jött és rátelepedett az oszmán trón egyik sarkára. Már csak az volt hátra, hogy kardját felkötve elzarándokoljon Ejüp szultán mecsetjéhez és ott kihirdessék a szultánságát. Ha ez így megy tovább, erre is hamarosan számítani lehet.

Hürrem így emésztette magát napokon keresztül. Már mindenki, akivel csak találkozott, ellenségnek tűnt a szemében. A gyermekeinek sem engedte meg, hogy elhagyják a szobájukat. A szolgálok közül kizárólag Merzuka és Szetáret kalfa volt felhatalmazva arra, hogy belépjen. Szetáret megjelenése kifejezetten furcsává vált, mióta szénfekete, göndör haja megőszült. Annak

ellenére, hogy általában vissza sem bírta fogni feltörő kacagását, mostanában még egy halvány mosolyra sem futotta. Mintha egy rojtozott selyemfonálon egyensúlyozott volna. Egyik oldalán a pokol tűzei égtek, a másikon pedig kígyók, skorpiók és százlábúak hemzsegték. Itt már tényleg nem volt szabad megbotlania.

Nem is számolta már, hogy az utóbbi időben mennyi éjszakát töltött álmatlanul. Felemelte fejét a mostanra egy trónra emlékeztető párnájáról és felült az ágyában. *Akkor csak így várakozol ölbe tett kézzel?* tette fel a kérdést önmagának. *Te Hürrem szultána vagy. Szulejmán szultán nemes felesége. Mitől félsz? Ne ereszd el, amit már megkaparintottál. Végtére is, ő csupán egy gyerek A győzelemre összpontosíts. Mutasd meg, hogy kinél van a hatalom.*

S habár már sikerült eltökélnie magát, nagy nehezen tudta csak kivárni a reggelt. Mindenekelőtt magához hívatta Merzukát.

– Tüstént tájékoztassák a kajmakám hercegünket. Meg szeretnénk Őt látogatni.

Rövid időn belül meg is érkezett a válasz: *„Nem kérhetem, hogy ilyen fáradozásnak tegyem ki őt. Inkább mi magunk mennénk az áldásáért.”*

Rendben van, de mégis mikor?

Hürrem rögvést a sarkára állt. Felpróbálta a legbájosabb ruháit, majd végül kiválasztott közülük egyet. Készülődés közben egyre csak Musztafa feleletén járt az esze. Ahányszor azt megkérdezte Merzukától, *„Pontosan így mondta?”*, mindannyiszor ugyanazt a választ kapta, *„Pontosan.”* Ez most mit jelentsen? *„Nem kérhetem, hogy ilyen fáradozásnak tegyem ki őt...”* Semmilyen megszólítást vagy címet sem tartalmaztak ezek a szavak.

– Hát nézd meg, hogy állunk. A fiú még a nevünket sem ejti ki, nem beszélve arról, hogy teljesen megfélemedezik szultána megnevezésünkről – panaszkodott Merzukának. Emellett, mit érthetett az alatt, hogy *„Inkább mi magunk mennénk az áldásáért”*? Mi

lett Musztafából, hogy az áldásunkat kellene rá adnunk? Megkérdeztük és megértettük. A kajmakám egy pusztán üres szavakból álló rang. Neki nincsen döntési joga. Nem tehet semmit a férjem tudomása, pecsétje nélkül. Ő csupán felügyeli a napi teendőket, ennyi az egész. S még azt is az őt körbevevő, megannyi vezír végzi el helyette. Egyértelműen az anyja taníthatta meg neki ezeket a szavakat.

Merzuka tisztában volt az úrnőjében tomboló viharral. Azt is tudta, hogy le kell őt csillapítania. Máskülönben ez a bolond lány a végén még a feje tetejére állítja az egész palotát.

– Éppen úgy viselkedsz, ahogyan azt a herceg szeretné – motyogta. – Ha nem tudod őt áttéríteni az oldaladra, akkor legalább te legyél az ő oldalán. Ez is jobb, mint szemben lenni vele.

Hürrem megfordult és meglepetten nézett a tatár lányra. Jól ismerte őt. Merzuka tekintete és testtartása aggodalomról árulkodott. Már látta ezt korábban, mégpedig abban az átkozott vendéglőben, amikor arra kérte, hogy Frederikkel való találkozása érdekében cseréljenek szobát.

– Nahát, mondhatom – mosolygott finoman a társára. – Micsoda bölcs szavak ezek? Hol tanultál meg így gondolkodni?

Merzuka nem volt képes eldönteni, hogy nevéssen-e vagy inkább megsértődjön. Csóválta a fejét, jelezve, hogy ne is törődjön vele.

– Ne borítsd fel aládát, így ugyan nehezebb, de egy teli láda még mindig hasznosabb, mint egy üres.

Igaza volt. Hürrem nem bírta megállni, hogy át ne ölelje a társát. Azután várni kezdett a teli ládára. A déli imát elénekelték, a délutáni imának is vége volt már, csak hogy senki sem érkezett. *Most biztosan Gülbahar oldalán ül*, gondolta. Hürrem elméje egy percre sem nyugodott. Ideges volt. Hiszen már évek óta nem találkozott Musztafával. Kizárólag a körülmetelési ünnepségen volt alkalma szemügyre venni őt, noha akkor is csak messziről és

kivehetetlenül, a tüll függöny mögül. Gondolatban részletesen kidolgozta, hogy miről fog majd vele beszélni. Arra is kísérletet tett, hogy kitalálja Musztafa mondandóját. Ki tudja, miket tanított neki az anyja, mérgelődött. A naplementi imát követően megkapta a várva-várt bejelentést:

– Musztafa herceg érkezik.

Hürrem állva üdvözölte a vendéget. Az arca egyszerre tükrözött egy kajmakám fogadásához illő formalitást, s szívből jövő őszinteséget, mintha a saját fia jönne látogatóba. Úgy vélte, hogy felettébb jól sikerült egyensúlyba hoznia a kettőt. Musztafa magasabb és tekintélyesebb volt, mint ahogy a körülmételek korúnt. *Az anyjára ütött*, gondolta. A nő olyan volt, mint egy égimeszelő, épp úgy, mint ez a fiú. Túl nagy lett volt a turbánja, vagy csak azért látszott annyira kicsinek az arca, mert lehúzta a fejedőt egészen a homlokáig; erre nem tudott rájönni. Egy pár sötét szemöldök, sötét szem és egy horgas orr; ezzel maradéktalanul le lehetett írni az arcát. Na, és persze ott voltak még azok a keskeny ajkak.

– Ön hiányzott nekünk – szólt hozzá meleg hangon.

Musztafa herceg pusmogva válaszolt anélkül, hogy a nőre nézett volna.

– De hát még csupán néhány hónapja érkeztünk.

Hürrem úgy tett, mintha nem értené a fiú szavaiban megbúvó utalást: *„Hogyan is találkozhattunk volna, ha egyszer száműztél minket Maniszába?”*

– Felkerekedtünk ugyan, hogy köszöntsük Isztambulban hercegünket és gyönyörű validéjét, ám a szultánunk megelőzött minket. Így sajnálatos módon nem volt szerencsénk találkozni.

A légkör jéghideg és oly feszült volt, akárcsak egy kifeszített huzal. Hürremnek át kellett törnie ezen. Néhány lépést tett a

gyermek felé.

– Jöjjön, foglaljon itt helyet – ajánlotta fel. Amikor észrevette, hogy a fiú habozik, a kezénél fogva fürgén a dívány irányába kezdte húzni. – Ne legyen ennyire tartózkodó, kedves. Végére is, mi már szinte az ön validéjének számítunk. Azonfelül mi az az óriási turbán a fején? Meg kell mondanom, kiváltképpen jól áll önnek, ez itt azonban nem tanácsülés. Nyugodtan vegye le és helyezze magát kényelembe. Ezáltal legalább mi is jobban láthatnánk a derék hercegünk arcát.

Musztafa vontatottan felemelte a kezét, s egy pillanat erejéig úgy látszott, mintha valóban le készülne venni a turbánt, végül mégis meggondolta magát.

– Nem, jó lesz ez így; maradjon csak. A kajmakám nem lehet turbántalan.

– Ezt ön tudja a legjobban. Hogy van az édesanyja? Allah adja, hogy jó egészségben legyen.

– Jól van. – Egy pillanatra elhallgatott. – Ő szintén érdeklődik az ön egészsége iránt. – Még egy rövidebb csend következett. – Rettentően elszomorította őt az a kígyóval kapcsolatos incidens.

Remélem, már jobban érzi magát, mint a minap.

Hürrem lágyan felnevetett.

– Ó, mi igazán jól vagyunk. Az csupán véletlen egybeesés volt. Egy kissé talán túlságosan is ingerültek lettünk, de annak már vége.

– Vajon hogyan kerülhetett oda az a kígyó?

Ha Hürrem akkor nem harapdálta volna az ajkát, bizonyára akaratlanul is kicsúszott volna a száján egy ehhez hasonló felelet: *„Mégis hogyan, hát az édesanyád tette oda!”*

– Nem lehet tudni – válaszolt, miközben igyekezett nem megtörni a derűs látszatot. – Ha minket kérdez, az állat minden kétséget kizáróan az egyik vízcsövön át kígyózhatótt be a hamamba. Más

magyarázatot nem tudunk elképzelni. – Majd hogy témát váltson, hirtelen egészen más kérdést intézett felé. – Szóval, mi mindennel foglalatoskodik mostanában?

– A szultánságot tanuljuk.

Egy másodpercre, de annál nem többre, a mosoly ráfagyott Hürrem arcára. *Tanuld hát*, morogta belül. Habár csak fecsérled ezzel az idődet.

A fiú ezekkel a szavakkal felkelt a díványról. Oldalán a kardja fityegett, melyen a körülmetélési ceremónia után Szulejmán szultántól kapott becses ékkövek csillogtak. Ahogy a jobb kezét a derekára tekert vörös selyemövén pihentette és a baljával ellendítette kaftánját az útból, hogy a kardjának markolatához hozzáférhessen, néhány büszke lépést tett a szobában. Menynyire hasonlított így most az édesapjára! Mintha maga Szulejmán szultán állt volna előtte. Musztafa szeme is ugyanazokat a sötét villámokat szórta, amikor beszélt.

– Mi nagyon is ragaszkodtunk ahhoz, hogy az édesapámmal tarthassunk, ő viszont ezt nem találta helyénvalónak. „*A te feladatod itt sokkal fontosabb. Nézd, mi most rád bízunk a trónt,*” mondta nekünk.

Hürrem ismételten visszatért a vidám csiripelő hangjához.

– Mily helyesen beszélt nagyra becsült szultánom. Amikor itt az urunk trónján ülhet, miért óhajtana a hercegünk a harcmezőkön...

Musztafa hirtelen belefojtotta a szót.

– A szultánságot a hadi terepen, a katonák élén lehet a legjobban megtanulni. Miből tudnánk okulni itt a négy fal között? A nép megélhetésén, adás-vételein és hasonlókon kívül más tapasztalat megszerzésére nincs lehetőség.

– Hát nem lényegesek ezek is?

– Természetesen azok, ugyanakkor a szultán helye a harcosai mellett van. Ha valami történne az édesapánkkal, Allah adja, hogy

minél később, mi nem úgy fogunk majd azon a trónon ülni, mint egy kormányzó, hanem mint a szultán, aki még egy napra sem hagyja magára a hadseregét. Hát nem ez illene a leginkább Szulejmán szultán fiához, Musztafa kánhoz? Hogy háborúból háborúba, hadjáratról hadjáratra vágta?

Hürrem egyszeriben úgy érezte, mintha a férjét hallaná. Egyforma tüzes tekintet és tüzes hangnem jellemezte őket.

– Ahogyan ön is láthatja – folytatta Musztafa, – minden igyekezetünkkel a szultánságot tanuljuk, hogy egy nap méltóak lehessünk édesapánk trónjának öröklésére. És csakugyan jól haladunk a tanulással.

Abban a szent pillanatban megszólalt az esti imára felszólító adzán.

– Az ön engedélyével, most mennünk kell – dörmögte Musztafa, ahogy összeszedte magát, aztán az ajtó felé indult.

– Bárcsak maradhattál volna még egy kicsit. Reméltem, hogy találkozhatasz majd a testvéreiddel.

A fiú visszafordult Hürrem felé.

– Nincs nekünk erre időnk. Már várnak ránk az államügyek.

Hürrem szultána tekintetével kísérte az ajtóig lépkedő Musztafa herceget, aki kaftánját libegtetve anélkül távozott, hogy egyáltalán megvárta volna, mit reagál a nő az utolsó szavaira. A szultán felesége már azt sem érzékelte, hogy kik jöttek ki-be a szobájából, annyira lekötötték figyelmét a gondolatai. Elzavarta a szolgálókat, akik a gyertyák és a lámpások meggyújtására készülődtek. Órákon át ült a teljes sötétségben. Most a szobában világító egyetlen fényforrás szemének szikrája volt. Ez a kékeszöld pislákolás először egy pár izzó ponttá változott, majd vörös lángra kapott.

– Menj akkor, Musztafa – suttogetta. – Menj és lásd, hogy ott, ahová tartasz, találsz-e trónt, amire leülhetsz, vagy koronát, amit a fejedre

tehetsz. Tudniillik a pokolban nincsenek paloták...

ÖTVENHATODIK FEJEZET

Először a sógor, Bizalmas Ibrahim pasa vezette csapatok eredtek útnak Isztambulból kelet felé. A második parancsnoknak a kincstáros Iszkender Cselebi lett kinevezve. A szultán tisztában volt a két nélkülözhetetlen vezíre közötti ellentétekkel, noha nem gondolta, hogy ez bármilyen gondot okozhat a hadjárat alatt.

A hadsereg futótűzként igazta le Karamant⁶¹. Onnan pedig délkeleti irányba fordulva visszahódította Bitlist, amit korábban a szafavid katonák rohantak meg. Mire Szulejmán odaért a fősereggel, Tahmásp sah erőit már sehol sem lehetett megtalálni.

Szulejmánt büszkeség töltötte el. Vágyakozása is legalább akkora volt. Máris hiányzott neki Hürrem. A lány mosolya, szeme, vörös haja és szenvedéllyel tekerdő rózsaszínes-fehér teste egy röpke percre sem hagyta el az elméjét.

S annak ellenére, hogy már öt gyermeket is világra hozott, a vonalai továbbra is olyanok voltak, mint egy görög szoboré. Sőt, minden egyes szülés, ha lehet, csak még szebbé tette őt. Amikor felidézte Hürrem érzéki alakját, Szulejmán reszketni kezdett a vágytól.

Egyik este végül leült és egy levél írásába kezdett azzal a reménnyel, hogy így talán enyhíthet az epekedésén. „*Mosolygó arcúm*” volt persze az első sor. „*A seregem most pontosan azokon a meredek hegyeken s szirteken kel át, ahol egykor Nagy Sándor hada is*

megfordult. Mi majd megtanítjuk, hogy ki a hatalmasabb. Nagy Sándor dicsősége vagy Szulejmán ereje? Mutassanak nekem egy olyan helyet, ahová az oszmán kard nem ér el, s én rögvest megyek, hogy elfoglaljam. Csak ne gyötörne ez a vágyakozás a búbájos arcodért, azokért az angyali szemeidért, a fülemüle nyelvédért, mely Szulejmánomnak szólít engem...”

Hürrem szultána sem késlekedett a válaszával, amiben szakadatlanul Gülbahar fiát dicsérte. *„Látnod kellene a kajmakámodat, a mi derék Musztafa kán hercegünket.”*

Noha a *„hamam levél”* tette Szulejmánt a legboldogabbá. Miközben kuncogva olvasta, gyakran azon kapta magát, hogy álmodozik. A kacskaringós írásból nyilvánvaló volt, hogy az üzenet nem egy kalfa tollából született. Hürrem vetette papírra, a saját kezével. Azonfelül mégis kit tudna rávenni, hogy egy ilyen levelet megírjon? *„A hamam, melyet Szulejmánom engedélyével építettünk, végre elkészült. Annyira mesébe illő! Kívülről őt nem láthatják, Hürrem viszont mindkét tengerben gyönyörködve tud fürödni. Ilyenkor leülök a fürdőmedencénél és levetem a pestamálomat. Ahogyan hideg és meleg vizet öntök magamra, a tűztől perzselődök, akárhányszor eszembe jut nagyra becsült szultánom.”*

Amikor értesítették, hogy futár érkezik a szadzazam pasától, ő éppen az utolsó sorokat olvasta. Mintha a felesége mezítelen teste közvetlenül ott ült volna mellette. Nagy sietséggel szállt vissza a földre azokból az ábrándos fellegekből, ahol Hürrem szavaitól tévelygett.

– Lássuk, hogy milyen jó hírekkel tud a szadzazam pasa szolgálni
– adta ki az utasítást, hogy azonnal hozassák elé a küldöncöt.

A férfi holtfáradt volt a napokig tartó, szüntelen lovaglástól. Ennek dacára mindent a hagyományoknak megfelelően hajtott végre Szulejmán szultán előtt, habár nehézkesen tudott csak letérdelni.

– Mondd tehát, mi volna Ibrahim pasa üzenete?

A katona egy lepecsételt dobozt húzott elő az ingéből és Szulejmán szultán felé nyújtotta. A szultán egyik kísérője tüstént ott termett. Kezébe véve a dobozt, lassú léptekkel az aranytrónhoz ment. A vezír olyan mélyen hajolt meg a trón előtt, hogy a fején lévő hosszú turbán bármelyik pillanatban leeshetett volna a szultán lábára. Változatlan testtartásban felkínálta a szultánnak az ujjhegyeivel fogott dobozt, aminek iszonyúan kíváncsi volt a tartalmára. Szulejmán ki nem állhatta ezeket a hagyományokat, mindazonáltal nem volt mit tennie. Azok eddig is így voltak és mostantól sem lesznek másképpen. Kinyúlt érte és magához vette. A szarvasbőrből készült dobozt vörös méhviasszal zárták le, amibe Ibrahim jókora pecsétje mélyedt. Szulejmán feltörte a pecsétet, kinyitotta a dobozt és kivett belőle egy bőrpapírt. Ibrahim imádta bőrre írni a közleményeit.

Mihelyt a szultán szétnyitotta a négybe hajtott bőrdarabot, a vezírek már készen álltak arra, hogy egy újabb győzelem hírére fogadják. Csakhogy ez nem a számításuk szerint történt. Szulejmán szultán nem számolt be nekik semmilyen új diadalról.

Ellenkezőleg, fakó arca hirtelen élénkpirosra színeződött. Minél tovább olvasta, annál komolyabbá vált a tekintete. Összegyúrte Ibrahim bőrpapírját a tenyerében. Egy pillanatig elgondolkodott.

– Hidig aga – parancsolta magához az egyik jelenlévőt. Amikor a vezír olyan sebesen dobta magát a földre, mintha már gurult volna, s megpróbálta megcsókolni a kaftánja szélén, mert érezte, hogy valami nincsen rendjén, a szultán még jobban feldühödött. – A fenébe is. Hagyd most ezt a kéz- és kaftáncsókolgatást, aga. Ez a katona alig bír megmozdulni a fáradtságtól. Adjatok egy párnát a feje alá. Emellett rögtön jelölj ki három lovast. Mindhárman külön-külön nyargaljanak. Ha valami történik az egyikükkel, a többiek így folytathatják az utat. Nincs megállás. Akkor sem, ha éhesek vagy szomjasak. Egyenek és igyanak a lovuk hátán. Hadd érje el az üzenetem Ibrahim pasát mihamarabb.

A fő sátorban tétlenkedő vezíreket szinte felfalta a kíváncsiság. – Amire ön megírja a levelét, a lovak már készen is állnak az indulásra, szultánom – mekegte Hidig aga, Szulejmán szultán viszont ezt teljesen másképp tervezte.

– Nem lesz itt szükség írásra. Ez a parancsom: „Várj, amíg odaérek. Addig nehogy bármit is cselekedj. Nehogy!”

— *N*em lehet, hogy tévedsz, pasa?

Ibrahim alázatosan állt Szulejmán szultán előtt.

– Bárcsak úgy volna – motyogta fejét lehajtva. – Sajnos itt nincsen szó tévedésről.

Ahogy a szadzamhoz küldött lovasok útnak indultak, a táborhelyet rögtön lebontották. A szultán egekig nyúló hadi tujját, a janicsár zenekart, az ágyukat, a katapultokat, a tüzérséget és az ennivalót hordozó kocsik olyan gyorsan haladtak előre, amennyire csak tudtak, azzal a sok tehéncsordával és juhnyájjal együtt, mely a katonák eledeleként szolgált. Szulejmán íjszerűen meggömbült sötét, dús szemöldöke, mely az Ibrahim pasától kapott hírtől vette fel ezt az alakzatot, egy tapodtat sem mozdult az út alatt. A szultán, akinek minden egyes lélegzetvétele türelmetlenségéről árulkodott, fehér lován előrevágtatott, miközben a mellette siető testőrök és janicsárok folyamatosan figyelmeztették. – Óvatosan. – Ugyanis azok a hegyek, mezők és folyók, melyeken keresztülvágtak, nem voltak igazán biztonságos területek. Itt bármikor célba vehette a szultánt valamelyik szafaavid fundamentalista.

Végül, amikor értesült arról, hogy Ibrahim tábora csupán két napnyi gyalogos távolságra van, a szultán nem bírta tovább visszafogni magát. Egy lovas zászlóalj társaságában viharzott előre. Elővigyázatosságként, a fenséges kaftánjától megszabadulva egy

egyszerű katona ruháit öltötte magára. Azonkívül a háta mögött hagyott kilenc lófarkas tug és megannyi lobogó továbbra is azt a látszatot keltette, hogy a szultán is ott lovagol velük.

Az éjnek évadján katonai viseletben megérkező Szulejmán szultán igencsak meglepte Ibrahim pasát. Szulejmánt pedig Ibrahim sátra képesztette el, mely még a saját fő sátránál is fényűzőbb volt. Aranypóznák, aranyfonalas kötelek, borospoharak. A szadzrazam színpompás selymekkel és szaténokkal díszített sátra mellett a szultáné inkább egy szerény katonai lakra hasonlított. Jóllehet, ez most közel sem volt a legmegfelelőbb alkalom arra, hogy erről kioktassa.

Az ügy túlságosan nagy jelentőséggel bírt ahhoz, hogy a sátorban beszéljenek róla. Rajtuk kívül egy fül sem hallhatta ezt a titkot. Így hát karjánál fogva megragadta a fővezírt és kihúzta a sátorból. A két barát maga mögött hagyta a tábortüzes, nyitott teret, a sötétség felé tartott.

– Figyelj, Ibrahim – fogott hozzá a szultán. – Tudatában vagyok annak, hogy nem jössz ki jól Iszkender Cselebivel. Ezért is helyezlek titeket mindig egymás mellé, abban bízva, hogy háborús baj társként esetleg véget vethettek ennek az ellenségeskedésnek. Évekkel ezelőtt valahogyan elérted, hogy megölesd a testvérét. Én akkor sem szóltam ellened, mert megbíztam benned. Mindazonáltal, ha csak azért rágalmazod Iszkendert, hogy kiessen a kegyeimből, *a te fejed fogja bánni*, ezt tudnod kell.

– Önért akár ezer Ibrahim fejét is feláldoznám. Nem lehet a szultánom előtt rejtegetnivalóm, titkom. Nem kedvelem Iszkender Cselebit. Bár Cselebi sincs oda értem. Minduntalan rágalmaz engem ön előtt. Pedig nekem nem szokásom senkit sem ócsárolni. Még az ellenségeimet sem. Még azokat sem, akik engem ócsárolnak.

Ibrahim ezekkel a szavakkal arra igyekezett célozni, hogy Hürrem bűnösnek nevezte őt a kígyótámadással kapcsolatban,

Szulejmán viszont nem fordított rá különösebb figyelmet.

– Előfordulhat, hogy valaki más rágalma van a dologban?

Hogy egy ármány, egy csapda az oka az egésznek?

Ibrahim megcsóválta a fejét, mintha alig tudna megszólalni a bánattól.

– Először is, meséld el a történetet részletesen.

– A felderítőosztagunk állítólag meglátott egy tevekaravánt három napnyi távolságra innen. Amikor közelebb értek, rádöbbenek, hogy ez az urunk kincstáros karavánja. Abban a szent pillanatban egy tucatnyi lovas támadta meg a karavánt a dombok közül. A megálljt kiáltozó katonáink azon nyomban megpróbálták visszaverni az útonállókat. De mire odaértek, az örök már mind holtan heverték a homokban. A banditák pedig éppen az aranyládákat ürítették ki. A felderítőosztagunk rajtakapta őket és végzett a legtöbbjükkel. Néhány sebesült eliszkolt. Ketten kegyelemért esedeztek. Amikor aztán a katonáink lehúzták róluk a sötét kelméjüket, kiderült róluk, hogy egytől egyig Iszkender Cselebi emberei. Az árulók meggyilkolták négy...

Mielőtt Ibrahim befejezhette volna a *„meggyilkolták négy harcosunkat”* mondatát, a szultán ráförmedt.

– Fogd rövidre, pasa. Szóval azt mondod nekem, hogy Iszkender kirabol minket. így van?

Ibrahim egy bólintással válaszolt.

– Nos, mit tettél ezután?

Szulejmán hangja úgy csattant rajta, mint egy ostor.

– A karaván érkezett egy biztonságos helyre, ahol eláshatták a holttesteket. A sebesültekkel is végeztek. Iszkender Cselebi két embere, aki megadta magát, mindent beismert előttem. Ámbár a katonák nem vették észre, hogy az egyikük egy méreggel töltött gyűrűt hordott az ujján. A férfi megitta mérget és meghalt. A másik

pedig a vallatás helyszínéről menekülve...

- Nem maradt egy szemtanú sem?
- Hallottuk a vallomásukat. Aztán ott vannak még a katonák is a felderítőosztagunkból, szultánom.
- Más szóval a szavaid és a hűséges embereid.

Először Ibrahim nem igazán tudta, hogy miképpen folytassa. Ez egy veszélyes szerencsejáték volt. Vagy Iszkender feje hull majd, vagy az övé. Eddig a napig ilyen kockázatos cselre még nem vállalkozott. A pecsétügy óta óvatosan szóhette csak a hálóját. Abban már nem volt egyetlen rés, lyuk vagy hasadék sem. A terv simán gördült előre: a pókhálóban csapdába ejtette az áldozatát, s nemsokára ki is szívhatja a vérét. És Ibrahim ezt Szulejmán rendeletével fogja véghezvinni, akinek most halálos ítéletet kell kimondania az általa olyannyira pártfogolt kincstáros, Iszkender Cselebi fejére. Az utolsó lépésként, hogy meggyőzze a szultánt, előrántotta a derekán viselt görbe törét és kinyújtotta a szultán felé.

– Amennyiben őfelségém akár a legcsekélyebb kétséget is érzi elkötelezettségünknek, az élet már amúgy is haram⁶² volna számunkra. Hadd legyen az élet az ára Ibrahim szolgálatának és lojalitásának. Kizárólag arra kérem, hogy ne vessen oda a hóhérnak. A szultánom keze vegye el az életemet. Itt és most. Legalább ezt ne tagadja meg tőlem.

Szulejmán szultán közelebb húzódva Ibrahim szemeibe nézett, amennyire az lehetséges volt ebben a koromsötétben. Mérhetetlenül szerette volna, mégsem lelte meg azt az egykori romlatlanságot Ibrahim tekintetében. Akivel egy ösvényre terelte a sors Manisza egyik szőlőskertjében, akit társaként maga mellé fogadott, felemelt egészen az állam csúcsára, és több, mint elegendő vagyonnal látott el, akivel egy ágyba fektette a hűgát. Ismét a fortélyosság szikrái pislákolnak a szadzazam szemében. Múlandó, alattomos szikrák

voltak azok. Őszintén szólva, Szulejmán közel sem volt meggyőzve, de őt sem tudta megvádolni semmivel. A katonái bizonyára úgyszintén megesküdnének, hogy Iszkender Cselebi embereit csípték meg.

A kézfejjével eltolta maga elől Ibrahim törjét.

– Mit tettél Iszkender Cselebivel?

– Egy biztos helyen van bezárva. A katonák azt hiszik, hogy az előreküldött karavánnal tartott.

– Nem kérdezted ki, hogy mindez igaz-e?

– Természetesen tagadja.

Az ezt követő eseményeket mindenki rémálomként élte meg. Iszkender Cselebi annyi kínvallatás után is ragaszkodott az ártatlanságához. – Ibrahim az én embereim ruhájába öltöztette az övéit és kelepcébe csalta őket – hajtogatta, de senki sem hitt neki. Mialatt Ibrahim figyelte a szultán lábánál térdepelő és könyörgő kincstárost, máris így kárörvendett magában: *Gyerünk hát, Iszkender. A te legnagyobb szövetségesed, az orosz Hürrem sincs most itt. Bárhogyan is, kíméld meg a mocskos életedet a kezeimtől.*

S ugyan a szultán sejtette, hogy ez talán valaki másnak a műve lehet, mivel nem talált semmi bizonyítékot Cselebi büntelenségére, rányomta a pecsétjét a halálos ítéletre, amit Ibrahim tolt az orra alá.

– Ám ha lehet, ne itt ontsd ki Cselebi véré, pasa – kérte. – Vegyük be előbb Bagdadot; ott majd végrehajthatod a kivégzést.

Valójában abban reménykedett, hogy addigra előkerül valamilyen bizonyíték, mely a férfit igazolja, csak hogy ez nem következett be.

Ahogy Szulejmán szultán a babiloni téglákból épült bagdadi várat szemlélte, Ibrahim már forrongott a türelmetlenségtől, ugyanakkor tartott attól, hogy esetleg bonyodalom üti fel a fejét. Mi lesz, ha elhúzódik a háború és felbukkan valaki, aki bebizonyítja

Iszkender feddhetetlenségét? Már nem bírta tovább ezt a nyomást. Egyesével megölette a felderítőosztag tagjait, de még így sem tudott megnyugodni. Végül azonban a félelme nem bizonyult indokoltnak, ugyanis az ostrom a vártnál is hamarabb véget ért. Bagdadnak nem volt más választása, mint kinyitnia a kapuit Szulejmán serege előtt. Amikor Szulejmán fehér lován belépett a várba, Ibrahim már azt sem akarta kívárni, hogy a költő Fuzuli őket köszöntve felolvasson nekik egy verset, ezzel is gratulálva a szultán győzelméhez. Ő ehelyett azzal ünnepelte Bagdad elfoglalását, hogy megfojtatott egy ártatlan férfit, majd napokig lógva hagyta a tetemét a város főterén. Miközben estéenként titokban a borát kortyolgatta, gonosz fény csillogott a szemében. Most az orosz Hürremen volt a sor. A kígyó nem tudta kiönteni a mérget, az orvgyilkos kardja viszont nem hibázott.

Az Iszkender Cselebi szerencsétlenség miatt Szulejmán még a sikernek sem tudott teljesen örülni. Változatlanul feldúlt maradt. Sokszor azon kesergett magában, hogy bárcsak ne esett volna meg ez Cselebivel. Ezért cserébe még Bagdadot is visszaadta volna Tahmáspnának. Valamiért egyszerűen nem tudta elhinni, hogy Iszkender Cselebi elkövette ezt a bűnt. Rendben van, a férfi keze messzire elért, ugyanakkor nem vakíthatta el a kapzsiság olyannyira, hogy a szultáni kincstárat kísérelje meg kirabolni. Iszkender Cselebi kétségbeesetten az ártatlanságát ismétlő arca éjjel-nappal ott lebegett a szeme előtt. Amikor észrevette, hogy Cselebi holtteste még mindig ott függött a kötélén, iszonyatos harag tört elő belőle.

– Vegyétek már le azt a szegény embert! Hát még egy maréknyi földet sem érdemel az alattvalónk, hogy így otthagyjátok a dögevő varjúknak és keselyűknek? Nincs nektek vallásotok, hihetek, nincs

bennetek egy árnyalatnyi tisztelet sem Allah iránt?

Ibrahim természetesen tagadta, hogy bármi köze lenne ehhez és fejvesztve teljesítette a parancsot.

A kedvét vesztett szultán villámgyorsan és egymás után vette be a szafavidák városait, hogy kitöltse mérgét az ellenségén. Még a Szafavid állam régi fővárosába, Tabrizba is betette a lábát, Tahmásp sahnak viszont se híre se hamva nem volt. Ezt követően tizenhét teljes napig maradt Tahmásp palotájában. A sah testvére, Szám Mirza látogatta meg őt az egyik nap és megcsókolta a kaftánja végét, csak hogy semmilyen diadal nem volt képes megbékíteni a Szulejmán lelkiismeretében tomboló földrengés fájdalmát. Végül így fordult Ibrahimhoz.

– Nézd, hogy áll a helyzet. Lovunkkal a palotáját tapossuk, de még egy árva szót sem hallottunk ettől a Tahmásp-fiútól. Azt hiszem, hogy apát-fiát egyaránt menekülésre és rejtőzésre okították, mintha asszonyok lennének.

Szadzamam pontosan erre várt. Nem is halasztotta el a kínálkozó lehetőséget.

– Míg az alattvalója itt van, ne kergesse hiába Tahmáspot. Egyértelműen nincs bátorsága a fiúnak urunkkal szembenézni. Térjen csak vissza Isztambulba és pihenje ki a fáradalmait. Mi majd mindent megteszünk itt, ami szükséges.

A szultán pedig úgy tett, ahogyan a sógora tanácsolta. Iszkender Cselebi halála után egyébként sem bírt volna sokáig Ibrahim társaságában lenni. Egy hadsereget hagyott a szadzamam Ibrahim pasa parancsnoksága alatt Iránban. Egy év, hat hónap és huszonhét napnyi távollét után megérkezett Isztambulba. Fogalma sem volt, hogy mit is mondhatna, ha Iszkender Cselebi feleségével, Szemiha úrnővel találja szemben magát.

Remélve, hogy azáltal megszabadulhat a szívét emésztő kínoktól, aznap este mindent elmesélt a feleségének. Hürrem eközben már

hónapokkal korábban tájékozódott az ügyről Iszkender Cselebi egyik emberétől, aki észrevétlenül visszaszökött Isztambulba. Napokig próbálta csillapítani Szemiha úrnő könnyeit. „*Varjúk vájták ki az uram szeméit, szultánám,*” zokogott a nő, miközben a mellkasát püfölte. S ez a rémkép örökre belevésődött Hürrem elméjébe. Persze már amúgy is rájött erre, de minél többet hallott Szulejmán szájából, annál biztosabb lett a gyanúja felől.

– Véleményem szerint, nagyra becsült szultánom – szólt a férfi mondandója végén, – csapdát állítottak Cselebi alattvalójának.

– Te is így gondolod, Hürrem úrnő?

– Magától értetődő. Ön is bizonyára így vélekedik. Engedné bárki, hogy ilyen könnyedén azonosíthassák, ha a kincstára kifosztására törekszik Hiszen Iszkender Cselebi embereinek ruhája mind az útonállókon volt. Ennyire ostoba lett volna ez az ember? Azonfelül Cselebi tehetősebb volt még Áronnál is. Miért vetné bele magát készakarva egy ilyen tűzbe és csapna le őfelsége vagyonára? Még egy félkegyelmű se tenne ilyet.

Szulejmán helyeslően bólogatott. – Ezekre én is gondoltam, Hürrem. A kelepce szaga azonnal megcsapta az orromat, ahogy hallottunk az esetről, mégsem találtunk semmilyen bizonyítékot Cselebi ártatlanságára. Emellett a következő kérdés még ennél is fontosabb: ki állíthatta neki ezt a csapdát? Hát nincsen egyetlen alattvalója sem Allahnak, aki azt mondaná, hogy „*Iszkender büntelen*”? Ha van, akkor lépjen elő és beszéljen. Meg fogom találni azt, aki ezt tette és megnyúzatom.

Miért tekintesz olyan távolra az elkövetőért? Hiszen ő ott áll a trónod mellett. Hürrem először így akart válaszolni, de aztán meggondolta magát.

– Bárki is szegény Iszkender Cselebi rosszakarója, ő a tettes – suttogta inkább.

Szulejmán szultán egyszeriben felegyenesedett.

– Ibrahim az? – Hát nem órá gyanakodott eddig is? Amint Hürrem megértette, hogy a férjét is ugyanaz a megérzés emészti, szinte repdesett az örömtől. Iszkender élve nem volt képes elbánni a horvát sakállal, holtan viszont annál inkább.

– Nem tudom – vonogatta a vállát.

A szultán bosszúsan állt fel az ülőhelyéről.

– Hogy van Szemiha úrnő?

– Nyilvánvalóan elviselhetetlen gyötrelmeket él most át. Szakadatlanul azt ismételve, hogy a férje ártatlan.

Elborzasztotta Iszkender Cselebi kivégzése, habár annál is inkább az a tény, hogy napokon át hagyták ott lógva, hadd lakómázzanak belőle a farkasok és a madarak.

– A nőnek igaza van. Még ezt az irgalmatlanságot is elkövették. Micsoda kegyetlen rosszakarat ez, Hürrem, hogy még egy ember holttestét sem hagyja békében nyugodni? Hogyan doboghat egy szív ennyi rosszindulattól?

Ó, de még mennyire, hogy doboghat, morgott magában Hürrem. Ha hagyod, hogy a rosszhiszeműség magva rügyet hajtson a szívedben, bármire képes leszel. Érzelmait palástolva úgy tett, mintha mással kezdene foglalkozni, így a szultán kérdése válasz nélkül maradt.

– Mi fog most történni? – töprengett tovább Szulejmán. – A törvény és a hagyomány értelmében, bármit is birtokolt Iszkender Cselebi, az most az állami kincstárra száll. Nem marad hátra egy fogadója, kúriája, garasa sem. Szemiha úrnőnek még fedél sem lesz a feje felett.

Hürrem alig láthatóan elmosolyodott.

– Ne aggódjon, nagyra becsült szultánom. Mi magunk mellé vettük Szemiha úrnőt.

Szulejmán arca felderült. Úgy látszott, mintha a szomorúsága

enyhült volna, még ha csak egy parányit is.

– Mily szemfüles nő vagy te, mosolygó arcúm. Milyen jól kigondoltad ezt. Én pedig a szolgálatomba állítottam Iszkender Cselebi egyik emberét.

– Ki volna ez a szerencsés?

– Bizonyára már ismered őt. Egy térített⁶³, aki az enderuni oszmán iskolában nevelkedett. Nagyon sikeresen végezte el a tanulmányait. Állítólag kitüntették, bár ragaszkodott ahhoz, hogy egy időre meglátogathassa a családját a szülőföldjén. Ez azonban nem megengedett a devsirmék számára. Az iskola a véleményünket kérte ebben az ügyben. Mi azt feleltük, *„hadd lássuk ezt a fiút”*. Tekintete éles elméről árulkodott. Pontosan úgy, ahogyan a tanárával, velünk szemben is hajthatatlanul viselkedett, mondván, *„Ha kitüntetés az érdemem, akkor hadd válasszam ki azt saját magam. Lehetne-e nagyobb jutalom egy gyermek számára, mint hogy láthassa az édesanyját és az édesapját?”* Mi megkedveltük. Egy szó mint száz, hazaengedtük, és ő ment is, majd visszatért. Később Iszkender Cselebi házához került. Azt mondják, hogy azóta igencsak megnőtt. Egy horvát, akit Szokoli Mehmednek hívnak.

Hürrem szultánának leesett az álla. Nem tudta eldönteni, hogy nevéssen vagy sírjon. Micsoda sors volt ez? Miközben egy horváltól igyekezett megszabadulni, az már egy másikat is elültetett az útjába.

*V*alódi balszerencse híre csak később érkezett. Ibrahim pasa szíriai és egyiptomi pasák kezébe adta a vezetést, és belevetette magát az élvezetek világába. S ahogy arab lányok társaságában pálma- és datolyafákkal ékesített folyók partján élvezte az életét, Szemirámisz függőkertjében képzelte magát.

Mialatt a Bizalmas Ibrahim ily módon töltötte a napjait, a hadserege örökké tartó álomra hajtotta fejét a tapasztalatlan vezérek irányítása alatt.

Amikor a két teljes évig bujdokoló Tahmászp sah értesült arról, hogy az oszmán zászlóaljok egy védhetetlen völgyben táboroznak, határtalan boldogság fogta el.

– Eljött a bosszú ideje! – kurjongott. A szafavid lovasok úgy rohanták meg a völgyet két oldalról, mint egy váratlan vihar. Az öt kormányzóból három mártírhalált halt. Ezernyi felkészületlen katonán döfték át kardjukat. Legalább ugyanannyi janicsár fohászzkodott könyörületért és adta meg magát. Tahmászp győzelmi kiáltások közepette ismét köddé vált. Ibrahim pasának, aki csupán jóval később tájékozódott az eseményekről, minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult, hogy visszavágjon. Hiszen Tahmászp nyomát ekkorra már bottal üthették az iráni sivatagban.

Szulejmán szultán a haragon kívül más érzelmet többé nem táplált a szadzazam felé, aki a győzelmüket kudarcba fordította és ilyen szégyent hozott a fejére. Nem is hívatta magához, amikor a férfi visszatért Isztambulba. Hogy Ibrahimnak még az arcát se kelljen látnia, úgy döntött, mellőzi a tanácsüléseken való részvételt. A fülébe jutó szöbeszéd egyébként is teljesen megőrijtette.

– El tudod ezt képzelni, Hürrem? – könnyített végül a lelkén a ramadán egyik iftárja után. – *A sógorunk szultánnak hivatja magát a szolgálóival.* Állítólag azt rikácsolták a kikiáltók Bagdad utcáin, hogy „*Ez Ibrahim szultán rendelete*”. Mi szándékosan nem adóztatjuk meg a szegény nincsteleneket, a sógorunk viszont „*Ibrahim szultán adójának*” nevezve azt, uzsorát fizettetett Bagdad népével.

A szultán egytől egyig felsorolta Ibrahim tetteit, miközben Hürrem már egy ideje nem is hallott semmit. Végre-valahára elérkezett a pillanat, melyért oly régóta imádkozott. „*Allahom, engedd meg, hogy szorosabbra húzhassam a hurkot a horvát sakál*

nyakán.” Ibrahim szőrös, zömök nyaka a kezei között rekedt.

– Ha nagyra becsült szultánom nem mondja azt, hogy túl ellenséges vagyok, lenne nekem is néhány szavam ehhez – szólt szábiggyesztve, miután meglepett arckifejezéssel megvárta Szulejmán panaszának a végét. Jól tudta, hogy ez a gesztusa mindig képes elolvasztani és levenni a férjét a lábáról.

Természetesen most is sikerrel járt.

– Mondd csak, szépségem – felelt Szulejmán, ahogy karjait a lány dereka köré fonta.

– Persze nincs itt szó gonoszságról – kacérkodott Hürrem. – Az urunknak erről nincs tudomása, de az ő Hürrem alattvalója nagyon fél.

– Fél? Mitől fél? Pedig én azt hittem, hogy Hürrem nem fél semmitől.

– Mi nem önmagunk miatt reszketünk – folytatta Hürrem kihívóan. – A félelmet nagyra becsült szultánunk miatt érezzük.

– Miattunk reszketsz? Miért? Mi adhat okot erre? Lenne itt valami, amiről nem tudunk, Hürrem?

A szultán aggodalmas tekintettel figyelte.

Hürrem persze nem bízott abban, hogy nyugodt tud maradni, amikor felhozakodik ezzel a témával, de már nem volt visszaút. Magában ugyan ezzel válaszolt, annyi minden van, amiről nem tudsz, mégis tartotta a nyelvét. Most volt itt az idő, hogy az utolsó csepp mérget is Ibrahim vérébe fecskendezze.

– Igenis, félünk – bökte ki duzzogva. – Mi lesz, ha a férfi, aki minderre képes volt, egy nap még messzebbre megy?

– Mit értesz ezalatt?

– Hiszen ön mondta, hogy szultánnak szólíttatja magát. A sógora még önnél is gazdagabb. Valójában nem is tudom, hogy van-e még

valaki a világon, aki nála több vagyonnal rendelkezne. S amiért fővezírnek is kinevezte őt, a hadsereg egyaránt a kezében van. Mi lesz, ha egy nap, kihasználva minden hatalmát és fennhatóságát, mesterkedni kezd valamiben...? Ennyi arannyal bárkit megvehet ám... Az ön katonáit, pasáit, mindenkit. Ezért félek.

A szultán elméje elködösült. Hát persze, ez a pökhendi alak, aki szultánnak nevezte magát, a végén még azt is kijelentheti, *„Én vagyok a szultán”*.

Mihelyt Hürrem megérezte, hogy a férje egyre jobban elveszik sötét gondolatai között, a fülébe suttogott.

– Egyelőre még csak önért aggódom, csakhogy Allah bocsásson meg, esetleg még a hercegünket is veszély fenyegeti.

– Musztafa kánt?

– Pontosán. Ő lesz a következő a sorban...

– Miféle veszély, asszony? Áruld el végre.

– Melyiket is mondjam, hiszen annyi eshetőség van. Elfelejtette már a kígyó esetét? Bármilyen megtörténhet, bármelyik pillanatban.

Megrohanhatja a palotáját és eltávolíthatja önt.

– Akkor egy másik oszmán fia kerül a trónra.

– Na és? Én is erről beszélek. Rászedi majd Musztafa herceget, hogy levegye a koronát az ön fejről. Aztán kihirdeti magát szultánnak. Habár egy darabig bizonyára a függöny mögül fogja irányítani a birodalmat. Végül pedig, Allah őrizz, netalán Musztafa kánt is...

Szulejmán szultán felkelt a díványról, és fel-alá kezdett el járkálni a szobában. Megint összekulcsolta a kezét a háta mögött, a derekánál. Láthatóan egy újabb körülményes dilemma mezsgyéjén ingadozott. Segítenem kell neki meghozni ezt a döntést, gondolta Hürrem.

– Mihez fogjunk egy ilyen helyzetben? Tegyük fel, hogy te vagy a szultán, te mitévő lennél?

– Én megszabadulnék tőle. Megragadnám és elvenném tőle a pecsétemet.

Még Hürremnek is feltűnt, hogy a hangja most úgy szűrődött át az ajkain, akár egy kígyó sziszegése.

– Nem lehet. Megígértem, hogy nem távolítom el a posztjából. Megfogadtam. Mind vallaht, mind billaht.

– Akkor vonja vissza a szavát. Vagy talán egy ígéret fontosabb lenne, mint az élet?

Szulejmánt ez a kijelentés roppantul meghökkentette.

– Megbolondultál, te nő? – figyelmeztette dühösen. – Ha visszavonom a szavamat, mi maradna a Szulejmánságomból?

Hürrem egy másodperc erejéig áthatóan fürkészte a férje szemét. A szultán most riadt meg először a felesége tekintetétől.

Ezekben a szemekben most fékezhetetlen tűz lángolt fel.

– Ön az ígéretét egy élő személynek adta.

Hürrem szultána félrelökött minden palotai szabályt és hasonlót. Könnyű azt mondani; tizennégy teljes évig várakozott erre az esélyre. Szinte levegőt is elfelejtett venni az izgatottságtól. A szíve olyan szaporán vert, hogy már a torkában érezte a dobogását.

– Még ha a száj hozza is a ígéretet; a halál megtöri azt. Amennyiben az illető, akinek fogadalmat tettek, életét veszti, nem marad már betartandó fogadalom vagy ígéret.

Az utolsó szavak nagy nehezen hagyták el Hürrem száját.

Szulejmán szultán teljesen elfehéredett.

Anélkül, hogy a csizmáját felvette volna, távozott. Négy napon és négy éjszakán keresztül nem dugta ki a fejét a szobájából. Még az iftár, sőt a szahur étkezéseknél sem jelent meg.

Az ötödik napon meghívás érkezett a Bizalmas Ibrahim pasához, hogy a szultán együtt kívánná vele elkölteni az iftár vacsoráját. A férfi abban bízva, hogy ennél nem is lehet jobb alkalom a köztük felgyülemlett jég megolvasztására, fellelkesülve fogadta el azt.

A két barát megölelte egymást, majd az asztalnál a régi napokra emlékezett vissza. Ibrahim, látván Szulejmán szívélyes viselkedését, arra gondolt, *„Nem is volt miért félnem.”*

– Sógor – szólította meg a szultán az estebéd befejeztével. – Maradj itt éjszakára. Egymás melletti szobákban aludhatnánk, mint a régi szép időkben. És akkor a szahurt is együtt tölthetnénk. – Aztán felkacagott. – Ne aggódj, Hatidzse szultána sem fogja bánni. Neki is üzentünk, ő pedig Hürremmel eszik majd – ugratta Ibrahimot. Mindketten jóízűen nevettek ezen.

A hosszas beszélgetés után Ibrahim elbúcsúzott és a szomszédos szobába vonult. Alighogy letette a fejét a párnájára, már aludt is. Álmában valószínűleg ismét a babiloni függőkertben bolyongott a haurá⁶⁴ lányokkal. Máshogyan nem is lehetett volna értelmezni ezt az örömteli kifejezést az arcán. Nem hallotta meg a vastag függönyök mögül nesztelenül előlépő hóhért, Sötét Alit és négy segítőjét sem. Amikor a hurok megszorult a torkán, már nem volt mit tenni. Ő ugyan megpróbált még szembeszegülni, s ezzel elképesztő küzdelem vette kezdetét.

A másik szoba ajtajánál hallgatózó Szulejmán egy tárgy felborulására emlékeztető zajra figyelt fel. Azután robaj hallatszott. Minél feszesebb lett a bőrébe mélyedő hurok, melyet négy erős és fáradhatatlan férfi húzott mindkét oldalról, Ibrahim ellenállása annál inkább gyengült. Szemei olyan tágra nyíltak, mintha ki akarnának ugrani az üregükből. Dobálni kezdte magát, hogy valamennyi levegővel tölthesse meg a tüdejét. Az eddig a kötelet markoló kezei lassan lecsúsztak a csípője mellé. Az utolsó hörgése egészen a halálos ítéletet kiadó Szulejmán szobájáig hallatszott. A

lábai még rándultak egy utolsót és teljes csend borult a palotára. Munkájukat elvégezve az öt hóhér kámforra vált a sötétségben.

Hürrem másnap reggel kapta meg a tizennégy éven át várt hírt:

– *Szadrazam Ibrahim pasát kivégezték!*

– Állítólag a hárem ajtaja elé dobták a Bizalmas Ibrahim holttestét.

A szokások már csak ilyenek voltak.

Bizalmas Ibrahimból végül Nyugalmas Ibrahim lett.

Hürrem önfeledten sikongatott magában. Ezután olyan arckifejezéssel, mintha borzasztó bánat érte volna, Ibrahim megözygyült feleségéhez, Hatidzse szultánéhoz sietett. Amikor azonban a feltételezésétől eltérően egyáltalán nem találta a szultán hűgát letörve, meglepődött.

Egy cseppnyi könny sem áztatta Hatidzse szultána szemét.

– Tudod-e, Hürrem – kérdezte a karjával őt átölelő és a fülébe vigasztaló szavakat súgó lánytól. – Pontosan egy év és három nap telt el, mióta Ibrahim pasa felkötötte a büntelen Iszkender Cselebit Bagdad főterén. Azt szokták mondani, hogy az igazságosság előbb vagy utóbb győzedelmeskedik, mi viszont nem hittük el. És nézd, most éppen az történt. Ezúttal az igazság csupán egy évet váratott magára.

Hürrem nyelt egyet. Miről beszélsz, te nő, én már tizennégy éve erre a napra várok, készült mondani, ám végül nem bírta elszánni magát. Mostanra megtanulta már, hogy mikor beszéljen és mikor hallgasson.

Azon az éjszakán egy fenséges iftárt készítettett elő Szulejmán számára. Gondoskodott arról is, hogy a mindössze öt éves Dzsihangir herceg lefoglalja a szultán gondolatait a bohóckodásával és felvidítsa őt. Ezt követően az ölébe vette a kanunját, majd a húrokat pengetve elénekelte az ura legkedvesebb dalait.

Sem Szulejmán nem hozta szóba Ibrahim pasát, sem pedig Hürrem. Amikor mindezek után a párnára hajtotta a fejét, a sötétben mosolyra húzódott az arca. *Szóval, Hürrem szultána, beszélt magához. Nemcsak megsemmisítetted a legnagyobb ellenfeledet, hanem elpusztítottad Gülbahar legszorosabb szövetségését is.*

Csupán ennyi lett volna az érdeme? Hiszen máris elültette a bogarat Szulejmán fülében... Mi lesz, ha Musztafa herceg megpróbálja kihúzni alólad a trónt? Tovább kell táplálnom ezt a bogarat, amíg a szultán már nem lesz képes semmibe venni.

Ehhez egy szadzazamra volt szüksége. Egy szadzazam bábra, akinek a zsinórijai Hürrem kezében lesznek. Bármekkora hatást is gyakorolt a szultánra, a hatalom, melyet Ibrahimnak sikerült elérnie, megtanította arra, hogy ő soha nem lesz olyan befolyásos az államügyekben, mint egy szadzazam. Egy könnyen irányítható szadzazamot kell szereznem, határozta el magát.

Oly szabadnak érezte magát, mint egy madár. Amikor a következő reggelen felébredt, a kertben repkedő pillangókra lett figyelmes. Vajon eddig is itt voltak? Vagy talán azért jöttek szárnyaikat csapdosva egészen az orosz mezőkről, hogy csatlakozzanak az öröméhez? Vagy esetleg Hürrem annyi év után csupán most volt olyan nyugodt, hogy végre észrevegye ezeket a virágos szárnyú lepkéket?

Hirtelen Alekszandrává vált. Futkosott és szökdécselt a lepkék után. Az udvarhölgyei sem hagyták magára Hürremet jókedvében. A rózsakertben derűs nevetés visszhangzott.

VAKMERŐ ÉVEK

ÖTVENHETEDIK FEJEZET

*S*brahim pasa eltávolításával Hürrem végre a gyermekeivel és Szemiha úrnővel foglalkozhatott, míg Szulejmán szultánt új háborúk, hadjáratok és a pasák közötti végeleáthatatlan viszályok kötötték le.

Hürrem számára úgy tűnt, mintha minden gondja megszűnt volna, s már nem lenne semmilyen akadály a fia útjában, hogy megszerezze a trónt. Részben Szemiha tüzes cirógatásainak köszönhetően ezt a fesztelenséget. Nem bírta többé ellenállni a vágyainak, melyek fellázadtak a – szultán gyakran hónapokig, néha pedig évekig is elhúzódó távollétei ellen. A szenvedély tüze ismét győzedelmeskedett a bűn félelme felett. A férje kivégzése után Hürremhez költözve az összes fájdalmát és keserűségét elfeledő Szemiha szerelmes ostromai egyébként sem voltak már elháríthatóak.

Az egész szégyenlős tekintetekkel, félreérthető érintésekkel kezdődött. Aztán örömteli alkalmak vagy szomorúságok ürügyén ölelések sora következett. Egy este végül Hürrem magányosságában fuldokolva nem talált magában elég erőt, hogy szembeszálljon Szemiha ajkaival, amik felfedezőútra indultak az arcáról a nyakáig, onnan a kebléig, majd még délebbre. Legalább ezúttal lehetetlen volt, hogy ez a vétek nyomot hagyjon a jövőben. Természetesen csak amíg Merzuka, aki újra meg újra kisírta a szemét őt kérlelve, „Pontot kell tenned ennek az ügynek a végére,” és

Dzsáfer, aki valamilyen oknál fogva távolságtartóvá vált Szemihával szemben, nem fecsegett.

Ő viszont egyszerűen nem bírta véget vetni ennek. A kék nem hallgatott se veszélyre, se tilalomra, se pedig vétségre. Éppen ellenkezőleg, a veszély, a tilalom és a vétség váltotta ki benne ezt a nemi vágyat.

Míg elálmosodott a mánortól, egy belső hang folyton nógatta. *„Nehogy túlságosan elkényelmesedj. Az igazi harc most veszi csak kezdetét. Ne engedd át a trónt Gülbahar fiának. Nyisd ki a szemedet, Hürrem. Az ellenség nem alszik.”* Valójában mindenre pontosan emlékezett. Güldáne szultána tanácsait állandóan észben tartotta. Rendben van, nem fogja elereszteni, le fogja szakítani és meg fogja tartani azt, amit már egyszer megragadott, csak hogy azt is tudnia kell, hogy mikor szabad előremozdulnia és mikor muszáj megállnia. Most van itt az idő egy rövidebb pihenőre, mondta magának. Mielőtt még Szulejmán észreveszi, hogy beleártja magát az államügyekbe, s hogy Musztafa kezéből tervezi kitépni az örökösödés jogát.

Az utolsó csapás pillanatára várakozott. Amikor az eljön majd, úgy fogja leteríteni az prédáját, ahogyan Ibrahimmal is elbánt. A trónra a legidősebb fiát, Mehmedet szándékozta ültetni, aki jelenleg Maniszában tanulta a kormányzást. Egyenként kell eltakarítani az útjában heverő barikádokat. Apránként. Türelmesen. Gondosan fog minden egyes részletet kidolgozni, akár csak egy zsinórcsipke elkészítésekor. Persze Hürrem egyetlen lánya, a már-már felcserepedő Mihrimah számára is tartogatott egy-két tervet.

Miután támogatóját eltették láb alól, Gülbahar is úgy tűnt, hogy visszavonult a sarokba. Az irigység és a rosszakarat tüze ugyan nem aludt ki teljesen, de a parazsat hamu kezdte el beborítani. Nagyobb biztonságban érezte magát és a fiát. Először is, Szulejmán most már magával vitte a fiát is a háborúiba. Musztafának mind a kinézete, mind pedig a viselkedése egyre jobban hasonlított a

nagyapjáéra, Javuz Szelimére. Ugyanúgy ült a lován, forgatta a kardját, feszítette meg az íját, mint az egykori szultán. A katonák, akik Szulejmán hihetetlen sikerei ellenére sem tudtak megfélekedni Javuz vitézségéről, úgy érezték, mintha Javuz Szelimet látnák maguk előtt, amikor Musztafára pillantottak. Éppen ezért magasztalták a fiatal herceget olyannyira. S ez egyértelműen megnyugtatta Gülbahart. Hiszen mostanra már senki sem volt, aki ne tudná, hogy a janicsárok megvetették az orosz ágyast és a gyermekeit. *Szulejmán csak nem ilyen vak, ő is tisztában lehet ezzel,* vélte Gülbahar. Hát nem ezt tanúsította egyébként is az a tény, hogy Musztafára bízta a trónját, míg az iráni hódítás miatt távol volt? Emellett úgy sejtette, hogy Hürrem már rég elveszített minden reményt. A nő, mindennek dacára – még annak is, hogy annyira helyben hagytam a száműzetése előtt – eddig a napig egyszer sem mulasztott el tiszteletet mutatni felém, döbönt rá. Kajmakámsága ideje alatt igyekezett minél nagyobb segítségére lenni Musztafának. A nő elismerő szavakkal illette a fiát mindenhol s mindenkinek. A szolgálói számtalanszor mesélték Gülbaharnak, hogy Hürrem méltatta a fiát Szulejmán szultán jelenlétében, s hallották a saját fülükkel, ahogyan ezt mondja neki: *„Ne aggódj miattunk. A derék hercegünk kellőképpen vigyázni fog a kincseidre.”* Még hasonló dolgokat is írt az egyik szultánnak címzett levelében. Gülbaharnak tehát egy időre csukva kellett tartania a száját. Most még nem jött el az idő, hogy olyan szóbeszédeket terjesszen róla, mint például, *„Az orosz ágyas és*

Szemiha úrnő igen baráti kapcsolatban vannak. Vajon mi lehet az oka?” A következő lépése nem bukhatott úgy el, mint az a korábbi kígyóincidens. Úlj most itt nesztelenül egy darabig, mondogatta magának. Szulejmán amúgy is Musztafára fogja átruházni a trónját. Légy türelmes.

Noha Szulejmán egyszer sem nevezte ki Musztafát kajmakámnak az iráni expedíció óta, biztosan voltak vele tervei. Valószínűleg

előbb azt kívánta Musztafától, hogy megerősödjön a harcmezőkön. A fiának pedig egy csepp panasza sem volt ez ellen. Imádott a katonák között lenni. Ezenkívül Musztafa úgyszintén nagyon szeretett Hürrem legfiatalabb fiával, Dzsihangirral együtt összevissza csatangolni. A fia addig egyszer sem cselekedett az anyja tanácsa ellen: *„Maradj távol az orosz gyermekeitől.”* Bár a dolgok megváltoztak Dzsihangir születése óta. Édestestvéri kötelék fonódott Musztafa és Dzsihangir között. Amikor Dzsihangir még csupán csecsemő volt, nevetésben tört ki, akárhányszor Musztafára nézett. Az azt követő években Musztafa gyakran vitte el karjában rövidebb kerti sétákra az apró herceget. S édesanyja minden kiabálását és intését figyelmen kívül hagyva egyre sűrűbben játszadozott Hürrem fiával. Dzsihangirt még egy pónira is felültette és együtt lovagolt vele. Az orosz gyermeke természetesen folyton csak kacarászott. Mostanra a fiú szinte repdesett az örömtől, amikor találkozott Musztafával. *A vér, sóhajtozott magában Gülbahar némely éjszakákon. Feltehetően a vér húzza őket ennyire egymáshoz. Végtére is ugyanaz az apja a két testvérnek. Ám nem szabad óvatlannak lenned, Gülbahar. Soha nem tudhatod, hogy mikor fog legközelebb megmarni az orosz százlábú.*

A trónörökös és a legkisebb herceg közelsége Szulejmán szultánt is boldoggá tette. Igazán jókedvre derült, amikor hallotta a viháncolásukat. Olyankor se a háború, se a vezírek nyaggatása nem terhelte az elméjét. Ugyanis meg volt győződve afelől, hogy Hürrem nem táplál semmilyen haragot az egykori ágyasa ellen. *Talán, morfondírozott, ez a szeretet a fiaim között Gülbaharból is kiszakítja majd a féltékenységet és a rosszindulatot.* Szulejmán így imádkozott esténként: *„Add, hogy ne kerüljenek szembe a fiaim az édesapjukkal, Alláhom. Ne engedd, hogy a hercegeim megnehezteljenek egymásra. Kezüket ne mocskolja be a testvéreik vére.”*

A Hürrem és Gülbahar közötti tűzszünet viszont nem volt több látszatnál. Szulejmán új háborúinak izgalmi és friss hódításainak

diadalittas örömei közben csak úgy repültek az évek, a két nő kivétel azonban senkinek sem tűnt fel, hogy Szulejmán szultán tündöklő palotája valójában a pokol tüzeivel forrongó vulkánná változott. Alvó vulkánná, mely ki tudja, mikor fog kitörni, hogy a környezetét halálos lávával öntse el.

Egy éjjel Hürrem váratlan kérdése döbbsentette meg a szultánt.

– Igazán szereti nagyra becsült szultánom a lányát?

A szultánt legalább annyira meghökkentette a kérdés nevetségessége, mint az, hogy egy ilyen kérdés hangozzon el a felesége szájából, akinek folyton éles eszéről hengegett.

Elképedve fordult a nő felé. Hürrem azzal a bizonyos megigéző mosolyával és tágra nyílt szemével fogadta a férje tekintetét. *Mily gyönyörű még mindig, gondolta a szultán magában. Hány év is telhetett el? Anélkül, hogy azt a felesége előtt láthatóvá tenné, számolni kezdett az ujjáival. Tizennyolc év! ó, Allahom, már tizennyolc év múlt el.* Igen, az eltelt idő már kezdett is kissé megmutatkozni keskeny vonalak formájában a szeme körül, az arca viszont ugyanannyira pozsgásnak látszott most is, mint amikor először meglátta őt. A lélegzetelállító teste semmit sem veszített az elevenségéből, keménységéből és simaságából. Hogyan volt képes ez a nő ellenszegülni az időnek? *En már negyvennégy éves vagyok, tehát Hürrem harminchárom kell, hogy legyen, mondta magában.* A szemei azonban egy tizenöt éves lány tekintetét tükrözték. Eközben Szulejmán haja már hullani, a szakálla pedig őszülni kezdett. *Szerencsére itt van a turbánom, hálálkodott mindig. Legalább ez takarja a fejemet. Mégis ki rettegne egy kopasz világuralkodótól?*

– Szóval a szultánom meg kívánja fosztani Hürremet a

válaszától?

A felesége hangjára visszatért a valóságba a gondolatai közül.

– Amiért egy olyan talpraesett nő, mint az én mosolygó arcúm, tesz fel egy ilyen kérdést, arra gondolunk, hogy ezzel bizonyára mondani szeretne nekünk valamit.

– Először hadd válaszoljon a szultán az alattvalója kérdésére; aztán mi elmondjuk, amit szeretnénk. Hát titokban tartottunk-e valamit is eddig a napig?

– Természetesen szeretjük a lányunkat, szultána. Hiszen ő Szulejmán szultán egyetlen leánya. Még a világot is félretenném Mihrimahoméért.

Hürrem bájosan felnevetett.

– Éppen ettől tartottunk – suttogta, ahogyan a férje őszes szakállás cirógatta. – Nagyra becsült szultánom oly nagyon szereti Mihrimaht, hogy észre sem veszi, mennyire felnőtt a lánya.

A szultán egyszerre felült az ágyban.

– Mire akarsz kilyukadni? Bökd már ki végre.

– Szultánom, nem úgy véli ön is, hogy a lányunk elérte már a házassági életkort?

– Micsoda?

– Találnunk kell Mihrimahnak egy megfelelő férjet.

Szulejmán felkelt és zaklatott, körkörös sétába fogott a szobában. Hürrem odavolt a férje ezen szokásáért. Amikor olyan helyzettel került szembe, amire nem számított, összefonta az ujjait a háta mögött a derekánál és ide-oda járkált, mint egy ketrecbe zárt oroszlán. Ez jó jel volt. Legalábbis annak a jele, hogy nem fogja csak úgy elhessegetni a tárgyat, mondván, „*Semmi esetre sem.*” Ha dühbe gurult, a szakállát babrálva tépelődött, ami azt jelentette, hogy vihar közeleg. Ilyenkor vagy rögvest távozott és napokig nem is

jelentkezett, vagy olyan indulattal ellenezte az ötletet, hogy Hürrem többé nem is merészelte azt szóba hozni előtte.

Amikor feltűnt neki, hogy a felesége továbbra is kacarászva figyeli őt, duzzogó arccal megtorpant előtte. *A férfi, akitől megremeg az egész világ, igazából nem különb egy csintalan gyermeknél, kuncogott magában Hürrem.*

– Mit lehet ezen nevetni?

– Nagyra becsült szultánom olyannyira szereti Mihrimaht, hogy még nem is merült fel benne, hogy egy napon majd el kell tőle válnia. Hiszen most így meglepte az igazság; ezen nevetünk csupán.

– De hát Mihrimah még gyerek. Hogyan adhatnánk férjhez egy pöttömnyi lányt?

– Gyerek? A lányunk már tizenhét éves, Szulejmán.

Miközben a palotai szabályoknak megfelelően tegezte a férjét, amikor hirtelen közönséges emberek módjára a keresztnevéen szólította, Hürrem szíve megtöltődött melegséggel. Ki tudja, hány éjjelen képzelte el, mi lett volna, ha az útjaink máshol találkoznak Szulejmánnal. Trónok és koronák nélkül. Szolgálók és palotai őrség nélkül. Például, ha ő várta volna minden este, hogy a férje visszatérjen a szántóföldről. Ha függönyöket kötött volna a házacskaik parányi ablakaira, ahogyan azt az édesanyja is tette... Hürrem szultána szíve minden alkalommal megfájdult. Mily szép lenne az élet félelem, cselszövés és csapdák nélkül. S neki mindig ki kellett törölnie ezeket az ábrándokat a fejéből. *Én akartam ezt az életet, győzködte magát. Én küzdöttem annyira, hogy megszerezsem ezt. Táncoltam a halállal, vérben is tapostam. Nem az álmaim, hanem a sorsom választotta életet élem. Miért panaszkodom?*

A végzet az oszmánok élére állította a szultánját; most pedig már a szultáni kaftánjához vett méreteket a legidősebb fiától, Mehmedtől. Biztos volt ebben. Ha bármi rosszul sülné el, szembe

kell szegülni a sorssal. *„Adj Mehmednek szerencsét,”* kiáltana fel akkor. *„Takarodj az utunkból. Egy trónra van szüksége Hürrem szultána fiának! Ha annak az ára vér, akkor legyen vér, ha gyilkosság, akkor gyilkosság. Mondd meg, hogy mit akarsz cserébe.”* S bármit is kért volna a sors Hürremtől, ő azt kész volt megadni.

Legyen akkor; feleségnek való-e egy mindössze tizenhét éves lány?

Hürrem felocsúdott az álmodozásából a férje újabb kérdésére.

– Amikor én önhöz jöttem ágyasként, két évvel voltam fiatalabb Mihrimahnál. S mire az ő korába értem, már két gyermeket is szültem önnek.

Szulejmán egy szót sem szólt erre, mert pontosan tudta, hogy a feleségének igaza van.

– Hát nem szülői kötelességünk, hogy a gyermekeink egybekelésében segédkezzünk? – Ismét azt a kislányos árnyalatot szőtte a hangjába.

– Nos, eddig is így tettünk, nemde? Hiszen megházasítottuk Musztafát, Mehmedet. Még unokákat is kaptunk tőlük.

Hürrem mosolyogva végigsimította a kézfejét Szulejmán szultán szakállán. – Legyen az egészségük és a boldogságuk örökkévaló. Mi azonban most nem erről beszélünk. Az anyák vörös fátylú menyasszonyként szeretnék látni a lányukat.

Kezével a háta mögött a szobában köreit rozó szultán hirtelen megmerevedett. Egy nyers mozdulattal a felesége irányába fordult.

– Van itt valami, amiről nem tudunk, Hürrem úrnő? Mihrimah mondta volna, hogy házasodni vágyik? Esetleg már talált is vőlegényt?

– Nem, kedves. A szépséges szultánám még oly szeplőtlen, mint egy angyal. Kizárólag az édesanyja fején suhant át ez a gondolat.

A férfi Hürrem szemét vizsgálgatta, mintha egy útbaigazító jelet

igyekezne kicsikarni belőle.

Vagy talán te találtál már férj jelöltet a lányunknak?

Hürrem szultána csábos nevetése zengett fel.

– Ó, szultánom. Hogyan is fogna bele bármibe Hürrem alattvalója az ura tudomása nélkül?

Holott már egy jó ideje ezen mesterkedett. Hürrem titokban nekilátott, hogy alkalmas férjet találjon a lányának. Persze valójában férj helyett inkább egy olyan pasa, lehetőleg inkább vezír után kutatott, akivel léphet s sakkot adhat majd a szultánság játszmájában. Ugyanis a lánya férjeként kiválasztott férfit fogja majd Szulejmán új szadzamának kineveztetni.

— *Jól figyelj ide, aga* – szolt Hürrem. Rüszttem nem mert a nő ezernyi villámot szóró szemébe nézni a szobában, amit már beborítani készült az esti szürkület, óvatosan, hogy ne pottyanjon le a hosszú turbánja, a jobb válla felé döntötte a fejét. Hiszen ki tudott volna ilyenkor Hürrem szultána szemébe nézni? Nyugtalanul csoszogott ide a nő utasítására. *Mi dolgom lehet itt?* rágódott. Hürrem meghívása vajon jó vagy rossz jel? Netalán az a söpredék Hüszev pasa értesítette, hogy kenőpénzt szokott elfogadni? *Bárcsak letörne a kezem*, siránkozott magában. Amikor azonban kopogtak az ajtaján azok, akiknek az állammal volt dolguk, nem bírta megállni, hogy ne fogadjon el egy kis juttatást. S a szokásoktól már csak ilyen nehéz volt megszabadulni. Esetleg eljött volna az ő ideje is, hogy beadja a kulcsot? De hát hogyan is élhetett volna a megvesztegetések nélkül? Mintha olyan könnyű lett volna egy csupasz lábú horvát rabnak, hogy életben maradjon és a kormány kegyei közé férközzön az enderuni tanulmányai el végeztével! Ez az oroszán tanyája volt. A gyengéknek itt nem adtak esélyt, csak az

erősebbeknek. Az erő pedig vagyont jelentett.

Anélkül, hogy felemelte volna a tekintetét a földről, megpróbálta Hürrem szultána arcát szemügyre venni sötét, dús szemöldöke alól. A nő az aranyberakásos ablakok tulipánformákkal díszített, pirosaszöldes üvegén keresztül beszűrődő fény sugarában ült. Hátát és bal könyökét a kínai selyemhuzattal bevont, madártollakkal töltött párnáinak támasztotta, lábát pedig kényelmesen a legbecsesebb szatén bársonyokkal borított, fenséges díványán pihentette. A kaftánja és a pliszírozott szoknyája úgy omlott az iráni szőnyegre a padlón, mint egy vízésés. Aranyfonalas papucsai, drágakövekkel a felkunkorodó végükön, folyton-folyvást előbukkantak a szoknyája alól, majd rögvést el is tűntek. Ahogy olykor megmoccant, a lila kaftánjára hímzett gyémántok, rubinok, borostyánkövek és smaragdok szinte lángra kaptak a naplemente vörösségében.

Az már bizonyára nem lehetett jó jel, hogy a nő így szólította meg őt, *„Jól figyelj ide, aga.”* A szultána hangja ostor módjára csattant.

– A minap egy talányra lettünk figyelmesek, aga – folytatta Hürrem. – Mi nem tudtuk megfejteni. Azt mondják, hogy Rüsztém agánál nincsen élesebb elméjű a palotában. Ha valaki, akkor ő biztosan képes lesz megoldani. Nos, ha elárulom neked a rejtvényt; tudni fogod a választ?

Rüsztém idegei úgy megfeszültek, akárcsak egy íj. Az összes sejtje vészriadót fújt. Tehát a hatalmas világuralkodó szultán felesége, Hürrem szultána, aki megannyi fejet választott el a vállától egyetlen parancsával, azért hívatta őt ide, hogy fejtsen meg neki egy talányt? A félelme egészen a hajszálerekig hatolt. Egy hang sem jött ki belőle. Csak állt ott főhajtva, mintha semmi köze nem volna ehhez a világhoz, mintha felhők tetején bolyongana, csukott szemmel megadva magát a sorsának. Csupán egy alig érzékelhető bólintással jelezte, hogy készen áll meghallgatni a kérdést.

– Azt mondják – kezdett hozzá Hürrem, – egy alma sem esik

messze a fájától. Származás származást követ, vér pedig vért. Ez igaz-e, aga?

A férfi érezte, hogy Hürrem szultána még az arca legkisebb mozdulatát is figyeli. Mit jelentsen ez most? Hirtelen izzadság ütött ki rajta.

Ezúttal Hürrem nyomatékosan ejtett ki minden egyes szót.

– Elfelejtheti egy ember az gyökereit, ha megváltoztatja a nevét, a vallását, a könyvét, a kibláját?

Rüsztem kétségbeesetten nyelt egyet.

A pasa riadt elsápadását látva a nő úgy határozott, hogy megpróbálja egy kissé bátorítani őt. – A fáról leesni az alma döntése? És mi történik, ha az alma, miután leesett a fáról, legurul a dombon? Akkor már nem számít almának? – Kérdő szemekkel nézett a férfira. A pasa reszketése olyan világos volt, mint a nap.

– Aztán mit mondhatnánk az ősapánk, Orhan Gázi feleségéről, Nilüfer úrnőről? Ha származás származást követ, vér pedig vért, akkor melyik fához tartozik a görög hűbéri földesúr lányától, Nilüfer úrnótól született I. Murad? A görögökéhez vagy az oszmánokéhoz? Kinek a kedvéért itta meg a vértanú-halál sörbetjét Murád kán szultán Koszovóban? Az Oszmán Birodalomért?

Hürrem elhallgatott. A pasa, aki úgy reszketett előtte, mint egy nyárfalevél, ismételten érezni vélte magán a nő méricskélő tekintetét.

– És te, aga? – Hallotta, ahogyan Hürrem ezt kérdezi tőle. – Te nem arra törekednél, hogy minél hűebben szolgált nagyra becsült szultánomat? Így van, aga?

Mostanra Rüsztem szíve már bármelyik pillanatban kiugorhatott volna a mellkasából. Attól rettegett, hogy annak dübörgését a szultána is meghallhatja. *Mit jelentsen ez az egész? Mi történik? Hürrem magától értetődően arra célzott, hogy ő nem a kaji törzsből*⁶⁵

származik. De miért? Mintha az ő származása különb lenne. Nézd csak ezt az oroszot, kérte ki magának, noha elővigyázatos volt, nehogy a legapróbb változás is látszódjon az arcán. Netán az egyik rosszakarója súgta be őt, hogy „A horvát Rüszttem valami rosszban sántikál”? Mégis mi a fenéért próbálna ilyesmivel a kormány kárára? Hiszen melyik másik állam fogna egy horvát falusi embert és tenné őt gazdaggá? Már nem is tudta megszámolni a teljes vagyont. Várj egy kicsit azért, mondta magának hirtelen. Ez még csak a kezdet, hadd legyek előbb vezír, s akkor majd csak úgy folynak az aranyak és a gyémántok a zsebembe.

Mivel a férfi továbbra sem felelt, a nő egy idő után vészjósló hangon ráripakodott.

– Miért hallgatsz, aga? Mi nem tudtuk megfejteni ezt a talányt.

Ha azt mondom, hogy egy ember nem felejtheti el az eredetét azáltal, hogy megváltoztatja a nevét, a vallását, a könyvét és a kibláját, akkor az elme nem képes ebbe beletörödni. Ha viszont azt mondom, hogy elfelejti, akkor viszont a szív nem képes ezt elfogadni.

Hürrem a bő kaftánujjából előbújó, fehér galambra emlékeztető kezét szorosan a mellkasához nyomta, miközben kiejtette ezeket a szavakat. Végre úgy tűnt, hogy sikerült valamennyire szólásra ösztönöznie a férfit.

– Például – suttogta halkán, – a szemem a Boszporusz vizében gyönyörködik, az eszem azonban a szülőházam hegyein, dombjain jár. Hát neked egyáltalán nem hiányzik a horvát mezők húsító levegője? Soha nem iszol álmodban a Száva havas, jeges vizéből? A neve, a könyve, a kiblája változásával; elfelejtheti bárki a származását, aga? Tekintettel arra, hogy nálad senki sem eszesebb, válaszolj nekem.

Rüszttem térde már majdnem megadta magát. *Mégis milyen feleletet várt tőle ez a nő? Hogy azt kiáltsa, Nem felejtheti el, nem felejtheti el? Mily átkozott, veszedelmes szavak voltak ezek. Akkor mit jelenthet ez a*

vallomás: „szemem a Boszporusz vízében gyönyörködik, az eszem azonban a szülőházam hegyein, dombjain jár”? Hürrem nyilván ki akart szedni belőle valamit. Alig láthatóan felöltötte azt a ravasz róka mosolyát, melyet a palotai nép jól ismert már és közben hunyorgott.

– Egy negyven éves Jániból válhat-e Káni⁶⁶? – hebegte egy szuszra. Ha akár egy cseppnyi felindultságot is felfedezett volna Hürrem szemében, azonmód visszaszívta volna a szavait. A félelme viszont alaptalannak bizonyult.

Hürrem felegyenesedve válaszolt.

– Még szép. hogy nem válhat. Jáni az Jáni. Káni pedig Káni. Hát nem a devsirmék teszik a legértékesebb szolgálatot az államnak? Hozzád hasonlóan Bizalmas Ibrahim pasa is horvát volt, neki sokat köszönhet az urunk.

Rüsztem majd kiugrott a bőréből. *De a fejét is elveszítette a szolgálata közben,* panaszkodott magában.

– Már azt sem tudom, hogy melyik devsirmét említsem, aga, annyian hozzájárultak a birodalom felemelkedéséhez. Hagyd a múltat mögötted és gondoldj a mára. A tanács vezíreinek legtöbbje horvát, albán, arab. Rendben is van, jól is van ez. Ámbár, ha olyan emberek, mint mi és te szolgálják ezt az államot; nem kérhetünk-e számadást és jogot?

Egy pillanatra elcsendesedett és a férfira fordította a tekintetét.

Mostanra abból csak szintiszta dühöt lehetett kiolvasni.

– Nincsen számadás, amit követelnél, aga? – sziszegte.

Rüsztem keze önkéntelenül is a nyakára tévedt a rémülettől. Szeme minden irányban a sötétségben rejtőzködő árnyékok után kutatott. *Ez a nő nyilvánvalóan az állam iránti hűségemet mérlegeli,* rázta ki a hideg. *Ha azt mondom, hogyne volna, a hóhér kétségtelenül előugrana az aranyberakásos elefántcsont paraván mögül és elvenné az életemet itt helyben.* A férfi megnyikkanni sem tudott. Csupán egy

tompa, értelmetlen csuklás hagyta el a torkát.

A csempézett szobafalakon Hürrem hetyke nevetése visszhangzott. Az ujjával jelezte Rüszttemnek, hogy jöjjön közelebb. A férfi habozva indult el felé. Rüszttem egyik lába rövidebb volt a másiknál. Ennek eltakarása végett egy külön erre a célra készített, magas talpú csizmát hordott a rövidebb lábán, a földet érő köpenye alatt – noha bármit is tett, nem tudta maradéktalanul leplezni a sánta járását. Hürrem a szoknyájáig lehajoló, róka arcú férfi szemében felfedezni vélte az árulás jeleit. *Remek választás, örvendett magában. Épp az ideális vej! Itt is van a gyilkos fegyverem. Élesebb, mint egy tőr, mérgesebb, mint egy kígyó.*

– Példának okáért. Ha Rüszttem aga horvát, meg lehet akadályozni, hogy vezír és a tanács tagja váljon belőle?

A férfi nem hitt a fülének. Vezír és a tanács tagja? Miről beszél ez a nő?

– Mekkora kár volna – suttogta lágyan. – Nem szabadna, hogy meg legyen tiltva.

Amikor Hürrem észrevette a férfi szemében felcsillanó szikrákat, elégedettséget érzett.

– Ha úgy van, akkor itt a rejtvény, aga. Kizárólag azért, mert a származása nem a mi származásunk, ki szabadna-e venni egy nő fiának a kezéből az örökösödés jogát? Helytálló volna megtagadni a trónt a hercegüinktől, csupán amiatt, hogy minket oroszoknak neveznek? Ha ez lenne a helyes út, mégis hová kellene tennünk ezt a sok horvát, albán, arab és bosnyák vezírt? – Hürrem hangja annyira lehalkult, hogy a férfi kénytelen volt az ajkairól leolvasni a szavakat, ami viszont egyre nehezebbé vált a rájuk nehezedő sötétségben.

Tehát ez volt a valódi indíték: hogy ne kerüljön Szulejmán trónja Gülbahar fia, Musztafa alá. Hürrem ugyanis azt a trónt Mehmed herceg számára akarta fenntartani. Rüszttem érezte, ahogyan

hatalom ömlik az ereibe. Hürrem szultána zsinórjai most az én kezemben vannak, ujjongott. Még ha maga Szulejmán szultán is ad irányt a világnak, igazából Hürrem az, aki kiválasztja ezt az irányt. A nő a szándékait elárulva őt is uralkodótársának fogadta. Alig bírta visszafogni magát, nehogy eleressen egy örömteli kiáltást.

Na, de miért is hozta a nő napvilágra mindezt? Egyáltalán nem tartott attól, hogy Rüsztlem majd megy és továbbadja, amit hallott? Várj még; előbb hadd halljuk, mi mást kíván még mondani, türtőztette magát.

– Ha nincs követelnivaló számadásod, nekünk volna egy, aga – lehelte Hürrem. – A jog azokat kell, hogy illesse, akiknek az jár. S akiknek az jár, azok kéz a kézben kell, hogy a jogukért harcoljanak.

A Szulejmán szultánt is elbűvölő szemek a szobával együtt fokozatosan elsötétültek. Amiért a nap hátulról világította meg a nőt, a szemei most csupán sötét üregeknek tűntek rubin fej díszes homloka alatt.

Rüsztlem végül megemelte a fejét, amit mostanáig a jobb vállára hajtva hagyott. – Mind az alattvalója, mind pedig Allah támogatja azokat, akik a nekik járó jogokért küzdenek – dörmögött egy kétértelmű mondatot, mely arra hajlott, amerre éppen húztad. Ha Hürrem valóban vallatásnak vetette őt alá, egy ilyen kijelentést a későbbiekben még könnyedén elgömbíthetett.

Tekintetük találkozott. Mintha ezernyi lámpa gyulladt volna meg Rüsztlem sötét szeme mögött. Álnok, gőgös kifejezés táncolt az arcán. Hürrem tapasztalt megfigyelőképessége már egyébként is feltörte a férfi pillantását fedő rejtjelet. Pontosan értette, hogy mit akart Rüsztlem mondani ezzel. S ezek a szemek pedig mintha azt mondták volna, *„készen állok bármire, feltéve, ha elárulod, hogy mi lesz ebben az én nyereségem”*. Együgyű horvát disznó, gondolta Hürrem. Megtalálta a szadzazamot, akit kihasználhat. Semmi nem volt, amit ez a férfi meg ne tett volna a hatalomért és a pénzért.

Hürrem ennek a feladatnak szentelte az életét. Most viszont eljött az idő, hogy Rüszttem életét is bevonja terve végrehajtásába. Oly szorosra kellett kötnie a férfi kezét, hogy egy esetleges árulásának az ára szörnyűbb legyen még a mocskos életénél is.

Amikor újból beszélni kezdett, Hürrem hangja oly békésnek tűnt, mintha a viharos tenger után már nyugodt vizeken evezett volna. Talán még valamennyi szeretettel is megtöltötte.

– Mindkettőnk származása különböző az oszmánétól, de ugyanakkora kitartással szolgáljuk a birodalmat és az urunkat. Ha valóban igaz, hogy a jog azokat illeti, akiknek az jár, a te helyed innentől kezdve a tanácsban van. Az urunk pedig meg fog téged tisztelni egy vezír kaftánnal, Rüszttem aga.

Ha nem szaladok most rögtön oda és csókolom meg a nő kezét, mindjárt megáll a szívem az izgatottságtól, gondolta.

Rüszttem el szerette volna ordítani magát boldogságában, valahogyan aztán mégis sikerült elfojtania a feltörő érzelmeit.

– Mi bajtársi közelséget érzünk irántad, aga – folytatta Hürrem, majd egy pillanatra csendben maradt... A legfontosabb kérdésen volt a sor, melyen hónapok óta törte a fejét. Gondolatban megannyi jelöltet tett a mérlegre, csak hogy végül mindannyian megbuktak a vizsgálaton. Nem volt szüksége fejedelmi, fiatal, egészséges férfiakra. Hanem olyan valakire, aki kapzsi, agyafúrt, határtalanul törekvő, aki furfangosabb a rókánál, hűségesebb a kutyánál is. Végül Rüszttem mellett határozott, akit már egy jó ideje megfigyelés alatt tartott, akinek kinyomoztatta a múltját és a jelenét, a jellemét és a természetét. Minden tekintetben ő bizonyult a legmegfelelőbb jelöltnek céljai megvalósítására. Különös dolog ez a sors, kuncogott magában. Először egy horvátot helyezett a herceg útjába és eltette őt láb alól. Most pedig egy újabb horvátot küldött, hogy segítsen feltenni az oszmán koronát Mehmedem fejére...

– Egy szó mint száz, aga – szólt Hürrem ismét. – Amikor a

vejünk ké válsz, lesz-e mulasztás a szolgálatodban?

Micsoda? Micsoda?

Rüsztem elképedt. *Jól hallottam? Tehát ez a nő azt kívánja tőle, hogy feleségül vegye a világuralkodó szultán, Kanuni Szulejmán szultán egyetlen lányát, Mihrimaht?*

Allah óvd meg a lelkemet, imádkozott és még a tekintete is valahová felfelé vándorolt, mintha onnan várna segítséget. Ő lesz most akkor a szultán veje? Ráadásul Hürremé?

Magában harci kiáltást hallatott. Ez alkalommal meghökkent, de egyszerre Öntelt arckifejezés ugrott a rókamosoly helyébe, mely igen ritkán hiányzott a szájáról. Egyszerre mintha teljesen kihúzta volna a hátát és a vállát.

Aztán egy gyanú fészkelte be magát az elméjébe: Miért? Miért adná oda a dicsőséges Szulejmán szultán az egyetlen lányát a horvát, megtérített, bicebóca Rüsztemnek?

A férfi megpróbálta összeszedni a gondolatait, amik szétszóródtak a fejében. A gyanú oly hamar tűnt el onnan, ahogyan jött. Miféle kérdés ez, dohogott magában. Hát nem Szulejmán volt az, aki a húgát, Hatidzse szultánát egy ágyba fektette a horvát Ibrahimmal, s sógorává fogadta a férfit? Akkor miért ne lehetne Rüsztem a veje? Mi haszna van még ennek a töprengésnek? Ó, *felejtsd már el*, szidta le magát. Kit érdekel, hogy miért?

Már nem tudta tovább visszafojtani a lelkesedését. Előre szökkenve a földre dobta magát jövőbeli anyósa kaftánjának száránál.

– Legyen Rüsztem alattvalója feláldozva az ön ösvényéért, szultánám.

S miután megcsókolta a kezét és a szoknyája végét, ráterelte a szót egy igazán lényeges kérdésre:

– Bocsásson meg, szultánám, de beleegyezett urunk ebbe a

házasságba?

– Bele fog.

Hürrem acélosan hideg hangjától Rüsttem megborzongott.

– Nos, Mihrimah szultána tud erről?

– Tudni fog.

– Valóban hajlandó volna a szépek szépe, Mihrimah szultána ezzel az ön sánta alattvalójával egy párnára hajtani a fejét?

– Az lesz.

Hürrem tisztában volt azzal, hogy a lánya egyáltalán nem számított a szépek szépének. Pusztán egy átlagosan csinos lány volt, annál nem több, nem is kevesebb. Ennek ellenére természetesen egy ilyen rokkant alak mellé még ő is túlságosan elragadónak tetszett, másrészt viszont ez az álszenteskedése egyaránt azt bizonyította, hogy megvalósítana minden átkozott megbízatást, amit Hürrem elvár majd tőle. Undorodva nézett a férfi púposodó hátára, aki még mindig főhajtva állt előtte.

– Nem kaptunk választ a kérdéseinkre, aga. Ha a vejünké válsz, lesz-e mulasztás a szolgálatodban?

A pasa felemelte a fejét és hálásan pillantott rá. Az a visszataszító rókavigyor ismét úrrá lett az arcán. Szemei, melyek mögött megannyi különféle piszkos fondorlat lappangott, nyughatatlanul mozogtak ide-oda.

– Rüsttem az ön szolgája lesz, szultánám – felelte olyan hangosan, mintha üvöltene. – Ha úgy óhajtja, még a csillagokat is lelopom önnek az égboltról és az ön lábai elé teszem őket.

Hürrem haragosan felkelt. Súlyos szoknyáját maga után vonszolva olyan egyenes testtartással lépdelt az ablakhoz, akár csak egy szobor. A Boszporusz szemközti partja a napnyugta vörös tüzében izzott. Mintha néhány parton álló ház ablaka kapott volna lángra.

– Tartsd meg a csillagokat, aga – mondta anélkül, hogy megfordult volna. – Azok lesznek a sírkövedre hintve, ha kudarcot vallasz a szolgálatodban vagy a hűségedben. – Majd egy kézmozdulattal jelzett a leendő vejének, hogy elmehet.

Rüsztem az izgatottságtól dobogó szívével maga mögött hagyta a szobát. A négy falon kívül senki más nem hallhatta Hürrem sóhajtását.

– Nekem még a csillagoknál is több kell.

*H*ürrem döntése, hogy egyetlen lányát

odaadja Rüsztemnek, Gülbahar lepte meg a leginkább. A férfi nem csak, hogy bicegett, hanem tizenhét évvel idősebb is volt Mihrimahnál. Szinte egyidős volt a lány apjával. Hogyan hagyhatta ezt jóvá Szulejmán, napokig ezen elmélkedett. Hiszen nem volt semmi rendkívüli a férfiban, azon kívül, hogy azt beszélték róla Ő egy démon, megvesztegetés nélkül nem üzletel. Ez persze nem lehetett elfogadható ok arra, hogy egy olyan valaki, mint Szulejmán szultán, aki nem tért le az igazságosság útjáról, odaadja neki a lányát. Talán az orosz már megint mesterkedik valamin, töprengett hosszú ideig, mégsem tudott rájönni az indítékra.

Hürrem a férfiből harmadik vezírt faragott nem sokkal az esküvő után. Egyelőre ennél magasabb rangra nem is vágyhatott. Hiszen nem kerülhetett a sánta ember csak úgy annyi befolyásos vezír és pasa elé azonnal.

– Miért csodálkoztok ennyire? – kérdezte Gülbahar a folyton az esküvőről pletykálkodó udvarhölgyeitől egy nap. – Amilyen az anya, olyan a lánya. Miért is lenne különb veje az orosznak? Csak az urunkat sajnálom. Vajon illik egy ilyen vej az urunkhoz?

S Gülbahar minden igyekezete dacára, hogy lopva felszítsa a

szóbeszédet, azok idővel elhaltak a palotában.

Mindenki boldog volt. Igen, Rüszttem persze sántított, a házasságának biztosítása érdekében azonban minden este szerelmes táncot járt fiatal feleségével. A szultána karjaiban töltött nap végére egy cseppnyi erő sem maradt a férfi kezében és lábában, noha Hürrem terveiben korántsem a férfi ereje vagy hatalma játszott kulcsfontosságú szerepet, hanem az esze és az árulásra hajlandó korlátlan adottsága. Hürrem ez idő alatt már meg is rajzolta saját ösvényének térképét. Először Rüszttemet neveztetni ki szadzrazammá, azután Musztafa fejéről lehúzza Szulejmán koronáját és Mehmedére teszi. Most pedig várnia kellett a megfelelő alkalomra.

Ámde a sorsnak ettől eltérő szándékai voltak, amiket még Hürrem szultána sem tudott megjósolni. Legidősebb fia, Mehmed, akit megfogadott, hogy szultánná tesz, váratlanul elhunyt Maniszában. Hürrem teljesen megtébolyodott. Az orvosok állítása szerint a herceg halálát a himlő okozta, ő viszont ezt nem hitte el. „*Gyilkosság! Gyilkosság!*” visszhangzott napokig a palota a sikolyaitól.

– Nem bírták elvenni az anyja életét, ezért megölték a hercegemet! – jajveszékelt. Tüstént levelet küldött az esztergomi hadjáratot vezető szultánnak. „*Segíts, nagyra becsült szultánom! Lemészárolták Mehmed kán hercegedet!*”

Mehmed halálának híre az esztergomi diadal büszkeségével Isztambulba visszatérni készülő Szulejmánt út közben érte utol.

– Ó, az én kiváló hercegem, Mehmed... – siránkozott, miközben a könnycseppek gyöngyökként folytak végig az arcán, egészen a fehér szakálláig. Szultánságának huszonharmadik évében egy újabb gyermek elvesztésének fájdalma perzselte meg a szívét.

A hercege arcának képével érkezett meg Isztambulba, mely egy percre sem hagyta el az elméjét. Először látta Hürremet ily elveszettnek. A máskor mindig búbájosán hullámozó vörös haja

most teljesen össze volt kuszálódva. Kialudt a fénye. A szemei egy pár véres gödörré váltak a folytonos zokogástól. Még így is megkísérelte egy halvány mosollyal üdvözölni Szulejmánt, de nem járt sikerrel. Férj és feleség együtt sírt azon az éjjelen. A fiáért könnyező hatalmas férfi látványa csak fokozta Hürrem szenvedését.

Szulejmán szultán menten hívatta a főépítészt.

– Tégy minket büszkévé, Szinan aga. Építs hercegemnek egy örökké fennmaradó mecsetet és mauzóleumot. Az ajtajára pedig ezt vésd: „*Mehmed herceg sírja legyen a végtelen mennyország*”. Hogy még száz és száz évvel utánunk se tartsák vissza az alfátihá⁶⁷ imáikat a derék hercegem lelkéért azok, akik elhaladnak az építmény előtt.

Másnap a szultán részt vett a fia temetési szertartásán. Az egész palota összefogott, ám még így sem tudták megakadályozni, hogy Hürrem is ellátogasson a mecsetbe, ahol a gyászimákat énekelték, s a dombra, ahol később tervezték eltemetni a fiát. Csakhogy a szakadatlanul haját tépő nő helyébe már visszatért Hürrem szultána, aki bármilyen sorcsapást képesnek látszott szoborként, egyenes háttal viselni. – Hiszen itt van még nekem három hercegem – felelte nyíltan azoknak, akik a részvétüket jöttek hozzá kifejezni. – Az anyák, akiknek viszont egy fiuknál nincs több, jobban kellene, hogy vigyázzanak.

A szavak címzettje igen egyértelmű volt: Gülbahar!

Se azok, akik megvizsgálták Mehmed herceg holttestét, se a szadzam Szulejmán pasa, sőt, még Szulejmán szultán sem volt képes meggyőzni Hürremet, hogy a fia himlőbe halt bele.

– Nem – rázta a fejét azok felé, akik ezzel próbálkoztak. – Ez gyilkosság. Hát nem tettek kísérletet arra is, hogy megmérgezzék az édesanyját egy kígyóval? Ki tudja, milyen csellel fertőzték meg derék hercegemet? Bizonyára az ételében, a vizében jutatták a

testébe a betegséget.

Szulejmán egy idő után már nem tudta ezt tovább hallgatni.

– Ki? – ordította dühösen. – Ha gyilkosságról van szó, miért nem árulod el nekem, ki Mehmed kán gyilkosa, hadd menjek és tépjem ki a szívét a puszta kezemmel?

Hürrem válasz nélkül csupán hosszasan bámult a férje szemébe.

– Türelem – suttogta kisvártatva. – Eljön majd a nap, amikor a derék hercegem édesapja büntetést szabhat ki a gyilkosra. Az ő szívét is annyi parázs fogja égetni, mint az enyémet. S annyi véres könnycseppet fog hullajtani, amennyit én ejtettem.

Szulejmán szultán, aki ha egyszer előhúzta a kardját, nem rettegett még egy seregnyi ellenféltől sem, megremegett, mikor meghallotta ezt a bosszú-fogadalmat.

Mehmed herceg elvesztése szétmorzsolta Szulejmán szultánt. Mintha egyszerre öt-tíz évet öregedett volna. Sötét szemének szikrái hamuszürkévé fakultak.

Nincs már sok időm, ismételte magában Hürrem álmatlan éjszakáin. Bármit is készült megtenni, azt most kellett véghezvinnie. A szultán megöregedett.

Akármi megtörténhetett akármikor. Semmi sem változott, mondta végül. Kizárólag Hürrem trónt megszerző utódjának a neve lett más, a többi mind ugyanaz.

Noha ehhez előbb Rüstemnek kellett szadzazammá válnia.

Azt pedig egy halálos csapda felállítása követi majd a sorban.

ÖTVENNYOLCADIK FEJEZET

*S*végzet lovasa vágatva érkezett. S hamar megteremtette a lehetősé-lehetőséget, amire Hürrem szultána és veje várankoztak.

A sadrazam Szulejmán pasa és a második vezír, Deli⁶⁸ Hüsrev pasa ösz-szerúgta a port és a szultán jelenlétében összeverekedett. Hüsrev pasa keze még a derekán csüngő tőrre is rátévedt. Ugyanis Hürrem és lánya, Mihrimah férje, Rüszttem, akinek a nevéhez mostanra már hozzátűzték a „pasa” címet is, a szóbeszéd üstjét felforralva tudatosan egymásnak ugrasztottá a két vezírt. Természetesen rajtuk kívül senki más nem tudott erről. Elhitették Szulejmán pasával, hogy a mindent kifogásoló Hüsrev pasának a sadrazamságra fáj a foga, s arra törekszik, hogy a férfi kiessen a szultán kegyéből.

– Hányszor hallottam már a saját fülemmel, pasa öfelsége. Hüsrev szándékai rosszindulatúak – bujtogatta Rüszttem a férfit. – S állítólag Hüsrev felesége azt mondogatja az úrnőknek, „Kérem, említse meg a férjem nevét az urunknak. Hüsrev fiatalabb, okosabb és jobban ért az állam vezetéséhez.” Mihrimah pedig nem is tudta, mit feleljen, Allahra esküszöm.

Eközben Hürrem üzenetet küldött kiváló közvetítőivel Hüsrev pasa feleségének. „A pasa vigyázzon a lépteire. A sadrazam sorozatosan provokálja urunkat az ön férje ellen. Amikor az eszünkbe jut, hogy Iszkender Cselebi szintén rágalmaszás áldozata lett, megijedünk.”

Hónapok munkájának eredményeként a végére már mindenki elhitte ezt pletykát. A két vezír halálos ellenséggé vált.

Egy nap aztán elszabadult a poklok pokla. A szultán szokásához híven egy paraván mögött hallgatta a tanács ülését. A szadzazam és a második vezír között folyó megbeszélés hirtelen átkozódásba torkollott. Azt pedig ütések és pofonok követték. Szulejmán pasa és Bolond Hüszrev pasa nemsokára már egymás torkának esve gurult a földön. A többi jelenlévő az utolsó pillanatban szakította ki Hüszrev pasa kezéből a tört.

A botrány, melyre még eddig nem volt példa az oszmán palotában, nem maradt büntetlenül. Szulejmán szultán habozás nélkül elbocsátotta mindkét pasát a posztjáról. Szulejmán pasa a házába visszahúzódva fogadta a sorsát.

Az albán Hüszrev pasa viszont kifejezetten konok és büszke ember lévén úgy vélte, hogy igazságtalanul bántak vele. A férfi ezért bánatában éhségsztrájkba kezdett. Egy falat kenyeret és egy csepp vizet sem vett magához.

– Vagy visszaadja urunk a jogunkat, a jó hírünket, vagy összeszedjük a holminkat és itt hagyjuk ezt az életet, ahol minket nem becsülnek meg – jelentette ki és pontosan ez történt. A pasa éhen halt. A harmadik vezír Rüszttem pasa egy csapással végzett az előtte repkedő mindkét léggel. A szultán azonban nem volt teljesen biztos benne, hogy a veje megfelel-e a szadzazamság elvárásainak. Egyrésztől tisztában volt azzal, hogy a férfi még a füle botját se mozdította kenőpénz nélkül, másrésztől pedig nem volt ínyére a kétszínű tekintete.

– Nem becsületes a férfi szeme – panaszkodott Hürremnek. Csakhogy végül nem tudott már ellenállni Mihrimah szultána könyörgésének: *„Hát szultán édesapánk túl soknak találná a szadzazamságot az egyetlen lánya férjének?”* így Hürrem szultána vejéből, a sánta Rüsztemből lett Szulejmán szultán új szadzazama.

Még öt év sem telt el, mióta Hürrem egyik este magához hívatta: *„Jól figyelj ide, aga. Amikor a vejükké válsz, lesz-e mulasztás a szolgálatodban?”*

Rüsztem, miután kezébe kapta a szultán pecsétjét, az első adódó alkalommal bicegve iramodott anyósa lakosztályához, ahol a hírről már értesült Hürrem éppen a feleségével dugta össze a fejét. Arról is megfeledkezve, hogy ő most már a hatalmas szadrazam, a padlóra vetette magát jótevője előtt. Úgy érezte, hogy mindjárt elájul az izgatottságtól és az örömtől. Nagy kapkodásában még a hosszú turbánja is lecsúszott a fejéről egyenesen az anyósa kaftánjára. Hürrem lábával a veje felé tolta a turbánt.

– *Vedd fel a turbánodat, pasa Lehet-e a szadrazam turbántalan?*

Rüsztem gyorsan megpróbálta visszahelyezni a turbánt a fejére, de sikertelenül. Az édesanyja mellől Mihrimah szultána sietett a férje segítségére, akinek a térdei folyamatosan egymásnak ütődtek a remegéstől.

– Emlékszel, hogy mit kérdeztünk tőled az első nap, Rüsztem aga?

A férfi megrökönyödött a félelemtől. Hiszen ő már nem aga, hanem pasa volt. Emellett a zsebében hordozta Szulejmán pecsétjét is. Ő volt a tekintélyes szadrazam. Akkor miért hívta őt az anyósa *„agának”* csak úgy hirtelen, ráadásul az élete legboldogabb napján? Aztán meg is találta a választ a kérdésére. A nő arra célzott, *„ugyanúgy, ahogyan felemeltünk ide téged, le is húzhatunk a sárba.”*

– Természetesen emlékszem – hebegett Rüsztem aggodalmasan.

– Mit kérdeztünk, aga?

Hürrem szultána hangjának acélos hidegsége eszébe juttatta azt a napot.

– Szultána anyám azt kérdezte tőlem, *„Amikor a vejükké válsz, lesz-e mulasztás a szolgálatodban”?*

– Nos, te mit feleltél erre a kérdésünkre?

– Rüszttem az ön szolgája lesz. Ha úgy óhajtja, még a csillagokat is lelopom önnek az égboltról és az ön lábai elé teszem őket. Ezt feleltem.

Hürrem áthatóan a férfi szemébe nézett. Rüszttem igyekezett megszabadulni ezektől az égető pillantásoktól, csak hogy minden erőfeszítése kudarcba fulladt. Mintha a nő belopódzott volna az elméjébe.

– Nekem nem kellene a csillagok, szadzazam pasa.

A nő szeméből szinte lángok csaptak elő. A veje megkísérelt ellenszegülni ennek a tűznek. Ekkor Hürrem az ujjával a férfira mutatott.

– Én a koronát akarom tőled a hercegem fejére.

Rüszttem pasa arcára rögvest visszaült az a hírhedt rókamósoly. Jól tudta, hogy az anyósának esze ágában sem volt, hogy Musztafának engedje át a koronát. S mivel Mehmed herceg már nem élt, egyértelműen a többi hercegre került a sor. Alattomosan elvigyorodott.

– Fölöttébb jól fog illeni sógorunk, Szelim kán herceg fejére a korona.

Hürrem megrázta a fejét. Felfedte a titkot, melyet még a lánya, Mihrimah elől is rejtegetett Mehmed halála óta. – Rosszul hiszed, pasa. Bajazid herceg fejére. Most pedig lássuk, hogyan szolgálja majd a szadzazam pasa az ő szultánját.

Ez nem mehet így tovább. A végén még elkerülhetetlen katasztrófa lesz belőle.

Sötét Dzsáfer figyelmesen hallgatta Merzuka szavait. Ő is

tudatában volt ennek. Még az volt a csoda, hogy ez egyelőre nem következett be. Hürrem szultána és legkedvesebb udvarhölgye, Szemiha úrnő közelsége már régóta túllépte az Iszkender pasa megözvegyült feleségéről való önzetlen gondoskodás dimenzióit. Kémek hegyezték a fülüket mindenütt. Lehetetlen volt, hogy egy ilyen suttogva rebesgetett szóbeszéd el ne jusson Gülbaharhoz, aki töretlenül Hürrem elpusztításának lehetőségét fürkészte a régi palotából.

– Az óvintézkedésekről nem is beszélve. Még csak rám sem hederít, Dzsáfer aga. Akárhányszor hozakodom elő ezzel a témával, hogy figyelmeztessem, annyiszor fojtja belém a szót.

Dzsáfer még mindig a Szümbül után háremagává kinevezett Mesztan aga segédje volt, noha már egy ideje „Dzsáfer aga” névvel illették. Jóllehet, egyesek számára ezentúl is „Sötét Dzsáfer” maradt.

Dzsáfer, aki olyan komoly hűséget fogadott az úrnőjének, hogy ha azt mondták volna neki, meg kell halnia ahhoz, hogy Hürrem élhessen, tétovázás nélkül előrántotta volna a törét és a szívébe döfte volna, ezúttal sem mondott semmit.

– Talán mérges vagy rám, amiért az úrnőd háta mögött fecsegek erről. Tudom, hogy nagyon szereted őt. De én is ám – folytatta a tatár lány. Egy rövid időre elhallgatott, s a sötétbőrű férfi arcát, tekintetét figyelte, melyek soha nem árulták el az érzelmeit. Ez az éjfélete arc nem volt különb egy falnál.

– Azonfelül, én már előtted is ismertem őt. A karomban tartottam, amikor még pólyás volt. Hozzád hasonlóképpen, én is esküt tettem, hogy megóvom Hürremet mindenféle bajtól. Most pedig azt mondom, hogy ez a Szemiha úrnő veszélyt jelent a szultánánk számára.

Amikor Sötét Dzsáfer továbbra sem nyikkant meg, Merzukát elfogta a düh.

– Ne csak ülj ott duzzogva, te átkozott. Neked is van nyelved.

Vagy talán tévedek?

Dzsáfer végre-valahára felemelte a fejét és a szőlőszemekre emlékeztető sötét szemeit a nőre fordította.

– Gondolod, hogy Musztafa herceg anyja értesült róla? – Mióta a nő megruházta Hürremet, Dzsáfer egyszer sem ejtette ki Gülbahar nevét. Ha mégis muszáj volt beszélnie róla, vagy a „*Musztafa anyja*”, vagy egyszerűen „*az a nő*” kifejezésekkel utalt rá.

– Hogy is ne értesült volna róla? Kétségkívül a tudomására jutott. Ki tudja, mennyi kémet rejteget közöttünk. Hát elfelejtetted a kígyó esetét?

Nyilvánvalóan nem felejtette el. – Úgy véled, hogy már a szultánunk fülébe is elért?

– Lenne bármi, amiről az urunk nem hall, nem tud? – Merzuka örült, hogy végre sikerült felhívnia a férfi figyelmét a tárgyra.

– De még mennyi minden. Például arról nem hallott, hogyan lopták be a kígyót a hamamba. – Majd amikor látta, hogy a nő bólogat, tovább folytatta.

– Sőt, a Bizalmas Ibrahim ármányairól sem.

– Az lehet, de végül így is megfojtatta és a palota kapuján kívülre dobatta a tetemét.

Hürrem két legközelebbi szövetségese egy darabig csendben maradt.

Mostanra Szemiha úrnő szélnek eresztette az óvatosságát. Egyébként is elegendő gyötrelme volt számára, hogy egy férfival kellett osztoznia Hürremen. Ezért azt már végképp nem tudta elfogadni, hogy határt szabjon a szerelmének csupán attól való félelme miatt, hogy kapcsolatuk a nyilvánosságra kerülhet. „*Hála Allahnak, az urunk szüntelenül hadjáratokat vezet. Másképpen hogyan bírnék távol maradni tőled, amikor ily közel vagy hozzám?*” mondta mindig. Még Hürrem „*ne merj a szobámba jönni esténként*”

figyelmeztetésével sem foglalkozott.

A szenvedély teljesen megzavarta Szemiha elméjét. Egyszer Merzuka véletlenül szemtanúja lett Szemiha és Hürrem beszélgetésének az ajtórésein át. A nő a szultána lábai elé vetette magát: *„Na, és ha elkapnak? Akkor lecsapják a fejemet és véget érnek keserves napjaim. Amúgy sem tudnék nélküled élni.”* Merzuka reszketett a rémülettől, ha arra gondolt, hogy mi történhet ha valaki más is látja vagy hallja, amit ő. Szemiha nem látta be, hogy még ha a szultán meg is kíméli az életét, Hürrem mindent elveszítene, aminek megszerzéséért annyi éven át küszködött, s hogy még a gyermekeit is elszakítanák tőle. Ugyanakkor Hürrem sem vette ezt tudomásul! Miféle vak szerelem volt ez, hogy még a szeretett fél életének kockáztatásától sem riadt vissza?

– Mit kell tennem? – Dzsáfer kifejezéstelen és száraz hangja törte meg a csendet.

Merzuka egy csöppet sem hezitált a válaszával. – Véget kell vetned ennek az ügynek.

– Hogyan?

– Hát még azt is én mondom meg neked? – Dzsáfer eddig a napig soha nem hallotta a tatár lány hangját ilyennek. Már szinte nem is beszélt, hanem sziszegett. – Akárhogyan. Csak legyen vége. Azonnal. Vagy valami történni fog és már túl késő lesz.

A sötét férfi szótlanul feltápászkodott, majd Merzukát egy rakás kérdés és bizonytalanság közt magára hagyta.

Hová ment ez az ember? Hogyan döntött? Tette határozta el magát vagy továbbra is befogja majd a fülét? Azt tesz, amit akar – zsémbelődött Merzuka.

– Ha ő nem, akkor én találom meg a módját. Allah bocsássa meg a bűnömet. Nem intézkedtem már eddig is mindenről, amiről csak lehetett? Hürrem helyett hadd patkoljon el más.

Dzsáfer viszont tüstént nekirugaszkodott az első lépéseknek. A sors ismét szolgálatba szólította Azraelt.

Haladéktalanul felkereste Tacsam Nojant. A kazah lovas felett már igencsak eljárt az idő. A csúcsos szőrme fejkendője alól vállára ömlő haja már maradéktalanul megőszült, a testtartása azonban még most is egyenes volt, s szeme sem veszített a tűzéből. Persze, ha arra került volna a sor, hogy megküzdjenek egymással, Sötét Dzsáfer acélos karjaival bizonyára elbánt volna Nojannal, ámbár még mindig tartott a férfitől. Vagy netalán a rettegés, mely az öregember egykori. *„Én Azrael vagyok Alekszandra ellenségei számára”* bemutatkozásakor elfogta őt, időközben tiszteletté változott?

– Így áll a helyzet – fejezte be a mondandóját. Nehezebbre esett elmagyarázni a körülményeket. Hiszen ezek nem voltak könnyűszerrel kiejthető dolgok: *„A palota visszhangzik olyan szóbeszédektől, hogy Hürrem, akire te lányodként tekintesz, egy nővel hál Szulejmán távollétében.”* Dzsáfer és Nojan egyaránt zavarba jött. A férfi fejét a földre szegezve hallgatta végig a beszámolót. – Mit mond Merzuka leányom – kérdezte nem sokkal később.

– Ő ragaszkodik ahhoz, hogy véget kell vetni ennek az ügynek.

– Ha úgy van, akkor miért jöttél hozzám?

Dzsáfer meglepődött. Pedig azt hitte, hogy kézenfekvő a látogatásának oka a megoldás igen egyszerű – szólt komótosan a férfi felé hajolva. – Noha tudnod kell, hogy Hürrem úrnőt ez szomorúan fogja érinteni.

Tacsam erre olyan feleletet adott, amire Dzsáfer valóban nem számított.

– Hadd szomorkodjon.

Hangjában érezhető volt egy lányát büntető apa rendíthetetlen szigora, hogy megvédje őt a nagyobb szerencsétlenségektől.

– Inkább legyen ma szomorú, mint hogy holnap a falba verje a

fejét, s hóhérkötelet viseljen nyakában az ékszerei helyett.

– Akkor meghoztuk a döntést. Csupán ezt szerettem volna megtárgyalni veled, mielőtt bármibe is belefogok.

– Jól tetted.

Dzsáfer megértve, hogy a férfi szégyelli felemelni a fejét és az arcába nézni, feszélyezetten állt fel.

– Eldöntötted már, hogy miképp intézed el, sötét fiú?

A férfi természetesen nem láthatta, hiszen továbbra is a földet bámulta, Dzsáfer azonban bólintott egyet a fejével, jelezve, hogy igen.

– Ahogy legutóbb. Nesztelenül. Fájdalommentesen. Legyen gyors és biztos.

A férfi Frederik halálára célzott, amit még évekkel ezelőtt ismert be neki egy ehhez hasonló, feszült szóváltás során. Különös kifejezés jelent meg Dzsáfer arcán.

– Csakhogy ezúttal a helyzet egészen más, derék Nojan. Ez egy nő. Nem lehet a nyakát törni. Akkor az orvosok gyanút foghatnak. Még ők sem jöhetnek rá. A halála nem hagyhat egy nyomot sem.

– Rendben van – szólt az öreg. – Ne gyere ide holnap. Az esti ima után várj rám a szokásos helyen. Elviszek neked mindent, amire szükséged lehet.

És ő úgy tett. Dzsáfer másnap éjjel átvette Tacsam Nojantól a nyomtalan halált, aztán eltűnt a sötétségben.

Két nappal később a szolgálók sírva szaladtak Hürremhez.

– Szultánám, szultánám.

Először Hürrem nem értette a felfordulást. Ám amikor megpillantotta a lányok arcára ragadt rémületet, nyomban felugrott.

– Mi történik? Csak nem történt valami a hercegeimmel?

– Részvétünk – borult a lába elé az egyik udvarhölgye, Hürremet pedig az ájulás kerülgette.

– Nem! – sikoltotta. – Nem bírok elviselni még egy tragédiát az én Mehmedem után.

Talán mert egy annál is rosszabb eshetőségre volt felkészülve, amint közölték vele, hogy „Szemiha úrnő elhunyt, ” úgy érezte, mintha csapdából szabadult volna. Roppantul meghökkentette ez az érzés. Szégyellte is. Aztán végül fájdalom hasított a szívébe és elkiáltotta magát.

– Ó, jaj ne! – A belső hangja viszont másképp rikoltzott. *Szabad lettél, Hürrem. Szabad lettél!*

Az ide-oda sürgölődő tömegben egy pillanatra találkozott a szeme Merzukáéval. Amikor a lány elfordította a tekintetét, Hürrem megértett mindent.

A talár lány egyenesen a szíve közepébe talált, noha egyúttal meg is mentette őt egy közelgő katasztrófától. Csak őt? A hercegeit is. Velük együtt az álmait, a reményeit és a koronát, a trónt úgyszintén, amik már karnyújtásnyira voltak tőle. Merzuka éppúgy észrevette az úrnője megkönnyebbülését. Távolság ide vagy oda. a két sorstárs képzeletben megölelte egymást.

*H*ürrem minden nap egyre jobban irtózott Rüszttem pasától, akit vejének és szadzazamának választott. Éppen ezért, amikor a férfi közölte vele, „Úgy vélem, hogy jobb volna, ha minél ritkábban találkozoznánk. Ne keltsünk gyanút feleslegesen. Kérem, hogy a lányával továbbítsa hozzám az utasításait”, egy nagy kő esett le a szívéről. Különben nem lett volna képes tovább elviselni az alak ellenszenves arcát és bicegő járását.

Ugyanakkor tisztában volt azzal is, hogy nem tudná elérni a célját

a sógor segítség nélkül. Egy ilyen hűséges, ravasz, haszonleső szadzazam nélkül biztosan lehetetlen lett volna Szulejmán szultánt a befolyása alatt tartani, nem is beszélve arról, hogy az oszmán trónt megkaparintsa a hercegének. A rendszer már csak ilyen volt. Az igazi hatalom nem a szultán kezében, hanem a szadzazaméban halmozódott fel. Még ha nem is volt teljesen igaz, a szadzazamnak legalább akkora volt a hatásköre, mint magának a szultánnak. S a sánta Rüsztém Hürrem rendelkezésére bocsátotta mindezt.

A férfi teljes odaadással látott hozzá a feladatához. Összes erőfeszítésével igyekezett teljesíteni Hürrem parancsát: *„Először is biztosítsd az urunk abszolút biztonságát!”* Természetesen pasa veje legalább annyira, vagy talán még annál is jobban iparkodott azon, hogy minél nagyobbra duzzassa a vagyonát. Egyébként is képtelenség lett volna elintézni valamit a kormányban megvesztegetés nélkül. Úgy tűnt, hogy a szultán sejtését igazolóan senki sem volt, aki ne fogadott volna el egy kis borraivalót, habár Rüsztém egy egész kenőpénz tarifarendszert dolgozott ki. Minden munkának megvolt a maga ára. A szadzazam nem árult zsákbamacskát. Nyíltan beszélt azokkal, akik az ajtaján kopogtak és megoldást kerestek a problémájukra: *„Nincsen semmi akadály, de most beszéljünk a költségekről. Ebből ennyi a végrehajtó részesedése. Ennyi pedig a szadzazamé.”* Még a hozzá érkező küldöttségek sem voltak kivételek. Más értékű hálapénzt fizettek azok, akik a Szulejmán szultánnak elkötelezett országokból jöttek, és azok, akik ellenséges területekről. Például, ha V. Károly vagy Tahmászp delegációja ragaszkodott ahhoz, hogy közvetlenül találkozhasson Szulejmán szultánnal, egy vagyont kellett kiköhögnie Rüsztém pasának. Amikor Szokoli Mehmed így szólt hozzá a tanács egyik ülésén, *„Bárcsak mi lehetnénk Rumélia kormányzója, hogy jobban szolgálhassuk az urunkat,”* a férfi a jelenlévő vezírek és pasák előtt állítólag kacsintva ezzel válaszolt: *„Nincs annak sem akadály, csak meg kell adni az árát.”*

Ugyan a szultán is pontosan tájékozott volt afelől, hogy a szadzazama egy lépést sem tett megvesztegetés nélkül, semmit nem szándékozott tenni ez ellen.

– Nézd meg ezt a csirkefogót – csak ennyit mondott néha. Az árulás félelme mélyen beágyazódott a szívébe, amióta bebizonyosodott, hogy az általa olyannyira megbízhatónak tartott Ibrahim pasa összeesküvést tervezett ellene.

Egy hitszegő vagy egy tolvaj. Az utóbbi kevesebb veszélyt jelentett a számára. Hiszen bármikor levághatta és eldobhatta volna a rabló karját. Ezzel szemben egy áruló csapdái kiszámíthatatlanok voltak. Azonfelül Rüsztém helyett többnyire inkább Musztafa hercegen járt az esze. A katonák iránta tanúsított szeretet büszkévé tette. Jóllehet, az aggodalma sem volt elenyésző ezzel kapcsolatban Amikor Mihrimah szullána édesanyjával duruzsolt aznap a rózsakertben, hirtelen megdöbbsentett felkiáltott.

– Micsoda? – Az utolsó pillanatban sikerült elharapnia a szó nagy részét, nehogy a közelben tréfálkozó és kuncogó udvarhölgyek meghallhassák.

– Pszt – figyelmeztette Hürrema lányát.

– Egy Jósnőt hívatnál az édesapámhoz? – kérdezte Mihrimah elképedve miattam volna, leányom. Nagyra becsült szultánom óhajtotta így.

A lány az édesanyja szemébe nézett.

– És persze neked semmi közöd nem volt ehhez az óhajához – mondta gúnyosan.

– Nyilvánvalóan mondtam egyet s mást. Elmeséltem neki, amit hallottam. Miért ne tettem volna? Hát eltitkolna bárki is ilyesmit a férje elől? Állítólag a nő mindentudó. A jövő sem marad rejtett előtte. Sevket pasa felesége Allahra esküdve áradozott róla, Mihrimah. A nő azt jósolta neki, *„három időtartam múlva gyászba*

borul a házad.” és ha hiszed, ha nem, leányom, három hétre rá az életerős Sevket pasa jobblétre szenderült.

Mihrimah nem vette komolyan az édesanya szavait. Már tele volt a hócipője az ilyen kuruzslós mesékkal. Noha az őszintén meglepte, hogy az édesapja elhitte ezt. Tehát a dicsőséges Szulejmán most már látnokokkal is tárgyalt?

– Emellett, ha elveszítesz valamit, a nő azonnal megtalálja.

Ismered Dilrubát, ugye?

– Azt az egyiptomi lányt?

– Igen. A lány apja háborúba ment. Menni ugyan ment, de vissza nem tért. Többé egy hír sem érkezett a férfiről. Senki sem tudta, hogy meghalt-e vagy túlélte.

– Na és aztán? – Hürrem figyelmen kívül hagyta az érdeklődést színlelő lánya hangjában rejlő csúfolódást. Ostoba, sóhajtott fel magában. Kire ütött ez a lány? Egyszerűen nem akarja megérteni a jövőmondás jelentőségét.

Ő viszont rendületlenül folytatta a mondandóját:

– Dilruba ellátogatott hozzá, amikor az értésére jutott, hogy a nő dzsinnekkal⁶⁹ tanácskozik. *„Él vagy hal az édesapám? Ha él még, hol van most?”* kérdezte. A jósnő erre három teljes napig aludt, majd elárulta neki az álmát. *„Az édesapád egy Algéria nevű helyre hajózott Hajrettin pasa flottájával. Ott foglyul esett. Ám Hajrettin kiszabadította a fogvatartottakat. Vigyázz az ösvényre; nemsokára hazajön majd.”* Megint nem fogod elhinni, pedig kisvártatva örvendetes hírt kapott Dilruba az édesanyjától. Az édesapja életben visszatért. Noha egyik lábát elvesztette, de legalább élt, és ez a fontos.

– Szóval, amikor ezekről beszámoltál, természetesen minden részletet felnagyítva, a hatalmas Szulejmán szultán ezt felelte: *„Hívassuk csak ide akkor ezt a próféta alattvalónkat. Elhagytuk az egyik gyűrűnket és szeretnénk minél hamarabb meglelni”?*

– Egyáltalán nem így történt. Engedélyt kértem az urunktól, hogy értekezhessünk a jósnővel – most Hürremen volt a sor, hogy a lánya szemébe nézzen. – Nem is tudom, miképpen jöhetett elő egy ilyen gyermek egy olyan éleslátású nő hasából, mint én, aki képes rájönni a folytatásra, ahogy meghallja egy kijelentés elejét. Még mindig nem érted, Mihrimah?

Valójában már világossá vált számára az indok, a lány azonban nem akarta elhinni. Amikor végül Hürrem feltárta előtte a tervét, leesett az álla.

– A kétség olyan, akárcsak a borostyán, Mihrimah – magyarázta Hürrem. – Ma kell elültetned, ha azt akarod, hogy holnapra megnőjön. Hogy mindent ellepjen. A te segítséged is szükséges. Ha nem kívánod, hogy Gülbahar fia örökölje az édesapád trónját, állj édesanyád mellé. Mindannyiunk élete ettől függ. A tiéd, s a férjed meg nem született gyermekének is. Ha Musztafa ül a trónra, egyikünket sem hagy majd életben.

A médium híre addigra már oly széles körben elterjedt Isztambul-szerte, hogy amikor Hürrem alkalomszerűen szóba hozta a férje előtt az egyik este, Szulejmán szultán egyenesen „*Tudom*”-mal válaszolt.

– Én is hallottam. Semmi sincs, amit a nő ne tudna. Hívasd elénk, ha úgy áhítod.

A mikor a nő eléjük lépett, azt hitte, hogy ott helyben összeesik í és elájul a félsztől meg az idegességtől. Hogy keveredhettem ebbe bele, átkozta magát belül. A pénzéhségem még a halálomat okozza egy nap, folytatta a siránkozást, miközben letérdelt Szulejmán elé. A szultán felesége és lánya is ott ültek az oldalán.

Ahogy felemelte a fejét és megpillantotta Szulejmán szultán fürkésző szemeit, a félelme csak fokozódott. A jósnő dzsinnjei sem tudták megakadályozni, hogy a szája kiszáradjon és a szíve örülten kalapáljon a nagy ijedelemtől. Ha nem lett volna Hürrem lágy, bátorító tekintete, mely mintha azt mondta volna neki, „*Itt vagyok,*” esetleg valóban elvesztette volna az eszméletét.

– Állítólag kapcsolatba tudsz lépni a dzsinnek világával; igaz ez?

Mit lehetett erre a kérdésre válaszolni? Nyelni próbált, de még az sem sikerült neki. A szavak elvesztek a szájában és nem találták meg a kiutat. Noha a szultán ezt a csendet igennek vette. – Rendben van. Nem tudod, hogy a boszorkányság bűnnek számít?

Az efféle vallatásra már fel volt készülve. Vajon honnan tudhatta a nő, aki mindebbe belerángatta, hogy a szultán fel fogja tenni neki ezt a kérdést? *Nyisd ki a szádat, Dzsanfeda,* noszogatta magát. Mondd azokat a szavakat, amiket betanultál.

– Igen, bűnnek számít. Mégpedig egy nagyon nagy bűnnek.

– Ha tudatában vagy, akkor miért űzöd azt?

Dzsanfeda hirtelen a levegőbe emelte mindkét kezét.

– Sziisszt.

A szultán, aki egyáltalán nem volt hozzászokva, hogy félbeszakítsák, megrökönyödött ettől a kígyósziszegésére emlékeztető hangtól. Hallotta azt, mégsem látta, hogy a nő ajkai mozogtak volna. Mintha Dzsanfeda szeme szint váltott volna. Átkozott, jeges fehérség lett úrrá rajta. A tekintete szinte átfúródott Szulejmánon. Úgy tűnt, mintha egyenesen mögé bámult volna, s a szultán nem bírta megállni, hogy ne forduljon hátra. Ahogy sejteni lehetett, semmit nem talált ott a nagyméretű párnákon és a csempézett falon kívül. Libabőrös lett. Szemét Hürremre szegezte. Bizonyára ugyanolyan érzés foghatta el őt is, mert a felesége egyfolytában izgett-mozgott ültében.

– *Én nem vagyok boszorkááány.*

Miféle hang volt ez? Már nem is hallatszott emberinek. Olyan volt, mintha két kardot egymásnak dörzsöltek volna. A nő ajkai ráadásul teljesen mozdulatlaná dermedtek. Az acélos zörej folytatódott.

– *Én egy hírvivő vagyook... A szemeim látják mind a tegnapot, mind pedig a holnapot.*

Mostanra már holtbiztos volt. A nő csukva tartotta a száját. Akkor viszont mégis hogyan beszélt? Az utolsó szótagok megnyúlásával a hangja is egyre fülsüketítővé vált. Immáron bánta, hogy engedélyezte Hürremnek a szeánszot. Ennek ellenére konokul ragaszkodott a nyugtalansága leplezéséhez.

– Mindenki emlékszik a múltra, de ki volnál te, hogy a jövőbe láss?

A nő keze szakadatlanul a levegőben csapkodott.

– *Sziiiszt* – a kardok megint egymásnak értek. – *Allah villáma fog lesújtani rááád...*

A kuruzsló feje hevesen rázkódni kezdett.

– Jaj, ne – suttogta Hürrem szultána, ahogyan a remegés a nő ész testére kiterjedt. – Az urunk felfogja bosszantani a szellemeket. Hát nem látja? A jósnő már a túloldalon van.

A dzsinnjei hangjával kiált felénk.

Igen, ez csak egy dzsinn hangja lehet, gondolta a szultán, miközben Hürrem újra megszólalt.

– Nagyra becsült urunk. Van közlendőd a számunkra?

Tehát Hürrem már egy dzsintis nagyrabecsülések titulálna, morgott magában Szulejmán szultán.

A szobát körbeölelő sűrű csöndben a nő teste még néhányszor megrándult, aztán fokozatosan lecsillapodott. Feltehetően visszatért

a túlvilágról.

– Nincs – vágta rá.

Egyszerre milyen hétköznapi lett a hangja. Még az ajkai is megmozdultak.

– Miért nincsen, Dzsanfeda nővér? – Hürrem úgy kérdezte ezt, mintha mentegetőzne.

– *A dzsinnek dühbe gurultak* – motyogta a nő ezúttal az emberi hangján s tekintetét egy másodpercre sem vette le a szultánról. – *A kétségek felmérgezték őket.*

– Hát persze, hogy mérgesek lesznek ennyi faggatástól.

Mihrimah szultána most először vett részt a beszélgetésben. Még az apjára sem feledkezett meg ránézni, mintha úgyszintén őt okolná a törtétekért.

– Csupán egy félreértésről lehet szó – bólogatott Hürrem egyetértően a lánya szavai hallatán. – Ki ne hinne a szellemekben, hogy mi kétkedni merészeljünk? Nincs mód arra, hogy kiengesztelhessük nagyra becsült urunk haragját, Dzsanfeda nővér?

Csend...

A nő szeme gyakorlatilag a szultánra fagyott. Ennek persze nem lehetett tudatában, Szulejmán azonban ezalatt komolyan fontolgatta a következő lehetőségeket: Odavessem ezt a szélhámost tüstént a hóhérnak, vagy inkább felkeljek és én magam vegyem el a mocskos életét? Azt senkinek sem volt nehéz kitalálni, hogy ez a szemfényvesztés szörnyen felhergelte.

– Meglehet – felelt a nő továbbra is a szultánra összpontosítva. – Ha nem éreznek kételkedést maguk körül, talán előjönnek és szóba állnak velünk.

A kezek ismételten a magasba lendültek. A jövődömondó úgy maradt egy darabig, amíg aztán fennakadtak a szemei. Megint az az istenverte fehérség bukkant elő. A jósnő egész testében rángatózott.

A kúp alakú kályhában égő tűz melegének dacára, Szulejmán szultán fázni kezdett.

Váratlanul ugyanaz az acélos zörgés visszhangzott.

– *Kérdezz, asszony!*

A hang még a korábbinál is hátborzongatóbb volt. A nő állkapcsa rezzenéstelenül összezárva maradt. A szultán már kétségbe se vonhatta, hogy a parancs nem a nőtől származott. Hürrem és Mihrimah úgy bújt egymáshoz, mintha reszketne a félelemtől. Nem volt benne biztos, hogy miért, de Szulejmán haja is az égnek állt. Talán mert újra a fülében csengett ez a hang, vagy mert észrevette a riadalmat a felesége és a lánya arcán? Lehetséges volt ilyesmi?

– Nagyra becsült urunk, bocsásson meg nekünk – fogott hozzá Hürrem. – Nem állt szándékunkban kihozni önt a sodrából. Minden gondolatunk a szultánunk egészsége és jóléte, illetve a gyermekeink boldogsága...

– *Kérdezz, asszony!* – a pengék zaja közbevágott. Esetleg a dzsinn türelmetlen lett, amiért Hürrem hosszúra nyújtotta a beszédét. Ezúttal a szultán felesége már jobban ügyelt.

– Jól van-e a szultánom egészsége?

Egy pillanatra csend honolt. Azután acélos súrlódás tört elő valahonnan a jósnő testének remegésével párhuzamosan.

– *Fájdalmi vannak. A karja, a lába sajog. A térde, a könyöke...*

A szultán egykettőre csupa fül volt. Hiszen ez tökéletesen megfelelt az igazságnak.

– *De legfőképpen a nagylábujja görcsöl.*

Szulejmán még meg sem említette a kínjait a főorvosnak, melyek gyakorta okoztak neki álmatlanságot. Akkor honnan tudhatta ez a nő?

– *A lányod hasa tele van* – folytatta a fülsértő zöreje. – *Egy lányt fog*

világra hozni. Hívjátok őt Ajsénak.

Hürrem szorosán átölelte a lányát. Mihrimahnak éppen, hogy sikerült magába fojtania az örömteli sikolyát. Senki sem szólt egy szót sem Szulejmánnak a lánya terhességéről. A férje kérdő tekintetére Hürrem szeme is azt jelezte, hogy nem volt erről tudomása. Holott már tíz napja értesült róla.

A kuruzsló felháborodása mérséklődni látszott. Miközben a nő megállás nélkül rángatózott, választ adott a felesége és a lánya számos kérdésére is. S minden alkalommal csodálkozó suttogások hallatszottak Hürrem és Mihrimah irányából. A szultán megesküdtött volna, hogy sok esetben a nő felelete valóban az igazságot tükrözte. Például Mihrimah állítása szerint már napok óta nem találta azt a nyakláncot, melyet a férje tett a nyakába, amikor megkérte a kezét. A túlvilági hang leírta a nyakék pontos helyét. A lány izgatottan távozott, majd csakhamar vissza is tért, ezúttal vidám mosollyal az arcán. És nem meglepő módon, a kezében már ott fogta az elveszettnek hitt ékszert.

Hürrem kezdett feszülté válni. Ennyi bizonyíték után a szultánnak is muszáj volt valamit kérdeznie. Ha nem, ez az egész színjáték, melyen hónapokon át fáradozott, pocsékba fog menni. Amennyiben a szultán nem teszi fel azt a kérdést, amire várt, Hürrem lesz kénytelen érdeklődést mutatni. Mert a jósnő sem tudja örökké megőrizni a hihetőségét, a kísértetiességét. Szulejmán pedig kétségbe fogja vonni a választ, sőt még magát a kérdést is.

Abban a szent pillanatban, amikor már arra gondolt, hogy nem folytathatja tovább ezt az előadást, a szultán hangosan megköszöri a torkát.

– Volna-e közlendőd a számunkra is? – kérdezte aztán.

A három nő által létrehozott meggyőző légkör ellenére egy parányi csipkelődés érződött a szultán hangjában, ők azonban nem törődtek a gúnyolódással.

Ugyanis most az utolsó jelenetre kellett összpontosítaniuk. A jövendőmondó teste ijesztő görcsökbe rándult. A nő a szultán lába elé zuhant. A levegőben hadonászó szétnyitott tenyerével megragadta a kaftánja szélét, amire Szulejmán fejvesztve magához húzta a lábait. Az átkozottul fehér szemek még mindig Szulejmánra szegeződtek.

– *Árulás!* – sikoltotta hirtelen az acélos hang. – *Árulás!*

Ha volt egy szó, amit Szulejmán szultán sohasem akart hallani az életében, az kétségtelenül az „*árulás*” kellett, hogy legyen.

Kirázta a hideg.

– Tessék?

Miközben a jósnő tovább vonaglott a padlón, a súrlódó zaj suttogássá halkult.

– *Árulás, árulás...* Ez a ház romlott egy gyermek árulásától.

A szultán ezt már nem bírta elviselni.

– Micsoda?! A nyavalyába, miről beszél ez a boszorkány!?

Undorodva és mérgesen felugrott onnan, ahol eddig ült. Megrázta a kaftánját, mintha meg akart volna szabadulni a nőt vélhetően körülvevő gonosz, fehér árnyékoktól. – *Tüntesd el ezt a bestiát a szemem elől!* – ordított Hürremre. – *Küldd a pokol legmélyebb bugyrába. Rögvest, rögvest! Nem tudom ezt a hangot tovább eltűnni!*

S anélkül, hogy megvárta volna a nő távozását, elviharzott.

A színdarab szereplői kifogástalanul alakítottak. Együttesen elképesztő hatást értek el. Az eredmény eleget tett Hürrem elvárásának és akaratának. Hürrem tisztában volt Szulejmán aggodó természetével, csak hogy nem ő, hanem valaki más kellett, hogy elültesse a gyanú magvait a férje fejében, például egy jövendőmondó. Valaki, aki ismerte a múltat, a jövőt. Valaki, aki ilyen baljós és hajmeresztő tudott lenni.

Őszintén szólva, a tervét közel sem lehetett bonyolultnak tekinteni. Először felbérelte Dzsanfédát a kuruzsló szerepére. Még azt is kitalálta, hogy pontosan mit mondjon a nő, majd szóról szóra megjegyeztette azt vele. Az a jövődőlés pedig, hogy Mihrimah lányt fog szülni, egyenesen hazugság volt. Ha telibe talál, akkor a jóstehetségének javára írják, ha nem, akkor egyszerűen elfelejtik. A szultán fájdalmaira vonatkozó kijelentések is nyilván megtévesztésül szolgáltak. Hiszen kinek ne sajogna a keze vagy a lába? A szultánnak is kellett, hogy legyenek görcsei valahol. Aztán ott volt még Dilruba légből kapott meséje édesapjának hihetetlen megkerüléséről. Habár persze ő sem tudhatott a játszma igazi céljáról. Minden egyes apró trükkel arra törekedtek, hogy Szulejmán megbízzon a nőben. Vagyis pontosabban, hogy Szulejmán elméjébe plántálják a kétséget: „*Musztafa veszélyes*”.

Dzsanfeda különleges képességeinek híresztelésével Sötét Dzsáfert bízta meg. Ehhez csupán annyit kellett tennie, hogy néhány héten át ellátogatott a fedett bazárba. A szóbeszéd, melyet a kereskedők hamar tovább is adtak a feleségeiknek, nagy hullámokban terjedt szét Isztambulban. Egy-két hónapon belül tömegek álltak sorba Dzsanfeda ajtaja előtt, hogy a múltról és a jövőről faggassák. Még Ibrahim pasa megözvegyült felesége, Hatidzse szultána sem volt kivétel. Netalán egy új kiszmet⁷⁰ érkezésére számított volna?

A dzsinnekkal értekező nő hírneve végül egészen a szultánig eljutott.

Hürrem a legvégére tartogatta a szultán előtti előadást. Ha sikerrel jár, Gülbahar fia trónjának és életének elvétele már Rüsztlem feladata lesz. „*Mutasd meg, Rüsztlem aga,*” mondaná akkor Hürrem a vejének. „*Hogyan gyűjtöd össze a csillagokat, s hogyan teszed a koronát Bajazid fejére.*” Abban az esetbenI viszont, ha a szultánt nem tudják meggyőzni, mindent előlről kell kezdeniük.

Mindazonáltal, Szulejmán rémült menekülése egyértelműen tükrözte Dzsanfeda szereplésének sikerét.

Ahogy anya és lánya csendesen elkísérték tekintetükkel a távozó szultánt, Hürrem így szabadkozott magában: *Ha az én számból hallod, női féltékenységnek nevezve azt a szavamba vágsz, Szulejmán. Lássuk akkor, hogy milyen könnyen tudod majd kivenni a fejedből a dzsinnek közlendőjét.*

A következő lépés nem volt más, mint a kétség magvainak öntözése, hogy aztán kirügyezzenek. S ezt óvatosan, türelmesen kellett végrehajtania.

Dzsanfeda jósnő olyan hirtelen vált köddé, mint ahogyan megjelent a köztudatban. A dzsinnek között ragadt, mondogatták még egy darabig. Noha valójában egészen máshol tartózkodott: a tenger fenekén, egy lábára kötött súlyos kővel együtt. Dilruba pedig már meg is érkezett az egyiptomi palotába, ahová Hürrem ajándékozta el.

Szulejmán szultánra eközben álmatlan éjszakák vártak. Tényleg megtörténni készült, amitől annyira tartott? Az acélos súrlódás egy percre sem hagyta őt nyugton. *Árulás, árulás... Ez a ház romlott egy gyermek árulásától. Mit jelentett ez? A múltból vagy a jövőről szóltak ezek a szavak? Igen, a nőnek igaza volt. Ezt a házat csordulásig megtöltötte az árulás. A falait megannyi gyilkosság vére piszkította be.*

Vagyis ez a becsvágy már beszivárgott a velőnkbe, a csontunkba, dörmögte a szultán. A nagyapám, Bajazid kán a szultánság nevében halálra ítélte testvérét, Dzsem szultánt. Édesapám, Szelim kán pedig elárulta őt a trónért. Még az sem volt elég neki; meg kellett öletnie a testvéreit, Ahmedet és Kortutot is. Következésképp a sors most ugyanezt készül eljátszani velem is; így volna?

Bármi is a nagyapa és az apa hagyatéka, a fiú arra az életre van elítélve.

Nem, kergette el Szulejmán ezt a következtetést. Az én

Musztafám tisztességes. Ő nem lenne képes ilyesmire.

Ekkor a kardok egymásnak dörzsölődve felkacagtak az elméjében. Hát Bajazid nagyapád, nem lett volna éppúgy tisztességes, Szulejmán sah ? És mi a helyzet az édesapáddal, aki a becsületesek között is a legbecsületesebb volt? Azt állítod, hogy Szelim kán, aki egyedül szállt szembe a sátrára nyíllal támadó hadsereggel, nem volt tisztességes ?

Természetesen az volt, vágott vissza Szulejmán, harcolva a belső hangjával.

Ám az acélos sikoly még nem fejezte be a mondandóját. Az a derék Szelim egy pillanatra sem habozott felképelni a saját apját a katonái szeme láttára Sőt, még a szultánságot is kiszakította a kezéből. A száműzetésre ítélt édesapja kocsija mellett lovagolva egészen Edirnéig elkísérte őt attól való félelmében, hogy esetleg meggondolja magát és vissza akar fordulni. Hiszen még száműzetés sem oltotta ki benne teljesen az uralkodás vágyának tüzét. *Hát nem kívánta a te tisztességes apád megölni a saját apját? Nem dobta oda személyesen a hóhérnak saját fivéreit, azok pólyás gyerekeivel együtt?*

Nem! mennydörgött dühösen. Persze senki, Szulejmánt is beleértve, sem hitte, hogy a nagyapja azért halt meg, mert lejárt a sorsban megírt ideje. Még ennyi év után is az volt a domináns vélemény, hogy a Szelim küldte görög orvos mérgezte meg Bajazidot.

Az állam érdekében, siránkozott Szulejmán azon az estén, ahogy Hürrem a szokásának megfelelően a fejét a férfi vállán pihentetve aludta az álmát. *Bármi is történt, bármit is tettek, bármilyen bűnt is követtek el, az mindig az állam érdekében volt.*

A túlvilági hang reggelig nevetett a fejében. *Jól van akkor, Szulejmán. Bármit is tesz majd a herceged, bármilyen bűnt is fog elkövetni, azt amúgy is az állam érdekében teszi.*

ÖTVENKILENCEDIK FEJEZET

*A*mikor Mihrimah szultánáak lánya született, a boldogan ünneplő ellenére Szulejmán alig tudta leplezni a nyugtalanságát. Amikor meghozták a jó hírt, mintha dobok dübörögtek volna a szívében.

– Legyen a neved Ajse Hümássah csókolgatta és cirogatta izgómozgó újszülöttet. Eközben az elméje teljesen máshol járt. Az az átkozott nő nyolc hónappal ezelőtt megjósolta, hogy Mihrimah egy lányt fog a világra hozni, égette elméjét a gondolat. És a többi baljós jövendölés? Azok is ugyanígy valóra válhatnak?

A kuruzsló által leírt fájdalmak egyre csak fokozódtak. Főleg a lábujjaiban. Néha már olyan érzése támadt, hogy bármelyik pillanatban letörhetnek. Hiszen édesapja, Szelim halálát is egy elviselhetetlen kínokkal járó kelés okozta a hátán, így ha bárhol sajtásra lett figyelmes, az rögtön elvette a kedvét mindentől. Mialatt attól tartott, hogy a fia Szelimre ütve elragadja a trónt, megfeledkezett arról a lehetőségről, hogy más értelemben ugyan, de éppenséggel az ő sorsa fog majd az apjáéra hasonlítani. Ha egy hólyag végezhetett Szelim kánnal, akkor netalán a hatalmas Szulejmánt is ledönthetik a lábáról a nagylábujjának görcsei. Illik ilyen vég a világuralkodó szultánhoz? *Ehelyett jöjjön inkább egy nyíl és hasítsa szét a mellkasomat a harcmezőn, könyörgött olykor.*

Végül a szenvedése győzedelmeskedett a szégyenkezése felett.

Magához hívatta a főorvost, Bedreddin Mehmed Cselebit. Amikor a férfi hosszas vizsgálatok után mélyen a gondolataiba merülve a szakállát kezdte babrálni, már nem bírták tovább az idegei.

– Mi az, Cselebi, mit kell ezen ennyit töprengeni? Itt most nem élet-halál a tét. Senki sem volt, aki ne tudott volna a szultán hipochondriájáról.

– Allah őrizz, ez egy semmiség, szultánom – válaszolt tüstént az öregember. – Ámbár – folytatta motyogva, – esetleg megmutathatnánk más orvosoknak is, hogy együtt alaposabban megítélhessük a helyzetet.

– Miképpen férhet egy mondatba a semmiség és az orvosok mozgósítása, Cselebi? Komoly problémáról volna szó, amit elhallgatsz előlünk?

Aznap a főorvos igencsak megizzadt, mire valahogyan sikerült meggyőznie a szultánt, hogy valóban nem súlyos a betegsége. Végül Szulejmán engedélyt adott, hogy a többi orvos is szemügyre vehesse a lábujját. Hat férfi kezdett neki a talpa, a lába, a térde és a könyöke tanulmányozásának, összedugva a fejüket számára érthetetlen szavakat pusmogtak egymásnak. – Szultánom -szólalt meg a főorvos, amint ezzel végeztek. – Az ön állapota a sejtésenek megfelelően egyáltalán nem komoly.

– Azt már mi is megértettük. Mi akkor a bajom? Már az alvás is nehezemre esik ezektől a fájdalmaktól. Még a csizmánk felhúzásával is alig boldogunk. Milyen gyógymódot javasolnál erre a kellemetlenségre? – Bedreddin Mehmed Cselebi a torkát köszörülve egy kis idő igyekezett nyerni, hogy összeszedhesse a gondolatait. – A szultánunk olyan, Allah áldja meg, akárcsak egy oroszlán. Csakhogy, ön már az ötvenedik életévében jár.

Miféle pimaszság volt ez most?

– Felejtsd el a korunkat, Cselebi. Mondd meg, hogy mi a bajunk. Mi okozza a fájdalmat?

– Köszvény! – Ez a két szótag egy nyelés és egy mély levegővétel között tört elő az orvos szájából.

– Köszvény? Mégis mit jelent ez?

– Ez egy izületi betegség, őfelségém. Ahogyan öregsünk, a testünk izületei...

– Már megmondtuk, egy szót se az öregedésről, Cselebi! – a szultán hangja ostorként csattant.

Az utóbbi időben semmi sem dühítette fel Szulejmánt annyira, mint amikor az életkorára emlékeztették. *„A szultánunk megvénült. Hiszen hadjáratok helyett minden idejét az asszonyával tölti a háremben.”* Ezek a kaszárnyákban terjengő szóbeszéddek az ő füléig is eljutottak. Micsoda szemtelen szavak voltak ezek? Mekkora hazugság! Mi mást akartak még tőle? Az összes ember közül éppen mi ülnénk az asszonyunk ölében? lázadozott alkalmanként. Már huszonöt éve, hogy a trónra ültünk. E huszonöt év alatt összesen tízszer indultunk hódításra. Sem Belgrád, sem Buda, sem Rodosz, sem pedig Bagdad nem maradt elfoglalatlanul. Mi egyebet óhajtanak még ezek az arcátlanok, hogy ilyen valótlanságokat kelljen híresztelniük?

Ez *„a szultán megvénült”* kijelentés veszélyes volt. Mi több, mérgező. Megmérgezhette a hűséget, s táplálhatta az árulást.

Édesapja, Szelim kán ugyanezzel a kifogással élve vette el az ő apja, Bajazid életét. Azon a szent napon, melyen Szulejmán a trónra került, ez a kegyetlen igazság úgy fúródott a koponyájába, akár egy szög. A szeme előtt felcseperedő és megerősödő hercegeit látva gyakran nyugtalanította a tudat, hogy egy nap majd ő is megöregszik. S ha ez nem lett volna elég, az az acélos súrlódás, mely az elméjébe mélyedt annak az átkozott nőnek a jóslatával együtt, egyszerűen nem akart elhallgatni. *Árulás, árulás... Ez a ház romlott egy gyermek árulásától!* Ráadásul most még a köszvénye miatt is bosszankodnia kell?

– Mennyire kockázatos ez a betegség, amiről beszélsz? –

feszélyezettségét elfojtva igyekezett minél nyugodtabb hangon szólni.

– Nincs ok az aggodalomra, urunk. Ámbár...

Ez az „*ámbár*” kifejezés megörjítette a szultánt. – Hát már minden egyes mondathoz hozzá kell tűznöd ezt az „*ámbár*”-t, te nyavalyás! – üvöltötte.

– Tudsz még egyáltalán ámbárok, azonbanok és csakhogyok nélkül beszélni? Valami vagy kockázatos, vagy nem.

– Csupán azt kívánom mondani, – habogta halálra rémülve Bedreddin Mehmed Cselebi, – hogy ez a kór már egészen régóta ismert. Az urunk élete nincsen veszélyben – a férfi köhintett egyet, miközben az „*ámbár*” szó helyettesítésén törte a fejét, nehogy ismét magára haragítsa a szultánt. – Mindazonáltal – folytatta, – megfelelő kezelés hiányában elfertőződhet. A fájdalmak egyaránt erősödhetnek. Azonfelül a járás és a mozgás is nehezebbé válhat.

Mitévő legyen? „*A szultán megvénült*” pletykák terjesztői nemsokára biztosan ünnepelni kezdenek. Az árulás már készült ébredezni a nép gondolatai közt. *Mire vársz még, gyerünk, mondja majd rövidesen.* Először ezek a suttogások mérgezik meg az elmét. Aztán a lelkiismeretet. Végül pedig olyan hatalmassá dagadnak, hogy minden gond nélkül átszakítják a lojalitás falát és az uralkodó nyakára tekerednek.

– Nos, akadályozhat-e minket ez a köszvény a munkánkban, Cselebi? – ezúttal lágy hangnemet választott. Már bánta, hogy úgy rákiabált az idős orvosra. Hiszen nem követett el semmilyen hibát.

– Allah őrizz. Semmi ilyesmiről nincsen szó. Határozottan állíthatom. Nincsen miért aggódni. Mit tehetünk; az emberi test már csak ilyen. Ma még minden rendben van, holnap...

Amikor a szultán ráébredt, hogy a férfi valószínűleg megint ki fogja hozni őt a sodrából a következő szavaival, félbeszakította.

– Van gyógyír erre a betegségre?

Cselebi a mögötte ácsorgó orvosokra pillantott.

– Éppen erről tárgyaltunk mi is. Természetesen van. Elkészítünk majd egy kenőcsöt önnek, ami segíteni fog. Emellett, diétára is szükség lesz. Rendszeresen ehet, de csak kisebb adagokat. Az urunk egyébként sem vesz már bort vagy rákit a szájához. Bölcsen teszi. Továbbá mellőznie kell még a keserű, a sós...

– Miért nem mondd ki nyíltan, hogy fél lábbal máris a sírban vagyunk?

Ahogy a lista egyre hosszabbra és hosszabbra nyúlt, a hangja derűs voltát sikerült ugyan megőriznie, a szultán aggodalmát és bánatát azonban minden erőfeszítése ellenére elárulta az arckifejezése. A szobában lévő orvosok egyszerre kiáltottak fel.

– Erre még gondolni sem szabad. Adjon Allah a szultánunknak hosszú életet!

– Akadályozhatnak minket ezek a körülmények abban, hogy hadjáratokra indulhassunk?

Tehát emiatt volt ennyire ingerlékeny, gondolta magában a főorvos. Mostanra ki ne hallotta volna azt a bizonyos szóbeszédet?

– Nincsen annak semmi akadálya, szultánom – vágta rá rögvest olyan magabiztos hangvétellel, amilyennel az csak lehetséges volt. – Insallah, még számtalan dicsőséges győzelemben lesz része az urunknak a katona alattvalói élén. A kenőcs majd enyhíteni fogja a fájdalmakat...

Mehmed Cselebi hirtelen elhallgatott. Már majdnem meggondolatlanul kiejtette azt az „*ámbár*” szót. – Azonkívül – folytatta, – forró vizes fürdőt javasolnánk a nagyra becsült urunk számára. A burszai gyógyvizek minden kétséget kizáróan jó hatással lesznek őfelségünk állapotára.

*H*ürrem szultána Burszába érkezve szinte a mennyországban érezte magát. Itt legalább megszabadulhatott a palota nyomasztó légkörétől. Szulejmán szultán, miután gondoskodott róla, hogy az orvosok mindenütt azt beszéljék, milyen jó egészségnek örvend a szultán, a kormányzást a vejére, a szadzazam Rüsztém pasára bízva Burszába sietett a feleségével abban a reményben, hogy ott orvosságra lel majd a bajára. Hogy véget vessen az öregségén gúnyolódó pletykáknak, lóháton hagyta maga mögött Isztambult. Míg Hürrem a szultáni kocsiban utazott, Szulejmán szultán emelt fővel lovagolt egészen Hereke⁷¹ közeiéig.

Hürremet egyértelműen boldoggá tette, hogy a szultán távollétében a vejére, s nem Musztafa hercegre hagyta a trónt. Valójában roppantul csodálkozott volna, ha nem így cselekszik, mert az azt jelentené, hogy a jövendőmondó jóslata elveszítette a szultánra gyakorolt befolyását, és őszintén szólva. Hürrem a lehető legkevésbé sem vágyott erre.

– Nagyra becsült szultánom – suttozta a burszai utat megelőző egyik éjszakán Szulejmán mellkasára hajtva a fejét.

A szultán észrevette, hogy valahányszor a felesége a szakállát simogatta, általában tépelődött valamin. Nem is kellett, hogy szólásra bírja. Előbb-utóbb amúgy is kimondta azt magától.

– Vajon jól tesszük, hogy Rüsztémre bízzuk Isztambult?

Már hozzászokott a felesége váratlan kérdéseihez, Szulejmán mégsem volt képes elrejtteni a hüledezését.

– Micsoda?

– Kérem, ne haragudjon meg. Mit tudhat az ön Hürrem alattvalója az államügyekről? A gondolatai folyton a férje egészsége körül forognak. Aggódok ön miatt. S nem tudom csak úgy eltitkolni vagy figyelmen kívül hagyni azt, amit érzek.

– Mondd akkor, Hürrem szultána. Mi az aggodalmad oka?

– Rüszttem éles eszű, agyafúrt és ismeri a dolgok menetét.

Csakhogy nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy még rutintalan a szadzaram pozíciójában. Vajon nem kellett volna inkább visszahívatnunk Musztafa kán hercegünket Amaszjából? Nem lenne-e megfelelőbb, ha a hercegünk vigyázna az ön bizományára, mialatt mi Burszában tartózkodunk?

Hogyan tud ez a nő minden alkalommal ennyire meglepni engem? gondolta a szultán. Tudatában volt Hürrem negatív érzelmeinek Gülbaharral szemben. Ugyanakkor az egykori ágyas fiára úgy tekintett, mint a saját hercegeire. Musztafáról egyetlen rossz szót sem lehetett tőle hallani. Soha. Szulejmán újra meg újra feltette magának a kérdést: *Amikor három fia is várakozik a trón előtti sorban, nem inkább Musztafa kegyvesztésével kellene foglalkoznia? Gülbahar valószínűleg így cselekedne. Ő semmit sem hagyta kimondatlanul Hürrem fiaival kapcsolatban. Hürrem ajkait viszont a „derék hercegem” szavakon kívül más nem hagyta el.*

Közben a felesége kérdését vette fontolóra, abban ugyan igaza van, hogy nem ért az államügyekhez, hagyta jóvá Hürrem mentegetőzését. Ha értett volna, akkor feltételezhetően arra is rádöbbsent volna, hogy ez a „derék hercege” kezdett veszélyes lenni a számukra. Emellett, hát nem hallotta a nő is a saját fülével azt az átkozott jóslatot?

Vagy netán a felesége nem a jövő, hanem a múlt eseményének tulajdonította a kuruzsló közlendőjét? Ez persze teljesen elképzelhető, ismerte be. Hiszen én magam meséltem neki arról, hogy mit tett az édesapám a nagyapámmal. Ezért aztán bizonyára arra a következtetésre juthatott, hogy Dzsanfeda erre célzott az árulás kapcsán. Hürrem akkor a szóbeszédekkel sem lehetett tisztában. Különben, ha tudomása lett volna arról, hogy a katonák nyíltan követelték Musztafát, magától értetődően nem tette volna

fel az előbbi kérdést.

– Nem – felelte a szultán a felesége hajával játszadozva, s a nő ártatlansága és galamblelkűsége melegséggel töltötte meg a szívét. – A hercegünk maradjon csak Amaszjában és végezze ott a teendőit. Nincsen azzal semmi baj, hogy Isztambult a vejünkre hagyjuk. Majd belejön ő is az államügyek kezelésébe a távollétünk alatt.

Hürrem kezdett megkönnyebbülni. Ezek szerint a kétség férgé még mindig szorgoskodott. Ez jó hír volt.

Amikor aztán megérkeztek a fenséges villába az erdő közepébe, mely inkább zöld tengerre emlékeztetett, Hürremnek egy időre sikerült mindent kitörölnie az elméjéből. Szüntelenül tett-vett, hogy a férjét kényelembe helyezze. Soha nem képzelte volna, hogy ez valóban megtörténhet velük. Együtt mártóztak meg a forró vízben, s ittak a természetes forrásokból. Hürrem semmit sem hagyott a szolgálókra. Személyesen ellenőrizte Szulejmán ételét és* italát. A szultán már egyébként sem ehetett nehéz ételeket, húsokat, sülteket, Hürrem mégis mindig a saját kezével terítette meg az asztalt. Esténként pedig vagy a lantját fektette az ölébe vagy a citeráját a térdére, s a szultán legkedvesebb nótáit játszotta el rajtuk.

Szulejmánt megigézte ez az elbűvölő hang. Se félelemnek, se aggodalomnak nem maradt nyoma. A felesége még mindig gyönyörű volt és üde. Szeme és mosolya most is pontosan olyannyira káprázatosnak tűnt, mint amikor legelőször megpillantotta őt az ágyasok csarnokában. Ó, és ez a hang! Ez a megunhatatlan, kifejezésteljes hang, mely olyan vidékekre csalogatta őt, ahol nem létezett rémület, gond, betegség, aggály, árulás és persze öregség sem.

Hürrem úgyszintén most érezte magát először ilyen szabadnak és jókedvűnek, mióta nagyjából harminc évvel ezelőtt ugyanarra a párnára hajtotta a fejét Szulejmánnal. Itt hétköznapi emberek lehettek. Akárcsak egy átlagos férj és feleség.

Kéz a kézben sétálgattak az Uludag hegy lábánál. Egy alkalommal egészen a Jenisehir⁷² síkságig elkalandoztak lóháton. Együtt fürkészték a határtalan növényzeten túli dombokat, ahol Biledzsik⁷³ kastélyszerűen magasba emelkedő, recés sziklái úgy meredtek az ég felé, mintha imádkoznának. Szulejmán nem tudta levenni a tekintetét ezekről a meredek domboldalokról.

– Megkérdezhetem, hogy min tűnődik olyannyira, nagyra becsült szultánom?

– Ezek szent területek a számunkra, Hürrem. Egyszerre évszázadok pörögtek le a lelki szemeim előtt.

Ekkor azok a szikrák látszottak visszatérni a férje szemébe, melyeket már oly régóta nem figyelhetett meg.

– Az ősapáim itt alapították meg és irányították a szultánságot, melynek a trónján most mi ülünk. És nézd meg, mily messzire jutottunk aztán néhány sátorból. Oly messzire, hogy már azt se tudjuk, hol kezdődnek a birodalmunk határai és hol érnek véget.

Hürrem akkor még nem igazán értette, miért, de a szultán szavai mélyen meghatották.

– Ki tudja, talán e fa alatt pihent annak idején az elődöm, Oszmán al-Gázi is. Esetleg Orhán Gázi bégéi⁷⁴ is ott itatták a lovaikat, annál a pataknál. A gázik eme dombok közül meneteltek Büedzsik és Bursza leigázására. – Ahogyan figyelmesen hallgatta Szulejmánt, Hürrem szemei könnybe lábadtak. Különös, gondolta.

Aznap este álom és ébrenlét között ingadozva önmagát kérdezgette: De miért? Mi volt ezekben a szavakban, ami ennyire elképesztő hatást gyakorolt rá? Egyszeriben ráeszmélt, hogy már nagyon hosszú ideje nem érezte magát itt idegennek. Nem is hallotta már azt a gyötrő „*ki vagyok én*” kérdést, ki tudja, mióta. Rendben van, még mindig oroszul álmodott, noha a fejében

tomboló identitásvihar végképp elcsitult.

Szóval most már oszmán volt. Természetesen, csattant fel magában, miközben igyekezett nem felébreszteni a karjai közt alvó Szulejmánt. Hát persze, hogy oszmán vagyok. Itt már sem vér, sem családja nem számított. Gyökeret eresztettem itt. Fiút adtam ennek a földnek.

A szívébe mart a fájdalom, amikor eszébe jutott Mehmed herceg élettelen teste, mely örökösen ott lebegett előtte. Az életemből, a véreimből született vitézem most ennek a földnek a szívében fekszik. Mi mást akarnak még tőlem? Ezt követően, a zendülés zászlójaként felcsendülő belső hangjával együtt magával ragadták az érzelmei. Most pedig Hürem egy szultánt biztosít az oszmán trónnak.

A napok gyorsan múltak. Miután alaposan végiggondolva eldöntötte, hogy ő márpedig oszmán, újfent sötét gondolatok neheztedek Hürremre. A szultán betegsége jel volt. Kezdett kifutni az időből. És ha Szulejmán hirtelen meghal? Ez a kérdés rettentően nyugtalaná tette. A férje már nem volt fiatal, ráadásul még ez a kór is sanyargatta. Megkísérelt egyenes háttal járni, csakhogy a válla egyre súlyosabbnak bizonyult. A betegség és az öregedés legalább akkora szorongást váltott ki a férjéből, mint az árulástól való félelme. Sőt, ez előbbi még a verseiben is megmutatkozott.

Ez kifejezetten veszélyes volt. A betegségtől és a haláltól való rettegés kisöpörhette Szulejmán fejéből az őt emésztő árulás gyanúját. Könnyedén Musztafára hagyhatta a trónt ahelyett, hogy megvárná, amíg kiveszi azt a kezéből, hogy aztán kényelemben élhesse le az öregkorát. Vagy még rosszabb, a katonák is fellázadhattak bármelyik pillanatban és eltávolíthatták őt a trónról. Mindkét lehetőség katasztrófával ért volna fel Hürremre és a gyermekeire nézve.

Ez akkor tudatosult benne igazán, amikor Szulejmán felolvasta

neki a legutóbb írt versét, míg az Uludag nyár közepén is hófedte csúcsait pásztázta a teraszon elhelyezett díványról.

– Figyelj, mosolygó arcúm – szólt a szultán, amint előhúzott egy darab papírt a selyemövéből és szétnyitotta. – Itt van a legújabb versem.

Azután lassan olvasni kezdte.

*„A nép állam iránti tisztelete határtalan s vég nélküli
Pedig az egészséggel még az sem tud vetekedni
A szultánság egy világért folyó harcnál nem több
Ám a teljességen kívül más nem hozhat örök üdvöt. ”*

Ó, jaj! kiáltott fel Hürrem magában hitetlenkedve. Még hogy ezek a hatalmas Szulejmán szultán sorai! Talán csak nem fontosabbnak találta az életet már az uralkodásnál is?

Azonnal vissza kell térnünk Isztambulba, tökélte el magát pánikszerűen. Azonnal. És muszáj belefognom a terv végrehajtásába A kétség magvai nemsokára kivirágoznak. Máskülönben elkések.

 sötétség már egy jó ideje leszállt arra hegységre, melyen Ferhát kelt át hajdanán szerelméért, Sirinéért. Egyetlen csillag sem ragyogott az égen. A Jesilirmak folyó túloldalán álló kormányzói lak halvány sárgás lámpái csupán egy-két foltban voltak képesek megvilágítani a vízparti köveknek nekicsapódva hömpölygő vizet. A sötétség olyan sűrűn burkolta körbe Amaszját, akár egy kőfal. Kizárólag az ezeréves, gigászi méretű királyi sírtömbök voltak láthatóak azon a dombon, melynek a kastély és a környékbeli házak a hátukat támasztották. Azok közül a legnagyobb sír előtt égő

fáklya hullámzó fényénél egy szörny tátott szájára emlékeztető, vészjóslóan sötét vájat bukkant elő, majd tűnt el minduntalan. Előrébb, a híd két végén elhelyezett fáklyák egyikét kioltotta a szél. A másik szintén kialudni készülő lángja egyébként sem volt elegendő, hogy megvilágítsa az egész hidat. A két domb között rekedt hercegi város, Amaszja már készülődött elszenderedni ebben a feketeségben.

Ahogy a házak fényei egyenként kihunytak, hirtelen csoszogás törte meg a csendet a városra sásfészekként letekintő szirtek lábánál. Egy éjnél is sötétebb árnyék siklott a sziklák között a folyó irányába. Ha nem lett volna a szemében olykor felfelcsillanó szikra, talán teljesen láthatatlanná vált volna.

Ahányszor egy kő gurult ki a lába alól, a férfi megtorpant, s figyelmesen kémlelte a környezetét. Majd megint kúszni kezdett a folyó felé, mint egy kígyó.

Amikor a parthoz közel érve egy elguruló kisebb kő egyenesen a vízbe csobbant, a sötét árnyék kővé meredt. A férfi érzékszervei teljes készültségben voltak. Tudta, hogy Musztafa herceg katonái éjjel-nappal járőröznek a túlparton. A folyó keltette zaj ellenére hallani lehetett az örök suttogását. Vajon észrevették-e a patakba eső követ? Mozdulatlanul várt. Lehetséges, hogy a kavics hangja túlszárnyalta a folyó zúgását? A biztonság kedvéért várakozott még egy ideig. Még ha meg is hallották, addig nem volt veszélyben, amíg meg nem látják. Valószínűleg amúgy is arra gondolnak először, hogy egy szomjas állal okozta a zörejt. Ebben az évszakban még a farkasok is lemerészkedtek a patakhoz.

Amikor végül teljes mértékben megbizonyosodott afelől, hogy nem keltett feltűnést a túloldalon, megtette az utolsó lépést. Belemártotta magát a zajosan özőnlő, jéghideg vízbe. Egyedül a koromfekete feje maradt szárazon. A víz olyan dermesztő volt, hogy szinte megfagytak az izmai. Mégis izzadság borította a

homlokát az erőfeszítéstől, melyre azért volt szükség, nehogy magával ragadja az áramlás. A fején kívül már sehol máshol nem érezte a hideget, noha ez is szinte kibírhatatlan gyötrelmeket okozott. A vacogás elfojtása végett oly erősen szorította egymáshoz a fogait, hogy belesajdult az állkapcsa.

Éppen, amikor már kinyújtotta volna a kezét, hogy a partra húzza magát, léptek hangjára lett figyelmes. Valaki volt fölötte, s egyre közeledett. Jóformán az egész testét a víz alá nyomta. Ugy megfeszült, mint egy íj. Készen állt, hogy nyíl módjára a levegőbe lője magát. Ha nyakon is csípi, a némasága miatt akkor sem tudták volna kiszedni belőle, hogy ki ő, ki küldte ide, vagy miért osont be Musztafa herceg lakosztályába. Az életét persze elvették volna, neki pedig nem állt szándékában itt meghalni. Nyelv ide vagy oda, egyébként sem tudott többet, mint amennyit elárultak neki a megbízatásáról, melynek célja egy bizonyos tárgy megszerzése volt.

Így időzött a vízben egy darabig. Mivel most rezzenéstelenül kellett a vízben rostokolnia, az izmai kezdtek átfagyni. Az elméje is elhomályosult. Ha nem is kapnak el, itt fogok megfagyni és elpatkolok, kesergett magában egy pillanat erejéig. A szemei, melyek arra vártak, hogy a katona árnyéka a patak felszínére vetődjön, továbbra sem láttak semmit a sötétségen kívül. Igyekezett elterelni a gondolatait az örülden hideg vízről. Képzletben hatalmas tüzet gyújtott. Ez sem segített. Szinte érezte, ahogyan a fagy a vénáitól a szíve és az agya felé vette az irányt. A szemhéja fokozatosan összezáródott. Elborzadva rándult meg a teste, amikor rádöbbsent, hogy az álom lassacskán elhatalmasodott rajta. Ez halált jelentett. Ha csak egy másodpercre is elbóbiskol, már nincs kiút. Mozognia kellett, nem aludnia. Ugyanakkor a legkisebb mozdulat is az életébe kerülhetett.

A már-már jéggé dermedő szempillái mögül egyszerre felfedezte az őt sötét tükörképét. Nagy nehezen sikerült csak kinyitnia az apránként teljesen összecsucodó szemeit. Ott volt a férfi. A

megmenekülése a következő lépésen múltott.

Megfeszítette a fagytól görcsölő izmait, melyek most oly erővel váltak szabaddá, akár egy felhúzott tekercsrugó. A vízből előtörő két karja magával ragadta a férfit, akinek még csak egy kiáltásra sem volt esélye. A folyó moraja elnyomta az esésével járó neszt. A víz alatti küzdelem olyan villámgyorsan ért véget, mint ahogyan kezdődött. Mihelyt meghallotta a nyakcsigolyák reccsenését, meglazította a karjaival formált vashurkot. Az ő holttestét pillanatok alatt elmosta a sodrás. Még utoljára látta, ahogyan nekiütődik egy sziklának, majd szem elől veszítette. A tajtékzó folyású víz eltüntette a gyilkosság nyomait.

Egy rövid ideig még úgy maradt, aztán bajosan ugyan, de végül a partra emelte a megfagyás határán álló testét. Csendesen megmozgatta a végtagjait. Amikor érezte, hogy a vér ismét áramlani kezd az ereiben, Musztafa herceg szobájának a >Jesilirmak vizére néző erkélye alá lopózott.

A néma még pirkadat előtt elvégezte a feladatát. Ugyanaz a sötétség nyelte el őt, amiből korábban előbukkant. Senki sem volt, aki meglátta vagy meghallotta volna. Efelől holtbiztos volt. Az egyetlen hátrahagyott bizonyítékot.

A katona tetemét a Jesilirmak rakoncátlan áramlása már rég messzire elhordta. Ki tudja, mikor és hol fogja a partra sodorni. És amikor megtalálják majd a herceg őrszemét, kétségkívül arra fognak gyanakodni, hogy pusztán belecsúszott a folyóba.

A hideg és az egyre jobban zuhogó eső ellenére megállás nélkül vágatott a lován. Minél hamarabb el kellett jutnia a találkozóhelyre, hogy megszabadulhasson ettől az átkozott szállítmánytól. Tisztában volt azzal, hogy veszélyes játékba rángatták bele, csupán egy zacskónyi aranyért cserébe.

Mire virradni kezdett, a völgy már jócskán eltűnt mögötte a látóhatáron.

Egy újabb órányi eszeveszett nyargalás után végre-valahára megpillantotta azt a kopasz dombot, melyen egy magányos fán kívül semmi más nem nőtt. Oda beszéltek meg a találkozót azzal a férfival, aki soha nem mutatta az arcát, sőt még a feje búbját sem. Hamarosan levehettem ezt a terhet a váltamról, derült fel az arca. Eközben felfedezett egy árnyékot a fa mögött. Úgy tűnt, hogy a férfi már jóval előtte megérkezett.

A két lovas rövidesen találkozott. A hosszú utat megjárt lova megpróbálta kifújni magát néhány hangos, tüzes lehelettel. A várakozó férfi egy fekete lovon ült. Sötét köpönyeget viselt, mely ezúttal is csak a száját hagyta fedetlenül.

– Elintézted?

A néma nem hallotta ugyan rendesen a férfi hangját annak elképesztő halksága miatt, de tökéletesen le tudta olvasni a szavait az ajkairól. Egy nyögéssel jelezte, hogy igen.

– Elhoztad?

– Hmm, hmm – a néma zilálva válaszolt.

– Meglátott valaki?

A férfi először a fejét rázva felelte, hogy senki, aztán kézmozdulatokkal igyekezett elmesélni, ahogyan kitorpte az őt nyakát és a folyóba hajította a testét.

A sötétbe burkolózott férfi kinyújtotta a karját a másik felé.

– Add ide.

Az inge alá csúsztatta a kezét és ott keresgélni kezdett. A szeme felcsillanásából kiderült, hogy megtalálta, ami után kutatott. Két ujjával előhalászta és felmutatta a szerzeményt.

Csakhogy amikor a férfi már éppen elvenni készült azt, visszahúzta a karját.

– Hmm, hmm...

– A pénzt akarod?

A néma bólintott a fejével.

– Hmm.

A sötét lovas továbbra is kitartva a jobb kezét, a baljából egy erszénnyel kínálta. A feladat elvégzője felkuncogott. Lehet, hogy néma volt, de most már legalább gazdag fajta. Átadta a férfinak a gondosan becsomagolt tárgyat, s egyszerre a fizetségét is magához vette.

Befejeződött. Megszabadult a kárhozott szállítmánytól. Mialatt az ingébe gyömöszölte az erszényt, minden erejével azon volt, hogy megfordítsa a lovát és eltűnjön innen. Amire azonban meghallotta a ruha zizegését, már túl késő volt. A villámként lecsapó tör átvágta a torkát. Felüvöltött a rémülettől és a nyakához emelte a kezét, ahonnan úgy ömlött a vér, mint egy esőcsatornából. A férfi felé fordult, akinek az arcát rejtő csuklyája alól vörösen parázsló szempár meredt rá. Az ördög szemei. Végül kezét a nyakára tapasztva úgy zuhant a földre a lováról, mint egy zsák.

A sötét lovas hátra sem nézett. Biztosra vette, hogy a tőre nem hibázott.

A halottnál maradt zacskó pedig egyébként sem tartalmazott mást pár darab értéktelen fémhulladékon kívül. Lelovagolt a dombról.

A visszaút Isztambulba nem tartott tovább tíz napnál.

Aznap este a szadrazam Rüsztém pasa azzal az indokkal látogatott el Hürrem szultána lakosztályába, hogy a feleségét szeretné hazakísérni. Egy másodpercre összetalálkozott a tekintetük. A nő rögtön észrevette a diadalittas szikrát a veje szemében. Elöntötte az öröm. Már alig bírta kivárni ezt a pillanatot, amióta csak a férfi elsuttogta neki a tervét. Tehát lassan pont kerülhetett ennek a harminc éves szorongásnak a végére is.

Valóban jól tettem, hogy Rüszttem mellett döntöttem, örvendezett Hürrem magában, őszintén szólva, Rüszttem megtérítette anyósa minden egyes befektetését, beleértve a vejévé és a szadzammá tételét. Noha Rüszttem készséges fáradozását a Hürrem iránt érzett hálája mellett inkább az anyósával és annak a trónra szánt Bajazid fiával való kapcsolatából származni vélt haszna vezérelte. S ugyanezzel együtt azt is kockára tette, hogy Musztafa szultánná válásának esetében valószínűleg a hóhérnak, Sötét Alinak kell majd kinyújtania a nyakát, de hát legyen. A sánta vej olyan cselszövést dolgozott ki, ami még az ördögöt is féltékennyé tehetette.

Hürrem csodálta Rüszttem csapdáját. Ez tele volt veszéllyel, ám ha sikerrel járt, akkor senki sem menekülhetett vagy bújhatott el előle. Hürrem hónapokon keresztül latolgatta a tervet a fejében. Némely részletet kitörölt belőle, a maradékhoz pedig még hozzátűzött újakat, amiket Rüszttem kifelejtett.

– Eszerint cselekedj – figyelmeztette.

Amikor végül elérkezett az idő, Hürrem egy titkosított üzenetet küldött a vejének Mihrimah szultánával.

– A szultána édesanyámnak almákra fáj a foga.

Rüszttem azonnal meghajtotta a fejét.

– Ha úgy van, akkor hadd hozzunk neki azokból az illatos Amaszja almákból. Nemsokára meg is érkezett a várva-várt amaszjai „*alma*”!

– Biztonságban van? – suttogta Hürrem szultána, miközben leplezni próbálta a vidámságát.

– Igen, szultánám.

– Eltüntettél minden nyomot?

– El.

– És aki a pecsétet kifaragta?

– Őt is.

– Soha nem hozhatod ide vagy a saját palotádba, értetted? Ez a dolog veszedelmesebb még a tűznél és a méregnél is. Ha megtalálják, végünk van.

– Nincs mitől aggódnia.

– Mikor készül el a levél?

– Ma este.

Egy pillanatra Hürrem gondterhelten a szultán szobájába nyíló ajtóra fordította a szemét.

– A levél tartalmával kapcsolatban is döntöttünk. Olyan szavakkal kell, hogy íródjon, amilyeneket Musztafa használ. Ezt pedig a tanítójánál senki sem tudja jobban. Írasd meg vele úgy, ahogy ő megfelelőnek látja. Tömd meg a zsebét pénzzel. Nevezd ki kormányzónak. Ígérd meg neki a világot. A lényeg az, hogy kifogástalanul végezze el a munkáját. Persze arról is tájékoztasd, hogy egy ballépés az életébe kerül. Ellenőrizd, hogy minden le legyen benne írva, amit akartunk.

Rüsztem pasa bólintott egyet.

– Még egyszer elmondom, pasa. Egy téves lépést sem engedhetünk meg magunknak. A félelem és a kapkodás az ellenségeink. Tépd ki mindkettőt a szívedből. Ne feledd, a szultán emberei el fogják kapni az üzenet hordozóját. A teid közül senki se legyen a közelben.

A szadrazam ez alkalommal is egy fejbiccentéssel nyugtázta a hallottakat.

– Talán megijedtél volna, pasa? Hiszen meg sem nyikkansz. Azt hittem, egyetértettünk abban, hogy a jog azt illeti, akinek az jár. Vagy már meggondoltad magadat?

– Nem ismerte volna még ki szultánám az alattvalóját? Ami egyszer elhagyta Rüsztem száját, az végleges.

Te csaló, kétszínű hazug, átkozódott magában Hürrem. Ha Bajazid helyett Musztafa oldalán látnád a nyereségedet, habozás nélkül feladnál engem.

- Az alattvalója aggodalma egészen más – motyogta a férfi.
- Mi volna az, pasa? – Hürrem suttogása hirtelen sziszegéssé változott.
- Ez Jahja nevű alak...
- A költő Jahja?
- Igen. A gyarló férfi mindenütt fecseg. Ön ellen és ellenem lázítja a népet.
- Minket ne keverj bele, pasa. Jahja mesternek a te vagyonoddal van csak baja. Tudod-e, mit mondott a bagdadi költő, Fuzuli a szultánnak? *„Köszöntöttük őket, ők viszont nem fogadták el azt, mert nem adtunk hozzá hálapénzt.”* Jahja is csupán azt hajtogatja, hogy te sem üdvözölsz senkit megvesztegetés nélkül. Nos, ez ugye nem áll messze az igazságtól. Jobb, ha odafigyelsz erre, vejem. Lehet, hogy Szulejmán elnézi ezt egyszer, talán még ezerszer is, ám egy nap majd betelik a pohara. Még a mi ellenvetésünknek sem lesz haszna, ha egyszer felbőszül.

Ha éppen nem a szultánától hallotta volna ezeket a kíméletlen szavakat, tüstént mélyre ásta volna magát a földbe a szégyenkezéstől.

– Nem tudom megállni – vigyorodott el végül Rüsztém. – A női hangok nem különösebben foglalkoztatnak, amikor azonban a pénz csörrenése üti meg a fülemet, egyszerűen nem bírok szembeszegülni a kísértéssel – Annak ellenére, hogy megszokta már a veje erkölcstelenségét és szemtelenségét, ez a vallomás sokkolta egy pillanatra.

A szadzazam elszánta magát, hogy ráveszi Hürremet Jahja megöletésére.

– De még ha csak engem becsmérelne. A katonai laktanyákat körbejáró Jahja állítólag így beszél önről is, *„Hürrem szultána Musztafa kán ellen mérgesíti a szultánunkat.”* A mi aggodalmunk...

Hürrem dühösen nézett a férfira. Rüszttem még a leghalálosabb kígyónál és skorpiónál is veszedelmesebb volt. Egyszerre elege lett.

– Miért hablatyolsz itt nekem az aggályaidról, pasa? Nem te vagy a szadrazam? Miért ültettünk téged ebbe a posztba? Hogy egyik aranyat a másik után csaphasd hozzá a tisztességtelen vagyonodhoz? Ha te vagy a szadrazam, akkor miért állsz itt tétlenül? Gondoskodj az óvintézkedésekről és tedd meg a szükséges lépéseket. Ha nem; akkor viszont jobb, ha tudod, hogy mi fogunk azokról gondoskodni.

Rüszttem pasa megborzongott. Pontosan értette, hogy mire célzott ezzel Hürrem: ha bakot lő, azt a szadrazamsága bánja. Esetleg még az élete is...

Azon az éjjelen Hürrem szemére megint nem jött álom. Ahogy közeledett az idő, egyre kevésbé volt képes nyugton maradni az izgatottságtól. *Nem olyan könnyű ez,* gondolta a sötétséget bámulva. Hiszen több, mint harminc éven át álmodoztam erről Gülbahar merénylete Mehmed ellen ugyan megváltoztatta a tervem egy apró részletét.

Az arca fájoan összerándult. Szemei elködösültek. *Gyere, és vedd el Bajazid fejéről a koronát, ha tudod, Gülbahar,* ordította magában.

A halál szorítása egyre erősödött. Musztafa herceg törbe csalásához egy végzetes fondorlatra volt szükség. Ez pedig már készen állt a megvalósításra. A Musztafa amaszjai kastélyába osonó kém egy gyertyaviasz mintát vett a pecsétről. S az ebből kifaragott másolat valóra fogja váltani Hürrem harminc éves álmát.

Elértél az út végére, Gülbahar, gondolta kárörvendőn. *Ide süss, nálam van a halál pecsétje. Az az orosz ágyas, akinek kitépted a haját, és akit a földre tepertél, akire egy gyilkos kígyót uszítottál, majd akinek*

megölted a hercegét; most az egyetlen fiadat halálra, téged pedig egy gyermek elvesztésének fájdalmára ítél.

HATVANADIK FEJEZET

— *Ez* rágalom! – ugrott fel Hürrem tágra nyílt szemekkel.

Letérdelt Szulejmán szultán lába elé.

– A világért sem hinném el. Nagyra becsült szultánom sem szabad, hogy elhiggye. Be akarják feketíteni a derék hercegünket.

A sötét gondolataiba merült szultán az előtte pityergő felesége szemébe nézett.

– Szadrazam pasa hozzád hasonlóan látja a helyzetet, Hürrem. Az összes vezírem, pasám megbízik a fiunkban.

– Ez csak természetes. Hiszen mikor láthattak Musztafától bármiféle gonoszságot is?

Szulejmán szomorúan bólogatott.

– Azt hiszed, hogy mi nem bízunk meg benne, Hürrem? Minden kétségünk ellenére, ami éhes farkasok módjára a belsőnket emészti, hagyjuk, hogy bárki akár egy rossz szót is szóljon a hercegünkről? Csakhogy a dolgok irányíthatatlanná váltak. A szóbeszéddek mindenhová eljutottak. Tegnap még azt beszéltek, „A szultán megvénült, hadd vegye át Musztafa a helyét.” Ma viszont már ezt híresztelik, „Musztafa kán a lázadás zászlaját készül felhúzni, hogy elorozza a trónt az apja alól.” Mindenütt erről duruzsolnak. A janicsárok kaszárnyáiban, a tengerészek szálláshelyein, még a személyzeti hálósobákban is.

Hürrem eközben már pontosan tudta, hogy milyen messzire elértek a pletykák. Egyébként sem volt azt nehéz kitalálni, ugyanis szinte az egész birodalom attól forrongott. Néhány kisebb suttogás egy-két helyen Hürremtől és Rüsztém pasától elegendőnek bizonyult, hogy a fecsegés elinduljon az útján. Azonfelül Mihrimah szultána és Hürrem két fia, a szultánságról álmódó Szelim és Bajazid fokozatosan szították a lángokat a szóbeszéd üstje alatt.

Csak Dzsihangir herceg maradt távol az eseményektől. A hallottak megsebezték az érzékeny lelkét.

– Senki sem tudja elhíttetni velem ezeket a hazugságokat, válíde anyám – csapott lármát egy nap Hürrem előtt. A hangja olyan erővel tört elő, ami egyáltalán nem vallott a gyenge, betegeskedő Dzsihangirra. – Még hogy Musztafa kán bátyánk fellázadna az édesapánk ellen; lehetetlen! Azt is elhinném, ha azt mondanák, hogy a hegyek egymás felé mozdultak, hogy a tengerek kettéváltak, de azt nem, hogy Musztafa kán elárulja az édesapánkat.

Hürrem tisztában volt azzal, hogy a fia mennyire szerette Musztafát, őszintén szólva azonban még ő sem számított tőle ilyen reakcióra. Kire üthetett ez a gyerek? Se az övében, se pedig Szulejmán családjában nem volt arra példa, hogy valaki ilyen érzékeny és gyengélkedő lett volna. Éppen ezért nem kapott Dzsihangir szerepet a tervében. Érezte, hogy a gyermek gyaníthat valamit. Hürrem hirtelen megrémült, hogy Dzsihangir esetleg hibát követ majd el, ami mindannyiukat elpusztíthatja, ha most nem lép közbe.

– Ki hinné el, fiam, ki hinné el? – szólt hozzá gyengéden. – Allah óvja meg a hercegünket az alaptalan vádaktól.

Szulejmán és Hürrem legfiatalabb fia ragaszkodott Musztafa ártatlanságához, mindazonáltal a mérgező pletyka egyre nagyobbra dagadva hullámozott egyik saroktól a másikig. A szikra mostanra tűzzé növekedett. A nép mindenhol arról pusmogott, hogy vajon

mikor fogja Musztafa elvenni a trónt az édesapjától.

– Hallottátok, hogy Musztafa herceg állítólag azt mondta, „*ami elég, az elég*”?

– És ha azt mondta? Ki érti ezt már? A szultán urunknak szándékában sem áll, hogy visszavonuljon. Pedig már ideje lenne bejelentenie, „*megöregedtünk, ezért lemondunk a trónról.*” Nem, ő mégsem tesz ilyet. S még ha akarna is, az orosz nő nem engedné.

– Megteszi azt, megteszi. Csak várjuk ki a végét.

– Mire várunk még, uram? A nép nyugtalankodik. Miért tétlenkedik a hercegünk? Az kell még nekünk, hogy a janicsárok megint felborítsák az üstöt, leégessék a várost és lemészárolják a lakosokat.

– Nem tudod, hogy miről beszélsz. Mikor tennének bármit is a janicsárok Musztafa parancsa nélkül? Valahányszor a katonák megpillantják őt, így örvendeznek: „*Egy Javuz⁷⁵ távozott, helyébe egy új Javuz érkezett.*”

– Ha valóban jönni fog, akkor már igazán jöhetne.

– Úgy lesz az, meglásd. „*A nagyapánk, Javuz Szelim szultán, nyugodjék békében, negyven éves korában ült a trónra. Allah minket is ugyanabban a korban tisztel majd meg a trónnal,*” hangoztatta állítólag a seregnyi hozzá látogató agának és bégnek.

– Hány éves most Musztafa kán?

– Nemsokára harmincnyolc...

– Ejha. Akkor még várni fog két évet, nemde? Ki tudja, addigra ki él vagy hal majd. Előbb lássuk csak, hogy neki egyáltalán lesze ennyi ideje.

Értelemszerűen mindenről, ami a laktanyákban elhangzott, rögtön értesítették a szultánt.

Még maga Hürrem is meglepődött, hogy mekkora méreteket

öltött a szóbeszéd, jóllehet egyelőre folytatnia kellett a Musztafát védelmező, nemes lelkű szultána szerepét.

– A hercegünk a mi kezünk között nőtt fel. Egyszer sem tapasztaltuk, hogy mulasztás lett volna az irántunk vagy az urunk iránt tanúsított tiszteletében. Netalán ön észrevett volna olyet, hogy most ennyire összezavarják a rágalmaszások? – kérdezte többször is Szulejmántól.

– Nem voltunk tanúi mi sem. A félelmünk oka inkább az, hogy tudjuk, ahol füst van, ott tűznek is kell lennie. A becsvágy nem fertőzheti meg az ember elméjét, szívét. Mert akkor se apát, se testvért nem ismer meg. Mi másért vette volna el a saját vére életét a nagyapánk, s a saját apját a mi édesapánk?

Hürrem könnyes szemeit a férje felé fordította.

– Tehát azt kívánja nagyra becsült szultánom mondani, hogy komolyan veszi ezeket a hazugságokat?

Szulejmán szultán arcán kín tükröződött. Anélkül, hogy válaszolt volna, csupán réveteg tekintettel bámult a feleségére.

– Nem veszem komolyan – suttogta egy idő elteltével. Bánatában még a Hürrem szemében felbukkanó pánikot sem észlelte.

– Nem hiszem el. Mind az állam és az utód a miénk. Most vagy az állam élete, vagy pedig az utódé a tét. Bizonyítékra van szükségünk.

Hürrem egyébként is sejtette előre, hogy így fog történni. A terve szilárd volt, mint a kő. Minden azon a feltételezésén alapult, hogy a szultán soha nem engedné meg senkinek Musztafa gyalázását. *Ne aggódj, hamarosan megkapod a bizonyítékot*, dörmögte magában, miközben boldogságot színlelve tapsolt a kezével.

– Tudtam, hogy ilyen mondvacsinált becsületsértéssel nem lehet önt becsapni.

Ennek dacára, a bú és az zaklatottság felhői nem oszlottak szét a

szultán szemében.

– Az államügyek nem ilyen egyszerűek. Meg kell róla győződnöm, hogy a hercegünk nem készül fellázadni ellenünk.

– Nos, mitévő lesz akkor?

– Nem tudom.

Holott Hürrem már tudta. Szomorú, elmélázó tekintetével mindvégig Szu-lejmánt fürkészte.

– Neked van-e esetleg valamilyen ötleted, Hürrem?

– Tekintettel a rágalmak létezésére; miért nem küld egy vagy két megbízható vezírt Amaszjába? Ők beszélhetnének a hercegünkkel. Az a Musztafa kán, akit mi ismerünk, őszinte szavú. Amennyiben volna ehhez hasonló elhatározása, ő vitathatatlanul van annyira bátor, hogy rejtegetés nélkül kijelentse azt.

Szulejmán számtalanszor hallotta már Hürremet Gülbahar fiának védelmére kelni, de még ő sem hitte volna, hogy ilyen kitartó lesz. Végtére is, ő éppúgy egy herceg édesanyja volt. Ha Musztafa elvesztené az örökösödés jogát, az ő fiára, Szelimre kerülne a sor. Ennek ellenére továbbra is támogatta Musztafát.

– Mi is gondoltunk erre – bólintott. – Elküldtük két vezírünket Amaszjába azt a látszatot keltve, hogy ők kizárólag Tahmáshp sah erőfeszítéseinek hatását mentek kivizsgálni a környékbeli falukban, nehogy a sah azokat is áttérítse síita iszlámra, ők majd meglátogatják a fiunkat és megpróbálják kifürkészni a szándékait. Mindkettőjüket felhatalmaztuk arra, hogy akár fortéllyal is, de húzzák ki belőle az igazságot.

– Meglátja majd, hogyan bizonyítja be a hercegünk a hűségét ön és az állam iránt. – Aztán, mintha csak most jutott volna az eszébe, Hürrem hozzátette: – Értésünkre adták, hogy a hercegünk tanítója, Szürúri Mehmed mester Isztambulban tartózkodik. Talán vele is válthatna egy-két szót.

– Természetesen őt is meghallgatjuk. És másokat úgyszintén. Éppen az előbb adtam ki az utasításokat. Rüsztém pasát pedig azonnal Tokatba⁷⁶ küldetem. Menjen és vizsgálódjon. Szaglásszon körbe. Tegyen nekünk jelentést az ottani állapotokról.

Hürremet nyugtalanította ez a hír. Mit keresne Rüsztém Tokatban? Mindkettőjüknek távol kell maradnia ettől az üggyől.

Hiszen a terv sikeréhez elengedhetetlen, hogy a szultán tökéletesen megbízzon benne és Rüsztémben. S Rüsztém Tokatba menesztése az egész tönkretetheti. Egy melléfogás a veje részéről, egy száján kicsúszott szó mindent a feje tetejére fordíthat. Ami viszont megtörtént, az megtörtént. Muszáj lesz megcibálnia Rüsztém fülét egy kicsit, mielőtt még útnak indulna. Tüstént felpattant és a lánya üszküdari palotájába igyekezett.

– Figyelmeztessd azt az ostoba férjedet, hogy tartsa magát a megbeszéltekhez. Musztafa ártatlan és kész. Ezt fogja mindenkinek mondani. Hadd gondoskodjon a többiről a bizonyíték. Neki semmi esetre sem szabad beleavatkoznia.

Amikor Mihrimah értetlenül nézett az arcára, Hürrem haragra gerjedt. – Nem is tudom már melyikőtök az ostobább. Csak add át az üzenetemet, insallah, ő majd megérti a jelentését.

A sánta szadzrazamnak persze nem esett nehezebbre értelmezni a szultána szavait. Ezt az intelmet észben tartva hagyta maga mögött Isztambult. Egy apróbb változtatásra volt szükség a tervükben. Mivel ő Tokatban lesz, a bizonyítéknak máshonnan kellett Szulejmán kezébe kerülnie. Ugyan ezáltal valamennyivel drágább volt elintézni a dolgot, de hát egyéb választási lehetőség most nem létezett.

Leszámítva ezt a váratlan fordulatot, a gépezet mindegyik fogaskereke hibátlanul működött. Musztafa herceg tanítója, Szürúri Mehmed mester Hürrem szultána kérésének megfelelően, az egekig

magasztalta Musztafát.

Az Amaszjába menesztett vezírek pedig pontosan, ahogy Hürrem sejtette, meg mertek volna esküdni a trónörökös lojalitását illetően.

– Miféle pasák vagytok ti? – förmedt rá Musztafa az *„Oszmán Birodalomnak önre van szüksége”* és ehhez hasonló kijelentésekkel könyörgő vezírekre.

– Az édesapám által rátok ruházott kaftánban sétáltok és mégis így becsmérlitek őt? Nem szégyellitek magatokat? Allah adja meg nekünk Szulejmán sah egészségét és a tiszteletet, hogy őt szolgálhassuk, s ha szükséges, hogy mártírhalált halhassunk érte. Legyen a szultánság haram Musztafa számára, amíg az édesapánk él és virul.

– Az én derék fiam – könnyebbült meg Szulejmán szultán, miközben hallgatta a vezírek beszámolóját. Hálát adott Allahnak. Feleslegesnek bizonyultak a félelmei. Ezek szerint a kuruzsló jövendölése nem volt több koholmánynál. Vagy talán a nő a múltra utalt, nem pedig a jövőre, amikor a *„gyermek árulása”* szavakat sikoltozta. Az édesapja, Javuz Szelim tettét látta meg, nem a fiáét.

Egyszerre minden visszatért a megszokott mederbe. Leszámítva azt, hogy Dzsihangir herceg egy nap azt hajtogva, *„Nem hiszem el, nem hiszem el. Sem azt, sem pedig ezt, ”* kiszökött a szobájából, mely az ablakrácsokon beszűrődő lenyugvó nap fényének vörösségében fürdött. A *„Musztafa-incidens”* már teljesen feledésbe merült. Szulejmán az összes hercege közül Dzsihangirt szerette a legjobban. Amikor hallott az esetről, azon nyomban mellé sietett. A sürgősen ismét ágyba dugott és szünni nem akaró láztól égő herceg elsárgult arca rögtön felderült, ahogy meglátta az édesapját. Hürrem már ott ült az ágya szélén, s a láza csillapítása végett ecetes rongyokkal törölgette a fia homlokát.

– Mi folyik itt, Hürrem?

– A hercegünknek magas láza van, nagyra becsült szultánom. Magas láza.

Dzsihangir motyogott valamit, de nem értették. Amint a szultán közelebb hajolt hozzá, hogy jobban kivehesse a szavait, Dzsihangir váratlan életerővel felegyenesedett és megragadta az édesapja kezét. Izzadságtól ázott homloka alatt tágra nyílt, fekete szemeivel hosszasan meredt Szulejmán kezére. Kétségbeesés ült a tekintetében.

– Nyújtsd ki a kezéd, édesanyám – suttogta a fiatal herceg, mialatt továbbra sem eresztette el az édesapját. Ezt követően a nagy, sötét szemek az édesanya kezét bámulták jó ideig. Végül egymás mellé helyezte Szulejmán és Hürrem kezét. Ezzel mély gondolatokba merült. Amikor aztán Dzsihangir újból felemelte a fejét és a szüleire nézett, már nem bírta visszatartani a zokogását.

Szulejmán és Hürrem egy percre sem hagyták magára legfiatalabb fiukat, egészen Semszi pasa meglepetésszerű érkezéséig. Még Ejüp szultán mecsetjéhez is ellátogattak közösen, hogy imádkozzanak hercegük egészségéért, majd felajánlásokat tettek érte. Utána a főépítész, Szinan mester által Mehmed herceg emlékére tervezett mauzóleumban is eltöltöttek egy-két órát.

Mihelyt azonban Semszi pasa lélekszakadva visszatért Tokatból, mondván, *„Rettentően fontos dolgról van szó. Halaszthatatlanul tárgyalnom kell a szultánnal,”* a rémálom megint kezdetét vette.

 férfi borzasztó hírt hozott: Musztafa herceg Tahmásp sah segítségét kérte az édesapja, Szulejmán szultán trónfosztásában.

A szultán dühösen ugrott talpra.

– Soha! – üvöltötte. – Az én Musztafa kánom nem merészelne ilyet elkövetni.

Nem tudta elhinni. Rendben van, Musztafa talán valóban a trónra áhítozott, sőt még esetleg a lázadás zászlajának felhúzásától sem rettent volna el, de hogy az oszmánok halálos ellenségétől kérjen támogatást? Még ha befagyott volna a pokol, akkor sem hihetett el ilyesmit.

Semszi pasa kinyújtott egy dobozt Szulejmán felé, melyet a kaftánja alól szedett elő.

– Itt van a bizonyíték.

A szultánnak hegyek omlottak a fejére. Olyan óvatossággal vette át a dobozt a pasától, mintha attól félne, hogy az megégeti a kezét. Széthajtotta a benne rejlő bőrlevelet és olvasni kezdte.

– Rüsztemtől kaptad ezt, pasa?

– Értésünkre jutott, hogy a szadzam pasa is Tokát felé tart. Csakhogy amikor mi a hegyi ösvényt választottuk, hogy minél előbb elérjük Isztambult, végül nem kerültünk kapcsolatba.

– Tehát a vejünk nem tud még erről?

Semszi pasa sértődötten nézett a szultánra.

– Úgy véltem, hogy az urunk előtt senkinek sem szabad tudomást szereznie erről. Még ha kerestették is volna egymást az útjaink, akkor sem említettem volna neki. Ha az urunk szerint vétkeztem; itt a fejem.

– Nos, akkor hogyan került ez a kezébe?

– Ahogy meghallottuk, hogy a sah két megbízottja a síitaságot népszerűsíti az egyik közeli faluban, közvetlenül odamentünk. Megcsíptük őket. Az egyikük meghalt a dulakodásban. A másik súlyosan megsebesült ugyan, de őt sikerült foglyul ejtenünk. Amikor aztán kínozni kezdtük, elmondta, hogy aznap este Musztafa egyik küldöncével van találkozója. Nem bírtam elképzelni, hogy mi dolga lehet a hercegünknek egy sah megbízottal, mindazonáltal a biztonság kedvéért felállítottam egy

csapdát és vártam. Amint a hercegünk lovasa felbukkant a faluban a férfi vallomásában elhangzott időpontban, a saját kezemmel fogtam el őt.

Ha abban a pillanatban valaki kioktatta volna Semszi pasát, *„Te félkegyelmű., az emberek, akiket a sah megbízottjainak és a néma, akit Musztafa kán küldöncének véltél, mind Rüsztém pasa kéme”*i, ő bizony akkor sem hitte volna el. A néma kézbesítőnél talált doboz szakasztott úgy nézett ki, mint amelyet a herceg futárai szoktak maguknál hordozni. Ráadásul a herceg pecsétje volt a levélre préselve. Könnyűszerrel felismerte, hiszen megannyiszor volt alkalma tüzetesen megvizsgálni az elmúlt évek során. Amikor kibetűzte az első sort, *„Tahmászp testvérem?”* mintha egy nyíl ütött volna lyukat az agyában. Megállás és pihenő nélkül, lóhalálában vágta át Isztambulba.

– Magaddal hoztad a foglyokat?

Semszi pasa, felocsúdva a gondolatai közül, megrázta a fejét.

– Ahogyan mondtam, az egyikük meghalt még mielőtt elfoghattuk volna. A másik útközben vesztette életét. Musztafa küldönce pedig végzett önmagával.

– Ezt hogy kell érteni?

– Mihelyt felnyitottam a dobozt és olvasni kezdtem az üzenetet, észrevétlenül a szájába dobott valamit. Ott helyben habzó szájjal el is patkolt. Persze még ha életben maradt volna is, akkor sem igazán lenne most hasznunkra. A férfi ugyanis néma volt.

– Szóval egyetlen szemtanúd vagy bizonyítékok sincs; igaz?

Erre a következtetésre Semszi pasa nem számított.

– Itt van az a doboz, melyet az előbb átadtam az urunknak és az öt derék katonám, akik mellettem voltak a rajtaütéskor.

Hogy tettem ezt, panaszkodott magában Szulejmán szultán. A fiam becstelenségének elfogadása helyett még egy hűség

alattvalóm szavát is kétségbe vonom, aki személyesen hozta él nekem az árulás bizonyítékát.

Szulejmán most legalább ezerévesnek tűnt aranytrónján. A vállalai megsüllyedtek. Még egyszer átfutotta a szemével a bőrlevélre írottakat.

Ez volt az a bizonyíték? amitől a legjobban tartott, hogy a kezébe kerül majd.

Vagyis a becsvágy ennyire elhomályosította Musztafa látását. Annyira, hogy még az oszmánok ádáz ellenségével, a szafavid sahhal is szövethetne.

Te semmirekellő fiú? dühöngött magában. Ha tényleg a trón és a korona kell neked; megkaphatod őket. Mi szükség van itt árulásra? Ki mondta, hogy a szultánság örökké Szulejmán kezében marad? „A sorsunk úgy volt megírva, mint a nagyapánké,” szólnának és rád hagynának az államot. Ha akarod, a nagyapádhoz hasonlóan el is veheted az édesapád életét. Még azt is megbocsátanánk. Nem kérnénk semmilyen magyarázatot tőled holnap a túlvilágon. Szükségszerű áldozatként néznénk az életünkre a derék hercegünk uralkodása érdekében. Ezzel szemben az árulásra nincs bocsánat. Hát megéri-e ez a nyavalyás trón, hogy egy áruló bélyege ragadjon a homlokodra, Musztafa kánom?

S két csepp könny folyt le fehér szakállára. Továbbadta a hűtlenség bizonyítékát a második vezírnek, Ahmed pasának. A pasa, aki egyúttal a szultán sógora is volt, amiért Szulejmán szultán egyik testvérének lett a férje, nem hitt a szemének.

– Ez csak egy félreértés lehet – kesergett. – A két vezír nemrég tért vissza. Hallotta a beszámolójukat. Az urunk személyesen beszélt a hercegünk Szürúri Mehmed mesterével is. Bárkit kérdezett, mind alátámasztották Musztafa kán lojalitását.

– Ez így igaz, de akkor mégis mit jelentsen ez, pasa? – a szultán feldúltan a sógora kezében lévő levélre bökött. – Ezek már nem üres

szavak. Az árulás bizonyítékát fogod a kezében. A hercegünk pártfogásért esedezik ahhoz a Tahmászp sahhoz, aki a mi tulajdonunk után sóvárog, hogy aztán a trónra kerülhessen. Azt is írja, hogy miután elintézte az édesapját, földdel és arannyal hálálja meg a segítségét. A sah lányát követeli, hogy így rokonokká válhassanak. „Apánkként tekintünk rád,” mondja. Minden egyes sor, szó Musztafáé. Azonfelül a pecsétjét is rányomta, szegyenkezés nélkül. Hát nem látod?

Azon az estén rá sem hederített Hürremre. Amikor a felesége egyre csak azt ismételte, hogy ez is bizonyára rágalom, s mások írhatták a levelet, elveszítette a türelmét.

– Azt hiszed, hogy mi nem ismerjük a fiunk írását, pecsétjét, Hürrem? Miért véded őt még mindig? Miért igyekszel minduntalan bebizonyítani a herceg ártatlanságát?

Egyszeriben elhallgatott. Alvatlanságtól és ingerültségtől vörös szemeit Hürrem felé fordította.

– Vagy netalán, miközben a fiunk hűségének meséjével vigasztalsz minket, titokban azt kívánod, hogy a herceg a trónunkra törjön és elvegye azt az életünkkel együtt?

Hürremnek fogalma sem volt, hogy mit feleljen erre. Túlzásba vitte volna a patrónus szerepét? Oly nagyon igyekezett távol tartani magától a szultán gyanakvását, hogy végül visszafelé sült el a buzgósága?

Most először nem volt képes a szerelem nyomaira lelteni a férfi tekintetében. Haladéktalanul tennie kellett valamit.

Lassan feltápászkodott. Az elefántcsont-berakásos szekrényhez ment, ahonnan elővette az oda eldugott hozományos zsákját. Térdre ereszkedve maga elé helyezte azt. A szultán, Merzuka, Szetáret kalfa, sőt még a lánya, Mihrimah kérése és könyörgése dacára sem volt hajlandó kicserélni a zsákját. Az emlékeit így továbbra is egy szakadt, piszkos, piciny zsákban tartotta, melyet

még egy vendéglőben talált annak idején.

Szulejmán szikrákat szóró szemmel figyelte a feleségét.

Hürrem a földre szórta a zsákból a „hozományát”. Egy kormosra égett függönyfoszlány. Egy fél Mária Szentanya kép. Törött tányér- és tál darabok... És... az a kisméretű tőr, amit Tacsam Nojan adott neki a hegyekbeli kalandjaik során.

Felemelte a fejét és a szultánra nézett.

Szulejmán úgy érezte, mintha lángra lobbant volna a szíve. Az a fény, az a szikra kialudt. Az a szikra, melybe beleszeretett, s mely annyi éven át megigézte őt, eltűnt a felesége szeméből.

Allahom, egy kiáltás akadt meg a torkán. Mialatt örökösen az áruló ivadék kivégzésén járt az eszem, megöltem Hürremet is!

– Ha úgy van – törte meg a csendet Hürrem a földig meghajolva. Kinyújtotta a tört Szulejmánnak. – Fogja a törömet és mérjen büntetést az árulóra, aki az ön ágyában alszik.

 szultán továbbküldte a Musztafa herceg pecsétjével ellátott, hamisított levelet Tahmász sah irányába, mintha semmi sem történt volna. Musztafa emberének beöltözött három lovas adta át az üzenetet a sahnak a tebrizi palotájában. A levél olyannyira hihetőre sikerült, hogy még a saját árnyékában kételkedő, óvatos Tahmászpot is menten lóvá tette. A megtorlás parazsa felizzott benne.

– Most próbálj meg az utamba állni, Szulejmán – harsogta aznap éjjel, miközben a félmeztelen szolgálónőkön legeltette a szemét, akik strucctollakkal igyekeztek hűsíteni urukat a sivatagi szél hordta forró levegőtől.

– Az apád elvette az én apám trónját. Most pedig a te fiad tálcán

hozza elém a koronádat.

Tahmásp sebtiben íratott egy levelet, amiben kifejezte az örömét és megígérte, hogy támogatni fogja Musztafa trónfosztási szándékait. *„Amikor Szulejmán ellen vonulsz, tudd, hogy mi ott leszünk mögötted,“* s azt sem felejtette el hozzátűzni, *„mint apa és fia, kéz a kézben fogjuk uralnia világot,“* amivel arra célzott, hogy kész volt Musztafához adni a lányát.

– Előbb gondoskodj az édesapádról, majd nézd és lásd, hogy Tahmásp életben fogja-e hagyni Szulejmán családfájának egyetlen tagját is – kárörvendezett a Musztafához visszaküldött kézbesítők távozásakor. Tekintete már nem bírta elrejtteni a gyűlöletét. Eljött a bosszú ideje.

Természetesen a sah nem tudhatta, hogy a levele Musztafa helyett Szulejmán szultán kezébe került. A küldöttségét megtámadó lovas megszerezte Tahmásp üzenetét s azt egy ékkövekkel díszített hosszú, szarvasbőr tokban elszállította Isztambulba.

Hürremnek és Rüsztémnek már semmit sem kellett tennie. Ettől kezdve a terv magától haladt előre. Musztafa árulásának bizonyítéka ott hevert a szultán kezében. Ráadásul mostanra a hitszegő szövetségesének válasza is nála volt. Mi szükség lett volna bármit is tenni ezek után?

– Allahom – habogta Szulejmán szultán, amikor szadzam veje vonakodva átnyújtotta neki Tahmásp küldeményét. – Milyen bűnt követtem el, hogy ezzel a kínnal sújtasz rám? Szívesebben adnám az életemet, mint hogy a gyermekem árulásának legyek kitéve.

Üres szemekkel olvasta el a sorokat, amiket Tahmásp íratott a fiának. A fulladozás kerülgette.

– Levegőt – kiáltott fel. – Levegőt! Nyissátok ki az ablakokat. – Csakhogy még a függönyöket meglengető tavaszi szellő sem volt képes felüldíteni a szultánt. A fuvallat hátán utazó virágillatra sem figyelt fel. Mintha a szívét satuba szorították volna. Felemelte a fejét

a levélről, melynek összes betűje égette a szemét és az elméjét. Egy darabig a huzat lobogtatta függönyöket bámulta. Ó, suhant át egy gondolat az agyán. *Bárcsak ez az őrült szél magával vinné a bűntudatomat, a bánatomat is. Bárcsak letörölné a fiunk homlokáról az azt bepiskító árulás bélyegét és ezt a gyalázatot, melyhez ő illőnek találta az édesapját.*

Holott csupán vér tudta lemosni az árulás szégyenét.

– A törvény az törvény – szólt kifejezéstelen hangon. – Az árulónak bűnhődnie kell.

De hogyan? A szultán az öntudatlanul felemelt kezeire meredt.

– Ó – jajveszékelt, – egy gyermek vére fogja bemocskolni ezeket a kezeket. Hirtelen az apja kezeit bámulva sírdogáló Dzsihangir herceg képe jelent meg lelki szemei előtt. Vagy talán Dzsihangir máris felfedezte rajta a vért? Szulejmán szultán érezte, ahogyan a föld megremeg a lába alatt.

HATVANEGYEDIK FEJEZET

Az éjszakák egyre hosszabbra nyúltak. S ezeken az éjszakákon mindenféle sötétgondolatok lettek úrrá Hürem elméjén. Mióta Musztafa herceg hamisított levele a keze közé került, a férje mintha teljesen más emberré vált volna. Szulejmán elmélázó, bánatos, boldogtalan és fásult volt. Hürem tisztában volt azzal, hogy a férfi szemére is nehezen jött csak álom. órákon át járkált oda-vissza a szobájában, kezét a háta mögött összekulcsolva.

Amikor suttogások neszére lett figyelmes, hegyezni kezdte a fülét. *Vajon kivel beszélgethetett?* Kisvártatva megértette, hogy a szultánon kívül senki sem tartózkodott a szobájában. Úgy tűnt, hogy a férje a saját lelkiismeretének mentetegetőzött.

Mintha én soha nem tennék ilyet. Ki tudhatná azt nála jobban, hogy mily lehetetlen feladat a belső hangjának magyarázkodni? Talán ne szidta volna le őt is a belső hangja azokban a napokban, amikor Gülbahar száműzetését okozta?

A boldogság nem épülhet átokra.

Boldogság? Ki kutat még a boldogság után? Ha nem is az elrablásának éjszakáján, de azon a napon, amikor a lerombolt és leégett házának maradványait „hozományaként” egy zsákba gyömöszölte, biztosan elveszítette a boldogságát. S amikor a neve és a múltja eltörlődött, megfogadta: *Senki sem fog elfelejteni és a sarokba hajítani többé.* Hürem volt Szulejmán szultán szépséges

felesége. Most pedig eljött az idő, hogy az oszmán szultán nagyhatalmú édesanyja, Hürrem szultána váljon belőle. Az a Hürrem szultána lesz, akinek a nevét márvány emléktáblákra vésik majd. Az a Hürrem szultána, akinek a neve szüntelenül visszhangozni fog a pápa és az európai királyok palotáiban! Mi is ez az úgynevezett boldogság? Uralkodás, hatalom! Ez az, ami valójában számít. A boldogság múlandó: ma még van, holnap már nincs. Míg a hatalom felejthetlenséget jelent. Egyfajta halhatatlanságot. Müliónyi nő élt boldogan és mi hasznuk lett abból? Ki emlékezik most rájuk? Senki. Az idő múlásával semmi sem maradt belőlük. Hürrem viszont, még ha boldogtalan is az élete, nem lesz ilyen könnyen elfelejtve.

Ki tudja, hány ezredik alkalommal riadt már fel sikoltva ebből rémálomból, melyben vagy egy hurok szorította a nyakát, vagy pedig hercegeinek holtteste mellett tépte a haját. *Ez egy háború, Hürrem,* mondogatta magának.

Kinek kellett valaha magyarázkodnia a háborús veszteségek miatt? Mégis mit gondol a belső hangja? Olyan egyszerű lenne az uralkodás kaftánját viselni? Egy gyermek megkoronázásának is megvan az ára. Mégpedig a szánalom érzésétől való megszabadulás. Tudhatnád, Hürrem. Ha könnyörületes vagy, senki sem fog rajtad megkönyörülni.

Az rendben is volna, csakhogymért érzett ennyire leírhatatlan fájdalmat a szívében? Nem volt képes kiverni a fejéből azt a férje szemében látott különös szikrát, amikor egy újabb iráni hadjárat tervéről mesélt neki. A szultán Edirnébe küldte Szelim herceget, s kajmakámmá nevezte ki Bajazidot. Mit jelentett ez? Hát nem erre vágyott ő is? Nem azt fejezte ki nyíltan ez a tett, hogy *„A hercegeid nem árulnak el minket. A trón az övék”*? Miközben örvendeznie kellett volna, Hürremet szörnyen meglepte az öröm legapróbb jelének hiánya. A szultán a fiatal Dzsihangir herceggel az oldalán indult hadjáratra. Ugyanakkor Gülbahar fiának, Musztafának ezt a

parancsot adta: „*Csatlakozz hozzánk útközben a katonáiddal.*” Hürrem sejtette, hogy nemsokára valami történni fog.

A búcsút megelőző éjszakák egyikén Szulejmán elcsigázott hangon szólt Hürremhez.

– Mit tennél a helyünkben?

A férje, miután megkapta az áruló levelet, mintha egyszerre legalább ezer évet öregedett volna. Természetesen kitalálta, hogy miféle viharok tombolhattak a szultánban. Most Hürrem arra igyekezett rájönni, hogy valójában mi okozhatott ekkora pusztítást a férfi szívében. Az, hogy a szultánság veszélyben forgott? Hogy a saját fia árulásának volt kitéve? Vagy talán az árulásra kötelezően kiszabandó büntetés vágott ekkora sebet a lelkiismeretén? Az első kettőt nem volt nehéz orvosolni, de egy örökös életével játszani? Az már elviselhetetlen kínnal járt. *Én is harminc éve küzdök már ezzel a kinnal, Szulejmán, gondolta magában Hürrem. Harminc éven keresztül harcolok az utódaimért, az életüket is kockám téve.*

Pontosan értette a szultán szavainak jelentését, mégis az ellenkezőjét színelte.

– Bocsásson meg, szultánom. Mit tenne az alattvalója az ön...?

– Úgy értem; ha te volnál Szulejmán...

– Ó, nagyra becsült szultánom, hogyan is lehetne belőlünk Szulejmán?

Hürrem remélte, hogy tréfálkozással sikerülhet esetleg felvidítania a szultánt, de kudarcot vallott. Abban sem volt biztos, hogy a férje egyáltalán meghallotta, amit mondott.

– Úgy értem, ha Musztafa kán a te fiad volna.

– Mikor tekintettünk másként a trónörökösünkre, mint a saját gyermekeinkre? – Lehetetlen volt nem érezni a sértődöttséget a hangjában. – Annak ellenére, hogy nem hordoztuk őt a hasunkban, úgy nézünk Musztafa kánra, mint aki a saját vérünkből származik.

Számunkra ő is a gyermekeink egyike. Még Allah nevére is megesküdjünk ennyi év után, szultánom?

A szultán nem tudta elfelejteni azt a napot, amikor dühében megvádolta Hürremet: *„Vagy netalán titokban azt kívánod, hogy a herceg a trónunkra törjön és elvegye azt az életünkkel együtt?”* Ő erre felé nyújtotta a törét: *„Ha kételkedik a hűségünkben; vegye el az életünket.”* És nem felejtette azt a megbánást sem, amit e szavak miatt érzett. Igazat mondott. Hürrem sohasem tett különbséget Musztafa és a saját fiai között. Mindannak dacára, amit Gülbahar elkövetett. Egyszer sem bánt vele méltatlanul. Egy alkalommal sem alacsonyította le őt. Nem kért semmit a hercegei érdekében.

Nos, őszintén szólva önmagáért sem.

Bólintott egyet.

– Tudom, mosolygó arcúm – suttogta. – Az ítélet, melyet meghozni készülünk, oly súlyos, hogy mi csupán egy vállat keresünk, ami segíthet cipelni annak a súlyát.

Hürrem szíve szaporán verni kezdett. Nem tudta meglelni az okát. Öröm vagy félelem? Talán lelkiismeret-furdalás? Az utóbbi már értelmetlen lett volna. Még ha meg is menthetett volna egy életet, azzal feláldozta volna a sajátját és a hercegeiét.

– Ítélet, őfelségém? Milyen ítélet? – motyogta próbaképpen.

– A büntetés... ítélete, Hürrem... Az árulás megbüntetése. Ha te... Szulejmán volnál... miféle büntetést... szabnál ki egy áruló gyermekre?

A szavak nehézkesen és szaggatottan jöttek elő Szulejmán szultán szájából. A gyötrelém s a határozatlanság, mellyel meg kellett birkóznia, tükröződött minden egyes szótagon.

– Gyermek és büntetés, nagyra becsült szultánom? – kérdezte Hürrem önkéntelenül. – Nem is lehetne két szó ennyire távol egymástól. Hogyan kerülhetne gyermek és büntetés ugyanabba a

mondatba?

Talán ezek voltak Hürrem legőszintébb szavai eddig a napig. Gyermekek és büntetés? Egy pillanatra elhallgatott és a szultán szeméibe nézett.

– Csak nem... – csúszott ki egy halk kiáltás az ajkai közül. – Csak nem óhajtja megbüntetni Musztafa kánt?

– Akkor ha te volnál Szulejmán, büntetlenül hagynád az árulást?

– Én nem hinném el az árulást.

– Mi is hónapokig ezzel válaszoltunk mindenkinek, aki a fülünkbe súgott: „*Soha.*” Hát nem tudod, hogy mennyire nem túrtuk el, ha bárki is rossz szóval illette Musztafa kánt? Azt mondtuk, „*Kitépjük a torkából a nyelvét annak, aki így merészel szólni róla...*” És most nézd meg, mégis mi történt, Hürrem?

– Mi történt, őfelségém?

– Elénk tették a fiunk árulásának bizonyítékát.

– Az urunk bizonyára ismét mérges lesz az alattvalójára, de legyen úgy. Mi nem hittük volna el ezt sem.

Hürrem alig hitt a fülének. Tényleg kimondta volna ezeket a szavakat? Nem ő volt a kegyetlen csapdának az alkotója, mely Musztafa herceget a hóhér elé lökte? Most viszont megpróbálná lehúzni Gülbahar fiának nyakáról ezt a hurkot? Vagy csak tettetem, bizonytalanodott el. Már nem is volt képes elválasztani a valóságot a színjátszástól. Mintha a szíve és a szája egymás ellen harcolt volna.

– Ha az utódunk azt mondaná. „*Ez rágalom. Ellopták a pecsétünket,*” mi hinnénk neki – folytatta. – Hívatnánk az összes vezírünket, katonánkat és mindannyiuk előtt csókolnánk meg a hercegünk homlokát.

– És mit tennél Tahmásp sah levelével? Az is hazugság, az is rágalom, az is hamisítvány?

Hürrem felelet nélkül hagyta ezt a kérdést. *Én nem ezt akartam, Szulejmán, kesergett magában. Bárcsak megálltál volna, amikor fény derült a levélre. Ha elvetted volna az örökösödés jogát Musztafától és odaadtad volna Bajazidnak, minden megoldódott volna. Csakhogy te nem hagyta annyiiban. Hogy bebizonyítsd a fiad árulását, továbbküldted a levelet a sahnak. S Tahmásp éppen azt tette, amit te is tettél volna egy ilyen üzenet érkezésekor.*

– Még mindig nem válaszoltál. Mi az ítéleted, Hürrem úrnő? Miképpen cselekedtél volna az árulással szemben, ha te lettél volna Szulejmán?

– Megbocsátottam volna – szólt habozás nélkül Hürrem szinte kiabálva, miután visszatért a gondolatai közül. – Ha az állam, a trón és az utód is az enyém; miért is lenne bárkinek beleszólása ebbe? Én megbocsátottam volna a hercegnek, nagyra becsült szultánom.

Találkozott a tekintetük. Hosszasan meredtek egymásra. A szultán esze a felesége gyönyörűséges szeméin járt, Hürrem pedig eközben észrevette, mennyire ellepte a férje tekintetének parazsát a hamu. Szulejmán lassan felegyenesedett. Ez a mozdulat viszont olyan fájdalommal járt, melyre az orvosai továbbra sem tudtak ellenszert találni, s ezáltal a bánatos arca még inkább elsötétült.

– Pontosan ezért nem könnyű Szulejmánnak lenni – morogta. – Ha te volnál Szulejmán; ha az állam, a trón és az utód a tiéd lenne, nem hunyhatnál szemet az árulás felett. Miközben egy áruló nyakát a hóhér felé nyújtod, nem bocsáthatsz meg egy másiknak, kizárólag azért, mert ő a véredből van.

Hürrem figyelte, ahogyan megrogyott vállú férje lassan távozik a szobából. Rögtön ráeszmélt, hogy a szultán elszánta magát. Mégsem fedezett fel egy cseppnyi boldogságot sem magában. Ha azt mondták volna neki, hogy a győzelem már egy karnyújtásnyira van tőle, akkor sem tudott volna örülni annak, a világerő sem hitte

volna el azt.

Valóban ér a trón ennyi szenvedést, hazugságot, vért, Hürrem?

Hürrem megborzongott.

Ez a szíve hangja volt, amiről pedig már azt hitte, hogy végképp elcsendesült. Évek óta először szólalt meg benne. *Még mit nem, sóhajtott. Hát persze, hogy megéri.*

Holott nem is volt már ebben annyira biztos.

– Bocsáss meg. Allah – habogta. – Bocsáss meg!

*M*ielőtt az ősz igazán télbe fordulhatott volna, a novemberi

nap még utoljára rendkívül felmelegítette a Konya-síkság⁷⁷ sivár vidékét. A lován szoborként, egyenes háttal ülő Musztafa herceg a vele szemben magasodó Aktepe⁷⁸ lábánál táborozó szultáni hadsereget fürkészte.

Miután az édesapja Isztambulba hívatta és tárgyalt vele, minden visszatérni látszott a régi kerékvágásba. *„Hadjáratot tervezünk Iránba. A fiunkat is ott kívánjuk látni az oldalunkon.”* Ez a hír bizonyára azt jelenthette, hogy Szulejmán szultán végül belátta a rágalom alaptalanságát.

De vajon ki állíthatta neki ezt a kelepccét? Az édesanyja szerint ez nyilvánvalóan az édesapja orosz asszonyának a mesterkedése volt. Csakhogy Musztafa valamiért ezt nem tudta elhinni. Tisztában volt azzal, mennyire gyűlöli Hürremet az édesanyja. Eleinte persze ő is haragot táplált Hürrem iránt a száműzetésük miatt, az orosz azonban félsz nélkül védelmezte őt. Állítólag egy nap Hürrem így ripakodott rá a sógorára, a második vezír Sötét Ahmed pasára: *„Te nem volnál talán a szultánunk hűséges alattvalója, hogy a hercegünk rosszakarója után való kutakodás helyett csupán szótlanul, főhajtvá*

ácsorogsz itt az urunk előtt?” Amikor pedig Ajasz pasa erre ezt motyogta, „Jogosultak volnának az alattvalók ilyen cselekedetre?”, Hürrem még jobban kikelt magából. „Szóval az illene az alattvalókhöz, hogy lezárják a szájukat, a szívüket a félelemtől, pasa? Még ha Musztafa kán ártatlanságának védelmében fejvel is kell fizetni, nem ezt kívánja meg a hűség?”

Akkor viszont ki lehetett a hitszegő? Rüsztlem? Musztafa egészen biztos volt efelől. Ugyanis a tolvaj szadzazam jól tudta, hogy Musztafa a trónra kerülve nem hagyná őt életben. Nem Musztafa mondta, hogy akárki is az, aki otrombán kirabolja az államot és a népét, legyen az vezír, kereskedő, vej, meny, ő majd leszámol vele? Tehát Rüsztlemnek meg kellett szabadulnia a hercegtől, hogy tovább szedhesse a kenőpénzt. Habár egyelőre Musztafa nem talált semmilyen közvetlen bizonyítékot a férfi gyalázatos tevékenységére.

Musztafa, aki mostanra harmincnyolc éves, jóvágású, érett férfivá nőtt, a fekete lovaikon ülő, felsorakozó bégek felé fordult.

– Tegyetek minket büszkévé – szólt hozzájuk. – Ne legyen mulasztás a tiszteletetekben az édesapánk iránt. Tudjuk, hogy mennyire hűségesek vagytok.

Ti pedig tudjátok, hogy hűségesek lenni irántunk egyben az édesapánk iránti hűséget is jelenti. Mindent a parancsnak megfelelően fogtok elvégezni. Most foglaljátok el a helyeteket a katonák élén. Olyan módon ereszkedjék alá erről a dombról, hogy amikor a világuralkodó édesapánk megpillant bennünket, büszkeség töltse meg a szívét. Hogy az egész világ tanúja lehessen az apa és a fia találkozásának.

A tisztviselők csendesen meghajoltak, majd mind a saját osztaga felé vágatott. Feszültek voltak. Hiszen annyi háborún, s még annál is több ellenségeskedésen keresztül vezetett az út eddig a napig. Rögtön kiszimatolták a vért és a csapdát. Most azonban minden

kelepcétől búzlott. Amikor a szultán meghívta a fiát, hogy csatlakozzon az iráni hadjáratához, a második vezír, Sötét Ahmed pasa sem hiába lett olyan gyanakvó. Máskülönben miért küldte volna azt a titkos üzenetet Musztafának? *„Legyen körültekintő. Jobb, ha nem jön ide.”*

Ő nem törődött ezzel a figyelmeztetéssel. – *Mit akarhat a pasa tőlünk? Ahelyett, hogy futva mennénk édesapánk mellé, bujdokoljunk inkább női szoknyák alatt? Miközben az édesapánk még ebben a korban is lovon nyargal a harcmezőre és forgatja a kardját, maradjunk a palotában rózsákat gyűjteni és verseket írni?*

A bajtársainak intése sem járt nagyobb eredménnyel.

És most mindannyian itt voltak.

Hogy csatlakozhassanak a szultán hadához, aki hirtelen elhatározta, hogy sürgősen harcba kell szállniuk Iránnal, megállás nélkül száguldottak lovaikon Musztafa herceg után, akit szinte már istenítettek. Bármi is történjék.

Amikor a dombról port kavarva leözönlő tömeget észrevették az alatta táborozó katonák, kiabálás moraja verte fel a völgy nyugalma. A janicsárok, a lovasok, a tüzérek, az árkászok, a szakácsok, mindenki, aki csak ott volt, kiszökkent a sátrából és bámulta a teljes sebességgel lefelé tartó sötét lovakat. S amikor Musztafa herceg tujja előbukkant a porfelhőből, észveszejtő üdvivalgásban törtek ki.

– Éljen Musztafa kán ezer évig!

Szulejmán szultán összerendezte a katonái földet és eget megremegtető üvöltésétől. Nagy nehezen feltápászkodott és figyelte, ahogyan a katonái lelkesen rázzák a dárdájukat, a kardjukat a levegőben. Leginkább az lepte meg, hogy a janicsárok örömben még a nemezsapkájukat is a magasba dobták. Soha nem mutatták még ki ennyire a jókedvüket, pedig a sorozatos győzedelmes hódítások alatt bizonyára lett volna rá alkalmuk. Soha

nem köszöntötték őt így. Sem a rodoszi vár elfoglalásakor, sem Bagdadnál, sem Budán, sőt még Esztergomnál sem. Több tízezernyi fejedő lőtt ki egyszerre a fejük fölé. A levegőt megtöltötték a hópiheként szállingózó, kúpos süvegek. Aztán a végeláthatatlan emberáradat derűs igyekezetére került sor, hogy ide-oda ugrándozva elkapják azokat, mielőtt még földet érnének.

Mialatt az üdvözlő kurjongatások folytatódtak, a lovasok felpattantak a hátasaikra és az érkezők elé indultak.

Szulejmán hirtelen meglátta a fia alakját a dombról feléjük hömpölygő porfelhő közül kibontakozni. Mily életerős, mily fürge volt! Akárcsak egy sötét szobor, úgy ült ott a sötét lován. Mennyire jóképű volt.

– Allahom – hagyta el egy sóhaj az ajkait. – Te mindenható. A csodáid határtalanok. Mutass nekem csodát. Ne hagyd, hogy ezt tegyem.

Musztafa hirtelen a levegőbe emelte a karját. Bátor paripája ott helyben megtorpant és a hátsó lábaira ágaskodott. Amint a katonái is megrántották gyeplőiket ugyanabban a pillanatban, az ezer és ezer lóból előtörő zaklatott, türelmetlen nyerítések lármája nyomta el az éljenzők harsogását.

A herceg a hozzá hasonlóan feketébe öltözött és fegyelmezetten sorokba rendeződve ügető katonái élén haladt a tábor irányába. Bal karjának könyökét behajlítva a lábán pihentette a kezét. *Épp úgy, mint én,* gondolta Szulejmán. Amikor egy hajdani emlék játszódott le a lelki szemei előtt, kirázta a hideg. Musztafát hét éves korában vitte el először vadászni. Akkoriban még alig bírt a lován maradni. Látván, hogy az édesapja a bal kezét a bal combjára helyezve, az állat lépésével megegyező ütemű, kisebb hintázó mozdulatokkal lovagolt, ő is megkísérelte utánozni azt. Szulejmán mosolyogva nézte töretlenül próbálkozó fiát, ahogy látványosan cibálta jobb kezével a kantárszárat. Sohasem felejtette el az akkor érzett

büszkeséget. S Musztafa pontosan úgy lovagolt ma is.

Amikor a mellette álló szadzam Rüsztém pasa felfigyelt a szultán szeme sarkától a szakálláig patakzó könnycseppekre, elfordította a fejét.

Egyetlen drágakő vagy aranyfonál sem díszítette Musztafa herceg turbánját és kaftánját. Egy sötét turbán, egy sötét kaftán. Egy sötét salwar, egy pár sötét csizma. Ennyiből állt a viselete. Bármit is hordtak a katonái, ő is abba burkolta a testét.

Amint Musztafa lovasai közelebb értek, újabb zsidongás kezdődött a táborhelyen. A katonák, akik egy másodperce még a sisakjaikat hajigálták a levegőbe, most azért sürgölődtek, hogy minél hamarabb rendezett sorokat formáljanak. Egy szempillantás múlva már két csoportba váltak szét, hogy Musztafa ezrede elhaladjon közöttük.

A fiatal herceg minden egyes léptét éljenzés kísérte. Szinte versenyezniük kellett, hogy megcsókolhassák Musztafa csizmáját. A herceg a mellette baktató lovashoz hajolt, habár az ordítások és rikácsolások közepette senki sem hallhatta, hogy mit mondott neki.

– Bárcsak ne csináltak volna ekkora felhajtást az édesapánk előtt.
– Musztafa jól tudta, hogy az édesapja nem kedvelte a saját magasztosságát háttérbe szorító eseményeket, de már nem volt mit tenni. Egyébként is, hogyan lehetett volna visszatartani a katonák szeretetét iránta?

Egyszeriben az „*Allahu akbar*⁷⁹” szavak zendütek fel. Ezt tízezernyi katona szájából elhangzó „*Allahu akbar*” követte.

Hegyek és kövek visszhangzottak a férfiak hangjától.

A szultánnak végigfutott a hátán a hideg.

– Látod, vejem? – kérdezte Rüsztémtől lélegzetvisszafojtva. – A hercegünk kérkedik a hatalmával az édesapja előtt. Azt mondja nekünk, nézd, kinek az oldalán állnak a katonák.

– Ez kétségtelenül lázadás – ez a három szó oly vörösen és halálosan izzott, mint a láva.

Világos, mint a nap. Így hát helyesen döntöttem, mondta magában. Musztafa egy jelére sem trón nem marad alattam, sem korona felettem.

Majd ismét a szadzazam Rüsztlem pasához fordult, akinek róka szemei fáradhatatlanul izegtek-mozogtak az üregükben.

– Pasa – szólította meg. – Látod-e már, hogy a katonáink mennyire bálványozzák a hercegünket? Menj és üzenj Musztafa kánnak. Jöjjön és csókolja meg az édesapja kezét. Tégy meg minden szükséges előkészületet. Olyan fogadtatásban részesítsük a hercegünket, mely illő ehhez a pompához. Gondoskodj róla, hogy ne legyen semmilyen tévedés vagy hiányosság.

A két férfi tekintete találkozott. Az egyikük szeméből könny csörgedezett, a másikéban pedig az öröm szikrái táncoltak. Rüsztlem oly sebesen távozott, mintha repülne.

*M*usztafa herceg haladéktalanul a szultán elé sietett.

Az édesapja, aki az isztambuli beszélgetésükkor egyszer sem nézett az arcába, most egy kézcsók miatt hívatta. Ez a gondolat még azokat is meggyőzte a herceg ártatlanságáról, akik korábban kételkedtek ebben.

Ahogy a szultán fenséges sátra felé vette az irányt, a nap máris elbújni készült a völgy másik oldalán meredező dombok mögött. Csupán egy utolsó, bánatos fénycsóva maradt hátra, mely vörösről egyre sötétebb és sötétebb kékre színeződött. S már annak is majdnem teljesen nyoma veszett. A tábor központi helyein tüzek lángoltak fel. A katonákat lefoglalta a sátraik előtti lámpások meggyújtása. Füst gomolygott a konyhai tűzhelyekből. A

pörkölődő bárányról a vastag vasrudakra csöpögő olaj sistergésének és a tűz ropogásának hangja eljutott az éhes harcosok füléig. A sült hús mellé párosult még az ételek ínycsiklandozó illata is, melyeket akkora üstökben főztek, hogy akár egy tucatnyi katona is beléjük fért volna.

Amikor elhaladt előttük, az alattvalók minden tennivalót félbeszakítottak és tiszteletteljesen meghajoltak a herceg előtt. Hirtelen eszébe jutott, hogy fegyvertelen volt. Még egy tompa zsebkés sem lapult nála. Ugyanis a szabály ezt diktálta. Akárki is menjen a szultán elébe, annál nem lehet fegyver. Musztafa duzzogott egy pillanat erejéig, aztán végül felderült az arca. *Hát az ellenség barlangjába lépünk be?* kacagott magában. Megcsókolni és homlokunkhoz emelni megyünk az édesapánk kezét, aki életet adott nekünk. *Mi hasznát venném egy fegyvernek?*

Már majdnem érkezett Szulejmán szultán kilenc lófarkas tuggal és gyengéden lobogó, pirosas-zöldes zászlókkal díszelgő sátrához, ami előtt a legélesebb látású íjászok és a legvakmerőbb harcosok álltak őrséget, amikor észrevette a második vezírt, Sötét Ahmedet. A férfi a két közeli sátor között húzódó árnyékban rejtőzve várakozott. Egyértelműen neheztelt rá, amiért nem fogadta meg a „jobb, ha nem jön ide” tanácsát. Úgy határozott, hogy megkísérli megbékíteni a férfit, akinek az arcát most is az aggodalom felhői borították.

– Bárcsak hallgatott volna a szavunkra, Musztafa kán.

– Kérlek, ne gondold, hogy nem kapott elengedő megfontolást az intelmed, pasa. Mindazonáltal ezt az utat véltük helyesnek. Ki hinne egy gyermeknek, aki távol marad, miközben az édesapja háborúba készül?

– Ezek már csak ilyen idők, hercegem. Nem az a fontos, hogy ki hisz önben, hanem hogy ön kiben bíz.

– Ha nem vagyunk képesek megbízni Szulejmán szultánban,

mégis ki másba helyezhetnék a bizalmunkat ebben a világban? Vagy talán féljen és meneküljön Szulejmán szultán fia azon igazságosság elől, melynek szárnyai alatt még a hitetlenek is reménykedve keresnek menedéket?

– Nem az urunk igazságossága, hanem Rüsztém gyűlölködése riaszt meg engem. Nemrég látták a szadzazamot távozni a táborhelyről egy csapat katonával. Hova indul a pasa, miközben az urunk itt tartózkodik? Állítólag úgy inait el a sánta Rüsztém, mintha szaladt volna valami elől.

Vajon mi készíthette a szadzazamot arra, hogy ily fürgén eliszkoljon?

– A szultán kétségkívül megbízta őt valamilyen feladattal – hessegette el a gyanakvó képzelgéseket. – Légy nyugodt. Az édesapánk azt kívánja, hogy vállvetve vívjunk csatát Tahmásp ellen, ami azt jelenti, hogy elismerte az ártatlanságunkat.

– Az ön helyében én nem bizakodnék ebben annyira.

– Mi másért hívatott volna magához, hogy csókoljunk neki kezet?

– Én mégis azt mondom, hogy ne lépjen be abba a sátorba, hercegem.

A herceg meghökkent. A szemöldöke íj módjára görbült felfelé a dühtől.

– Van itt valami, amiről tudomásod van, pasa? – kérdezte nyersen. – Ha van, mondd ki nyíltan. Amennyiben nincs, és csak kétséget próbálsz meg ébreszteni bennem őfelségünkkel kapcsolatban, akkor nem érdemled meg, hogy vejként tekintsen rád az édesapánk. Ha nem ismernénk téged és nem volnánk meggyőződve a hűséges szolgálatod felől, azt hihetnénk, hogy netalán apa és fia közötti ellenségeskedés a célod.

Aztán hátat fordított neki, mielőtt még megvárta volna a férfi válaszát. Kemény léptekkel haladt a szultán sátrához.

A sátor előtt őrködő janicsár aga tisztelettudó meghajlással köszöntötte Musztafát.

– Tiszta és makulátlan a hercegem?

Ez palotai nyelven annyit tett: „Van nálad fegyver?” – Tiszta vagyok és makulátlan.

Musztafa válasza azt jelentette, hogy „fegyvertelen vagyok.”

Ennek ellenére az egyik óriási őr megmotozta a herceget egyikét helyen.

Tiszta és makulátlan – szólt az agához.

Most már nem volt akadálya, hogy az édesapja elé mehessen.

Amikor felemelte a sátor ajtajául szolgáló súlyos bőrdarabot, fel sem tűnt neki, hogy Dzsihangir herceg éppen akkor hagyta el az egyik szomszédos kisebb és kevésbé hivalkodó sátrat, majd valamit motyogva elindult a trónörökös irányába. A bőrajtó rögvest leereszkedett mögötte.

A sátor belsejében szinte koromsötét honolt. Fényforrásként egyetlen szál gyertya égett valahol a helyiség hátsó részében. Felfedezett maga előtt egy főhajtvá ülő árnyat. Szulejmán szultán valószínűleg a Koránt olvashatta a naplementi ima előtt. Vajon hogyan tud olvasni ebben a bizonytalan, halott fényben, ráadásul az ő korában, morfondírozott.

– Édesapám?

A suttogása teli volt szeretettel. Hamar meg is bánta ezt a hangnemet. Hiszen mégiscsak a hatalmas Szulejmán szultánhoz beszélt.

– Eljöttünk, hogy megcsókoljuk és a homlokunkra helyezzük az urunk. Szulejmán szultán kán kezét. Megkaphatjuk-e erre az engedélyét? – Ezúttal a szereteten kívül tiszteletet és formalitást is vegyített a hangjába.

Az árny szótlan maradt.

Musztafa tett még két lépést.

Megperdült, ahogy meghallotta a ruha susogását, de akkor már túl késő volt. Egy mezítelen felsőtestű árnyék ugrott elő a láda mögül, ahol addig rejtőzködött, majd a herceg vállalai köré dobott hurkot lejjebb csúsztatva odaszorította a karjait a testéhez.

Édesapám – kiáltott fel Musztafa minden erejét megfeszítve. – Jöjj és nézd hogy mit tesznek a te Musztafa kánoddal!

A szemben ülő árnyék, akiről azt hitte, hogy az apja, most felállt. Nem volt más, mint a hóhér, Sötét Ali.

Mialatt Musztafa herceg igyekezett kiszabadulni a karját és a kezét merevítő kötél szorításából, további hat hurokkal támadtak rá. Ezek dacára sem adta fel a küzdelmet. A hét néma hóhér egyszerre inogott meg a herceg elképesztő erejétől.

– Melyik apa állít csapdát az utódának? – üvöltötte toroka szakadtából.

– Mit követett el Musztafád ellened, hogy most a herceged nyakába egy ilyen zsíros hurok illik?

Musztafa hangjának erőssége hullámokban váltakozott. Abban a szent pillanatban, a közvetlenül a sátor mellett helyet foglaló janicsár zenekar harci dalra fakadt. Így senki más nem hallhatta Musztafa kiáltásait önmagán, a kíméletlen hóhérokon és persze a szultánon kívül, aki egy paraván mögül figyelte az egész átkozott jelenetet.

– Ártatlan vagyok, édesapám. Szavamat adom, hogy ártatlan vagyok. Hazudott neked Musztafa valaha is, hogy elhidd róla ezeket a rágalmakat és rátörj az életére, kedves apám?

A dulakodás nem hagyott alább és végül mindannyian a földön kötöttek ki.

A hét néma együttes erővel tudta csak lefogni a herceget.

Musztafa, mintha tudta volna, hogy az édesapja mindent látott és hallott, megint elkiáltotta magát.

– Ó, az én kedves apám. A kánok kánja, az én Szulejmán édesapám. Ha egy fiú halála valóban elkerülhetetlen, legyen ezer Musztafa élete feláldozva érted. Csupán azt kívánjuk, hogy hadd áldozhassuk fel azt inkább a harcmezőn temelled, a hírnevedért és a becsületedért.

Szulejmán szultán rárogyott az imaszőnyegre, melyen a paraván mögött térdepelt. Megpróbálta betapasztani a fülét a kezével. Végül meggondolta magát, s felegyenesedett, hogy hallhassa a fia utolsó szavait. Ezt a mozdulatot aztán kitartóan megismételte még néhányszor. *Egy csodát, Allahom, könyörgött magában. Ahogyan egy kost ajándékozta Ábrahámnak, mielőtt beledobta volna a fiát a tűzbe, küldj egy csodát Szulejmán alattvalódnak is. Hogy Musztafám megmenekülhessen. Egy szót, nem többet, mely eltörölheti az árulás gyanúját. Egy szemtanút, aki bebizonyíthatja a rágalmat. Mentsd meg az én Musztafámat!*

Csakhogy a csoda nem jött el.

Musztafa, akit hét férfi is alig bírt féken tartani, egy jókora lendülettel végül sikeresen talpra állt. Az egyik némát úgy magával rántotta, hogy az felbukott és beütötte a fejét a ládába. Onnan már többé el sem mozdult.

– Gyerünk, édesapám – ordította Musztafa. – Küldd el ezeket a nyavalyás hóhérokat és inkább saját magad vedd el az életemet. Egy apa kezéből érkező halál mindig szívesen látott. De ne hagyd a fiadat ezeknek a némáknak a keze között pusztulni.

A paraván mögötti imaszőnyegre roskadó szultán most a földet verte a kezével. A hóhérok hangtalansága miatt Musztafa egykettőre figyelmes lett erre a neszre. – Tehát ott vagy! – kurjantott fel. – Mindent hallasz és láatsz. Akkor gyere és mentsd meg a Musztafád életét, kedves apám. Mire vársz még? Mi másért volna

apja egy gyermeknek?

Szulejmén szultán egyszerre feltápáskodott. Szeretett volna előlépni a paraván mögül, mégsem volt rá képes. A szakállát könnyeső áztatta. Hol volt már az a csoda, amire várt? Bárcsak a fejemre sújtottál volna a trónommal ahelyett, hogy ezt a kínt kelljen átélnem, Allahom.

– Vedd el az életemet itt és most, hogy a hercegem mellé feküdhessenek a földbe! – esedezett újfent az ímaszőnyegre borulva.

Ez a foháskodás volt az utolsó hang, melyet Musztafa az édesapjától hallott. Az elméje kezdett elködösülni a kimerültségtől. Már nem maradt erő a térdében. Akkor Sötét Ali ismételten felbukkant előtte. A férfi lépésről lépésre közeledett hozzá egy nyakbavaló méretű hurokkal a kezében.

Hirtelen abbahagyta az ellenállást.

– Bocsáss meg a Musztafádnak, édesapám – szólt hozzá lágyan. – Az életét féltve szembeszegült a halálos ítéleteddel. Ha ez a szultán rendelete, akkor azt teljesíteni kell.

Térdre ereszkedett, s nekifogott, hogy elimádkozza a Kelime-i sehadetet, míg Sötét Ali rávetette a hurkot a nyakára. Éppen amikor már a férfi megszorította volna rajta a gyilkos fegyvert, érdes hang tört elő Musztafa torkából.

– Apám! Legyen az életem érted feláldozva. Ne búslakodj értem. Ne reszkess a bűntől való félelmedben azt gondolva, hogy egy gyermek vére tapadt a kezedre. Te nem bocsátottál meg a fiadnak, ám tudd, hogy amikor holnap útjaink kereszteződnek majd a túlvilágon, Musztafa nem fog panaszt emelni emiatt. Éljen ezer évig az államoddal, a népeddel...

És ezek voltak a herceg utolsó szavai.

Amikor a hét hóhér meghúzta a nyakára szoruló kötelet, a hangja zihálásba fulladt. A teste előre esett, s végül a nyakcsigolyák

szilánkosra törését jelző reccsenés hallatszott. Kétség sem fért ahhoz, hogy a szultán ezt a hátborzongató roppanást az élete végéig újra és újra hallani fogja majd esténként.

– Allahom! – üvöltött fel Szulejmán a paraván mögül. – Többé nem is érdelem meg, hogy a megbocsátásodért könyörögjek.

Abban a minutumban felemelkedett a sátor bejáratát takaró nehéz bőrfoszlány. Dzsihangir herceg feje bukkant fel. A hét átkozott árnyék kővé dermedt. Dzsihangir, akinek a szeme csakhamar hozzászokott a sötétséghez, megpillantotta a férfiak karjai közt élettelenül csüngő bátyját, Musztafát.

– Gyilkosság!

Dzsihangir herceg rettenetes sikolya még a zenekar harsonáját is túlszárnyalta.

– Gyilkosság! Segítség, megölték Musztafa kánt!

Ezernyi katona meredt elképedve a szemközti dombok felé iramodva üvöltöző Dzsihangirra. Ezt követően az összes szempár Szulejmán szultán sátrára szegeződött.

HATVANKETTEDIK FEJEZET

A hír hamar elérte a palotát. Kiabálás törte meg Hürrem lakosztályának csendjét.

- Micsoda csapás, micsoda szerencsétlenség!
 - Jaj nekünk!
 - Gyilkosság! Gyilkosság!
 - Állítólag Musztafa kánt megölték.
 - Nem megölték, kivégezték. Hét hóhér fojtotta meg a hercegünket.
 - Azt beszélik, hogy a janicsárok fellázadtak.
 - Mit tett a szultánunk?
 - Azt hallottam, hogy az urunk a karjaiban tartotta Musztafa kán élettelen testét.
 - Őfelsége állítólag teljesen magánkívül volt.
- Hürrem riadtan felugrott, amint megütötte a fülét az első kiáltás.
- Nemcsak Musztafa kánnal, hanem a fiával is végeztek Burszában.
 - Nem elég, hogy a szegény felesége szeme láttára végezték ki a kisfiát, még a férje haláláról is hírt kapott nem sokkal azután.
 - Katasztrófa, katasztrófa!
 - A költő Jahja írt egy dicshimnusz, amiben a sárba tiporja

Rüsztem pasát és az egekig magasztalja Musztafa kánt. A janicsárok szinte üvöltve olvassák fel Jahja gyászbeszédét a szultán sátra előtt.

– Amikor az urunk tejtestvére, Mehmed Cselebi értesült a herceggel történekről, állítólag berontott az urunk sátrába. *„Mi különbség maradt közted és a véreskezű Nagy Heródes között, aki kivégeztette a fiait, Szulejmán kán? Lehet a neve Szulejmán vagy bármi más. Nem tekinthetek egy olyan emberre testvérként, aki megölette a saját gyermekét. Gyerünk hát, hívasd csak a némáidat, hogy egy testvér vére mocskolhassa be a másik kezedet!”* förmedt rá.

– Nem bőszyült fel erre a szultán?

– Meg akarta ölelni a testvérét és kisírni a vállán a bánatát, de Mehmed Cselebi is magára hagyta.

– Sorscsapás, sorscsapás.

Hürrem térdei megadták magukat. Összeesett ott, ahol éppen állt. Merzuka is pontosan abban a pillanatban lépett pánikszerűen a szobába.

– Szultánám, szultánám egy so... – Amint azonban meglátta, hogy Hürrem milyen állapotban van, a szó ráfagyott az ajkaira. Mintha egy csepp vér sem maradt volna az arcában, oly sápadtnak tűnt.

– Segítsetek, lányok – rikoltozott, s letérdelt Hürrem mellé. Az arca dörzsölésével, a keze megnedvesítésével igyekezett magához téríten a nőt.

Egy idő után Hürrem szultána végül képes volt összeszedni magát egy kissé a szolgálói karjai közt.

– Mi történt, Merzuka? – Ez volt az első kérdése.

A tatár lány egy pillanatig nem is tudta, hogy mit feleljen.

– Ne légy szomorú – motyogta. Aztán magában nevetésben tört ki ezekre a szavakra. Hát nem erre a véres befejezésre várt az úrnője már évek óta? Akkor miért lett volna szomorú?

Csakhogy ez egyáltalán nem Merzuka elképzelése szerint történt. Hürrem, akiről azt gondolta, hogy eszméletét veszti majd a boldogságtól a hírek hallatán, ott helyben összecsuklott a borzalomtól, melyet pedig oly nagyon szeretett volna távol tartani az elméjétől. Keserűség, gyász, lelkiismeret-furdalás. Esetleg egy alig észlelhető megkönnyebbülés: *„Véget ért. Végrevalahára véget ért. A fiad lesz a szultán.”* Minden teljesen összekuszálódott a fejében. Minden.

És öröm? Annak nyoma sem volt. A győzelem öröme, hogy a harminc éven át óhajtott pillanat érkezett – nem tudott rálelni. Hürrem még valamire rádöbbsent, amire egyáltalán nem számított. Musztafa alakja jelent meg a lelki szemei előtt. Pont úgy, ahogyan először látta meg őt a palotában. Aztán azok a huncutságok, melyek miatt a szolgálok és a testőrök órákig kergethették őt a rózsakertben, az a vidám visítás. Azok a játékok, melyeket az apró Dzsihangirral játszott mindig. Dzsihangir pedig, amiért nem tudta még kiejteni a *„bátyám”* szót, a *„bá bá”* szótagokat kiáltva szaladt hozzá, majd átkarolta a nyakát...

Bárcsak ne így alakult volna, siránkozott Hürrem.

Kicsordultak a könnyei.

– Mi történt? – kérdezte zokogva.

Amikor Merzuka lehajtotta a fejét, az egyik udvarhölgy elárulta neki a történeteket.

Állítólag Musztafa kánt hét néma hóhér fojtotta meg. A dühöngő katonák megtámadták a sadrazam Rüsztém pasa sátrát, s porig égették, noha a férfit sehol sem találták. A szultán pedig kinevezte a sógor második vezírt, Sötét Ahmed pasát sadrazamnak, akinek a szeretete Musztafa herceg iránt közismert volt, s aki rendkívüli tiszteletnek örvendett a katonák körében, miután Rüsztém első dolga az volt, hogy kereket oldjon, sejtven tette következményeit. Majd egy Szokoli Mehmed nevű illető lépett Sötét Ahmed helyébe

vezírként. Eközben Dzsihangir herceg...

Hürrem meghallván a legfiatalabb fia nevét, hirtelen felegyenesedett.

– Mi történt a hercegemmel?

– Azt mondják, hogy Dzsihangir kán mindennek a szemtanúja volt. „*Gyilkosság, gyilkosság!*” Ezt ordibálva elszökött. Napokba telt mire megtalálták.

Ó, *szegény kis hercegem, ó, szegény Dzsíhangirirom*, szorította Hürrem a kezét a mellkasához, miközben az udvarhölgyek átadták neki az utolsó hírt is.

– Az urunk azután bejelentette Szelim kán herceg trónörökösségét.

Csend.

Hürrem nem bírt ennyi mindent feldolgozni. Nem is állt szándékában ismét megkérdezni, „*mi történt?*” Csupán egyre erősebben préselte a mellkasának a kezét. Az udvarhölgy azt hitte, hogy Hürrem talán nem is hallotta, ezért elismételte a mondatot.

– Az urunk Szelim kán herceget hirdette ki trónörökösnek.

Tehát Hürrem fia most már hivatalosan is szultánjelölt volt. De rossz nevet választott a szultán! Ugyanis Bajazidnak kellett volna örökössé válnia. Igaz, az életkora alapján Szelimet illette a jog, mégis Bajazidra volt szüksége az oszmán trónnak.

Hürrem egyszerre ráeszmélt, hogy minden hiába volt. *Miféle dolog ez az uralkodás? Minél közelebb kerül az ember, annál távolabbnak tűnik a cél. Minduntalan hajszolni kell. S éppen, amikor már örövendénél, megvan, ki is csúszott a kezedből. Vagy ezt nevezik délibábnak?*

*M*ielőtt még Musztafa herceg és a fia vére megszáradhatott

volna, csupán tizenhárom nappal a szerencsétlenség után, a palota újfent sikoltásokra ébredt az éjszaka kellős közepén.

– Siess, értesítsd a szegény szultánt!

– Átok szállt ránk!

Mihelyt Hürrem kinyitotta az ajtaját, Merzuka a lába elé vetette magát.

– Mi történt, Merzuka? Csak nem a nagyra becsült szultá...

Nem tudta befejezni a mondatát.

– Részvétem, Hürrem szultána – jajgatott a tatár lány. – Dzsíhangir sah életét veszette Aleppóban⁸⁰!

HATVANHARMADIK FEJEZET

ÖT ÉVVEL KÉSŐBB

1558. Ősz

*D*zsáfer megtörölte a pengéjét az áldozat ruhájában, majd a kocsiból kiugorva belépett az elhagyatott épületbe. Ezen a titkos helyen volt megbeszélve a találkozót azzal, akinek végül átadhatja a zsebébe rejtett halált.

Öt év telt el a kettős sorscsapás óta. Öt teljes év. Musztaia herceg kivégzése, majd tizenhárom nappal később, hogy Dzsahangir herceg belehalt a szomorúságba. Miután szemtanúja volt annak, hogy szeretett bátyja hét néma hóhér kezei között leli erőszakos halálát, s jobblétre szenderül édesapja ölelésében. Azóta minden elvesztette az ízét. Sem a szultán nem volt már a régi Szulejmán sem pedig a feleségében nem lehetett felfedezni az egykori Hürremet.

Boldogság és jókedv messziről elkerülte a palotát. Hürrem szultáná nevetésére, mely valamikor szüntelenül visszhangzott a folyosókon, mostanra csupán a falak emlékeztek. Az énekeinek se volt már nyoma.

Az egyetlen hang, mely megtöltötte a levegőt, az a Hürrem trónért vetélkedő két fia közötti viszálykodás lárma volt. Illetve alkalomadtán a vezírek pletykái, akik hevesen igyekeztek kiválasztani a megfelelő herceget a trónra, és elnyerni egy

magasabb tisztséget, méltóságot maguk számára.

Hürremnek sikerült meggyőznie a szultánt, hogy visszahelyezze Rüsztlem pasát a szadzazami posztjába, két évre rá, hogy onnan eltávolította őt a katonák dühének csillapítása végett. Csakhogy még Rüsztlem fortélyossága is eltörpült az uralkodásért viaskodó hercegek és vezírek fondorlatai mellett.

A legújabb veszélyt egy Lala Musztafa pasa nevű illető jelentette. Ugyan Rüsztlem pasa a férfit Szelim herceg mellé küldve a látóhatáron kívülre helyezte. Lala Musztafa viszont, akinek Szelim szadzazamságot ígért, olyan cselszövéseket agyait ki, melyektől még az egyébként ezen a területen kiemelkedőnek minősülő Rüsztlem pasának is leesett az álla. Lala Musztafa pasa és az egyre fényesebben ragyogó csillagú Szokoli Mehmed pasa egy mással versengett Szelim kegyeiért. Így vált a két férfiből a Hürrem-Bajazid-Rüsztlem hármasság halálos ellensége.

Most pedig elérkezett az idő, hogy elhallgattassák ezeket a rosszakarókat.

Sötét Dzsáfer viszolyogva ellenőrizte le, hogy a mérget tartalmazó üvegcsé még mindig ott van-e a salwarja zsebében, mely inkább egy feneketlen lyukra hasonlított. A halál a helyén volt. Ha eltört volna az üveg, a negyven kígyó mérgéből kevert folyadék percek alatt képes lett volna eltenni valakit láb alól, és ehhez még a bőrrel való érintkezés is elegendő volt.

Dzsáfer csendesen és óvatosan mozogva nekidöntötte a hátát a falnak a kezében égő fáklya reszkető fényénél. Alig várta, hogy végre megszabadulhasson az üvegcsétől és megkönnyebbülhessen. Hogy a fiola elindulhasson a gyilkos útján, melynek Lala Musztafa és Szokoli elpusztítása volt a célja.

Hirtelen a földre gyökerezett a lába. Neszt hallott? Fülét hegyezve hallgatózott a teljes csendben. Semmi sem törte meg azt. Pedig megesküdült volna, hogy zörejt hallott. Tovább hallgatózott.

Ezúttal sem történt semmi. Úgy vélte, hogy talán egy egér lehetett, amik nyüzsögtek az ehhez hasonló romokban.

Körültekintően még néhány lépést tett előre.

Amint megcsapta a fülét ugyanaz a zaj, a földnek nyomva eloltotta a fáklya gyenge fényét, mely amúgy sem világított messzebbre egy lépésnyi távolságnál. Sötét Dzsáfer elnyelte a sötétség. Az egyik keze a tőrén pihent, amit nem is olyan régen még a kocsis torkába döfött. Esetleg valaki lebuktatta őt? Megeshetett. Hiszen mikor volt hiány kémekből a palotában? Tegnap még a Bizalmas Ibrahim pasa besúgóí csúsztak-másztak ott, ma pedig Rüstem pasáé. S persze Szelim herceg, Lala Muszafa és Szokoli emberei is bizonyára ott guggoltak a falak lábánál, az ajtók és a függönyök mögött.

Mivel a nesz megint abbamaradt, nem volt más választása, mint tovább haladni az ösvényén a sötétségben. Különben is, már csak nagyjából tíz méter választotta el attól a nyitott résztől, ahol a halál küldöncével volt találkozója.

Éppen, amikor már lépni készült, Sötét Dzsáfer megborzongott a nyakának szoruló hideg és borotvaéles acél érintésétől. A homályban gyomorforgató lehelet ütötte meg az orrát.

– Melyiket kedveled jobban, a jázmint vagy a jácintot⁸¹?

Dzsáfer megfeszült idegei egyszerre ellazultak. Izzadság marta a szemét. Ez volt az a férfi, akire várt. – Te vagy az? – suttogta a sötétben.

A visszataszító lehelettől a hányinger kerülgette. A penge egyre belemélyedt a bőrébe, ami enyhe fájdalmat okozott neki.

– Válaszolj. Vagy elpusztulsz.

– A jázmint. Ki nem állhatom a jácintot.

Ez volt a jelszavuk. Megkísérelte eltaszítani a tőrt a nyakától, a

másiknak azonban egyelőre nem állt szándékában leereszteni azt.

– Meghalni vagy ölni jöttél?

Egy pillanatra a rémület tüze lobbant fel a szívében. Talán nyakon csípték a halál küldöncét és addig kínozták, amíg végül mindent eldalolt nekik, akár egy fülemüle? Akkor tehát a torkát átvágni készülő tör kezének tulajdonosa nem az a kém volt, akit Lala Musztafára tervezett ráuszítani, hanem az az alak, aki kifaggatta őt?

– Sem meghalni, sem ölni. Egy barátomhoz jöttem – felelte Dzsáfer. Hangja türelmetlenségéről és ijedelméről árulkodott.

Valójában ez is a jelszó része volt. Most arra várt, hogy a tör vagy visszahúzódjon vagy átszakítsa a légcsövét. Szerencséjére az előbbi következett be. Sötét Dzsáfer öntudatlanul is a nyakához rántotta a kezét, pontosan oda, ahol egy másodperce még a hideg acél bökte. Érezte a vér meleg nedvességét.

– Majdnem felnyársaltál azzal a törrel.

A másik erre csak ördögien vihogott. – Elhoztad? – kérdezte végül.

Sötét Dzsáfer ismét belemártotta a kezét a salwarja terjedelmes zsebébe. Előhúzta onnan a halált és a férfi felé nyújtotta, akinek hirtelen felvillant a szeme fehérje. Kis tapogatózás után megtalálta az üvegcsét az aga tenyerében, majd magához ragadta.

– Légy elővigyázatos – puszogta Dzsáfer. – Ha eltörik, te sem úszod meg.

A halál küldöncének szeme fehérje visszatért a sötétségbe a gazdájával együtt. Dzsáfer lekuporodva időzött ott még egy darabig, hogy legalább a szíve dobjai elcsituljanak kicsit. Végrehajtotta a feladatát. A halál újra az útján volt.

*N*égy hónapja már, hogy Hürrem szultána megérkezett Edirnéből.

Amikor belépett a férje szobájába, alig látott el az orra hegyéig a bent uralkodó sötétségben. Szulejmán szultán az udvart megvilágító fáklyák táncát nézte az ablakából. A lángok vörösen izzó tűzvészként egyesültek az egyik távolabbi épület falán. S a tűznek ebben a játékos pirosasságában, a hosszú fejkendőikkel és turbánjaikkal az udvarban fel-alá menetelő lándzsás örök árnyéka egyre jobban a mesebeli óriásokra emlékeztette őt.

Hürrem üdvözölte a szultánt, megzörrentve az aranyfonalakkal ékesített, júdásfa színű, taft szoknyáját. Ez alkalommal is két tincsbe fonta a haját és úgy csavarta azokat a feje búbjára, mint egy koronát. Dzsihangir herceg halálának híre óta egyszer sem engedte már le vörös haját a válláig. Amikor Szulejmán szultán felfigyelt a ruha zizegésére, Hürremhez fordult. Legendás turbánja most ott ült a kaftánján, az ágy melletti éjjeliszekrényen.

Szulejmán hatvanhárom éves volt. A haja és a szakála már réges-rég megőszült. Az ablakon beórlalkodó vöröses fény mintha lángra lobbantotta volna a szultán hófehér szakállát. Hímzett fekete inget és egy fekete salwart viselt. A salwar szára eltűnt a lábát takaró hegyes végű, vörös csizmáiban. A derekát pedig vastag, piros selyemöv fogta körbe.

– Nagyra becsült szultánom – súgta oda neki Hürrem.

Szulejmán észrevéve, hogy a felesége nem mozdul, közelebb ment hozzá. Átkarolta a vállát. Az udvarból beszűrődő fáklyák fényétől felragyogtak Hürrem szemei, majd tüstént ki is aludtak. *Ó, ezek a szemek, gondolta a szultán. Harminchét év alatt sem veszettek semmit a varázsukból.*

– Nem vagy egy parányit sápadt? Várj, hadd nézzelek meg

alaposabban.

A felesége arca felettebb sárgásnak tűnt. Kezét a homlokára helyezte.

– Hiszen lázad is van. Értesítsük a főorvost, jöjjön azonnal és vizsgáljon meg.

– Az urunk figyelme és jelenléte mindennél hatásosabb gyógyír Hürrem alattvalója számára. Ne aggódjon. Valószínűleg csak megfázhattunk.

A szultán megfordult és az ablak előtt elterülő hosszú díványra ült. Megpaskolta, mintha azt mondaná, „gyere ide”. Hürrem csábosán mozgatva a testét, mely még most is rendkívül formás volt annak ellenére, hogy sokat veszített a karcsúságából, odacsücsült a férje mellé. A szultán megtöltötte a tüdejét a nő testéből áradó ezer és egy különböző virág illatával.

– A te Szulejmán kánod megöregedett, Hürrem.

Megvénültünk.

Hürrem sebtiben betapasztotta a férje ajkait a sajátjaival.

– Dehogy. Ne legyen igazságtalan önmagával szemben. Adjon Allah őfelségémnek hosszú életet és végtelen szultánságot. Vakítsa meg azt, aki szemet mer vetni arra. Ön oly egészséges, akárcsak egy oroszán, masallah.

A szultán felnevetett. Pontosabban, ez csupán az árnyéka volt a hajdani, szívből jövő nevetésének, melyet senki sem hallott a kettős balszerencse óta.

– Fárasztó már lovagolnom is. A derekam sajog, a hátam nehezen hajlik. A főorvos ragaszkodik hozzá, hogy égessünk gyógyfüveket a hátunkon és tegyünk rá kenőcsöt, majd kössük be. Felszállni a lóra még csak hagyján, de lemászni arról sem jár ám kevesebb gonddal. Ezt neveznéd te oroszlánnak?

– Elkápráztatott minket a minap, amikor megpillantottuk az

urunkat a lován. Abban a cobolyprémes kaftánjában oly tekintélyt sugárzó volt, hogy elbizonytalanodtunk egy pillanatra.

Vajon melyik a fenségesebb; a szultánom híre vagy a testalkata? Ez a kérdés suhant át az elménkén.

Szulejmán szultán megsimogatta a felesége orcáját, mely a korával dacolva most is annyira üde volt, mint egy rózsa.

– A fenségesség, a pompa mind a cobolyprémes kaftánnak s ennek a hatalmas turbánnak köszönhető, Hürrem. A kaftán elrejtí a szív hűvösségét, a turbán eltakarja a hajamra hullott havat. A fenségességünk ebből származik.

Hürrem ezúttal a tenyerét tette a szultán ajkaira. A szultán megfogta a felesége fehér, galamszerű kezét és megcsókolta az ujjbegyeit.

– Te így dicsérsz engem, Hürrem, a katonák azonban itt-ott panaszkodnak ám. *„Miért tétlenkedik a szultánunk? A kardunk már belerozdásodott a hüvelyébe. Háborúra vágyunk. Mire jó egy szultán, aki folyton a palotában ücsörög?”*

Hürrem elhúzta a kezét és felpattant.

– A szultánom tudhatja ezt a legjobban. Ha békétlenség van, meg kell találni annak a gyökerét. És az ön törvényes joga, hogy aztán kitépje azt a földből.

– A katonáknak igaza van. A hadsereg hódításra való. Új hadjáratokra van szükség, hogy abból kifizethessük janicsár alattvalóink, lovasaink bérét, s alamizsnával láthassuk el a szegényeket.

Majd mélyen a felesége szemébe nézett.

– A napokban elszántam magamat és kiszámoltam. Pontosan harmincnyolc év múlt el. A csecsemők, akik akkor születtek meg, amikor felkötöttük a kardunkat Ejüp szultán mecsetje előtt és felültünk a trónra, mostanra már mind apák. A szultán cirógatni

kezdte Hürrem kezét.

– Könnyű azt kimondani, hogy harmincnégy évig ültünk ezen a trónon és teremtettünk rendet a világban. De már belefáradtam ebbe, Hürrem.

Hürrem hirtelen nyugtalanná vált. *Mi történik itt? Mit értett ezen? Mindent Szelimre hagyva, a szultán valóban feladni készült a koronáját? Netalán ki akart belőle húzni valamit? Gyanítana valamit?* töprengett, mialatt a férje folytatta.

– Némely éjszakán már ilyen gondolatok járnak a fejemben, *„itt az utad vége, Gázi Szulejmán.”* Hagyd az államügyeket Szelim hercegre. Lépj arrébb. Figyeld, hogyan végzi a dolgát.

Hürrem igyekezett nem kimutatni, hogy kirázta a hideg. Muszáj volt közbelépnie. Noha volt annyira tapasztalt és agyafúrt, hogy tudja, türelmesnek kell lennie. Nem tehetett semmit, amíg Szulejmán be nem fejezte a mondanivalóját.

– Jóllehet, a mi trónörökös hercegünk jobban vonzódik a női ölelésekhez, mint oszmán szülőföldjéhez. Ahelyett, hogy minket képviselve meghódítaná Szigetvárt, ő inkább csak italogtat annak az ágyasnak a karjai közt, akit Hajrettin pasa hozatott magával Velencéből és nekiajándékozott. Mi is volt a lány neve? Nur...

– Nurbanu.

Hürrem érezte, hogy szinte üvölteni tudna az örömtől. Valami nyilvánvalóan történhetett, ami megváltoztatta a szultán véleményét, aki Musztafa kivégzésének napján ellenezte Bajazid örököségét mondván, *„Most Szelim kánon van a sor. Ezt rendeli el a törvény, a szabály.”*

Persze továbbra sem szabadott félretennie az óvatosságát. Ha erre azt felelné, *„Igaza van, szultánom,”* azzal talán önként ugrana bele a csapdába. Ezért tehát gyengéden kellett megközelítenie a tárgyat.

– Nem volna túl szigorú a fiunkkal szemben, őfelségém? Hát

kinek nem emelkedett a feje a felhők közé, amikor fiatal volt? Igen, Szelim egy kissé komolytalan, tapasztalatlan. És az italt sem veti meg, ám az ereiben annak a Szulejmán szultánnak a vére csörgedezik, aki megremegteti az egész világot.

Szulejmán megint a feleségére fordította a tekintetét. – A tiéd is – tette hozzá lassan. Aztán keserű kifejezés ült az arcára. – Hacsak nem bor csörgedezik az ereiben vér helyett.

Érezte, hogy a szultán rászzegezte sötét szemeit és fürkészte minden egyes mozzanatát. Mintha megkísérelte volna olvasni a gondolatait. Hürremnek nem volt más választása, mint továbbra is biztosítania őt a döntése helyességéről.

– Legyen a szultánsága végtelen, a lelke háborítatlan. Amikor az idő, az óra elérkezik, műveltségével és bátorságával Szelim kétségtelenül bizonyosságot tesz majd arról, hogy érdemes az örökségére.

– Vajon így lesz? Amikor mi az ő korában voltunk, a harcmezőkön szereztünk hírnevet, nem pedig cafkák karjai közt. Másfelől, a mi hercegünk minden egyes szépségnek a foglyává válik, akit csak meglát.

Végül Hürrem még egy tréfával is megpróbálkozott. – Volna-e bárki is, aki ne tudná, mekkora nőcsábász volt a szultánom egykoron? Hát elfelejtette volna, amikor egy szempillantás alatt a vállamra helyezte a zsebkendőmet? Még az ön édesanyja, Hafsza szultána, nyugodjék békében, is meglepődött az ön bűvészmutatványán. Azonfelül nem azt mondaná mind Lala Musztafa pasa és az ön új bizalmasa, Szokoli, hogy „*az alma nem esik messze a fájától*”? A hercegem az ön fia, így egyértelműen önre kell, hogy hasonlítson.

Kanuni felkelt a díványról. *Miképpen lehetséges az, hogy egy ilyen éles eszű nő, mint Hürrem, ne jöjjön rá, hogy ezek a szavak az ő orosz származására igyekeztek emlékeztetni a népet?* kérdezte magától. Vagy

esetleg arra célzott a felesége, hogy mindenről értesült, ami elhangzott a tanácsban?

Hürrem az elefántcsont-berakásos kávéasztalhoz sietett. A kristály kancsóból töltött a férjének egy pohár sörbetet, melyben pörkölt földimogyorók úszkáltak. Majd meghintve azt egy leheletnyi rózsavízzel, főhajtva kinyújtotta felé. A szultán ismét helyet foglalva ivott egy kortyot a hűsítő sörbetből.

– Ne akard ennyire védelmezni a fiadat – szólt hozzá Szulejmán szultán.

– Én csupán azt mondom, hogy Szelim herceg fiamnak ugyan a fiam, a véreimből van, mégis igencsak különbözik tőlem. Se a haja, se a szakálla, még a természete sem hasonlít az enyémmre. Nem hallod, hogy az emberek úgy nevezik a hercegemet: Szelim, a Szőke?

Az a harminc évnyi kétség burkolta be újra Hürrem szultána szívét. Miért hozakodott elő ezzel a szultán csak úgy a semmiből? Talán a belsejét emésztő gyanú Szulejmán elméjét titokban egyaránt perzselte mindez idő alatt? *Ne légy nevetséges, dorgálta magát Hürrem.* Ha úgy volna, szerinted még életben lennél? Emellett nem szakítottad ki már azt a gyötrelmet, azt az aggályt a szívedből?

– Nem ön volt az, aki csókolgatta és ölelgette a hercegemet a születése napján, amiért annyira hasonlított rám, nagyra becsült szultánom? Miért szapulja őt most ennyire és ejt sebet alattvalója lelkén?

A szultán nyelt egyet. Még egy kortyot hörpintett a sörbetjéből. A hangja egészen suttogássá változott, mintha titkot akarna vele közölni.

– Nézd ezt a játékot, melyet a sors űz a hatalmas Szulejmánnal, Hürrem. Rá hagyhatnánk-e azt az államot, mely érdekében a vitéz Musztafám életét mondván, *„Ezt követeli meg a törvény, a szabály”*, arra a szőke Szelimre, akit iszákosként bélyegeztek meg a katonák?

Ó, az én derék hercegem, kesergett Hürrem.

– Mi mást tehetett volna? Ott volt a bizonyíték ön előtt. Nem így működne a törvény, a szabály? Nem azt mondja ki, hogy az állam érdekében egyetlen büntett sem maradhat büntetlenül, egy hűtlen fej sem maradhat a váltakon? Ha úgy van, akkor mi ez a lelkiismeret-furdalás, ami miatt öt éve bánkódik a nagyra becsült szultánom?

– Emlékszel még, amikor megkérdeztelek, mit tennél Szulejmán helyében?

Természetesen emlékezett, mégis csendben maradt.

– Te azt mondtad, hogy megbocsátanál neki, Hürrem. Ha az állam, a trón és az utód az enyém; miért is lenne bárkinek beleszólása ebbe? Azt mondtad, hogy te megbocsátottál volna a hercegnek. Hiszen nem tudhattam... Nem voltam képes megbocsátani a derék Musztafámnak.

A szultán hangja ekkorra reszketni kezdett. Hürrem kísérletet tett, hogy közbeszóljon, Szulejmán viszont csendre intette.

– És ha valóban ártatlan volt, Hürrem? Ha a hercegem igazából rágalom áldozata lett?

Hürrem szólásra nyitotta a száját, de végül meggondolta magát. Fogalma sem volt, hogy mit feleljen.

– Azóta az átkozott nap óta Musztafám a rémálmaiban kísért engem, szultána. A fiam minden egyes éjjelen megjelenik az álmomban. Abban örökösen így sírdogál: *„Ártatlan voltam, kedves apám, aki életet adott nekem, s aki elvette azt. Hogyan áldozhattál fel engem? Amennyiben tényleg szükséges volt egy gyermek halála, bárcsak te magad vetettél volna véget Musztafád életének. Miért dobtál oda a hóhérok hurkai közé?”* Aztán...

Mintha a sötét szemei már nem is láttak volna semmit.

– Aztán... aztán... – hebegte. – Aztán hirtelen vér ömlik elő

Musztafám szeméből és... – a szultán a kezeire meredt, melyeket remegve nyújtott ki Hürrem elé. – A kezem... A kezem csupa vér...

Hürrem azon nyomban odarohant a férjéhez, átölelte őt és csókokat nyomott a kezére.

– ön Törvényadóként vált ismertté világszerte; mégis mit keresne egy cseppnyi vér is a szultánom kezén, akinek igazságossága közismert még a messzi Kínában, Indiában és a francia földeken is úgyszintén? Bárcsak az összes kán és király keze oly tiszta lenne, mint a nagyra becsült szultánomé.

Majd a beszélgetés tárgyának megváltoztatásával próbálkozott.

Mindamellett miért kínozza magát? Amikor bekövetkezik a trón átvétele, számtalan vezír lesz majd Szelim herceg körül, hogy segédkezzenek az államügyekben.

A szultán megtorpant egy pillanatra, s tiltakozni készült a téma váratlan megváltozása ellen, de aztán másképpen határozott.

– Az alattvalók talpraesettségének is megvan a maga határa, Hürrem. A többi a trón birtokosának a felelőssége. Ha akár egyszer is elterjed a hír a tanácsban, hogy „a szultán nem cselekszik a szavunk ellen,” abból már semmi jó nem származhat. Azt kihasználva vagy lerángatják őt a trónról, vagy ezernyi egyéb bajt akasztanak az állam nyakába. Megfeledkeztél volna Ibrahim pasa esetéről?

Elfelejthetném valaha a horvát sakált, mérgelődött magában Hürrem. Ha rajtad múlt volna, ki tudja, még mennyi más gondot okozott volna neked. Szerencsére itt volt neked Hürrem, hogy kinyissa a szemedet.

Szulejmán kérdően a hallgatag feleségére meredt. Hiszen máskor akárhányszor Ibrahimra terelődött a szó, mindig volt valamilyen megjegyzése. Kiitta az utolsó csepp sörbetet is a poharából. Hürremnek feltűnt, hogy a szultán kezének remegése nem hagyott alább.

– És én éppen ettől tartok – folytatta Szulejmán. – Értelemszerűen

Szelim kán a mi hercegünk. Amiért Musztafám már a mennyországban nyugszik, a trónunk az ő joga. Ez így helyénvaló. Csakhogy mi lesz, ha veszélybe sodorja majd az államot, ahogyan az ősapám, Jildirim kán idején is megesett, aki nem bírta elviselni a rabság szégyenét és elvette a saját életét? Mi történik akkor, Hürrem?

Eljött a megfelelő pillanat. Annak ellenére, hogy ezzel esetleg a szultán haragját kockáztatta, elszánta magát, hogy még egyszer szerencsét próbál. Talán a rémálmai és a Szelimmal kapcsolatos aggodalmai meggyőzhették arról, hogy megbocsásson Bajazidnak, ki tudja.

– Az urunk éles elméje mindenki felett áll. Egy alattvalónak sincsen sem joga, sem pedig képessége, hogy tanácsot adhasson önnek. Bár, Allah őrizz, ha holnap a félelmei valóra válnak és a fiunk, Szelim kán állama irányíthatatlan állapotba kerül, hogy ne legyek kitéve az ön szemrehányásának a túlvilágon, *„miért nem mondtad el nekem?”*, ugyan nem kívánom önt felzaklatni, mégis lenne ehhez néhány szavam.

– Mondd hát, Hürrem. Mutasd meg nekem az ösvényt. Mondd, hogy *„ez az út itt a lelki nyugalomhoz vezet,”* s mi azt elhisszük neked, el is indulunk azon rögvest.

Hürrem megszorította a férje kezét.

– Allahom két hercegünket még nálunk is jobban szerette. Ezért vette el oly hamar tőlünk Mehmedemet és Dzsihangiroamat. Természetesen belefájdult a szívünk. Ám így sem hagytuk önt örökös nélkül. Hiszen még két hercege van, akire ráhagyhatja a trónt...

És Musztafa, morgolódott a szultán magában. *Musztafa kán nem a mi hercegünk lett volna, hogy meg sem említet?* akart ráförmedni, mégsem tette. Mit számított ez egyébként is? Hogyan is kérhetett volna egy idegen nőt arra, hogy számba vegye az ő derék herceget,

akinek a vér szerinti apja oltotta ki az életét?

Ha aggódik Szelim miatt, nézzen tovább a sorban, ott áll még Bajazid kán is – folytatta Hürrem. – Bajazid nem az ön élete, vére?

Azt beszélik, hogy a hercege szakaszott Fatih szultán.

Kanuni feldúltan kiegyenesítette a hátát.

– Szelim talán részeges, de legalább hűséges. Ezzel szemben Bajazid bátor ugyan, csakhogy ravasz is egyben. Arra kérsz engem tehát, hogy tegyem félre a lojalitást és válasszam helyette a ravaszságot? Ha a fondorlat, az árulás mellett döntöttünk volna, gondolod, hogy Szulejmán rátört volna Musztafa életére?

A nyíl azonban már elhagyta az íjat. Hürrem kimondottan lágy és határozott hangon válaszolt.

– Mindketten a fiaink. Ámbár én még a szultánomnál is jobban ismerem őket. Hiszen én hoztam világra őfelségém összes sarjadékát – eközben lassan végighúzta a kezét a hasán. – Ötször hordoztam a szultánom bizományát a hasamban kilenc hónapon át. Bizonyára nincs még egy anya az egész Oszmán Birodalomban, aki öt gyermekkel, azok között is négy herceggel ajándékozott volna meg egy szultánt. Én mindent tudok a gyermekeimről. Érzem őket. Megértem őket. Bajazid azért oly vakmerő, mert bátor. Akárcsak az öné, az ő esze is kizárólag az államon jár. Ő szintén ugyanazokkal az aggályokkal tekint a bátyjára, Szelimre, ahogyan ön. Ez az oka a balga tetteinek.

Szulejmán szultán kiszabadította kezét a felesége szorításából és felállt. Nem kiabált, ugyancikkor a szavai úgy csattantak Hürremen, mint az ostor.

– Micsoda balgaság, asszony? Egyértelműen a nagyapjára, Szelim kánra ütött. Kísérletet tett kilopni alólunk a trónt. Ráadásul még mielőtt Musztafa csontjai eggyé válhattak volna a földdel. Sőt, mi több, miközben én egy háborúban voltam, távol innen. Balgaságnak

nevezed te azt, hogy egy álherceggel zavargást keltett azt híresztelve, „Musztafa herceg nem halt meg, még mindig életben van,” majd állítólag annak csillapítása végett Isztambulba vonult? Ha a nikopoli kormányzóm, Dulkadiroglu Mehmed pasa nem cselekedett volna nála is fürgébben és nem csapta volna le a fejét az utánzatnak, el tudod képzelni, hogy mi történt volna?

Ha tudnád, hogy az „ál-Musztafa” valójában az én tervem volt, s hogy Rüsztém bérelte fel az illetőt, itt helyben szívrohamot kapnál, gondolta Hürrem. Noha halálod előtt vélhetően végeznél mindannyiunkkal, hogy megbosszulhasd Musztafát, borzongott meg.

A szultán dühösen fel-alá kezdett el járkálni a szobában.

– Tény és való, az édesapám, Szelim kán fellázadt az apja ellen, ámde lennék-e én, Szulejmán sah, olyannyira tehetetlen, mint a nagyapám, Bajazid, hogy a fiunk máris trónfosztásra vetemedjen?

Hürrem tisztában volt a szultán egyre fokozódó ingerültségével, mely után általában kő kövön nem maradt.

Szulejmán egyszerre zaklatottan megperdült. Durván kinyújtotta az egyik karját Hürrem felé.

– Figyelj rám, Hürrem; az az ember, akinek a kezét a saját gyermeke vére piszkítja be, legyen az a szultán vagy akár egy márvány-szobor, előbb-utóbb elolvad. Annak, hogy Bajazid herceg feje még ma is ott pihenhet a vállán, a szívünket perzselő leírhatatlan kín az egyedüli oka. Egy második fiú vére nem fröccsenhet a kezeimre. Értetted? Ezzel le is zárom ezt a beszélgetést. Te menj és pihenj egy kicsit. Nagyon sápadt vagy.

Tényleg nem érezte jól magát. Az elmúlt egy hónapban gyakran szenvedett görcsöktől. Azonkívül, nem is volt értelme, hogy ennél tovább dacoskodjon. Taft szoknyáját suhogtatva meghajolt a férje előtt.

– A fiú kettőnké, az ítélet viszont az öné, szultánom.

Amint a Szelimet provokáló Lala Musztafa disznó és a Szokolinak nevezett horvát sakál elkerül az útból, amúgy is minden a terve szerint fog majd zajlani.

Először is meg kellett gyógyulnia. Fel kellett épülnie ezekből a görcsökből, amik gyötörték és égették belül.

*C*sakhogy Hürrem nem tudott tőlük megszabadulni.

Ahelyett, hogy kilábalt volna a betegségből, a görcsei egyre kibírhatatlanabb szenvedést okoztak neki. Szinte érezte, hogy a vér fokozatosan kiürül a vénáiból. A főorvos által felírt gyógyszereknek sem volt semmi haszna. Főképpen annak nem, amit az egyik új szolga adott be neki. Az oly keserű volt, akár a méreg.

– Ki ez? – kérdezte suttogva Merzukától egy nap. – Még csak néhány hónapja szolgálhat itt.

– Hmm... – erőltetett egy mosolyt Merzuka az arcára annak dacára, hogy Hürrem rosszulléte igazán megviselte. – Akkor társult hozzánk, amikor az edirnei palotában voltunk.

– Tudod, hogy honnan jött?

– Állítólag horvát származású.

Hirtelen halovány fény villant fel a gyengélkedő szemében.

– Horvát?

– Igen. Amikor Szokoli Mehmed pasa volt Rumélia kormányzója, a lány az ő szolgálatában állt. Aztán Edirnébe került. És amikor mi odautaztunk, ideküldték őt is velünk. Rendkívül szorgalmas lány.

Hürrem már nem is hallotta a Szokoli utáni részt. Tehát Szokolinak szolgált? A skorpió fészében... Méreg! Úgy fúródott ez a szó az elméjébe, mint egy nyíl. Ez a gyanú még a testét sanyargató görcsöket is elnyomta egy pillanatra. Előfordulhatott ilyesmi?

Elérhetett-e idáig a karjuk? Miért is ne érhetett volna el?

Ahogyan belepórák a kígyót a hamamba, ugyanúgy becsempészheték ezt is az italába, az ételébe. Hát nem erre törekedett ő is? Ők sem voltak ostobák, hogy megfélekedzenek az óvintézkedésekről.

– Hívasd ide hozzám Dzsáfert – suttogta akadozva.

Mihelyt Sötét Dzsáfer belépett a szobába és megpillantotta az úrnője szemét, melyből lassan kiveszni készült az utolsó szikrányi fény is, nem bírta elfojtani a könnyeit.

– Hagyd abba a bögést – förmedt rá Hürrem. – Nincsen hír?

Dzsáfer meghajtotta a fejét.

– Nem hallottad a kérdésemet? Nincsen hír?

– De van – suttogta Dzsáfer alig hallható hangon.

Látván a férfi nyugtalanságát, Hürrem nyomban ráésmélt. A sánta vej cselszövése ezúttal kudarcba fulladt. – Elkapták?

Dzsáfer bólintott egyet, de szégyenében nem mert az úrnője arcába nézni.

– Lefejezték. Az örök találtak rá egy zsákban a fal tövénel. Rögtön felismertem. Az arca teljesen elzöldült. A fej mellett egy üvegcsé is volt a zsákban. Egy üres üvegcsé.

Ezek szerint a halál küldönce az általa hordozott halál áldozatává vált. Ez azt jelentette, hogy kivallatták, és mielőtt lecsapták volna a fejét, megitták vele a saját mérget. Nem tudta rávenni magát, hogy megkérdezze: vajon elfecsegte-e a tervet? És ha bevallotta? Változtatott volna az bármin is, ha mégsem?

– Találd meg és hozasd elém azt a horvát lányt – parancsolta Merzukának, de már hiába. A lány nyomtalanul eltűnt.

– Látod, Dzsáfer aga – szólt Hürrem két nappal később. A hangja már nagy erőfeszítések árán hagyta csak el a torkát. – Sem a szépség

nem tart örökké, sem a szultánság. – Megpróbálta felemelni a kisméretű, piros pöttyös tükrét, hogy az arcára nézhessen, de erre sem maradt már elegendő ereje. – Abból a palotából, melybe árván érkeztünk, végül ugyancsak árván távozzunk majd. Senki nem lesz, aki gyászolna minket.

Ekkor meghallotta Merzuka és Dzsáfer zokogását az ágya mellől. Ha Szetáret kalfa még élt volna, most bizonyára ő is velük együtt pityergett volna.

– Titeket kivéve – mosolyodott el.

– A szultánunk is itt virrasztott ám melletted – tette hozzá Merzuka gyorsan.

– Tudom. Pontosan ezt nem tudjuk elviselni. Azok után a sorscsapások után, amiket okoztunk, Szulejmán értünk ejtett könnyei úgy égetik a szívünket, mint a tűz.

Egy rövid időre elhallgatott.

– Ó, kedveseim – panaszkodott. – Még a gyermekeim sem fognak rám emlékezni három nap múlva. Hármótokon kívül, senkim sincs már, hogy értem sírjon.

Dzsáfer minden palotai szabályt áthágva váratlanul óriási, sötét tenyere közé vette Hürrem elgyengült kezét.

– De van – fuldoklott a könnyeiben. – De van, van. Van!

– Kicsoda?

Hürrem már nem hallotta a választ. Megint csak elkalandozott az elméje.

Az utóbbi időben gyakorta elvesztette az eszméletét. Mióta az orvosok bejelentették, hogy nincs már remény a felépülésére, Szulejmán szultán éjjelnappal a felesége ágyánál imádkozott. Miközben régi emlékek tartottak díszszemlét lelki szemei előtt, reménykedve várta, hogy Hürrem ismét magához térjen, hogy ránézzen azzal az ellenállhatatlan mosolyával.

A szultán tekintete a fehér hajú, fehér szakállú óriásra ugrott, aki szoborként állt az ágy túloldalán. Arc kifejezéséből egyértelmű volt, mennyire elszomorította Hürrem állapota. „*Muszáj eljönnie,*” Merzuka nem tágitott. „*Hadd jöjjön el, őfelségém. Ha tudná, hogy itt van, Hürrem úrnő is az ágya mellett szeretné őt látni.*” Végül engedélyt adott, hogy az öreg betehesse a lábát a felesége szobájába.

A férfi azzal sem törődve, hogy a szultán jelenlétében van, térdre rogyott. Megragadva Hürrem kezét, csókolgatta azt s magába szippantotta a bőre illatát.

– Alekszandra, kelj fel, leányom – suttogta, ahogy a zokogás készült feltörni belőle. – Gyerünk, nézd, eljöttem. A hegyek, a folyók várnak ránk.

Hürrem eközben valóban a hegyek és a folyók között, az aranyárga gabonamezőkön szökdécselt álmában. Volga-dalokat énekelt. „*Volga, Volga, úgy hiányoztál.*” A menyasszonyokra emlékeztető, elbűvölő virágok között kergette a pillangóit, amik a szélben hullámozó, vörös haja felett repkedtek.

Az idős férfi órákon keresztül ült teljes mozdulatlanságban Hürrem ágyának lábánál. Egy pillanatra sem vette le róla a szemét.

Egyszeriben csoda történt. Hürrem kinyitotta a szemét, mely oly mély kékben és zöldben pompázott, mint annak idején. A szultán alig merte elhinni. Talán Hürrem legyőzte a halált is? Találkozott a tekintetük. Szulejmán ki tudta olvasni a szerelmet Hürrem tekintetéből. A megbánást. A magányt. A végső megadást a sorsnak. A lázadást. A félelmet. Amint észrevette az óriás öreget a másik oldalán, újabb hihetetlen dolognak lehettek tanúi. Hürrem arca mosolyra derült. Egy másodperc erejéig olyan élénkké vált a tekintete, akár csak a legelső nap, amikor Szulejmán megpillantotta őt a háremben...

A keze tapogatva megtalálta az öreg ujjait. A férfi szeméből patakzó könnyek most Hürrem homlokára hullottak, melyet

örömeben csókolgatni kezdett.

Megkísérelt felülni.

– Nagyra becsült szultánom – szólt nehézkesen. – Hadd mutassam be önnek Tacsam édesapámat!

– Alekszandra, leányom – kiáltotta a férfi.

Senki nem volt már a szobában, aki ne sírt volna. Noha Hürrem már nem is látta őket. Szeme szüntelenül ide-oda járt Tacsam Nojan és a férje között.

– Ő a szabad hegyek, a mezők, s a csobogva csörgedező folyók ura.

Egy utolsó erőfeszítéssel a párnája alá dugta a kezét és előhúzta onnan a hozományos zsákját. Lelkesen kinyújtotta azt az idős férfi felé. – Emlékszel? – kérdezte mosolyogva. – Alekszandra hozományos zsákja.

Hürremnek lassan elfogyott minden ereje.

– Vidd el ezt a hozományt oda, ahonnan azt elvettük, s hagyd ott. Nézd meg, kérlek. Szálldosnak-e már a pillangóim a mezőkön?

S a mosolya örökké az arcán maradt. A szemei pedig, melyekről soha nem lehetett igazán eldönteni, hogy vajon kékeke vagy inkább zöldek, még mindig élettelién ragyogtak, mintha bármelyik pillanatban felkacaghatna.

Szulejmán szultán egy utolsó csókot nyomott a felesége homlokára.

– Soha nem foglak elfelejteni, Hürrem – súgta a fülébe. Soha.

UTÓSZÓ

Hürrem szultána: Nem élte meg az álma valóra válását. Kilehelte a lelkét, mielőtt még láthatta volna valamelyik fiát a trónra ülni. Évekkel később ősz-szetűzésre került sor a két herceg között. Bajazid, aki vereséget szenvedett Szelimtől, elmenekült és menedéjogot kapott az iráni sáhnál.

Szulejmán, a Dicsőséges: Gyanította, hogy méreg végzett a feleségével, csak hogy nem talált rá bizonyítékot. További nyolc évet élt Hürrem halála után. Az alatt minduntalan küzdenie kellett a gyermekei trónharca és a lelkiismerete ellen. Aranyat és földet adott Tahmásp sahnak, hogy cserébe eltegye láb alól Bajazidot. Hürrem választottját az oszmán trónra a családjával együtt lemészárolták. Miután egy újabb gyermek vére tapadt a kezéhez, a szultán öt órával Szigetvár elfoglalása előtt Szokoli Mehmed pasa karjai közt meghalt.

Szelim, a Szőke: Akiről az apja egykor azt mondta, *„Ráhagyhatnánk-e azt az államot, mely érdekében elvettem vitéz Musztafám életét, arra a szőke Szelimre, akit iszákosként bélyegeztek meg a katonák?”*, végül mégiscsak felkötötte a kardját és az oszmán trónra lépett.

Rüsztem pasa: Aki megváltoztatta a történelem menetét Musztafa herceg meggyilkolásában betöltött szerepével, a birodalom leggazdagabb férfijaként halt meg. Úgy emlékeztek rá, mint *„A férfi, aki a megvesztegetést az államügyek elengedhetetlen részévé tette és teljes kenőpénzrendszert hozott létre.”*

Szokoli Mehmed pasa: Akit Hürrem „skorpió”-nak nevezve a haláláért okolt, szadzazammá lett kinevezve. S pontosan, ahogy Hürrem sejtette, Szelim helyett ő irányította a birodalmat.

Lala Musztafa pasa: Szokoli után ő is elérte a célját. Noha a szadzazamsága mindössze három hónapig tartott.

Gülbahar haszeki: Fia és unokája elvesztését követően még huszonnyolc évig élt. Megélte a halálát Hürrem szultánának,

Szulejmán szultánnak és Rüsztlem pasának, aki főszerepet játszott a fia kivégzésében, s még Hürrem fiának, Sze-limnek szultánná válását is. Nyolcvankét éves korában hunyt el. Ugyanabban a mauzóleumban temették el, melyet a fiának építtetett Burszában.

Sötét Dzsáfer: Senki sem látta már őt Hürrem temetése után.

Merzuka: Neki is nyoma veszett.

Tacsam Nojan: Oly váratlanul tűnt el a történelem színpadáról, ahogy azon hajdanán megjelent. A mai napig mesélik a hegybeli faluk öregei a fehér lovon vágózó lovasnak és a vörös hajú kislánynak a történetét.

Azoknak, akik azt kérdezik, *„Mi történt azután?”*, azt felelik az öregek, *„Nem tudom. Állítólag a fehér háttas lovasa még most is megállás nélkül nyargal hegyről hegyre, egy zsákkal a kezében. ”* –És a vörös hajú lány?

- Azt beszélnek, hogy esténként még mindig hallani az értékét.
- Ismered azt az éneket, nagyapa?
- Persze, hogy ismerem. Gyere, énekeljük együtt. Eljöttem hozzád, Volga, végy hát a karjaidba....

Megjegyzések

[←1]

A szultán kedvenc ágyasa, az ún. Első Asszony

[←2]

Más néven nagyvezír.

[←3]

Válide jelentése anya, szülőanya. Az éppen hatalmon lévő szultán édesanyját hívják válide szultánnak.

[←4]

Meszir krém/massza, afrodisziákum.

[←5]

Vezírek legmagasabb rangja, főhadparancsnok.

[←6]

Az Oszmán Birodalom legfőbb jogtudósa.

[←7]

A gyerekadó rendszerben gyerekként összegyűjtött és oktatást kapott férfi

[←8]

Trapéz alakú citera

[←9]

A háremhölgyek és az ott szolgálók feje.

[←10]

„Remélem”, „Ha Allah is úgy akarja” jelentésű török kifejezés.

[←11]

Arab eredetű irodalmi műfaj, szerelmes vers.

[←12]

Hárem főszolgálonője.

[←13]

A halál angyala az iszlám vallásban.

[←14]

Kis ezüst, oszmán aprópénz.

[←15]

Velencei aranypénz.

[←16]

Egy bizánci hippodromosz (lóversenypálya) maradványa.

[←17]

Hagyományos török leánybúcsú, ilyenkor hennával rajzolnak a résztvevők kezére, innen az elnevezés.

[←18]

Virágos jelentésű török szó.

[←19]

„Hazudik”, „elrejt az őszinte véleményét”. A török hasbeszélők játékához vezethető vissza a kifejezés eredete, akik a hasukra egy arcot festve adtak elő különböző komédiákat.

[←20]

Az Oszmán Birodalom európai gyarmatainak gyűjtőneve (mai Görögország, Bulgária Szerbia, stb.)

[←21]

Sáfrányos rizsdesszert.

[←22]

Töltött tészta étel.

[←23]

Az ima befejezését követő muszlim szokás.

[←24]

Amikor a törökök azt mondják, „*van egy hely számodra a fejem tetején,*” az alatt az értendő, hogy ők mindent meg fognak tenni az illetőért, és hogy az illetőt mindig szívesen látják.

[←25]

Törvénytudós, egyházjogász az Oszmán Birodalomban.

[←26]

Tanító.

[←27]

Iszlámban az imára hívó ének.

[←28]

Eredetileg arab édesség.

[←29]

Az ún. Elrendelés éjszakája az iszlám hitben, amikor a Korán első versszakai ki lettek nyilatkoztatva Mohamed prófétának. Ez a nap minden évben a Ramadán utolsó 10 napjának egyikére esik.

[←30]

Régi török hosszmérték, kb. 58 cm.

[←31]

Hasonló jelentésű, mint a korábbi "van egy hely számodra a fejem tetején" kifejezés.

[←32]

A muszlim kultúrára jellemző bő, nadrágos viselet.

[←33]

Mohamed születésének napja után kapta ez az ima a nevét, melyet például újszülött gyermekek nevében mondanak el s kérik Mohamed áldását.

[←34]

Magyarul „jó nevelést kaptam”.

[←35]

Beszéd, beszélgetés.

[←36]

Nagy urat, uraságot jelent. Régebben a szultánnak is címe volt.

[←37]

Janicsárzenekar.

[←38]

Török desszert

[←39]

Böjtlő hónap az iszlám vallásban.

[←40]

Böjti vacsora.

[←41]

Hajnalhasadás előtti könnyű étel.

[←42]

A ramadán éjszakáin virrasztva elmondott ima.

[←43]

Egy tanácstól különálló részleg a topkapi palotában

[←44]

Ábrahám prófétára tett utalás (arabul és törökül Ibrahim).

[←45]

Bizonyosságtétel.

[←46]

Isztambul Bejoglu kerületének egyik negyede.

[←47]

Mózes testvére a Koránban és a Bibliában.

[←48]

Mondabeli hegy az iráni hagyományokban.

[←49]

Vallásjogi döntés az iszlám vallásban.

[←50]

Osmanoglu, szó szerint Oszmán fia, az oszmán trónon ülő

[←51]

Isztambul egyik kerülete.

[←52]

Iszlám által megengedett tett.

[←53]

Törökül nagyszerű, pompás jelentésű kifejezés.

[←54]

Ez a két z együtt azt jelenti: Allahra esküszöm.

[←55]

Török fürdő.

[←56]

Török facipő.

[←57]

Török vékony rétegű törölköző

[←58]

Település a mai Törökország délkeleti részén.

[←59]

Az imádságok meghatározott iránya az iszlám hitben, mely a mekkai Kába szentély felé mutat,

[←60]

Helyettes, helytartó.

[←61]

Jelenleg Törökország Közép-anatóliai régiójának egyik városa

[←62]

Iszlám által tiltott tett.

[←63]

A devsirme (gyerekadó) rendszerben gyerekként összegyűjtött és oktatást kapott férfi

[←64]

Azok a gyönyörű szüzek, akik a buzgó muszlint hívőket várják a paradicsomban az iszlám vallás szerint.

[←65]

Közülük származott I. Oszmán szultán, az Oszmán Birodalom alapítója.

[←66]

Egy Káni nevű, 18. századi török költőre utal itt a szerző, akit Isztambulból Bukarestbe küldtek, ahol beleszeretett egy keresztény lányba. Megkérte a kezét és a lány igent mondott, azzal a feltétellel hogy a férfi lemond a muszlim hitről és áttér a kereszténységre. Tehát az ő esetében ez a mondat így

hangzana: „Egy negyven éves Kániból válhat-e egy Jáni?” A „Jáni” szónak két értelmezése lehetséges: 1) Jáni abban az időben egy igen népszerű nemmuszlim névnek számított, ezért itt a „keresztény* szóval azonos jelentéssel bír; 2) A „válhat-e egy Jáni” kifejezés törökül („olur mu Yani”) azt is jelenti, hogy „az ugyan nem lehet”, „ez túl sok”, „az ember nem tesz ilyeneket.”

[←67]

A Korán első fejezete, ami Allah útmutatását kéri.

[←68]

Jelentése „bolond”.

[←69]

Szelleme az arab és muszlim hitvilágban.

[←70]

Elkerülhetetlen végzet az iszlám vallásban, ebben az esetben egy új férjet is jelent.

[←71]

Egy város Isztanbul közelében.

[←72]

Jelenleg egy kerület neve Burszában.

[←73]

Egy város Bursa közelében.

[←74]

Magas rangú oszmán cím, más néven bej vagy kormányzó.

[←75]

Jelentése „kemény”, „szigorú”, „könyörtelen”.

[←76]

Amaszja közelében elterülő város.

[←77]

A síkság a mai Törökország déli részén elterülő Konya nevű város közelében található

[←78]

Törökül „fehér domb”. Itt a szerző valószínűleg a Kapadócia területén található, 1350 méteres hegyre gondolhatott.

[←79]

„Allah a leghatalmasabb.” Az iszlám hitben az imákat szokás ezzel befejezni.

[←80]

Jelenleg Szíria másoik legnagyobb városa.

[←81]

Törökül „stimbül”, amivel itt a regény korábbi szereplőjére, Szümbül agára céloznak.

TARTALOM

BEVEZETŐ

VESZEDELMESES ÉVEK

NEGYVENEDIK FEJEZET
NEGYVENEGYEDIK FEJEZET
NEGYVENKETTEDIK FEJEZET
NEGYVENHARMADIK FEJEZET
NEGYVENNEGYEDIK FEJEZET
NEGYVENÖTÖDIK FEJEZET
NEGYVENHATODIK FEJEZET
NEGYVENHETEDIK FEJEZET
NEGYVENNYOLCADIK FEJEZET
NEGYVENKILENCEDIK FEJEZET
ÖTVENEDIK FEJEZET
ÖTVENEGYEDIK FEJEZET

VÉGZETES ÉVEK

ÖTVENKETTEDIK FEJEZET
ÖTVENHARMADIK FEJEZET
ÖTVENNEGYEDIK FEJEZET
ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET
ÖTVENHATODIK FEJEZET

VAKMERŐ ÉVEK

ÖTVENHETEDIK FEJEZET
ÖTVENNYOLCADIK FEJEZET
ÖTVENKILENCEDIK FEJEZET
HATVANADIK FEJEZET
HATVANEGYEDIK FEJEZET
HATVANKETTEDIK FEJEZET
HATVANHARMADIK FEJEZET

UTÓSZÓ